

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով

ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

211 W.

Հիւքմի մէրկյ-իւլիճըա պուլունան պիւլ-ճիւմիչ դանուն
ու նիղամէրի, վէ տիւնյա իշլէրինէ թէասպիւգ իտէն մէսախիի
Շէրիյ, յէյի թիւրքի-իւլ-իպարէ վէ էրմէնի-իւլ-հուզուֆ միւն-
տէրիծ օլոն քիթապէ

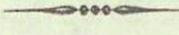
ՄԵՃՄՈՒԱԼԻ

ԳԱՎԱՆԻՆԻ

ՏԵՎԼԵԹԻ ԱԼԻՑԵ

Թէամիյէ օլունուպ, շէրէֆ միւթէասպըդ պույուլուլան էմբ
ու իրատէի ջէնապի Սատարէթփէնահինին իդթիզայի ալի-
սինճէ խըտմէթի աճիղանէմ վասըթասըյլա ճիւղ-պէ-ճիւզ
թապ ու թէմսիլ գըլընաճաղընտան, պու քէրրէ տախի Ա.հ.-
քէամի-Ա.տիյ, յէնին պիը մուգատտէմէսիյլէ քիթապի էվլէլի-
նին նէշըլիլէ պէրսապըդ տէվամինէ միւսարաամթ օլունուու :

Գլորգ Գև. Բամբակս

(268)

ԺՈՂՈՎՐԴԻ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՐԱՄԵԱՆ

ԽՍԹԱՆԳՈՒ. — Զագրսազնութ, Ցույրեան Խան, վ. 4, 6.

(45138-64)

31945-64

Ք Ե Թ Փ Ա Պ Պ Ի Ւ Լ

Պ Ի Ւ Յ Ո Ւ Ի

Ե Ա. Ն Ի

Տիվանի-Ահմէամի-Ասլիյյէտէ միւնագիտ էնձիւմէնի
մախուսի իրմիյյէ քարածղնան գալէմէ աշընան Ահմէամի
-Ասլիյյէ նաև միւնէլլէի մէմիշէնին զիւզի եվլէլի.

Մազամի Սատարէրէ քացիւմ զրլնան մազպարանըն
սուրէրի տիր:

Մուհամթը-իրմի-ալիյի Աէքեալէթփէնահիլէրի պույուրուլ
տուղու իւղէրէ , Խլիթ-Ֆրդհն (շէրփաթճա մէսէլէլէրի պիլ
մէք իւմինին) էմիլ տիւնյայէ թէատրիւդ խոէն ճիհէթի , միւ-
նաքէնաթ ու մուամէլաթ ու ուղուպաթ (եանի ինսանլարըն
էվլէնմէք վէ պիրպիրէրիլլէ իշ կէօրմէք վէ ճէզալէրէ օղա-
մագ) գըսմիարընա միւնգասէմ (թագսիմօլունչ) օլարզը կիափի,
միլէլի միւթէմէտոնինէնին գալանինի էսապիյյէսի (մէտէնի-
յէթի օլան միլէլէլէրին ասըլ գամնունլարը) տախի պու իւչ
գըսմա թագսիմ , վէ մուամէլաթ գըսմը գանունի մէտէնի
տէյու թէվսիմօլունուր (իսիմինիր) :

Ֆէգամթ պու ասիրէրտէ մուամէլաթի թիւճճարկյյէ փէք
զիյատէ թէվէսսիւ կյլէմիշ (կէնիշլէնմիշ) օլարզինտէն , փոլի-
շա վէ իփրա կիափի փէք չոգ խուսուլէրտէ գանունի ասլի-
տէն խթիսնա օլունմուշ (այրը տութուլմուշ) .

Աէ պու մէսափիլի խթիսնակյյէյի հափի պաշգաճա պիլը
տէ Թիւճճարէթ-Գամնուննամէսի թանզիմ գըլընմըշ տըր քի ,
խուսուսաթի թիւճճարկյյէտէ մաամուլիւն-պիհ (թիւճճարլը-
զա միւթէալլրդ խուսուսալարտա օնունլա ամէլ օլունուր) օ-
լուպ , ճիհաթի սակրէտէ կինէ Գամնունի մէտէնկյէ միւրա-
ճաալթ գըլընուր :

Մէսէլա պիր Մահքէմէի-Թիճարէթոէ թիճարէթ Գանունի հիւքիննէ բիւյէթ օլունան պիր տավանըն ըէհն ու քէ-ֆալէթ ու վէքէալէթ կիսի պազի խուսուսաթի միթէֆէր-բիէսինտէ Գանունի-ասլիյէ միւրաճաաթ օլունայօր :

Ճէրախմոէն (գատպահաթ իշլէմէտէն) նէշէթ իտէն հուգուգու տու ատիյյէ տէավալէրինտէ տախի պու մինփալ իւզէրէ մուամէլէ իտիլիյօր :

Գանունի մէտէնիյէ մուգապիլ Տէվլէթի-Ալիյյէտէ գատպի-մէն վէ հատիսէն (էվէլուէն վէ սօնրատան) Փէք չոդ գավա-նին (գանունլար) ու նիզամաթ եափրլըշ արը :

Վէ էյէրչի պունլար, քէաֆֆէի մուամէլաթըն ֆառլ ու թէսվլիյէսինէ քէափի (եէթէլիք) տէյիլ իսէտէ, իլմի-Ֆըդհըն մուամէլաթ գըսմը պու խուսուստա օլան իհթիյաճաթէ քէա-փի վէ վափի տիր (Էքսիքլէրինի տօլուուրուր վէ թէմամէտէր),

Վէ տէաավիննին Շէր ու Գանունա (տէավալէրին շէրիաթա վէ նիզամա) հէվալէսիննէ պազի միւզըիւաթ կէօրիւլմէքատէ իսէտէ, Թէմյիղի-Հուգուգ-Մէնլիպէրի հիւքքէամին (հաքիմ-էրին) թահթի ըլյասէթէրինտէ պուլունարադ, իւմուրի շէ-րիյյէյի Շէրան ըիւյէթ իթակլէրի կիսի, Մէճալիսի-Թէմյիղատէ (թէմյիղ մէճլիպէրինտէ) նիզամէն ըիւյէթ օլունան մատտէլէր տախի, անէրին մաարիփէթլիյէ ֆառլ, վէ պու միսիլիւ միւշ-քիլէր հալլ օլունմագտա արը :

Շու գատար, քի Գավանին ու Նիզամաթի-Միւզըյյէնին աալ ու մէրճիի իլմի-Ֆըդհ օլարադ, նիզամէն ըիւյէթ օլունան մէվատտին (մատտէլէրին) տախի նիշէ խուսուսաթի միթէ-ֆէրիէսի, մէսախիլ Ֆըդհիյէյէ թաթպիդ իլէ ֆառլ ու հասմ օլունա կէլիւպ,

Մէճալիսի-Թէմյիղապաը իսէ մէսախիլ ֆըդհիյէյէ միթէթա-թի (շէրիաթնէ օլան մէսէլէլէրէ մալիս մտթլը) օլմատըգլարըն-տան, կիւյա Հաքիմ Եփէնակլէր Գավանին ու նիզամաթի մէվ-զուէնին խալիճինտէ օլարադ մուրաֆաաթը իսթէտիքլէրի գալըպա տէօքէյօրլար նազարլիյէ պագտուալ պիր թագըմ ոուէ զամնէրէ զիհապ իլէ քիւֆթու-կիւյէ (արօշ լափլարա) պախ օլայօրլար :

Տէվլէթի-Ալյոյէնին Թիճարէթ-մահքէմէլէրինաէտ տալսի Թիճարէթ-Գանուննամէի-Հիւմայունի ախւաթուր-իւլամէլ օլուպի տէալմանըն թիճարէթէ թէապիւդ իթմէյէն խուսուսաթի միւթէֆէրիէսմնաէտ աղիմ միւչքիլամ չերիլմէքտէ տիր :

Եւզլէքի , Եպօվա դանունլէրինէ միւրաճաաթ օլունաս , չիւնքի պունլար պա-իրատէի-Աէնկյոյէ մէկզու գավանին օլմատրլնաէն Մահաքիմի Տէվլէթի-Ալյոյէտէ մէտարի հիւքմ օլամազ :

Եւրէ հավալէ օլունսուգատ տալսի Մահաքիմի-Եւրիյէ (շէրիաթ մահքէմէլէրի) օ միսիլիւ խուսուսաթի միւթէֆէրիտէ մուրափասոյը էսասընսասն (քէօրինտէն) թութմաղէ մէճպուր օլուր :

Հալ պուքի իքի մահքէմէնին (շէլփ վէ նիդամի մահքէմէնին) իւսուի մուհաքէմէսի էսասէն մաւլթէլիփ (թէմէլնէ պաշգալըպը) օլարզինաէն , պ-իթ-թապի իշտէ չաթալլրդ վէյտա օլուրզը ճիճէթլէ , պու միսիլիւ խուսուսաթտէ Մահաքիմի-թիճարէթաէն Մահաքիմի-Եւրիյէյէ միւրաճաաթ իսիլիմէյօր ,

Մահաքիմի-Թիճարէթ ալսուր քիւթիւպի Ֆրդհէ (իլմի քրդհ քիթապլէրինէ) միւրաճաաթ իթմաիւն տէնիլիւրսէ պուտալսի գապլի տէյլու տիր :

Զիրա գէննի գրդհիյէ ինթիսապ (իլմի գրդհը պիլմէքլիք) խուսուսունսա անլէր տախի Մէճալիսի-թէմիլիդ ազասիյլէ հէմհալ (պիր հալտէ) տիր :

Իլմի-Ֆրդհ իսէ պիր պահքի պի-փայան (նիհայէթաիզ պիր տէլըա) օլուպի , պունտան տիւրէրի մէսաիլի լէազիմէյի իսթին-պաթ իլէ (ինձուլէր կիտի լէազընը մէսէլէլէրի զիհն իլէ պուլըուպ չըգարարագ) հալլի մէսէլէ իսիւպիմէք խայլըտան խայլը մէհապէթ ու մէլէքէյէ մէկզուփ տիր :

Ալէլիսուսուս Մէջէպի-Հանէփի իւդէրէ թապագաթի միւթէփալիթէտէ (հէր պիրի պիր զէմանտէ) գէք չօք Միւճթէ-հիսոլէր (Գուրանի աղիմտէն մանէա չըգարմըշ նիչէ ուլու իւլէմա վէ իմամիար) կէլիւպ , իխթիլափաթի քէսիրէ վուգու պուլմուշ :

Աէ գրդըհի Հանէփի գրդըհի Եափիի կիպի թէնդըհ (լոխ-

լսաա) իտիլէմէյիւպ, փէք միւթէշէիպ ու միւթէշէթթիթ
(տալլը պուտագլը) օլմուչ տիր :

Իշթէ պունճա ագվալի միւթէխալիփէ իշխնտէ գավիի սահինի թէմիկը իլէ հավատիսին անա թաթպիլինտէ ազիմ իւսրէթ(պիրապիրինէ ույամայան գավիլէր իշխնտէ սահինինի ուշքրէք սօնրաքի օնա թաթպիդ իտիլմէսինտէ չոգ կիւճլուք) վար տըր :

| Գալորքի, թէպէտիւլի ասար իլէ (վագրթլարըն տէյիշիլիսկյլէ) իրֆ ու ատէթէ միւպթէնի օլան մէսալիլ. Ֆրդհիյ-
յէ տախի թէպէտափւլ իտէր (մէմիլքէթճէ եա էսնափճա
ուսուլ վէ ատէթլէր իւղէրինէ օլան մէսէլէլըրոէ տէյիշիլիր :)

Մէսէլըս գուտէմայի գուգահա (էվիլէլքի պէյիխաք իմանմէլէր)
ինտինտէ իշթիրա օլունաճագ (սալթուն ալբնաճագ) խանէնին
պիր օթասընը կէօրմէք քէափի տիր :

Վէ միւթէախիսիրին (սօնրաքի իւլէմալէր) ինտինտէ հէք
օթասընը կէօրմէք լէազըմ արը :

Պու իսէ ան-տէլիլ պիր իվթիլափ (իսպաթտէ պիրապիրինէ
զըստա) օլմայուպ, ոլէլքի ինշաաթ (եափընասը) հագդընտա
իրֆ ու ատէթին իսթիլափինտէն նէշէթ իթմիշ տիրքի,

Մուգատատէմա խանէլէրին հէք օթասը պիր թարզ իւղէրէ
եափըլա-կէլոյինտէն պիր օթասընը կէօրմէք սափիրինի կէօր-
մէքտէն մուղնի (էյի) իմիշ,

Մուախսէրէն խանէլէրին օթալէրի միւխթէլիփ (չէշիտ չէ-
շիտ) եափըլմադ ատէթ օլորլինտէն հէք օթասընը կէօրմէք
լէազըմ կէլիլշ տիր :

Հագըգաթի հալոտէ լէազըմ օլան քէյիլիթ իսէ, մագսատի
շիրայէ կէօրէ պիր իմի քէափի հասըլ իթմէքտէն (սալթուն
ալբնագ մէրամընսա կէօրէ ալտըլը չէյին նասըլ օլտուզունու
անլայուպ պիլմէքտէն) իպարէթ օլմասկյլէ, ասըլ գափտէի-Շէ-
րլյյէ թէլոյյիւր իթմէյիւպ (պոզուլմուշ օլմայուպ) գէգաթ
պունուն հավատիսէ էմրի թաթպիլի, թէպէտափւլի ահվալի
զէման իլէ թէպէտափւլ իտէյօր (վագըթ հալինին տէյիշիլմէ-
սկյէ տէյիշիլմէ օլույօր) :

Պու միսիլիւ իսթիլափի զէմանի իլէ իսթիլափի պիւրհանի

պէյնինի ֆէրգ ու թէմիկ իժմէք տախի խայլը արդգալավա
միւհթաճ աղը :

Մէսախի ֆըդհէյյէյի իհաթա իլէ դուրինէ իժթիլա (ֆըդհ
մէսէլէլէրինի ելաէ առութարադ տէրին թէֆէքքիւրէր չըդար-
մագ) իսէ փէք կիւճ տիր :

Վէ պիր արալը մէսախի ֆըդհի Հանէֆիյի ճէմ ու իհա-
թա իժմէք իւզէրէ ասրին գուգահահա վիր գիւզէլաը (վագ-
թին իւլէմալէրի) ճէմ իտիլէրէք Թաթարիսանիյէ վէ Խէթա-
վայի-ծիհանկիրիյէ կիսկի գիթապլէր թէլիֆինէ հիմմէթ օլուն-
մուշ խաէտէ, ենինէ պէլ-լի-ճիւմէք փիւրուի Ֆըդհէյյէ վէ իլսթիլա-
փաթի մէղէպիյյէ հասը ու իհաթա իտիլէմէմիշ (պիր հու-
սուս իշինէ ալբնամամըշ) աղը :

Վէ գիւ-լվագը գիւթուպի ֆէթավակ, (ֆէթվա գիթապլէրի)
հալատիսին գալախտի ֆըդհէյյէյէ թաթպիգինէ (սօնրաքիլէրին
շէրիաթ եօլլարընա տութատուրուլմասընա) տակիր վէրիլմիշ օլան-
ֆէթվալէրի հավի միւլէլքաթ տիմէք օլուպ, հալ պաւքի
սունճա ասկրիլքատէն պէրու Սատաթի-Հանէֆիյէ (տինի իս-
լամիյէ ուլուսու զաթլար հազրէթէրի) թարագինտէն վէրիլ-
միշ օլան ֆէթալանին (ֆէթվալէրին) ճէմ ու իհաթաը նէ
դատար տիւշ վար (կիւճ) օլուզը միւհթաճի պէյան տէ յիլտիր:

Պինաէն-ալէյյէ, Խանի-Նէծիմ պիր թագըմ գալախտ ու մէ-
սակիր քիւլիյէյի ճէմ իտէրէք, պունլէրին թահթինտէ գիւ-
րուի Ֆըդհը, ալէա-վէճհ-իլիհալթա տէրճ կյլէմէք եօլունտա
պիր կիւզէլ չըլլը աշմիշ իսէ տէ, անտէն սօնրաքի ասկրիլքին
ալիմվէ փագըհ եէթիշարիմէք եօլունտա էվլէքի սէմահաթի
(եանի վագթին քէրէմի) կէօրիլէմէտալիյինտէն, անըն էսէրինէ
իդթիփա իլէ (արդասընա տիւշէրէք) աչմըշ օլուզը չըլլըրը
շահիրահ (ալսյիւք ճատուէլէր) իտէպիլէճէք զաթլէր զու-
հուրիյէ պու եօլուտա պէզի ճահտ էյլէմէլէրինէ միւսախտ
(վագըմ միւսաստէ էտէր) օլմամիշ աղը :

Վէ շիմտի իսէ հէր թարափտէ իւլումի Շէրիյյէտէ մէհա-
րէթիւ գէվամէէ նէտարէթ (նատիրլիք) կէլսույինտէն, Սահագի-
մի-Նիզամիյյէտէ լէտ-էլիճառադ գիւթուպի Ֆըդհէյյէ յէ միւրա-
ճատաթլէ հալի շիւպհէ իտէպիլէճէք Ազա պուլունտուրմագ

շէօյլէ թուրսուն , մէմալիքի մահրուսէտէ քէախն պու դատար Մահաքիմի-Շէրիյյէյէ քէափի Գուզզաթ (շէրի շէրիփ մահքէ-մէլէրինէ եէթիշէճէք դատար Գատրլար) պուլմադ միւշփիլ օլմուշ տիր :

Պինաէն-ալէա-զալիք , իլսթիլազաթտէն արի վէ ևալընրդ ագվալի միւխթարէյի (իխթիյար օլունան դավիլէրի) հավի օլմադ իւզէրէ մոււամէլաթի Ֆըդհա տափր սէհլիւլ-մէխէղ (դու լայնա էօյլէնէճէք) պիր քիթապ եափըլսա հէր քէս դօլայլլդ-լս միւթալէաա իտէրէք մոււամէլաթընը անս թաթպիգ ,

Վէ պէօյլէ մազպութ պիր քիթապ օլարզը հալտէ Նախա էֆէնտիչէրէ աղիմ ֆախտէսի օլաճազը կիպի ,

Մէճալիսի-նիզամիյյէ ազապիլէ էմրի իտարէտէ պու լունան Մէճմուրէյն տախի պի-իլ-միւթալէաա , մէսաիլի Շէրիյյէյէ ինթիսապ իէտ-էլ-ինապ իշէրինի վիւսիւլէրի մէրթէպէ (դուարէթէրի դատար) Շէրի-շէրիփէ թէվփիդ իտէրէր :

Վէ հէմ Մահաքիմի-Շէրիյյէտէ միւթէպէր ու մէրի, վէ հէմ-աէ Մէճալիսի-Նիզամիյյէտէ հուգուդ տէավալէրի իշն դա-նուն վազընտան միւսթազնի օլուր միւթալէաասընա մէանի , էօյլէ պիր էսէրի ճէլիին վիւճուտէ կէլմէսի խայլը վաղթտան պէրու արզու օլունուր պիր քէյիյյէթ օլուպ ,

Հաթթա , պունուն իշիւն Մէճլիսի-Թանզիմաթ տափրէսին-տէ պիր ձէմիյէթի-Նլմիյյէ թէշքիլ խոյլիմիշ , վէ խայլընա մէսաիլ եազըլմըլ կիէն հայյիկի-ֆիկիէ (մէյտանէ) կէլմէ յիւպ , պու տախի էլ ումուրի մէրհունէթիւն պիր էվդաթընա հիւք-միւննէ , թէճսիսի էճէմմ օլան պիր չոդ մէվաստի խայրիյյէ կիպի , մազպութի ասար օլան ասրի մէհասին հասրի ձիւ-մայունէ (աէվիլըրէրին իմրէնտիյի վէ ֆատիշահիմիզին էյիլիք իթմէյէ մախսուս պուլունան իշպու վէմանինէ) դալըշ արը :

Մուվափփադըյէթի ճէլիիէյի հազրէթի Փատիշահի սէմէ-րէի ֆէյիի պէճրէսի օլարագ , մէշահիտի ախնի իփթիսար օ-լան (իէօվիւմիւդ իլէ կէօրիւպ մէմնուն օլտուզումուդ) պուն-ճա ասարի հասէնէ (կիւզէլ էսէրէրի) սըրասընտա պու տափի հուսուլէ կէլմէք իւզէրէ , Խլմի-Ֆըդհա ասրին իհթիյա-ճաթինէ (վադթին իդթիզասինէ) կէօրէ լուզի-միւրը (Շէր

կիւն) զուհուրա կէլէն մուամէլաթին թաթպիգինէ քէտի օլասպիլէճէք էօյլէ պիր էաերի խայըրն վիւճուտէ կէթիւրիլմէսի էմրի էհէմմի , աճիղէլինէ հավալէ պույուրուլմուշ օլորդինտէն :

Պէր մուճիպի իրատէի-Ալլյոյէ Տիվանի-Ահքէամի-ատլիյէ տաթիրէսինտէ պիլ-իճթիմա (թօվիլանարագ) ,

Յըդհըն մուամէլաթի ապրէ կէօրէ պէտիհի-իւլլիւզում օլան մէվատ (լւազըմիլըզը աշխըքար օլան մատաէլէր) հագդընտա , Ատաթի-Հանէֆիյէնին ագվալի միւթէպէրէսի (օլ իւլէմալէրին միւթէպէր օլան գավիլլէրի) ճէմ իսիլէրէք , միւթէաստիտ քէթապլէրէ թագսիմ , վէ ահիշամի-ացյիշէ խմկյլէ թէվսիմ օլունմագ իւղէրէ պիր միւճէլլէ (քիթապ) թէրթիպինէ պիլ-իւթապթիտար , մուգատտէմէսիլյէ քիթապի էվիէլի խիթամ պուլարագ պիր նիւսիսէսի զաթի հագայիդ այաթի հաղըէթի Ֆէթվափէնահյէ (Շէյս-իւլիսամ էֆէնտի հաղըէթէրինէ) վէրիլակիյի կիպիր ,

Խլի-քըդհաէ մէհարէթ ու մալիւմաթի քէաֆիյյէսի օլան տիկէր պազի զէվաթի ֆիխամէ տախի պիրէր նիւսիսէսի պիլ-իթա (վիրիլէրէք) ,

Օլունման իխթարաթ իւղէրինէ թէտափիլաթի լւաղիմէ իճրա օլունտուգտան սօնրա թէպյիզ իլէ (պէյազա չէքիլէրէք) հուզուրի հագայիդ զուհուրի Աէքէալէթ-փէնահիլէրինէ)սիզ Սատրազամ էֆէնտիմողէ) արզ օլունտու :

Պունուն լիսանի արէպիյէ նագլ ու թէրճիմէսի տէր-տէսթ օլորդը կիպիր , տիկէր քիթապլէր տախի ճէմ ու թէկիփ օլունմագ իւղէրէ տիր :

Պ-իլ-միթալէաա մուհաթը իլմի ալի պույուրուլուր քի , մուգատտէմէնին իքինճի մէգալէսի (փապլ) Խպնի-Նէճիմիլէ անըն մէսլէքինէ սալլիք օլան փիւգահանըն (արդասընատիւշն փագըհարըն) ճէմ կյլէտիքիլէրի գավախտի փըդհեյյէ օլուպ , Հիւքքէամի-Շէրի (հաքիմէք) պիր նագլի սարիհ պուլմատը ճա եալընըզ պունլարէ հիւքմ իսէմէզ :

Լաքին մէսափիլի Յըդհեյյէնին ինդիպաթինէ (զապթ օլուն-

մարդնա) .քիւղիւ Փախտէլէրի օլորագ , էրպազի միւթէալչաս մէսակիլի էտիլէսկյլէ (օգույանլար մէսէլէլէրի խապաթէրկյլէ) զապիթ իթմիշ օլուրլար :

Վէ Մէկմուրեյնի սակիրէյէ հէր խուսուստէ մէրճի (միւրաճամթ և էրի) օլա պիւիւր :

Վէ պունլարլէ պիր առէմ մուամէլաթընը մէհմա-էմքէան Շէրէ թէվֆիդ ու թագրիպ խտէպիլիւր :

Պինաէն-ալէյհ , իիրապ եախօս պապ իւնվանկյլէ եազրլ-մայուպ մուդաստաէմէյէ տէրճ օլունմուշ տիր :

Քիւթուպի-Ջրդհյյէտէ էքսէրիյա մէսակլ իլէ մէպասփ մախլութ (մէսէլէլէրլէ ասըլ սէպէպիլէրի գարըշը) օլարագ զիքր օլունմուշ խէտէ , պու միւճէլիչտէ հէր քիթապէ միւթէապլը օլան ըսթըլահաթ , ու քիթապլն մուդաստաէմէսի օլմագ իւզէրէ զիքր օլունարագ , մէսակլ ստղիճէ (սատէճէ թէրթիպ իւզէրէ եազրլուպ) :

Ֆէգաթ պու մէսակի էսասկյյէյի իզահ (մանէասընը աչ-մագ) զըննընտա միսալ օլարագ քիւթուսփի փէթալատէն (փէթվա քիթապլէրինտէն) պիր խայլը մէսակլ տէրճ ու իլավէ օլունմուշ տիր :

Ֆի-զէմանինա (շու զէմանտէ), ճէրէյան խտէն ախղուիթա էքսէրիյա պազի շէրակիթէ մէրպութ օլում , մէզէպի Հանէ-ֆիտէ խսէ սուլափի ագտատէ (սազընտա օլունան պազլանթըտա) տէր-մէյան օլունան էնվափ շէրակիթին էքսէրի պէյի միւֆոխ օլորդը ճիհէթլէ , քիթապի իւլ պիւյուին (ալլոմ սաթըլը հադ-դընտա օլան քիթապլն) էն միւհիմմ մէպհէսի (էն լազըմլը պահս-օլան մատաէսի) պէյիս պիշ-շատր Փատլը օլարագ ճէ-միյյէթի աճիլզնէմիզնէ փէք չօգ պահս ու միւնազէրէյի մուճիպ օլորդինտէն , միւպահասաթի ճարկյէնին խիւլէասէսի պէր-վէճհի-աթի իրաս օլունմագ միւնասիպ կէօրիւլմիւշ տիր :

Պէյիս-պիշ-շատր հագդընտէ էքսէր միւճթէհիտէ յնին ադ-վալի եէքտիկէրէ մուխալիփ (միւճթէհիտէրին սէօղէրի պիր-պիրինէ զրտա) տիր :

Մէզհէպի մալիհիտէ միւտտէթի ճիւզյյէ իշիւն , վէ Մէզ-հէպի հանապէլիտէ ալէլըթլագ պայի (պիր շէյի սաթան)

քէնտուսի իշխն մէպիտէ (սաթըլման չէյտէ) մէնֆաաթի մախսուսէ (քէնտինէ ետրաբ) շարթ խոէպիլիր ,

Լաքին պայիտէ պու աալահիյ յէթ օլուպտէ, միւշթէրի թարափինտէ օլմամասը բայ ու զըյասէ մուխալիփ կէօրինիւր :

Խմամի աղամ բահմէթուլլահի ալէյհ հազրէթլէլիյլէ հէմասը (գէմանտաշը) օլուպտէ մուախիսէրէն էթպափ միւնդարիլ օլան (քէնտինէ թապի օլանլարընտան քիմնէսի գալմայան) միւճթէ հիտլէրտէն իպնի էպի-շէյլի իլէ իպնի շէպրէմէ բահմէթուլլահի ալէյհիւմա հազրէթէյնի տախի, պու խուսուտէ եէքտիկէրէ զըյոտը թամ (տապան տապանա զըտոտ) օլարագ պիրէր բայտէ պուլունմուշար տըր :

Շէյլէքի իպնի էպի-շէյլի ինտինտէ ալէլումում պէյ վէ շարթ փասիտ, վէ իպնի շէպրէմէ ինտինտէ ալէլութլադ հէմոլէյ ճայիլ վէ հէմտէ շարթ ճայիլ տիր :

Մէզէպի իպնի-էպի-շէյլի կը միւլիմուն ինտէ շիրուրիւնիւմ հատիսի շէրիփինէ մուպային կէօրինիւր ,

Իպնի-շէպրէմէ մէզէպի պուհատիսի շէրիփէ թէմամիլլէ միւլափըդ իսէտէ, պայի վէ միւշթէրի, ինըասը ճայիլ ու գապիլ օլմայան շարթլար տէրմէյան իտէպիլիւպ ,

Շարթա բիայէթ իսէ պի-գատէր-իլ-իմքէանօլմագ ֆուգահա ինտինտէ միւսէլլէմաթտէն օլմասիյլէ, շարթա բիայէթ մէսէ-լէսի թախսիս ու իսթինտա գատրու իտէր պիր գախտէ տիր :

Պինաէն-ալէա-զալիք, մէզէպի հանեժիսէ պիր թարփի միւթէլէսսիւթ (վասըթա եօլու) իթթիսազ օլունարագ, ուէյն շէրափիթի ձաիզ, վէ միւմսիս, վէ լաղի տէյու իւչ գլամէ թագսիմ օլունմուշ տիր :

Շէյլէքի, պէտ, պէյին միւզթէզասինտէն օլմայուպ, եախոսմիւզթէզոյիագտ, պէյի թէէյիտ իթմէյուպ տէ, ահատի թարափէյնէ նափի (իրի թարափտան եալընըլ պիրինէ փայտէլիւ) օլան շարթ միւմսիս, վէ անա մուալլագ օլան պէյ փասիտ օլուր :

Վէ պիր թարափէ նէֆի (փայտէսի) օլմայան շարթլէ պէյ ասհին, վէ շարթ լաղի տըր :

Զիրա պէյ ու շիրատէն մագուստ, թէմիլիք ու թէմէլիիք

(ալրը վէրիշտէն մէրամ պիր քիմսէյի մալ սահիպի եթմէք վէ պիրինին մալ սահիպիսի օլմագ) խուսուսու եանի, պիլամանի ու մէզահիմ միւշմէրինին մէպկյէ, վէ պայիփին սէմէնէ (էօնիւնտէ էնկէլ վէ խօշնութսուզլուղու օլմագորդ միւշմէրինին մալչ վէ սաթանըն տա պէտէլ ադչէսինէ) մալիք օլմասը քէյֆիյյէթի տիր :

Հալպուքի, պիր թարափա նամի օլան շարթըն իճրասընը օլ թարափ թալիպ (իսթէր) վէ թարափի ախէր անտէն հարիպ (վէ էօմէքի թարափ անտէն դաշընըր) օլարագ միւնազայէ միւէտտի (սէպէպ) օլապիլիւր :

Պու սուրէթտէտէ խսէ ադափ-պէյ (պազարլըդ գավիլի) թէմամ օլմամըշ տիմէք օլուր :

Ֆէգաթ իրֆ ու ատէթ միւնազայի դաթի (քէսէր) օլուր զինտէն, ալէլըթլադ (ալէսէփի) շարթի միւթէաարիֆ իլէ պէյ թէճփիզ օլունմուշ տուր :

Մուամէլաթի թիւճճարկյյէ պէր-վէճհի մէշրուհ զաթէն միւսթէմսա պիր հալուէ օլուալ, էսնափըն եքսէրիսինտէ տախի պիրէր մուամէլէի միւթէարիփէ թագարուր իթտիյինէ, (քէնսաիէրինձէ ատէթլէրի վէ ուսուլարը պուլունտուղունա),

Վէ իրփի թարփ տախի միւթէպէր օլուզինէ նէզարէն, ֆէսատը մէվզուի պահս օլաճագ եալընըզ պիր թագըմ միւթէֆէրփիդ ու միւթէշէթթիթ (չէշիտ չէշիտ վէ դարրշըդ) ալրը վէրիշ էտէնլէրին խարիճի էղիրփ ու ատէթ (իրփ ու ատէթլէրտէն տիշարը) իթտիքլէրի շարթլէր գալուալ :

Պունլէրին տախի չէնտան (օլգատար) տէյէրի վէ պահս կէօթիւրիւր եէրի օլմաարզինտէն, մուամէլաթի ասրին թէյ-սիրի (պու վագրթտա հէր քէսին պիր պիրլէրիյլէ կէօթիւր լէրի իշէրին դօլայլաարլմասը) իշիւն մէզէպի չանէժինին խարիճինտէ օլարագ իպնի շէպրէմի մէզէպինին իխթիյարի միւնասիալ կէօթիւրմէյիւալ, սաիր ֆասլէրտէ օլուզը կիպի Պատի կիպէլին Տէօլատինճիւ գաալինտէ տախի մէզէպի չանէժի իւպէրէ պէյի միւփսիս օլմայան շարթլէրին պէյանիյլէ իքթիփա օլունմուշ տիր :

Էլհաաըլ պու միւճէլէտէ մէզէպի նանէքինին խարիճի-

նէ չըդըլմայուալ, մէվաստախ միւնտերի ճէսինին եքսէրի, էլ-հալէ-թիւ-հազիհի (պու կիւնքի կիւն) ֆէթվախանէտէ միւթէպէր ու մասամուլիւն-պիհ (օնլորլէ ամէլ օլունուր) օլուղղը ճիհէթլէ, սպոնլար հագղընահէ պահսէ լիւղում կէօրիւլմէդ :

Գէդաթ եխնէ փուղահայի Հանէֆիյէտէն պազի փուհուլի էիմմէնին ագվալի միւթէպէրէսինասէ իրփէդ վէ մասլահամթի սարէ էվֆէդ (պազի պիւյիւք իմամլարըն միւթէպէր գավիլ-լըրի ալէմէ երարար վէ զէմանէ իշլէրինէ ույար) օլմագ հա-սէպիյէ իսմիյար օլունուշ (սէշիմիշ) իտիւյինտէն, պունլա-րըն մէէխէզի մազպուլէ վէ էսպապը մուժիպէսի (մազպուլ օ-լան եօլլարը վէ սէպէպլէրի) պէր-վէճհի-ամթի պէյան օլունուր :

Եխուլ թօգսան եէտիննձի, վէ Խքի եխուլ պէշիննձի մատտէ-լէր մուճիպիննձէ մատումին պէյի (եօգ վէ մէյտանոսա օլմայան պիր շէյին սաթըլըպ ալընմասը) սահին տէյիլ տիր :

Հալ պուքի, կիւլ վէ էնկինար կիափի շիւքուփէ (շիչէք) վէ սէպէ վէ մէյլէ մահսուլաթը միւթէլահըդ-եւլ-վիւրիւտ (պիր պիրի արդապընտան նէթիշիր) օլարագ պազի էվրատի զուհուր իթմէտէն (պիր տանէսի չըդմատան) տիկէր պազի էվրատը հուսուլէ կէլիւպ կէչէր օլուղղը ճիհէթլէ, եքսէ-րիյա պու միսկուլէրին զուհուր իթմիշ, վէ իտէճէք օլան մահսուլաթը թօփտան օլարագ սաթըլմագ իրփ ու ատէթ օլ մուշ տիր :

Վէ պու միսկուլ մահսուլաթտէ մէվճուտէ թէպէն մա-տումին (պիրէզի մէյտանէ կէլէն մահսուլարըն այնի ճին-սինտէն տահա չըդմատը օլանլէրինին) տափի պէրապէր օլա-րագ թօփտան սաթըլմատը Խմամի Սուհամմէտ իսպնի Հա-սան իւշ-Շիպանի բահմէթուլսհի ալէյիհ հազրէթլէրի իսթիհ-սանէն թէճիպագույուրնուշ (մագպուլ վէ ճայիղ կէօրմիշ) :

Վէ Խմամ Ֆազըլ վէ Շէմս-իլ-էիմմէթիլ Հալվանի, վէ Ապուպէքիր իսպնի Ֆազըլ բահմէթուլլահի ալէյհիմ անըն դափիյլէ իփթա իթմիշ (ֆէթվա վէրմիշ) օլսուդէլինտէն,

Վէ նասը պու միսկուլ իրփ ու ատէթլէրինտէն կէչիւրմէք դապիլ օլամայուալ, հալպուքի, մուամէլաթի նասը ֆէսատէ նիսպէթտէն իսէ մէհմա-էմրէան սըհհէթէ համէ իթմէք էվլա-

օլողինտէն, պու մի ճէլէտէ (ֆասլտէ) տախի գավի Սուհամմէտ պիթ թէրծին, իքի եկող եէտիննի մատոէ անա միւլափրդ օլարադ եալըլմըշ արր :

Սապրէ մէսէլէսինտէ, մէսէլս, քիլէսի շու գատար զուրուշա օլմագ իւզէրէ պիթ երզըն պուղոայ սաթըլտըդտա իմամի-ազամ բահմէթուլլահի ալէյն հաղրէթլէրինին ինտինտէ, եալընըզ պիթ քիլէսի հագդընտէ պէյ սահին օլուր,

Վէ իմամմէյնի բահմէթուլլահի ալէյհիւմա ինտէրինտէ օլ երզըն թէմամէն սաթըլմըշ օլարադ գաչ քիլէ չըդարաէ անակէօրէ սէմէնի վիրիլմէք լէազըմ կէիւպ, մուամէլաթի նասըթէյսիր իթմէք հասէպիյէ սահիպ-հիտայէ կիափի նիշէ Ֆուդահա տախի պու խուսուստէ անլէրին գավիխնի իխթիյար իցէմիշ օլտուգլէրինտէն, Իքի եկող եիրմիննի մատոէ օլ մինվալ իւզէրէ թահըթիր գըլընմըշ արր :

Իմամի-Ազամ հաղրէթլէրինին ինտինտէ խըյյարի շարթըն (մուհայէրիլիյին) միւտտէթի իւչ կիւնտէն զիյատէ օլամայուպ, իմամմէյն ինտինտէ իսէ ճէր գաչ կիւն մուգավէլէ օլունուրսէ ճախիզ օլարզինէ, վէ պու խուսուստէ տախի անլէրին գավիի, հալ ու մասլահամէք էվֆէդ (զիյատէ ույղուն) կէօրիւլովիինէ մէպնի իխթիյար օլունարադ իւչ եիրդիննի մատոէտէ միւտտէթի մութլագ օլունմուշ տիր :

Խըյյարի նագտոտէ (փարասընը էօտէմէք մուհայէրիլիյինտէ) տախի պու իխթիւաֆ ճարի օլուպ, պունտա միւտտէթին ըթլադը (պիթ կիւն քէսմէք) խուսուսունտա իմամի Մուհամմէտ ալէյհի բահմէթ-իւս-սէմէտ հաղրէթլէրի միւնփէրիտ (թէք դարմըշ) իսէտէ, մասլահամի նասէ էվֆէդ օլմագ հասէպիյէ անըն գավիի իխթիյար օլունարադ, իւչ եկող օն իւչիւննի մատոէտէ տախի ֆիլան վագթէ գատար տէյիւ միւտտէթըթլադը իւզէրէ պրրադըլմըշ արր :

Իմամի-ազամ հաղրէթլէրինին ինտինտէ իխթիւնաէն միւնադիտ օլան պէյտէն (պիթ սանաամթքէարտան պիթ շէյ իս թէմէք եախօտ սըմարըճըլա եափըլան պազըլըդտան) միւսթէննի ըիւճու իսէ պիթիւր (եափտըրան եա սըմարըլայան կէրի տէօնէ պիթիր) իսէ տէ, իմամի էպու-Եուսուփ բահմէթուլլահի ալէյհ

հազրէթիշը ինքնին ինտիմուէ, մասնու, (եավըլսն շէյ) թէարիփէ միւլաֆըլդ օլարըլ հալուէ ըիւճու խոէմէլ :

Եխտի խոէ, ալէմուէ փէք չօք քէարկէահլէր եավըլարագ պունծա թօփիւր վէ թիւփէնքլէր վէ վափօրլար մուգամէլէ վէ սըփարըշ իլէ եափտըլըլա կէլիւպ, իսթիանա քէյփիյյէթի մէսալիհի ճէսիմէի ճարլյէտէն օլմասիյլէ, միւսթասնիին աղտափի իսթիանաը, ֆէսխաէ մուխայյէր օլմաաը նիշէ մէսալիհի ճէսիմէի իլսպալ խոէճէյլինտէն (եավսորըանըն պազարըդտա մուհայէր գալմաաը չօք պէօյուք իշլէրէ պօզդունլուդ վիրէճէյինտէն),

Վէ իսթիանա խուսուսի խիլսափի դըյաս օլարսագ իրֆի նաւաէ մէպնի իսթիհասնէն մէշըու օլմն սէլէմէ մուգիս (փարասընը փէշին վէրիպ տէ մալի սօնրա ալմագ դավինէ պէնպէլ) վէ իրֆէ միւսթէնիս պիր քէյփիյյէթ օլողդինտէն :

Մասլահամի ասրէ նէզպարէն խմամ էպու. Եռուսու. Փ գավլինին իսթիյարինէ լիւզում կէօրիւէրէք, Խւչ եիւղ թօգսան իրինճի մասուէ անա միւլաֆըլդ օլարագ եազըլիշ տըր :

Մէսակիի միւճթէճէտիւն. ֆիյհամէ (օլ իճթիհաս օլունան մէսէլէլէր իչինտէ) Խմամ խւլ-միւսլիմին հազրէթլէրի հէր գանդի գալիլ իլէ ամէլ օլունմագ իւզէրէ (վազրին Փաշիւսնի) էմր իտէրսէ մուճիսլինճէ ամէլ օլունմագ վաճիպ օլողդինտէն, մաարուզաթի մէպսութէ (պասթ օլունան իշպու արիզէլէր) նէզոսի հագայինդ-վէփափի Վէքէալէթփէնահիլէրինտէ տափի գարինի թասփիպ պույուրուլուուզու (եանի սիզ Սատրազամ էփէնտիմիզին եանընտա տափի միւնասիպ կէօրինտիյիւ) հալուէ միւճէլէի մէլփուփէնին (իշպու լէփփ օլունան քիթապըն) պալէսխաը Խաթթի Զիւմայունի հազրէթի Խիլափէթփէնահի իլէ թէվշիհ պույուրուլմագ պապինտէ . . .

Ֆի և Զիլհիճճէ Սէնէ չ և օ վէ Ֆի չ + Մարլժ սէնէ չ և օ

Ն Ա Ր Ա Ր Ի Տ Ի Վ Ա Ն Ի Վ Ա Ի Վ Ա Ի Վ Ա Ի Վ Ա Ի Վ Ա Ի :

Մ Ի Ւ Գ Ե Թ Թ Ի Հ Ի Ե Լ Ե Վ Դ Ա Ֆ Ի Ի Հ Ի Ւ Մ Ա յ ո ւ ն Ս Ե Ջ Ի Մ Լ Ս Ա Վ Ա Լ :

Ա Ն - Ա Պ Ա յ ի Շ Ո ւ Բ ա յ յ ի Տ Ե Վ Ա լ է լ թ Մ Ե Ջ Ի Մ Լ Ս Ա Վ Ա Լ :

Ա Ն - Ա Պ Ա յ ի Տ Ի Վ Ա ն Ի Վ Ա Ի Վ Ա Ի Վ Ա Ի Վ Ա Ի Վ Ա Ի Վ Ա Ի Վ Ա Ի Վ Ա Ի :

Ա Ն - Ա Պ Ա յ ի Տ Ի Վ Ա ն Ի Վ Ա Ի Վ Ա Ի Վ Ա Ի Վ Ա Ի Վ Ա Ի Վ Ա Ի Վ Ա Ի Վ Ա Ի :

Ա Ն - Ա Պ Ա յ ի Շ Ո ւ Բ ա յ յ ի Տ Ե Վ Ա լ է լ թ Մ Ե Ջ Ի Մ Լ Ս Ա Վ Ա Լ :

Ա Ն - Ա Պ Ա յ ի Տ Ի Վ Ա ն Ի Վ Ա Ի Վ Ա Ի Վ Ա Ի Վ Ա Ի Վ Ա Ի Վ Ա Ի Վ Ա Ի Վ Ա Ի :

Պ-ԻՍՏ-ԻԼԼԱԶ ԻՐ-ՐԱԶՄԱՆ ԻՐ-ՐԱԶԻՄ

Սուրերի Խարքի Հիմնայուն մոռհպիսձէ
ամել օդունս .

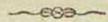

ԱՀԲԵՍՄ ԱՏԼԻՅԵՆԻՆ ՊԻՐ ՄՈՒԳԱՏՏԵՄԵՍԼԻ

ՔԻԹԱՊԻ ԵՎՎԵԼԻ

ՄՈՒԳԱՏՏԵՄԵՍԼԻ, ԻՐԻ ՄԱԳԱԼԵՑԻ ՀԱՎԻՏԻՐ :

Մազակի ուշիա, Իրի Ֆրգիլն բհարիք ու բազմին
հազզունա ըլր :

Պիլինճի մաստաէ : Իլի ֆրգըն, մէսակիլի Շէրիյէկի ամեն-
լիյէյի պիլմէք տիր :

Մէսակիլի ֆրգհիյէ, եա էմիլի ախիրէթէ թէտավիւդ իտէր
քի, ահքէամի խապատթ տըր (հադ թէտալէայէ իտիլէն իտա-
տէթէր տիր), զի ետխօս էմիլի տիւնյայէ թէտավիւդ իտէր

քի, Միւնաքէհաթ ու Մուամէլաթ ու Ուգուպաթ դըսմէրինէ թագսիմ օլունուր :

Շէյլքքի, ծէնապի Հագ պու նիզամի ալէմին (տիւնյանըն) վագթի մուգատտէրէտէք պագասընը (գալմասընը) իրատէ խուռագ, պու իսէ նէվի ինսանըն պագասինէ, վէ նէվին պագասը թէնասիւլ ու թէվալիւտ իշխն զիւքուր ու ինսամինին իզտիվածինէ մէնութ (վէ բնան ճինսինին տայիմի իւղէրէ սիւրմէսի, էվլատլար էտինմէք իշխն էրքէք վէ տիշէնիլէրինին էվլէնմէսինէ պաղլը) տիր :

Վէ պիր տէ նէվին պագասը էշխասըն ատէմի ինգըթակյլէ (վէ ինսան ճինսինին տայիմադալմասը ատէմէրին արտը քէսիլմէմէյիլէ) տիր :

Ինսան իսէ իթիտալ միզաճը հառէպիյլէ, պագատէ զըտա ու լիպաս (եաշամատէ եէյէճէք կիյէճէք) վէ մէսքէննէ իւմուրի սանտիյյէյէ, (վէ եաթագ վէ տուրագ եէրի իշխն սանտաթճա իշլէրէ) միւհթաճ օլուր :

Պու տախին էֆրատը պէյնինտէ (հէր պիրէրլէրի արասընտա) թէաավիւն ու իշթիրաք (պիրպիրլէրինէ եարտըմ վէ արդատաշըլը իլէ տիւշիւպ դալգմագ) հուսուլինէ թէվագդու Փիտէր:

Էլհասըլ ինսան մէտէնիյիթթթապ օլտըլինտէն, սայիր հայվանաթ կիպի միւնփէրիտէն (եափ եալլնըլ) եաշայամայուպ, պասթի-պիսաթի մէտէնիյյէթ իլէ (կիւզէլճէ գօնուշմագ վէ խօշ կէշինմէքլէ) եէքտիկէրէ մուալէննէթ ու միւշարէքէթէ միւհթաճ տըր :

Հալ պուքի, հէր շախա քէնտիւյէ միւլսյիմ օլան (ույդուն վէ խօշունա կէլէն) շէյլ թալէպ, վէ միւզահիմ օլան շէյէ զազապ խտէր (զահմէթլի եա քէյֆիննէ օլմայան շէյէ էօվքէլէնիր) օլտըլինտէն, պէյնլէրինտէ ատլ ու նիզամին խալէլուէն մահփուղ դալմասը իշխն կէրէք իզտիվաճ վէ կէրէք մա-պիհ-իթթթէտտիւն (շօլ շէհրիկյի իդթիզասընտան) օլան թէապիւն ու իշթիրաք խուսուսլէրինտէ պիր թագըմ գալմանինի միւէյյէտէի շէրիյյէյէ (ատալէթլի դանունլարա) միւհթաճ օլուր քի, էվլէլքիսի (եանի էվլէնմէք խուսուսու) Փըդհըն միւնաթէնար գըտմը, վէ իքինճիսի (եանի ինսանլէրին պիր պիր

ըկյլէ տիւշիւպ գալդմասը խուսուսու Անուամեղաք գըսմը աըր:

Վէ էմրի թէմէտափինին (շէհրիլիյին) պու մինվալ իւզէրէ փայտար (միւհքէմ) օլմասը իշխն ահքէամի ճէզա թէրթիպի լէազրմկէլիալ, պու տափի ֆըդհըն ուգուպաք գըսմը աըր:

Խշպու միուամեղաք գըսմնըն քէսիլ խւլ-վուգու օլան մէսուակի քիւթուպի միւթէպէրէտէն (չօք քէրրէ բասթ օլուր օլան մէսէլէլէրինի միւթէպէր քիւթապլէրաէն) ճէմ իլէ քիւթապլէրէ, վէ քիւթապլէր Պապլէրէ, վէ Պապլէր Ֆապլէրէ թագսիմ օլունմագ իւզէրէ պու միւճէլլէնին (քիւթապլըն) թէկիփինէ խպթիտար օլունմուշ տիր :

Խշթէ Մահաքիմուէ մատամուլիւն-պիհ (մահքմէլէրտէ պուն-լարիէ ամէլ) օլաճագ մէսակի փէրլիյյէ, պէր-վէճհի-աթի կապլապ ու Ֆուսուլուէ (կէլէճէք պապլարտա վէ ֆասլլարտա) դիրը օլունաճագ մէսակի տիր :

Անճագ, մուհագգըդըրյնի ֆուգահա (Փըդըհ մէսէլէլէրինի թահգըդ էաէնէր) մէսակի ֆըդհիյյէի պիր թադըմ դավախտի քիւլլիյէյէ իրճա իթմիշէր տիրքի, հէր պիրի նիշէ մէսակի մուհիթ ու միւշթէմիլ օլարագ (նիշէ մէսէլէլէրի իշինէ ալարագ) քիւթուպի ֆըդհիյէտէ միւսէլլէմաթտէն օլմագ իւզէրէ պու մէսակին խսպամը իշխն տէլիլիթիխազ օլունուր:

Վէ էվիլէ-էմրտէ պու գալվախտին թէփէճհիւմի մէսակի խմինսա հասըլ էտէր (պու գախտէլէրի անլամագլըդ մէսէլէրէ ալըշըդըր կէթիրիր) :

Վէ մէսակին զիհինէրտէ թէգարրուրինէ (Քիքիրտէ ևէր-լէշիալ գալմասընա) վէսիլէ օլուր :

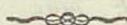
Պինաէն-ալէա-զալիք թօգսան թօգուղ գախտէի ֆըդհիյյէ ճէմ իլէ, մագսուտէ շիւրուտէն մուդատտէմ պէր վէճհի-աթի Մագալէի սանիյէ օլմագ իւզէրէ իրատ օլունուր :

Վէ էյէրքի պունլարտան պազիսի միւնֆէրիտէն ախզ օլուն-տուգտէ պազի միւսթէսն իյյաթի պուլունուր իսէ եէր-տիկէրինի թախսիս ու թագյիտ իթակիլէրինտէն, մին-հայս-իլ-մէճմու քիւլլիյէթ ու ումումյյէթիմէրէնէ խոալէլ կէլմէզ :

ՄԱԳԱԼԵՒ ՍԱՆԻՑԵ

ԳԱՎԱԿԱՏԻ ՅԵԳՀԻՅՅԵ ՊԵՏԱԿԱՆԻՑԵ ՏԵՐ

Եքիննձի մատու : Պիր իշտէն մագսատ նէ իսէ հիւքմ անա
կէօրէ տիր : Եանի , պիր իշտէրինէ թէրէթթիւպ իտէնէք
հիւքմ ոլ իշտէն մագսատ (մէրամ) նէ իսէ անա կէօրէ օլուր :

Իւչիննձի մատու : Ու գուտուէ իթիպար մագսախտ ու
մանիյէ տիր , ելփաղ ու մէպանիյէ տէյիլ տիր : (Եքի թա-
րաքըն բիզասըլլա պաղանցը պիթէն փաղարըգլարուա մէ-
րամէրի վէ իշին ճանը նէ իսէ օնա իթիպար օլունուպ լադըր-
թըյա վէ եւլուտէն կէօրիւնէն պինայէ իթիպար օլունմաղ) :

Պինաէն.ալէա.զալիք (ոլունա պագալագտան) պէյիւն.պիէ-
լէֆատէ ըէհն (իրէհին) հիւքմի ճէրէյան իտէր :

Տէօրտիւննձի մատու : Շէքք իլէ եագըն զակիլ օլմաղ :
(Ճիւպհէ իլէ կիւն կիտիւ աշխեար օլան կէրէրիք մահվ օլմաղ) :

Պէշիննձի մատու : Պիր շէյին պուլունտըզը հալ իւզէրէ
գալմասը ասլ տըր :

Ալթըննձի մատու : Գատիմ , զըտէմի իւզէրէ թէրք օլունուր :
(գատիմ օլան շէյ պուլունտուզու հալի իւզէրէ պըրազըսուր) :

Եէտիննձի մատու : Զարար գատիմ օլմաղ (զարարա օշմուշ
պիթմիշ տէնիլմէյիալ նէ վագըթ օլսա էօնիւ քէսիկիր) :

Սէքիղիննձի մատու : Պէրաէթի դիմմէթ ասլ տըր : (պիր իշ-
տէն իլիշիքսիզ գալմադ վէ սըյրըլըպ չըգմըչօլմադ ասըլ տըր) :

Պինաէն.ալէա.զալիք պիր քիմսէ պիերինին մալինի թէլէփ
իտիւպ տէ միգաւարինտէ իխթիլափ իթուէլէր սէօզ միւթէլի-
փին օլուպ (թէլէփ օլան մալ շու գատար ըտը , եօդ պու

գատար տէյիլ իտի տէյու սէօղերի զըտլաշսա մալի թէլէֆ էտէնին սէօղիւ տութուլուպ) մալ սահիպի իտտիա իթտլյի զլյատէյլ իւ խաղաթէ միւհթաճ օլուր :

Թօգուղուննի մատտէ : Սըֆաթի արըղէտէ ապլ օլան ատէմ տիր : Մէսէլս , շիրքէթի մուղարէպէտէ (պիրինտէն մալ օ պիրինտէն էմէք վէրիմէք իւղէրէ օլան օրթադլըդուա) քեար օլուպ օլմատըլընս իփոթիլափ օլունսա , ատէմի (մէվ ճուտառ զլուգ եօղլուգ) աաըլ օլուրինէ պինաէն սէօղ մուդարիպին (էմէք քէնտինտէն օլան թարաֆըն սէօղիւ) օլուպ սահիպի սէրմայի , քեար օլուրինի խաղաթէ միւհթաճ օլուր :

Օնուննի մատտէ : Պիր զէմանտէ սապիթ օլան չէյին խիւղինէ (եանլըշ օլուուղունա) տէյիլ օլմատըդնէ պագասկյլէ (էսկի հալինէ պըրապըլմասընա) հիւքմ օլունուր :

Պինաէն-ալէա-զալիք , պիր զէմանտէ պիր չէյ պիր քիմնէնին միւկի օլուրը սապիթ օլսա , միւկիյէթի իզալէ խաէն պիր հալ օլմատըդնէ միւկիյէթին սագադասկյլէ հիւքմ օլունուր :

Օն պիրիննի մատտէ : Պիր էմրի հատիսին աղըէպի էվգաթինէ իզագէթի ապլ տըր :

Եանի հատիս օլան (աօնբաաան օլուվէրէն) պիր իշին սէպէպ ու զէման վուգուինտէ (նէ վագըթաան պէրի վուգու պուլմուշ օլմատը իւղէրինէ) իփոթիլափ օլունսա , զէմանի պախտէ (ուզագ օլան վագիթէ) նիսպէթի խաղաթ օլունմատըդնէ , հալէ ագըէպ օլան (հազըր կիւնէ էն-եագլըն օլան) զէմանէ նիսպէթ օլունուր :

Օն իփիննի մատտէ : Քէլամոնէ ապլ օլմն մանէայի հագըգի տիր :

Օն իւշիննի մատտէ : Թասըին մուգապէլէսինտէ տէլալէթէ իմիւպար եօգ տիր :

Օն տէօրտիւննի մատտէ : Մէվրիտի նասստէ իճմիհատէ մէսալ եօգ տիր (ալլահըն էմրիյլէ կիտիլէն եօլա մանէ վէրմէք ճայիկ տէյիլ) :

Օն պէշիննի մատտէ : Ալա-խիլափ-իլ-գըյաս սապիթ օլան չէյ սաիրէ մուգիսին-ալէյին օլմազ : (Եանլըշըգ իլէ եափըլըպ պիթէն չէյ պաշգասընս էօլմէք օլմազ) :

Օն ալմեննի մատուէ : Խճթիհաստ իլէ խճթիհաստ նազգ օլունմաղ :

Օն եէտիննի մատուէ : Մէշադդաթթ թէյսիրի ճէլպ էտէր : Եանի սուուպէթ սէպէպի թէսհիլ օլուր (սըգըշըպ պունալ մագ սէրինլիք վէ գօլայլըդ խթէր) վէ թարլըդ վագթինտէ վիւսալթ (կէնիշլիք) կէօմթէրիլմէք լէաղըմ կէլիք :

Գարդ (էօտիւնն շէյ պուլմագ) վէ հավալէ վէ հաճը (տութսագ) կիսի փէք չօդ ահքէամի ֆըգհկյյէ պու աուլէ միւթէփէրի տիր : Վէ Յուդահանըն (ֆագըհլարըն) ահքէամի շէրկյյէտէ կէօմթէրատիրէրի բախս ու թախտիփաթ (սէրպէսթլիք վէ աղըրլըդ խափիփէթմէլէրի) ճէփ պու դախտէտէն իսթիխսրաճ օլունմուշ (չըգարըլմըշ) տըր :

Օն սէրիզիննի մատուէ : Պիր իշ զըյդ օլտուգտէ միւթթէսի օլուր: (տարա գըսդըյա կէտիփատէ աչըգլըդ վէ կէնիշլիք խթէր) : Եանի պիր իշտէ մէշադդաթթ կէօրիւլիւննէ ըուխսաթ ու վիւսալթ կէօմթէրիլիք :

Օն թօդուզուննի մատուէ : Զարարա մուգապէլէի պիզարար եօդ տիր :

Եիրմիննի մատուէ : Զարար իզալէ օլունուր (տէփ իտիլիք) : Եիրմի պիրիննի մատուէ : Զարուրէթլէր մէմնու օլան շէյթէրի միւտահ գըլար (նաչարլըգլար հէրամ օլան շէյթէրի հէլալ սայտըլըլ) :

Եիրմի իքիննի մատուէ : Զարուրէթլէր քէնտիւ մըգտարէլըրիննէ թագտիր օլունուր (նաչարլըգլար տէրէճէլէրինէ կէօրէ հիսապ օլունուր) :

Եիրմի իւչիւննի մատուէ : Պիր էօզր իչին ճայիղ օլան շէյ օլ էօզրիւն զէվալիյլէ պաթըլ օլուր :

Եիրմի տէօրտիւննի մատուէ : Մանի զաիլ օլտուգտա մէմնու ալտէթ էտէր (մանի օլան շէյ տաղըլըպ տէփ օլուննա եինէ հէրամ հէրամ տըր) :

Եիրմի պէշիննի մատուէ : Պիր զարար քէնտիւ միոլիյլէ իզալէ (տէփ) օլունամաղ :

Եիրմի ալթըննը մատուէ : Զարարի ամմի տէփ իչին զարարի խասս իխթիյար օլունուր (պիւթիւն ալէմէ օլաճագ զարա-

ըրն էօնիւ քէսիլոին իշին արալըգտա շունուն պունուն զարարլանմասընա դայիլ օլունուր) :

Թապիպի ճահիլի մշն իթմէք (էլմի օլմայան պիր հէքիմի գովմագ) պու ասըլտան թէփէրրիւ իտէր :

Եկրմի եէտինճի մատտէ : Զարարի էշէտտ զարարի ախէֆփ իլէ իղալէ օլունուր (պիւյիւք վէ աղըր պիր դարար խաֆիփլյլէ տէփ իտիիր) :

Եկրմի սէքիղմնճի մատտէ : Խրի փէսատ թէտտիւղ իթմտիքտէ էխէֆփի իրթիքէտապ իլէ աղէմինին չարէսինէ պադըլուր (իքի եօլուղ իշ պաշա կէլիալ մուռալլաթ օլունճա խաֆիփինի իշլէմէյէ կէօնիւլ վէրիպ պիւյիւյիւնիւն իշլէնմէմէսի չարէսինէ պադըլըր) :

Եկրմի տօդուղունճի մատտէ : Եհվէնի շէրբէյն իխմթիյար օլունուր (իքի շէրին պիր էհվէնինէ դայիլ օլունուր) :

Օթուղունճու մատտէ : Տէփի մէֆասիտ ճէլպի մէնաֆիտէն էվլէա տըր (շէրի տէփ իթմէյէ պագմագ խայըր արամայա տիւշմէտէն իւսթիւն տիւր) :

Օթուղ պիրինճի մատտէ : Զարար սիւ-դատէր իւ-իմքէտան (զարար միւմքին օլուուղու դատար) տէփ օլունուր :

Օթուղ իքինճի մատտէ : Հաճէթ, ումումի օլուն խուսուսի օլուն, զարուրէթ մէնդիլէսինէ թէնդիլ օլունուր (նաչարլըդ տէրէճէսինէ կէթիւղիր) :

Պէյիւն-պիւլ-վէֆանըն թէնդիլի (ոլորճունու էօտէյինճէ եինէ մալինի գուրթարմագ իւդէրէ օլան ըէհինլէրին ճայիկ օլմասը) պու գապիլուէն տիր քի, Պուխարա էհալիսինտէ պօրճ թէքէսսիւր իթտիքտէ (չօղոլընճա) կէօրիւլէն իհմթիյաճ իւդէրինէ պու մուամէլէ մէրկյ-իւլիճրա օլուուշ տիր :

Օթուղ իւշինճի մատտէ : Խզմիրար դայրըն հագդընը խլթալ իթմէղ (միւհթաճլըդ էլին հագդընը չիւրիւթմէղ) :

Պինաէն-ալէա-պալիք, պիր ատէմ աճ դալուպտա պիրինին էքմէյինի եէսէ, պատէհիւ դըրյմէթինի (սօնրա պահասընը) վէրմէսի լէաղըր կէլիւր :

Օթուղ տէօրտիւնճի մատտէ : Ալմասը մէմնու (հէրամ վէ եասսագ) օլան շէյին վէրմէսի տախի մէմնու օլուր :

Օթուղ պէշինճի մատոէ : Խըլքնմէսի մէմնու օլան չէ յին իսթէնմէսի տախի մէմնու օլուր :

Օթուղ ալթընճը մատոէ : Ա.տէթ միւհքէմ տիր : Եանի հիւքմի Նէրկիլ խապաթ իշխն իւրֆ ու ատէթ հիւքմ գըլը նուր կէրեք ամն օլսուն վէ կէրեք խասս օլսուն :

Օթուղ եէտինճի մատոէ : Նասըն իսթիմալի պիր հիւճ-ճէթ տիրքի անընլա ամէլ վաճիպ օլուր :

Օթուղ սէքիզինճի մատոէ : Ա.տէթէն միւմթէնի օլան չէյ (ատէթճէ պաթմըշ գափանմըշ օլան չէյ) հագըգաթէն միւմթէնի կիալի տիր :

Օթուղ թօգուզունճի մատոէ : Եզմանըն թաղայյիւրիլէ անքէամըն թաղայյիւրի (տէվիր տէօնտիւքճէ էմր ու հիւքիւմ-էրին տէ տէյիշիլմէսի) ինքէար օլունամագ :

Գըրգընճի մատոէ : Ա.տէթին տէլալէթիլէ (կէօսթէրտիյի երօլ իլէ) մանէայի հագըգի թէրք օլունուր :

Գըրգ պիրինճի մատոէ : Ա.տէթ անճագ մութթարըտ եա-խօտ զալիպ օլսուգտառ միւթէպէր օլուր (ճիւմէթէն հէր թարափտա պիր տիւզիյէ եէօրիյօր, վէ եա կիաճ եէթմէդ տէրէճէտէ զօրլու օլան ատէթ իթիպարլը տըր) :

Գըրգ իքինճի մատոէ : Իթիպար զալիպի շայիէ օլուպ նատիրէ տէյիլ տիր (հէր թարափտա չօգ շուտ պուլանա տըր իթիպար աղ վուգու պուլանա տէյիլ տիր) :

Գըրգ իւշինճի մատոէ : Խւրիթէն մաարուփ օլան (ատէթ իլէ պիլինմիշ օլան) չէյ շարթ գըրընմըշ կիալի տիր :

Գըրգ տէօրտիւնճի մատոէ : Պէյն-էթ-թիւճճար մաարուփ օլան չէյ պէյնլէրինտէ մէշըութ (շարթ օլուշ) կիալի տիր :

Գըրգ պէշինճի մատոէ : Խւրփ իլէ թէային նասս իլէ թէա-յին կիալի տիր (փատիշաճ էմրիլէ օլան չէյ ալլահատն էմր օլուշ կիալի տիր) :

Գըրգ ալթընճը մատոէ : Աանի վէ մուգթազի թէաարուգ իթաիքտէ մանի թագտիմ օլունուր :

Պինաէն-ալէա-զալիք , պիր ատէմ պօրճլուսու եէտինտէ մէրհուն օլան (բէհին գօյառուղու) մալինի ախէրէ (պաշգա-սընա) սաթմամաղ :

Գըրդ եւտինճի մաստե : Վիւծուտտէ պիր շէյէ թապի օլան հիւքմոէ տախի անա թապի օլուր :

Պինաէն-ալէա-զալիք , պիր կէպէ հայվան սաթըլտըդտա դարնընտաքի եավրըալ տախի թէպէն սաթըլմըշ օլուր :

Գըրդ սէքիղինճի մաստե : Թապի օլան շէյէ այրուճա հիւքմ վիրիլէմէզ . Մէսէլա պիր հայվանըն դարնընտաքի եավրըալ այրուճա սաթըլամաղ :

Գըրդ թօգուզոնճի մաստե : Պիր շէյէ մալիք օլան քիմ սէ օլ շէյին զարուրիյաթինուէն (օլմայլնճա օլմաղ) օլան շէյէ տախի մալիք օլուր :

Մէսէլա , պիր խանէյի սաթուն ալան քիմսէ , անա մավ-սըլ օլան թարիդէ (օլ էլէ վարըլըր օլան եօլա) տախի մալիք օլուր :

Ելինճի մաստե : Ա.սըլ սադըլթ օլտուդտա ֆէրի (տալը) տախի սագըլթ օլուր :

Ելի պիրինճի մաստե : Սագըլթ օլան շէյ ավոէլթ էթմէզ . եանի կիսէն կէրի կէլմէզ :

Ելի իրինճի մաստե : Պիր շէյ պաթըլը օլտուդտա անըն զըմընտաքի (իշինտէքի) շէյ տախի պաթըլ օլուր :

Ելի իւչինճի մաստե : Ա.սըլն իփասը դապիլ օլմատըլը հալ-տէ պէտէլի իփա օլունուր :

Ելի տէօրտինճի մաստե : Պի-դ-զալթ թէճվիլ օլունմայան շէյ պիթ-թէպի թէճվիլ օլունա պիլիր :

Մէսէլա , Միւշթէրի մէպիյի դապիլ իշին պայիի թէփիլ իթ-սէ (միւշթէրի մալի ալմադ իշին սաթան քիմսէյի վէքիլ էթսէ) ճայիլ օլմաղ , էմինա , իշթիրա էյլէալիի (սաթուն ալտըլը) զախիրէյի էօչիսալ դօմագ . իշին պայիի (սաթանա) չուվալը վիրիւալ , օ տախի զախիրէյի չուվալէ վաղ էտիճէք զըմնէն վէ թէպէն դապիլ պուլունուր (ալմըշ օլուր) :

Ելի պէշինճի մաստե : Խպթիտաէն թէճվիլ օլունմայան շէյ պագաէն թէճվիլ օլունա-պիլիր :

Մէսէլա , Հիսաէյի շայիէյի հիսպէ իթմէք սահիհ տէյիլ տիր , էմինա , պիր մալի մէվհուպուն (պիրինէ պաղըլըլանմըշ օլան պիր մալին) պիր հիսաէյի շայիէսինէ պիր միւսթահըդ չըգուսպէ

զավթ իժուէ հիպէ պաթըլ օլմայուալ , հիսուէի պագըյէ , մէվ-
հուալին-լէհին մալի օլուր (պիր փարչա հիսուսինէ պաշտա սա-
հիպ շրդար տէյու հիպէ պօղուլմայուալ գալան փարչա , հիս-
ուսի քէնսուսինէ պաղըշանմըշ օլան քիմսէնին մալի օլուր) :

Ելի ալթընճի մատուէ : Պագա իպթիտատէն էսհէլ տիր :

Ելի եէտինճի մատուէ : Թէպէրըիւ անճադ գապղ իլէ թէ-
մամ օլուր : Մէսէլա , պիր ատէմ պիրինէ պիր շէյ հիպէ էթուէ
դապլէլդապղ (պաղըշանըլան շէյի էլինէ եա զապթընա
ալմատդա) հիպէ թէմամ օլմադ :

Ելի սէքիզինճի մատուէ : Բակյէ եանի թէպաա իւզէրինէ
թասարրուֆ մասլահաթէ մէնութ տիր :

Ելի թօգուզունճի մատուէ : Վիլայէթի խասոէ վիլայէթի
ամմէտէն ագվա տըր : (Խուսուսի շէյլէրին վէլիլյի ումումի
իշէր իւզէրինէ օլան վէլիլիքտէն զիյատէ գուվիթթիլ տիր) :

Մէսէլա , Միւթէվէլլիյի վագֆըն վիլայէթի , Գատընն վի-
լայէթինտէն ագվա տըր :

Ս.լթմըշնճի մատուէ : Քէլամին իմալը իհմայինտէն էվէա
տըր : Եանի , պիր քէլամըն պիր մանէայէ համիլ միւմքին օլ-
տուգծէ իհմալ եանի մանէասը իթիալոր օլունմամալը տըր :

Ս.լթմըշ պիրինճի մատուէ : Մանէայի հագրդի միւթէաաղ-
զիր (ասըլ մանէասը մնլաշըմազ կիւծ) օլուուգտէ , մէճազէ
(եագըշանընա) կիտիլիւր :

Ս.լթմըշ իքինճի մատուէ : Պիր քէլամին իմալը միւմքին օլ-
մազ իսէ իհմալ օլունուր : Եանի , պիր քէլամըն հագրդի վէ
մէճազի պիր մանէայէ համիլ միւմքին օլմազ իսէ օլ հալտէ
միւհմէլ եանի մանէասը պըրաղըլուր :

Ս.լթմըշ իւշինճի մատուէ : Միւթէճէզզի օլմայան պիր
շէյին պազինի զիքր իթմէք քիւլինի զիքր կիպի տիր : (Պիր-
պիրինտէն այրըլըպ տանէլէնմէզ օլան թիւմ պիր շէյին
պիր եէրինի սէօլէմէք թիւմիւնիւ անլամմադ կիպի տիր) :

Ս.լթմըշ տէօրտիւնճի մատուէ : Մութլադ ըթլագը իւզէ-
րէ ճարփ օլուր (հագգընտա պաղ վէ շարթ օլմայան պիր շէյ
շէզիքըյի իւզէրէ եէօրիւր) ,

Եյէր նասսան եախօտ տէլալէթէն թագյիտի սէլիլի պու-

լրունմաղ իսէ (Էյէր ալլահ Էմրինճէ եախօտ աղըլճա գուվ վէթի պիր իսպաթը պուլունմաղ իսէ) :

Ալթմըշ պէշինճի մատոէ : Հազըրտաքի վասփ լաղվ վէ դայիստէքի վասփ միւթէպէր տիր (հափ հազըր մէյտանտա օլան պիր շէյին հալինի շանընը իսապէր վէրմէք չիւրիւք, լաքին, կէօպէն երբադ օլան շէյին հալի շանը նասըլ իսապէր վիրիկյօր իսէ էօյլէ օլիալլ) :

Մէսէլա, Պայի մէջլիսի պէշյոտէ հազըր օլան պիր գըր աթը սաթաճագ օլուլը հալտէ շու եաղըղ ալթը չու գատար պին զուբուշա սաթտըմ տէսէ ինապը միւթէպէր օլուալ, եաղըղ թէապիրի լաղվ օլուր : Եմմա, մէյտանտա օլմայան պիր գըր աթը եաղըղ տէյու սաթսա վասփ միւթէպէր օլմաղլէ պէյ միւնադըս (պազարլըգ պիթմիշ) օլմաղ :

Ալթմըշ ալթընճը մատոէ : Աիւալ, ճէվապտէ իսատէ օլունմուշ ատա օլունուր, Եանի, թաստիգ օլունան պիր սիւալ-տէ նէ տէնիլմիշ իսէ մուճիալ (ճէվապ վերէն քիմնէ) անը սէօյլէմիշ հիւքմիւնտէ տիր :

Ալթմըշ եէտինճի մատոէ : Սաքիթէ պիր սէօդ իսնատ օլունմազ, լաքին, մարզպի հաճէթաէ սիւքութ պէշյան տըր : Եանի սիւքութ էտէն քիմնէյէ շու սէօդիւ սէօյլէմիշ օլտու տէնիլմէզ, լաքին սէօյլէյէճէք եէրտէ սիւքութ իթմէսի իդրար ու պէշյան ատա օլունուր :

Ալթմըշ սէքիդինճի մատոէ : Պիր շէյին իւմուրի պաթընէտէ տէլիլի, ոլ շէյին մադամինէ դաիմ օլուր . Եանի, հագըգաթինէ ըթթըլըս միւթէտասսիր օլան (սահիհինին անլաշըմասը չէթին օլան) իւմուրի պաթընէտէ տէլիլի դահիրիսի իլէ հիւքմ օլունուր :

Ալթմըշ թօգուզունճի մատոէ : Աիւքէաթէպէտէ մուխաթապա կիսիտիր (մէքթուպլաշմագ եիւղ եիւղէ կէլիսպ սէօյլէշմէք կիսի տիր) :

Եէթմիջինճի մատոէ : Տիլսիդին իշարէթի մահուտէսի լիսան իլէ պէշյան կիսի տիր :

Եէթմիշ պիրինճի մատոէ : Թէրճիւմանըն դավի հէր իսուսուտէ դապուլ օլունուր ,

Եկթմիշ իրինճի մատուք : Խէթասը զահիր (եանլըպըղը աշխեար) օլան զաննա իթիսլար եօդ տիր :

Եկթմիշ իւչիւնճի մատուք : Սէնէտէ միւսմէնիս օլան իհ. թիմալ իլէ հիւճճէթ եօդ տիր :

Մէսէլա , պիր քիմաէ վէրէսէսինտէն (միրասճըրնտան) պիրինէ շու գատար զուրուշ պօրծու օլորզինի իգրար իթալիյի թագտիրուէ է յէր մարազի մէվթինտէ (էօլիւմխասմալըրնտա) իսէ տիկէր վէրէսէ թատիդ իթմէտիքճէ պու իգրարը հիւճճէթ (սահին) տէյիլ տիր :

Զիրա , տիկէր վէրէսէտէն մալ գաչըրմագ իհթիմալը մարազի մէվթէ միւսմէնէտ տիր : Էմմա , հալի սըհհէթինտէ իսէ իգրարը միւթէպէր օլուր , վէ օլ հալոէ օլան իհթիմալ միւճէրբէտ պիր նէվի թէվէհիւմ (շիւպհէ կիւմտն) օլորզինտէն իգրարըն հիւճճէթինէ մանի օլմալ :

Եկթմիշ տէօրտիւնճի մատուք : Թէվէհհիւմէ (կուման իւզէրինէ) իթիսլար եօդ տիր :

Եկթմիշ պէշինճի մատուք : Պիւրհան (իսպաթ) իլէ սասպիթ օլան շէյ պյանէնս սապիթ (կէօղ իլէ կէօրիւլմիւշ) կիսպի տիր :

Եկթմիշ ալթընճը մատուք . Պէյյինէ միւտտաի իչիւն , վէ եէմին միւնքիր իւզէրինէ տիր :

(շահատ տավաճըյա տիւշէր եէմին ինքէար էտէնէ :)

Եկթմիշ եէտինճի մատուք : Պէյյինէ խիլաֆի զահիրի իսպաթ իչիւն վէ եէմին ասլը իսպա իչիւն տիր :

Եկթմիշ սէքիզինճի մատուք : Պէյյինէ հիւճճէթի միւթէտատիյյէ վէ իգրար հիւճճէթի գասիրէ տիր :

Եկթմիշ թօդուզոնճի մատուք : Քիշի իգրարկյլէ միւախէզէ օլունուր (ինսան իգրարինտէն տութուլուր) :

Սէքսէնինճի մատուք : Թէնագուղ իլէ հիւճճէթ գալմալ , ըաքին միւթէնագըրզն ալէյհինէ օլան հիւքմէ խալէլ կէլմէզ : Մէսէլա , շահիտէր շահատէթէրինտէն ըփառու իլէ թէնագուղ իթտիքէրինտէ (շահիտիքէրինի կէրի ալարագ իշին հիւքմիւնիւ պօղտուգլարընտա) շահատէթէրի հիւճճէթ օլմալ , լաքին էվիէքի շահատէթէրի իւզէրինէ Գատը հիւքմ իթմիշ իսէ պու հիւքմ տախի պօղտուլամայուալ մահիւմիւն-

աղիհիյի (հիւքմ օլան շէյի) շահիտլէրին թաղմին իթմէսի լէազըմ կէլիւր :

Սէքսէն պիրինձի մատոէ : Ա.որլ սապիթ օլմատըղը հալոէ ֆէրին սապիթ օլտըղը վար տըր : Մէսէլա, պիր քիմսէ ֆիլանըն ֆիլանէ չու դատար զուրուշ տէյնի վար արը ակն տախի օնա քէֆիլիմ տէսէ , վէ ասրըն ինքէարը իւղէրինէ տային (ալաճագլը) իտափա էժուէ մէպլաղի մէզպուրի քէֆիլին վէրմէսի լէազըմ.կէլիւր :

Սէքսէն իքինձի մատոէ : Շարթըն սիւպութի լնտինաէ անա մուալլագ օլան շէյին սիւպութի լէազըմ օլուր :

Սէքսէն իւցինձի մատոէ . Պի.գատէր-իլ-իմքէան (միւմքին օլտուղու դատար) շարթա միւրաաթ օլունմագ լէազըմ.կէլիւր :

Սէքսէն տէօրտիւնձի մատոէ : Վատլէր սուրէթի թէալիգի եքմիսա իլէ լէազըմ օլուր : Մէսէլա , սէն պու մալը ֆիլան տոտէմէ սաթ էյէր ագչէսինի վէրմէզ իսէ պէն վէրիրիմ տէսէ վէ մալի ալան ագչէյի վիրմէսէ պու վատի իտէն քիմսէնին ագչէյի վիրմէսի լէազըմ.կէլիւր :

Սէքսէն պէշինձի մատոէ : Պիր շէյին նէփի, զամանի մուդապէշւինտէ տիր (պիր շէյին խայըը վէ գուլլանըմագլը օլ շէյին զարարընըն էօտէնմէսինէ գարշըլըդ տըր) :

Եանի պիր շէյ թէլէֆ օլարդը թագտիրաէ խասարը (զարըրը) քիմէ ախտ իսէ անըն զամանինտէ տէմէք (գարշըլըդ զարարընը օ էօտէյէճէք) օլուպ , օլ քիմսէնին պու վէճհիլէ զամանի (թաղմին իթմէքիյի) օլ շէյ իլէ ինթիփաէ մուգապիլ (իշինէ գուլլանմըշ օլմասընա գարշըլըդ) օլուր :

Մէսէլա Խըյյարի-այպ իլէ րէտա օլունան (էօզիւրիւ չըդմագ մուհայէրլիյլիյլէ կէրի վէրիլէն) պիր հայլանը միւշթէրի գուլլանմըշ օլմասինտէն թօլայը պայի (սաթան) իւճրէթ ալամագ . զիրա , գապլէր-րէտա (կէրի վէրմէզտէն էվիլ) թէլէֆ օլայտը խասարը միւշթէրիյէ ախտ օլաճագ իտի :

Սէքսէն ալթընճը մատոէ : Իւճրէթ իլէ զաման միւճթէմի օլմազ (հէմ իւճրէթ վէրմէք հէմ զարար էօտէմէք պիր արատա օլմազ) :

Սէքսէն եէտինճի մատոտէ : Մազարրաթ մէնֆաաթ մուգապէլէսինտէ տիր : Եանի , պիր շէյին մէնֆաաթինէ նայիլ օլան անըն մազարրաթինէ միւթէհէմմիլ օլուր (պիր շէյին խայրընը կէօրէն օնտան օլաճադ ղարարատա դամթլանըր) :

Սէքսէն սէքփիինճի մատոտէ : Քիւլփէթ նիմէթէ , վէ նիմէթ քիւլփէթէ կէօրէ տիր :

Սէքսէն թօգուզունճի մատոտէ : Պիր գիւլին հիւքմի ֆակինէ մուզափ դըլընըր : Վէ միւճպիր օլմատըգնէ ամիրինէ մուզափ դըլընմազ : (Պիր իշին հիւքմիւ օնու եափան քիմնէնին իւսմիւնէ մուլ օլուր , վէ ճէպր օլունմուշ օլմատըգնա վար շունու եափ տէյու էմր էտէնինէ մալ օլմազ) :

Թօգուանընճը մատոտէ : Միւպաշիր , եանի պիող-զաթ ֆակիլ իլէ միւթէսէպափապ միւճթէմի օլսուդտէ հիւքմ օլ ֆափիլ մուզափ դըլընըր (պիր իշի պիզզաթ իշլէյէն իլէ սէպէպ օլան պիր արատա պուլունտուդլարընտա հիւքիւմ օլ իշի պիզզաթ իշլէյէնէ մալ օլուր) :

Մէսէլս , Պիրինին թարփի ամինտէ դազմըշ օլուզը դույուա տէկէր պիրինին հայվանընը իլդա իլէ իթլափ իթսէ (պրագըլ թէլէփ էթսէ) օ զամին օլուպ , դույույու հիւփր էտէն (դաղան) քիմնէյէ զաման լէազըմ:կէլմէզ (պէաէլի էօտէթտիրիլմէզ) :

Թօգուան պիրինճի մատոտէ : Ճէվազի Շէրի զամանէ միւնափի օլուր (շէրան ճայիլլիք օլան մատոտէ ղարար էօտէթտիրիլմէզ) : Մէսէլս , պիր ատէմին քէնտիւ միւթինտէ դազմըշ օլուզը դույուէ պիրինին հայվանը տիւշիւպ թէլէփ օլսազամ լէազըմ:կէլմէզ :

Թօգուան իրինճի մատոտէ : Միւպաշիր միւթէատմմիտ օլ մասա տա զամին օլուր (եիւրէյինտէ դաստի ղարէզ օլմասա տա պիր իշի պիզզաթ եափան քիմնէ զարարընը էօտէր) :

Թօգուան իւչիւնճի մատոտէ : Միւթէսէպափապ միւթէաամ:միտ օլմատըգնէ զամին օլմազ (պիր իշէ սէպէպ օլան քիմնէնին եիւրէյինտէ դաստի ղարէզ պուլունմուշ օլմատըգնէ զարար էօտէմէզ) :

Թօգուան տէօրտիւնճի մատոտէ : Հայվանաթըն քէնտիւլի:

յինտէն օլարագ ճինայէթ ու մազարբաթը հէտէր տիր (դը-սասորը վէ թազմինսիզ գալըր) :

Թօգսան պէշիննի մատոէ : Ղայրըն (էլին) միւլքինտէ թա-սարբուֆլէ էմր իթմեք պաթըլ արը :

Թօգսան ալթըննը մատոէ : Պիր քիմէսնէնին միւլքինտէ անըն իդնի օլմագսըզըն ախէր պիր քիմսէնին թասարբուֆ իթ-մէսի ճայիղ տէյիլ տիր :

Թօգսան եէտիննի մատոէ : Պիրա-սէպէպի մէշըու (չէրի պիր սէպէպի օլմագսըզ) պիրինին մալինի պիր քիմսէնին ախզ էյլէմէսի ճայիղ օլմագ :

Թօգսան սէքիզիննի մատոէ : Պիր չէյտէ սէպէպի թէմէլ-մւքին թէպէտախւլի, ոլ չէյին թէպէտախւլի մադամինէ դախմ տիր :

Թօգսան թօգուզոննի մատոէ : Քիմքի պիր չէյի վագ-թինտէն էվկէլ իոմիճալ (աճէլէ) էյլէրսէ, մահըումլյէթլյէ մուաթիպ օլուր :

Եխպիւննի մատոէ : Հէր քիմքի քէնտիւ թարաֆինտէն թէմամ օլան չէյի նագզ իթմէյէ (պօղհայա էքսիլթմէյէ) սայ իտէրաէ, սայը մէրտուտ տիր (զայրէթի չապասը բէտա օլունուր) :

ՔԻԹԱՊԻ ԵՎՎԵԼ

ՊԻՒՅՈՒ ՀԱԳԳԵՆՏԱ ՕԼՈՒՊ ՊԻՐ ՄՈՒԴԱՏՏԵՄԵԼԵ
ԵԿՏԻ ՊԱՊԻ ՄԻՒՆԳԱՍՏԻՄ ՏԻՐ

ՄՈՒԳԱՏՏԵՄԵԼ

Պիւյուկ միւրեալլրդ ըսրըլահարի Ֆրգմիյյէ պէյանինտէ տիր :

Եխւզ պիրինճի մատտէ : Իճապ , ինչայի թասարրուֆ իշխն իպթիտա սէօյլէնիլէն սէօղ տիր քի , թասարրուֆ անընլա իսպաթ օլուր : (պապ ԴՂՋ մատտէյէ) :

Եխւզ իքինճի մատտէ : Գապուլ , ինչայի թասարրուֆ իշխն սանկյէն սէօյլէնիլէն սէօղ տիր քի , անընլա ագտ թէմամ օլուր (փաղարլըդ եւա գապիլ պիթմիշ օլուր) :

Եխւզ իւչիւնճի մատտէ : Ագտ , թարաֆէյնին պիր խուսուսու իլթիզամ ու թէաահհիւտ իթմէլէրի տիր քի (ագտ տէնիլէն շէյ , իքի թարաֆըն պիր խուսուսու քէնափէլէրէ լէազմը գըլմագլըզը վէ փէք էյի տէյիւպ պիրպիրինէ սէօղ վէրմէքլիյի տիր քի) իճապ ու Գատուլին իրթիպաթինտէն իպարէթ տիր :

Եխւզ տէօրտիւնճի մատտէ : Ինիգատ , իճապ ու գապուլին միւթէաալլրդընտէ էսէրի զահիր օլաճագ վէճհիլէ եէքափէկէրէ պէր-վէճհի մէշըու թէաալիւդը տըր :

Եխւզ պէշինճի մատտէ : Պէյ , մալի մալէ տէյիշմէք տիր քի , միւնագըտ եախօտ զայրի-միւնագըտ օլուր :

Եխւզ ալթընճը մատտէ : Պէյի միւնագըտ , ինիգատ պուլան պէյ տէմէք օլարագ , Սահիհ վէ ֆասիտ վէ նափիզ վէ Մէվգուֆէ թագսիմ օլունուր :

Նիւղ եէտիննի մատոէ : Պէյի զայրի-միւնադըս , պէյի պաթըլ տըր :

Նիւղ սէքիզիննի մատոէ : Պէյի-սահին , եանի պէյի-ճայիկ զաթէն վէ վասփէն մէշըս օլան պէյ տիր :

Նիւղ թօգուզուննի մատոէ : Պէյի ֆասիտ , ասլէն սահին օլուպ աէ վասփէն սահին օլմայան , եանի զաթէն միւնագըս օլուպոտէ պաղի էվասփի խարիծյյէսի իթիպարիյլէ մէշըս օլմայան պէյ տիր (պագ եէտիննի Պապի) :

Նիւղ օնուննի մատոէ : Պէյի-պաթըլ , ասլէն սահին օլմայան պէյ տիր :

Նիւղ օն պիրիննի մատոէ : Պէյի-մէկդուֆ , զայրըն հագդըլ թէտալլիւդ էտէն պէյ տիր , Պէյի-ֆիւզուլի կիալի :

Նիւղ օն իքիննի մատոէ : Ֆիւզուլի , պի-զայրի իզնի շէրի տիկէր պիր քիմսէննին հագդընոտէ թասարըսուֆ էտէն քիմսէ տիր :

Նիւղ օն խւչւննի մատոէ : Պէյի-նափիզ , զայրըն հագդըլ թէտալլիւդ իթմէյէն պէյ տիր քի , լէազըմ , վէ զայրի լէազըմ զըսմէրիննէ միւնդասիմ օլուր :

Նիւղ օն տէօրտիննի մատոէ : Պէյի-լէազըմ , խըյարաժտէն սրի օլան (մուհայէրիյի օլմայան) Պէյի-նափիզ տիր :

Նիւղ օն պէյլիննի մատոէ : Պէյի-զայրի-լէազըմ , քէնտիւսինոտէ խըյարաժտէն սրիփիսի սրուլունան Պէյի-նափիզ տիր :

Նիւղ օն ալթըննը մատոէ : Խըյար , մուխայէրիք տէմէք տիր , նիմէքիմ , Պապի մոխսուսինոտէ պէյ յան օլունաճագ տըր :

Նիւղ օն եէտիննի մատոէ : Պէյի-պաթ , պէյի-գաթի տիմէք տիր :

Նիւղ օն սէքիզիննի մատոէ : Պէյ խւլ-վէֆա , Պիլ քիմսէ պիր մալի , ախսէրէ սէմէնի (պէտէլ ագչէսինի) ըէտո իթուիքոէ կէրի վէրմէք խւզէրէ շու դատոր զուրուշա սաթմագ աըրքի , միւ շմէրի մէպի իլէ ինթիփա էյլէմէսինէ նէզարէն Պէյի-ճայիկ հիւքմինաէ , վէ թարափէյն պունու փէսիս մուգթէտիր օլուուգէրի ճիհէթլէ Պէյի-ֆասիտ հիւքմիւնոէ , վէ միւշմէրի մէպիյի ախսէրէ սաթմամարզը ճիհէթլէ բէհին հիւքմիւնոէ տիր :

Նիւղ օն թօգուզուննի մատոէ : Պէյիւն-պիլ-իոթիզլալ ,

պայի, պիր մալի խոթիճար էթմէք իւզէրէ վէֆաէն պէջ
իթմէք տիր :

Եիւզ եիրմիննի մատոէ : Պէջ, մէսի իթիպարիյլէ տոփին
տէօրթ դըսմէ թագսիմ օլունուր, Գլամի էվիէլ, սէմէն մու-
գապէլէսինտէ տիկէր մալի սալմագդ տըրքի պիւյունն էն.մէշ
հուրի պու օլորղինտէն պունա պէջ թէսմիյէ օլունուր (փա-
րա իլէ մալ սաթմագ) ,

Գրսմի սանի, Սարֆ, վէ Գրսմի սալիս, Պէջի.մուդայէպէ ,
վէ Գրսմի բապի, Աէլէմ տիր :

Եիւզ եիրմի պիրմիննի մատոէ : Սարֆ, նագոը նագտէ
պէջ իթմէք տիր քի, թիւրքնէ աղչէ պօղմագ թէսպիր
օլունուր :

Եիւզ եիրմի իրմիննի մատոէ : Պէջի.մուդայէպէ , այնը ,
այնէ եանի զայրէլնագտէ յն ժալի մալէ միւպատէլէ իթ-
մէքտիր քի, լիսանի թիւրքիտէ թըրանփա տէնիլիւր :

Եիւզ եիրմի իւշիւննի մատոէ : Աէլէմ, միւէճճէլի մու-
աճճէլէ սալմագ , եանի , փէշին փարէ իլէ վիրէսիյէ մալ ա-մագ տըր :

Եիւզ եիրմի տէօրտիւննի մատոէ : Խոթիսնա , պիր շէյ
եափմագ իւզէրէ էհի սանտաթ իլէ ագտի մուգավէլէ իթ-
մէք տիր քի, եափանա Սանի, վէ եափաըրանա Սիւսթաս-
նի , վէ եափըլան շէյէ Մասնու տէնիլիր :

Եիւզ եիրմի պէջիննի մատոէ : Միւլք , ինսաննըն մալիք օլ-
արզը շէյ տիր, կէրէք այսն օլուն վէ կէրէք մէնափի օլուն :

Եիւզ եիրմի ալթըննը մատոէ : Մալ , թապը ինսանի մա-
յիլ օլուպ աէ վաղթի հաճճէթ իշին իտափիսար օլունա-պիլէն
շէյ տիր քի, Մանգուլէ , վէ Պայրի.մանդոլէ շամիլ օլուր :

Եիւզ եիրմի եէտիննի մատոէ : Մալի.մէթդում , իրի մա-
նէայէ խոթիմալ օլունուր , պիրի , ինթիփաի միւպահ (մէնփա-
աթը հէլալ) օլան շէյ տիր , Տիկէրի մալի.մուհիկ տիմէք տիր ,
մէսէլա աէնիզտէ իրէն պալըգ Պայրի.մէթդում օլուպ , ըս-
թըյատ իլէ իհրազ օլունաուգտա (ակըլա էլէ կէշիրիլակըտէ)
Մալի.մէթդում օլուր :

Եիւզ եիրմի սէքիրմիննի մատոէ : Մանդուլ , պիր մաճճէ
տէն մաճճէլի ախէրէ նադլի (տաշընմասը) միւմքին օլան շէյ

տիրքի , Նուգուտ ու Ուրսուղա , վէ Հայվանաթ վէ Մէքի-
լաթ ; վէ Մէվզունաթէ շամիլ օլուր :

Եխող եկրմի թօգուղունճի մաստաէ : Ղայրի-մանդուլ , ա-
գար տինիին խանէ վէ էրազի միտիլիս . մահէլիս ախէլէ նագ-
ըլ միւմքին օլմայան շէյ տիր :

Եխող օթուղունճի մաստաէ : Նուգուտ , նագուրն ճէմի
օլուալ , ալթուն վէ կիւմիւշտէն խպարէթ տիր :

Եխող օթուղ պիրինճի մաստաէ : Ուրսուղ , արզըն ճէմի
օլուալ , նուգուտ վէ հայվանաթատան , վէ մէքիւաթ վէ մէվզու-
նաթտէն (էօլիւ իլէ վէ թարթը իլէ օլան շէյլէրտէն) պաշտա
օլան մաթմա վէ գումաշ էմասլի շէյլէր տիր :

Եխող օթուղ իրինճի մաստաէ : Առուգատտէրաթ , քիլ , եա
վէզն , եա սայը , եա զըրա իլէ մըգտարը թէային օլունան
շէյլէր օլուալ , մէքիւաթ մէվզունաթ ատէտիյաթ վէ մէզըտա-
թէ շամիլ օլուր : (էօլչէք թարթը սայը վէ եա արշն իլէ մըգ-
տարը պիրինիր օլան շէյլէր տիր) :

Եխող օթուղ իւշիւնճի մաստաէ : Քիլի վէ մէքիլ , քիլ իլէ
էօլչիւլէն շէյ :

Եխող օթուղ տէօրտիւնճի մաստաէ : Վէզնի վէ մէվզուն ,
թարթըլան շէյ :

Եխող օթուղ պէշինճի մաստաէ : Ատէտի վէ մասուտ ,
սայըլան շէյ :

Եխող օթուղ ալթընճը մաստաէ : Զէրի վէ մէզըտ , արշոն
իլէ էօլչիւլէն շէյ :

Եխող օթուղ եէտինճի մաստաէ : Մահառտ , հուտուտ վէ
սինօրլէրի գապիլի թէային օլան ագար :

Եխող օթուղ սէքիլինճի մաստաէ : Միւշա , հըսասի շայիէ-
յի (թագուիմ օլմայուագ հէր թարաֆինտէ հիսոէտարլըզը) հապի
օլան շէյ :

Եխող օթուղ թօգուղունճի մաստաէ : Հիսոէի շայիէ , մալի
միւշթէրէրին հէր ճիւղիւնէ սարի վէ շամիլ օլան սէհիմ
տիր :

Եխող գըրգընճը մաստաէ : Ճինս , Շամիլ օլուրզը էփրատը
պէյնինտէ զարէզճէ թէփամիւթի փահիշ (այդըրը Փարագլը)
օլմայան շէյ տիր :

Եիւզ գըրդ պիրինճի մատոէ : Ճիւզափ ու միւճաղէֆէ , կէօթիւրիւ փաղար տէմէք տիր :

Եիւզ գըրդ իրինճի մատոէ : Հադդը միւլուր , ախէրին միւրինտէն կէշմէք հադդըտըր :

Եիւզ գըրդ իւչիւնճի մատոէ : Հադդը շիւրագ , ողիր նէհըտէն նասիպի մուայյէնի մաղիւմ տիր : (Պիր ըրմադտան խապէթ իթմիշ օրան ոռու փայը) :

Եիւզ գըրդ տէօրախւնճի մատոէ : Հադդը մէսիլ , ողիր խանէնին խարիճէ սույու վէ սէլի ադմագ , վէ թամլուլու հադդը արը :

Եիւզ գըրդ պէշինճի մատոէ : Ախալի , Զարշու վէ փաղարտէ միսլի սլուլունմայան , եախօս պուլունուրաէտէ ֆիյաթձէ միւթէֆափիթ (սպահաճա ֆարդը) օրան շէյ տիր :

Եիւզ գըրդ ալթընճը մատոէ : Գըյմի , չարշու վէ փաղարտէ միսլի սլուլունմայան , եախօս պուլունուրաէտէ ֆիյաթձէ միւթէֆափիթ (սպահաճա ֆարդը) օրան շէյ տիր :

Եիւզ գըրդ եէտինճի մատոէ : Ա.աէտիյաթի միւթէգարեպէ , ահատ ու էֆրատը պէշինճուտէ գըյմէթձէ թէֆափիթ օլմայան մատուտաթ (սայը իւղէրինէ օրան շէյլէրին հէր պիր փարչա վէ տանէլէրինին սպահաճա պիրի պիրինտէն փէրդին օլմամագլըղը) տիր քի , հէփ Տիսլիյաթտէն տիր :

Եիւզ գըրդ սէրիփինճի մատոէ : Ա.աէտիյաթի միւթէֆափիթէ , ահատ ու էֆրատը պէշինճուտէ գըյմէթձէ թէֆափիթ պուլունան մատուտաթ տիր քի , հէփ Գըյմիյաթտէն մատուտ օլուր :

Եիւզ գըրդ թօգուզունճի մատոէ : Ծիւքն իլ-պէյ , եանի մէպիին մահիյէթի մալի մալէ տէյիշմէքտէն իպարէթ օլուալ , անճագ պունա տէլալէթ էթմէք հասէպիյլէ ինապ վէ Գապուլէ տախի թիւքնի պէյ ըթլագ օլունուր (սպադ Պապի էվլիլին Թաուլի էվլիլինէ) :

Եիւզ էլլինճի մատոէ : Մահէլլիլ-պէյ , մէպիտէն խարէթ տիր : (սալթլըդ մալին մէվճուտ պուլունուզու եէր) :

Եիւզ էլլի պիրինճի մատոէ : Մէպի , սաթըլան շէյ քի , պէյաէ թէասյյիւն իտէն այն տըր : Վէ պէյտէն մագսուտի տալի օ տուր , զիրս ինթիփա անճագ այան իլէ օլուալ (սպագ-

Եիւղ էլլի տօգուղ մատաէյէ), սէմէն միւպատէլէի էմիլալէ (ադչէ մալին մալէ տէյիշիլմէսինէ) զիսիլէ տիր :

Եիւղ էլլի իքինճի մատաէ : Սէմէն, սաթըլան չէյին պահառը արը քի, զիմմէթէ թէապիւգ խոէն չէյ տիր :

Եիւղ էլլի իւշիանճի մատաէ : Սէմէնի միւսէմմա, թարաֆէյնին պիթ-թէրազի թէսմիյէ վէ թէային իթափէրի սէմէն տիր (սաթանըն վէ միւշթէրինին խօշնուալուզոյլա մալին պահառը պէլլի իտիլմէք տիր), կէրէք գըյմէթի հագըդիյէյէ մութապըգ օշուն, վէ կէրէք նադըս եա զայիո (վէ եա ասըլ պահապընտան էքսիք արթըգ) օլսուն :

Եիւղ էլլի տէօրտիւնճի մատաէ : Գըյմէթ, պիր մալին պահայի հագըդիսի տիր :

Եիւղ էլլի պէշինճի մատաէ : Միւսէմմէն, Սէմէն մուգապլինաէ սաթըլընը չէյ :

Եիւղ էլլի ալթըլնը մատաէ : Թէէծիլ, տէյնի պիր վագթի մուայյէնէ թէալիդ ու թէէլոիր իթմէք տիր (պօրճա վատէ քէսմէք) :

Եիւղ էլլի եէտինճի մատաէ : Թագսիթ, տէյնի, միւթէտատիտ վէ մուայյէն վագըլթէրտէ թէէտիյէ իթմէք իւգէրէ թէէծիլ տիր (պօրճու թագսիթ թագսիթ էօտէմէյէ քէսմէք) :

Եիւղ էլլի սէքիլինճի մատաէ : Տէյն, զիմմէթաէ սապիթ օլան չէյ տիր (պօրճ), Մէսէլս պիր քիմսէնին զիմմէթինտէ շու գատար զուրուշ պօրճու, վէ մէյտանտէ մէվճուտ օլմայան շու գատար զուրուշ, վէ մէյտանտէ մէվճուտ օլան ագչէնին, եախօտ պիր երզըն պուզտայրն դապլէլ-իֆրազ (պէլինմէզուէն էվլէլ) պիր միգտարի մուայյէնի հէփ Տէյն գապիլինտէն տիր :

Եիւղ էլլի թօգուղունճի մատաէ : Այն, մուայյէն վէ մուշախաս օլան չէյ տիր : Մէսէլս, պիր խանէ, վէ պիր աթ, վէ պիր սանտալիյէ, վէ մէյտանտէ մէվճուտ պիր երզըն պուզտայ, վէ պիր մըդտար ադչէ, հէփ այանտէն աիր :

Եիւղ ալթմըշընճի մատաէ : Պայի, մալ սաթան :

Եիւղ ալթմըշ պիրինճի մատաէ : Միւշթէրի, սաթուն ալան :

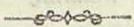
Եիւղ ալթմըշ կինճի մատաէ : Միւթէպայիան, պայի իլէ միւշթէրի տիր քի Ազըտէյն տախի տէնիր :

Եիւղ ալթմըշ իւշինճի մատոտէ : Իդալէ , ադոի պէյի ըէֆ ու իզալէ էթմէք (փաղարլըզը կէրկյէ խայըրլաշմագ) տիր :

Եիւղ ալթմըշ տէօրտիւնճի մատոտէ : Թադրիր , ալտաթմագ :

Եիւղ ալթմըշ պէշինճի մատոտէ : Ղազնի-Փահիշ , ուրուդտէ նըսփի աշար (օնտու պէշ) վէ հայլանաթոտէ իւշը (օնտապիր) վէ ադարտէ խիւմս (պէշտէ պիր) մըդուրը , վէ ետտահա զիյատէ ալտաթմագ տըր :

Եիւղ ալթմըշ ալթընճը մատոտէ : Գատիմ օլ սուր քի , էվլվէշինի պիլլուր քէմէսնէ օլմայա :

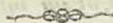

Պ Ա Պ Ի ԷՎ Վ Լ Ե Լ

Ա.Գ.ՏԻ Պէջէ ՄԻՒԹԷԱՍԼԵՐԳ ՄԻՍԱԿ, ՊէջԱՆԻՆՏէ ՕԼՈՒՊ ,

Պէջ ՖԱՍԼԸ ՀԱՎԻ ՏԻՐ

ՖԱՍԼԻ ԷՎ Վ Լ Ե Լ

Ռիսնի պէյ հազզընսա տր :

Եիւղ ալթմըշ ևէտինճի մատոտէ : Իճապ վէ Գապուլ ելէ պէյ միւնագըտ օլուր :

Եիւղ ալթմըշ սէքիղինճէ մատոտէ : Պէյտէ Իճապ վէ Գապուլ , իւրֆ ու ատէթի պէշտէտէ ինչայի պէյ իշին միւսթէամէլ օլան լափղէր տիր քի , պունլարլէ փաղարլըգ քէսի-իւպ , լիսանըմբզտա խայըրլաշմագ թէապիր օլունուր :

Եիւղ ալթմըշ թօդուզունճի մատոտէ : Իճապ վէ Գապուլ

Էջիւն Էքսէրլյա մաղի (անցեալ) սըղասի իսթիմալ օլունուր : Մէսէլա պայի շու մաթալ սանա եխւզ զրուշա սաթարմ , վէ միւշմէրի տախի ալտրմ , վէ եախօս միւշմէրի ալտրմ վէ պատէհի ուայի սաթարմաէս , պէջ միւնագըտ օլուող , էվֆէրի սուրէթաէ սարտըլ լաֆղը իճապ վէ ալտրմ լաֆղը Գապուլ , վէ իրինճի սուրէթաէ ալտրմ լաֆղը իճապ վէ սարտըլ լաֆղը Գապուլ տիր :

Վէ քէզա պայի սարտըլ եէրինտէ վիբտիմ վէ եախօս թմէմիք իթտիմ տէյիւալ , միւշմէրի տախի ալտրմ եէրինտէ ըազի օլուում վէ եախօս դապուլ կյլէտիմ տէսէ , պէջ միւնագըտ (փաղարլըգ պաղլանմըլ պիթմիշ) օլուր :

Եխւզ եէթմիշինճի մատտէ : Ալուրում վէ սաթարմ կիպի մուզարի սըղասիյլէ հալ (ներկայ) միւրատ օլունուրսա պէջ միւնագըտ օլուր , վէ էյէր իսթիդպալ (սօնբա ալմագ) միւրատ օլունուրսա միւնագըտ օլմապ :

Եխւզ եէթմիշ ալիրինճի մատտէ : Ալաճաղըլմ սաթաճաղըլմ կիպի վատի միւճէրիէտ մանէապինէ օլան միւսթագպէլ (ապառնի) սըղասիյլէ պէջ միւնագըտ օլմապ :

Եխւզ եէթմիշ իրինճի մատտէ : Սաթ վէ սաթուն ալ կիպի էմիր (հրամայական) սըղասիյլէ տախի պէջ միւնագըտ օլմապ :

Ֆէգաթ պիթարիգ-իլ-իդթիզա հալէ տէլալէթ իտէն էմր իլէ տախի պէջ միւնագըտ օլուր : Մէսէլա , միւշմէրի շու մաղի պանա շու դատար զուբուշա սաթ տէյիւալ , պայի տախի սաթարմ տիսէ պէջ միւնագըտ օլմապ , էմինա , պայի պու մաղի շու դատար զուբուշա ալ տէյիւալ , միւշմէրի տախի ալտրմ տէսէ , եախօս միւշմէրի ալտրմ տէյիւալ , պայի տախի ալ , եախօս վար խայրընը կէօր տիսէ պէջ միւնագըտ օլուր :

Զիրա պու մագամտէ ալ , վէ եախօս վար խայրընը կէօր թէապիրէրի իշմէ սաթարմ ալ տիմէք տիր :

Եխւզ եէթմիշ իւչինճի մատտէ : Իճապ վէ Գապուլ շիֆաճէն (եխւզ եխւզէ կէլէրէք) օլուրը կիպի միւքէաթէպէ իլէ (մէթուսպաշմաղիէ) տախի օլուր :

Եխւզ եէթմիշ տէօրտիւնճի մատտէ : Տիլիդին իշարէթի մասրուֆէսիյլէ (թարիֆ էթտիյի իշարէթիյլէ) պէջ միւնագըտ օլուր :

Եիւղ եկթմիշ պէշննճի մատոէ : Խճապ վէ Գապուլոէն մագսատի ասլի քի թէրազկի թարափէյն տիր , պունա տէլալէթ իտէն միւպատէլէի ֆէփիլյէ իլէ (խօջնուտլուզու անլատը օլոն իճըս իլէ) տախի պէյ միւնազըս օլուր : Վէ պունա Պէյի Թէամաթի տինիլիւրի մէսէլա փազարլըդ-սըզ վէ լագըրաըսըզ միւշթէրի ագչէյի վիրիւու , էքմէքճի տախի անտէքմէյի վիրսէ պէյ միւնազըս օլուր :

Վէ քէզա միւշթէրի ագչէյի վիրուու , դարփուզու ալսա , վէ պայի սիւքութ իթսէ եինէ պէյ միւնազըս օլուր : Վէ քէզալիք միւշթէրի պուզտայ ալմագ իշխն պուզտայճըյէ պէշ ալթուն վիրիւու , վէ շու պուզտայը գաչա սաթըյորսուն տէյիւալ օլ տախի քիլէսի պիր ալթունէ տէմէսի իւղէրինէ Միւշթէրի սիւքութ իթմտիքտէն սօնրա պուզտայը իսթէտի-յինտէ Պայի եարըն վիրիրիմ տէսէ վէ պէյնէրինտէ Խճապ վէ Գապուլ ճէրէյան իթմէսէ պէյ եինէ միւնազըս օլուր :

Հաթթա Փէրտասը (երթէսի կիւն) պուզտայըն քիլէսի պիր պուչուգ ալթունա չըգսա Պայի եինէ պիր ալթուն գիյ իլէ վիրմէյէ մէճպուր օլուր :

Վէ պիլ-աքս պուզտայըն պահասը թէնէզզիւլ իթսէ (տիւշսէ) միւշթէրի պունտան թօլայը էվիլէրի ֆիյ իլէ ալմագտան իմթինա իտէմէզ (ալմամազլըդ էտէմէզ) : Քէզալիք միւշթէրի պուշէնմին (էթին) չուրասինտէն պանա շու դատար դու-րսւշլուգ թարթ տէմէսի իւղէրինէ գասստալ տախի քէսիւու թարթսա պէյ միւնազըս օլոււպ միւշթէրի ալմագտան իմթի-նա իտէմէզ :

Եիւղ եկթմիշ ալթընճը մատոէ : Պատ-էլ-ագտ սէմէնին թէպտիլի վէ եախօս թէզյիս վէ եա թէնզիլի իլէ թէրըրար փազարլըդ օլունտուգտէ ագտի սանի միւթէպէր տիր ,

Մէսէլա պիր մալին եիւղ զուրուշա փազարլըզ քէսիլտիր-տէն սօնրա պիր եիւզիւք ալթունա եախօս եիւղ օն վէ եա թօգոսան դուրուշա թէրըրար փազարլըդ օլունտուգտտ ագտի սանի միւթէպէր տիր :

ՅԱՍԽԸ ՍԱՆԻ

Դապուլին իճապէ մուլագնզ օմասրնըն շիզումի
պկյանինսկ ժիր :

Եիւզ եէթմիշ ևէտինճի մատաէ : Աղըտէյնոէն (ալըճը
սաթըճըտան) պիրի , հէր նէ իլէ նէյի իճապ իտէրսէ , տի-
կէրի տախի պի-այնինիմա անընլա անը դապուլ իթմէք լէազըմ
տըր , եօգսա սէմէնի եախօս միւսէմինի թէպիդ ու թէֆ-
րիդ իթմէյէ (պէտէլ ադչէյի եախօս սաթըլան շէյի պէօլէ-
յէ եա այըրմաղա) սալահէյէթի եօգ տաւր ,

Մէսէլա , պայի միւշթէրիյէ շու դումոշը սանա եիւզ դու-
րուշա սաթտըմ տէտիբսէ միւշթէրի ոլ վէճհլէ դապուլ
իաէրսէ թէմամէն օ դումաշը եիւզ դուրուշա ալուր , եօգսա
ոլ դումաշը եախօս նըսփըն էլլի դուրուշա դապուլանամաղ :

Վէ քէզա , շու իքի հայլանը իւչ պին դուրուշա սաթտըմ
տիսիքտէ միւշթէրի դապուլ իտէրսէ իքիսինի իւչ պին դու-
րուշա ալուր , էմմա իքիսինտէն պիրինի պին պէշ եիւզ դու-
րուշա ալամաղ .

Եիւզ եէթմիշ սէքիդինճի մատաէ : Գապուլին իճապէ զըմ-
նէն մուլագնամը քէտի տիր :

Մէսէլա , պայի շու մալի սանա պին դուրուշա սաթտըմ
տէյիւպ , միւշթէրի տախի պին պէշ եիւզ դուրուշա ալուր
տէսէ , պէյ պին դուրուշ իւզքիրինէ միւնագըս օլուր :

Անճագ , ոլ մէճիստէ պայի ոլ զիյատէյի դապուլ իտէր-
սէ միւշթէրի թարագինտէն զիյատէ գըլընմըշ օլան պէշ եիւզ
դուրուշուն տախի իթասը (վէրիմէսի) լէազըմ կէլիւր :

Վէ քէզա միւշթէրի շու մալի պին դուրուշա ալուր
յիւպ , պայի տախի սէքիդ եիւզ դուրուշա պիրտիմ տէսէ , պէյ
միւնագըս օլուպ իքի եիւզ դուրուշուն հաթթ ու թէնդիլի
(աշաղը վարըմասը) լէազըմ կէլիւր :

Եիւզ եէթմիշ թօգուղունճի մատաէ : Միւթէպայիան-

աէն պիրի միւթէաատիտ շէյլէրին պահալէրինի թափսիլ իթսէ պիլէ, սաֆդափի վահիտէ իլէ (օ սաաթ թօփտան խայըշազը) եանի, թօփտան օլարագ պէյի իճապ էթտիքտէ տիկէրի տախի ոլ վէճհլէ գապուլ իտէրէք, մէճմուի սէմէն իլէ մէճմուի մէպիի ալա պիլիւր, եօգսա, սաֆդայը թէփրիդ իտէրէք իշինտէն տիլէտիյինի զիքը օլունան պահասիլէ գապուլ իտիւպ ալմագտէ մուխայյէր տէյիլ տիր :

Մէսէլա, պայի շու իքի հայլանը իւչ պին զուրուշա սաթարմ շու, պին զուրուշա վէ պու, իքի պին զուրուշա վէ եախօտ հէր պիրի պին պէշէր եիւզ զուրուշա աըր տիսէ, միւշթէրի կրիսինի իւչ պին զուրուշա ալա պիլիւր, եօգսա կրիսինտէն տիլէտիյինի զիքը օլունան պահասիլէ ալամաղ :

Վէ քէզա պայի շու իւչ թօփ գումաշը եիւզէր զուրուշա սաթարմ տէյիւսպ, միւշթէրի տախի պիր թօփունու եիւզ զուրուշա, եախօտ իքի թօփունու իքի եիւզ զուրուշա գապուլ իթտիմ տիսէ պէյ միւնագըտ օլմաղ :

Եիւզ սէքսէնիննի մատաէ : Միւթէպայիանտէն պիրի միւթէաատիտ շէյլէրին պահալէրինի թափսիլ, վէ պաշգա պաշգա պէյի իճապ իթտիյի սուրէթտէ, տիկէրի տէլէտիյինի սէմէնի միւսէմմասիլէ գապուլ իթսէ պէյ միւնագըտ օլուր :

Մէսէլա, Պայի միւթէաատիտ մէպիին պահալէրինի թափսիլ ու թէային իլէ պէրապէր (այրը այրը սէօլէյիպ) սաթարմ լսագընը տախի թէքըրար իտէրէք, շունու, պին զուրուշա սաթարմ վէ պունու, իքի պին զուրուշա սաթարմ տիրսէ ոլ հալտէ միւշթէրի կրիսինտէն պիրինի մուայյէն օլան պահասիլէ գապուլ իտիւպ ալա պիլիւր :

ՅԱՍԼԻ ՍՈԼԻՍ

Մէնլիսի պէյ հազգընէ ժիր :

Եիւզ սէքսէն պիրիննի մատաէ : Մէճլիսի Պէյ, փաղարլըդ իշին օլունան իճթիմա տիր (պիր արայա կէլիպ թօփլանմադ) :

Եիւղ սէքսէն իրինճի մատոէ : Մէջլիսի պէյտէ պատ-էլ-ինապ նիհայէթի մէջլիսէ դատար թարափէ յն մուխայյէլը տիր :

Մէսէլա , միւթէպայիանտէն պիրի մէջլիսի պէյտէ պու մալի շու դատար զուրուշա սաթտըմ եախօս ալտըմ տէյիւ պէյի ինապ իյլէսէ , տիկէրի տէր-ադապ ալտըմ եախօս սաթ-տըմ տիմէյիւպ տէ պիր միւտտէթ արասը կէչտիքտէն սօնրա եինէ օլ մէջլիստէ դապուլ իթսէ պէյ միւնագըստ օլուպ , հէր նէ դատար մէջլիս ուզուն ուզատըյա միւրմիւշ , վէ ինապ վէ Գապուլին արասը խայլը ուզամբշ օլսատա զարար վիրմէդ :

Եիւղ սէքսէն իւչինճի մատոէ : Պատ-էլ-ինապ , դապլ-էլ-Գապուլ ահատի թարափէ յնտէն իրազէ տէլաշէթ խտէր պիր դավլ եախօս փիթլ պուլունուրսա ինապ պաթըլ օլուպ , Գապուլս մահէլլ դալմադ :

Մէսէլա , միւթէպայիանտէն պիրի սաթտըմ եախօս ալ-տըմ տէտիքտէն սօնրա իրիսինտէն պիրիմի պաշդա պիր իշ իլէ , եախօս պիր տիկէր պահս ու միւզաքէրէ իլէ մէշըուլ օրսա ինապ պաթըլ օլուպ , անտէն սօնրա Գապուլ իլէ պէյ միւնագըստ օլմադ :

Եիւղ սէքսէն տէօրտիւնճի մատոէ : Միւթէպայիանտէն պիրի պէյի ինապ իտիւպ , անճագ տիկէրինին գագուլինաէն էվլէլ ըիւճու իթսէ ինապ պաթըլ օլուպ , անտէն սօնրա Գապուլ իլէ պէյ միւնագըստ օլմադ :

Մէսէլա , պայի պու մաթաը շու դատար ղուրուշա սաթ-տըմ տէյիւպ տէ միւշմէրի դապուլ իթտիմ տիմէտէն ըիւճու իթսէ , միւշմէրինին սօնրատան գապուլ իթտիմ տիմէսյլէ պէյ միւնագըստ օլմադ :

Եիւղ սէքսէն պէշինճի մատոէ : Պապլ-էլ-Գապուլ , ինտ-պըն թէքըարը , ինտպի-էվլէլի իպթալ իտիւպ ինապիսա-նիյէ իթիպար օլունուր :

Մէսէլա , պայի պու մալի եիւղ զուրուշա սաթտըմ տէ-տիքտէն սօնրա հէնուղ միւշմէրի դապուլ իթտիմ տիմէտէն տէօնիւպ , եիւղ եիրմի զուրուշա սաթտըմ տիսէ , վէ միւշմէ-րի դապուլ իթսէ ինապի-էվլէլի իթիպար օլմայուպ , պէյ , եիւղ եիրմի զուրուշ իւզէրինէ միւնագըստ օլուլ :

ՅԱՍԼԻՔ ԾԱԳԻ

Շատրվանի պեյ նազգընեկ տիր :

Եիւղ սէքսէն ալթընճը մատոէ : Ադտի պէյին մուգթէ-
ղասինտէն օլան շարթիլէ պէյ սահին վէ շարթ միւթէպէր
օլուր :

Մէսէլա , պայի գառզղի սէմէն խոխնճէյէտէք մէպիի հապս
իթմէք (սաթան , փարաաը էլինէ կէչինճէյէտէք մալի եանընտա
ալը գոյմագ) շարթըլէ սաթմուգտէ , պու շարթ պէյէ զարար
վիրմէյիւպ , պէլքի մուգթէզայի ագտը պէյան տիր :

Եիւղ սէքսէն եէտինճի մատոէ : Մուգթէզայի ագտը թէ-
էյիտ խտէն շարթիլէ պէյ սահին վէ շարթ միւթէպէր տիր :

Մէսէլա , ֆիլան շէյի թէրհին ելթմէք (բէհին վիրմէք) եա-
խօս շու ատէմի քէֆիլ վիրմէք շարթիլէ պիր շէյ սաթմագ
սահին վէ շարթ միւթէպէր տիր :

Հաթթա , միւշթէրի պու շարթլարէ րիայէթ իթմէզոէ
պայի մէպիի ֆէսիխ խտէպիլուր : Զիրա պու շարթլար մուգ-
թէզայի ագտ օլան թէոլիմի սէմէնի թէյիտ էյլէք :

Եիւղ սէքսէն սէքիզինճի մատոէ : Միւթէարիփ եանի ,
իւրփ ու ատէթի պէլտէտէ ճարփ օլան շարթիլէ պէյ սասիխ
սահին վէ շարթ միւթէպէր տիր :

Մէսէլա , քիւրքիւ գափլամագ , վէ քիլիտի եէրինէ մըլի-
լամագ , վէ երըթըգ ելողիսէյի եամամագ շարթիյլէ սաթմագ
սահին օլուպ , պու շարթա տախի պայիին րիայէթ իթմէսի
լէազըմէկէլիւր :

Եիւղ սէքսէն թօգուզունճի մատոէ : Ահատի ագըտէյնէ
նէֆի օլմայան շարթիլէ պէյ սահին օլուպ , անճագ շարթ
ֆասիտ տիր :

Մէսէլա , ախէրէ սաթմամագ , եախօս մէրայէ սալը վէր-
մէք շարթիյլէ պիր հայվանը սաթմագ սահին օլուպ , ֆէդաթ
շարթ լաղվ տըր :

ՅԱՍԼԻՐ ԽԱՄԻՄ

Իզարիի պեյ հազզընեսկ ժիր:

Եկւղ տօդսանընճը մատոէ : **Ա**գըտէյն պատէլ-տգտ բիզու-
լէրիլէ պէյի իդալէ խոէպիլիլուրլէր (պօզուալ կէրլիյէ խայըրլաշա-
պիլիլուլէր) :

Եկւղ տօդսան պիրինճի մատոէ : **Պ**էյ կիսի , իդալէ տա-
խի Խճապ վէ Գապուլ իլէ օլուր :

Մէսէլա , **Ա**գըտէյնտէն (միւշթէրիտէն եա սաթընճըտան)
պիրի պէյի իդալէ եախօտ ֆէսի իթախմ վէ տիկէրի դապու-
լիթախմ տիսէ , վէ եախօտ պիրի , պէյի իդալէ էթ , վէ տիկէ-
րի իթախմ տիսէ իդալէ սահին եանի պէյ միւնփէսիս օլուր :

Եկւղ տօդսան իրինճի մատոէ : Խճապ վէ Գապուլ մագա-
մինէ գախմ օլան Թէտամթի սուրէթիլիյլէ տախի իդալէ սահին
օլուր (պադ եիւղ եէթմիջ պէշինճի մատոէյէ) :

Եկւղ տօդսան իւշինճի մատոէ : **Պ**էյ կիսի իդալէտէ
տախի իթթիհատի մէճլիս (պիր եէրէ թօվլանմագ) լէալըմ
տըր : **Ե**անի , մէճլիսի- իճապոէ գապուլ պուլունմագ լէա-
լըմ կէլիւալ , եօդսա ազըտէյնտէն պիրի պէյի իդալէ իթ-
տիմտէյիւալ տէ տիկէրի օլ մէճլիստէ գապուլ իթմէտէն մէճ-
լիս պօզուլսա , եախօտ ահատի թարտիքէյնտէն իրազէ տէ-
լըլէթ իտէր պիր չէյ սատըր օլսա (մէսէլս պաշգա իշէ վէ
պաշգա լագըրարյա տալըլը օլսա) պատէհիւ տիկէրինին գա-
պուլի միւֆիտ օլմաղ :

Եկւղ տօդսան տէօրախւնճի մատոէ : **Հ**իյնի իդալէտէ
մէպի միւշթէրի եէտինտէ գախմ վէ մէվծուա օլմագ շարթ
տըր : **Պ**ինաէն-ալէյհ , մէպի թէլէֆ օլմուշ իսէ իդալէ սահին
օլմաղ :

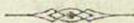
Եկւղ տօդսան պէշինճի մատոէ : **Մ**էպիին պազըսը թէլէֆ
օլսա պադըսինտէ իդալէ հայիղ տիր :

Մէսէլա , պայի եքինլիյլէ պէրապէր միւրիր օլսն արզը (եէ-

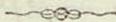
ըինի) սաթուպտէ միւշթէրի էքինի պիշտիքտէն սօնրա իդալէ կյլէսէլէր, արզոտէ սէմէնտէն (պէտէլ ագչէսլնտէն) հիսսէսկը լէ իդալէ սահին օլուր :

Եիւղ տօգսան ալթընճը մատաէ : Սէմէնին թէլէփ օլմասը իդալէնին որհհէթինէ (սահինիկինէ) մանի տէյիլ տիր :

Պ Ա Պ Ի Ս Ա Ն Ի

ՄԵՊԻԷ ՄԻՒԹԻԱՍԼԼՅԴ ՄԵՍՍԻԼ ՊԵՑԱՆԻՆՏ ՅԼՅՈՒՊ
ՏԷՐԹ ՖԱՍԼԻ ՄԻՒՆԳԱՍԵՄ ՏԻՐ

ՋԱԱԼԻ ԼՎԱԿԵԼ

Մկպիին շուրուր ու եվսագը հազզընտէ տիր :

Եիւղ տօգսան եէտինճի մատաէ : Սէպիին մէլիճուա օլմասը լէազըմ տըր :

Եիւղ տօգսան ոէքիղինճի մատաէ : Սէպիին թէսլիսի միւժքին վէ մադտուր օլմատ լէազըմ տըր :

Եիւղ տօգսան թօգուզունճի մատաէ : Սէպիին, մալի մէլթգում օլմասը լէազըմ տըր: (պագ Եիւղ եիրմի եէտինճի մատաէյէ) :

Եքի եիւղինճի մատաէ : Սէպի միւշթէրինին մալիւմի օլմագ լէազըմ տըր :

Եքի եիւղ սպիրինճի մատաէ : Սէպիին մալիւմիյէթի, սահրինտէն թէմյիզ իտէճէք հալ ու վասֆընը պէյան իլէ հասըլ

օլուր : Մէսէլա , շու դատար քիլէ գըղըլճա պուղտայը , եախօտ ֆիլան վէ ֆալան հուտուտ իլէ մահտուտ օլան արսա տէյիւ սաթըլսա մէպի մայիւմ վէ պէյ սահին օլուր :

Կրի եիւղ իրննի մատոէ : Մէպի , մէջլիտ-պէյտէ հաղըր իսէ իշարէթի հիսայիէ քէափի տիր : Մէսէլա , պայի շու հայվանը սաթըլը տէյիւպ , միւշմէրի տախի կէօրէրէք դապուլ էտիծէք պէյ սահին օլուր :

Կրի եիւղ իւչիւննի մատոէ : Մէպիին միւշմէրի ինտինտէ մալիւմ օլմասը քէափի օլուպ , պաշդա սուրէթէ թէարիփ ու թավսիփէ հաճէթ եօդ տիր :

Կրի եիւղ տէօրտիւննի մատոէ : Մէպի , ադտտէքի թէայն իլէ թէայյիւն էտէր : Մէսէլա , պայի իշարէթի հիսայիէ իլէ թէայյին իտէրէք շու սաթըլը սաթըլմ տէյիւպ , միւշմէրի տախի դապուլ իթտիքտէ պայիին օլ սաթըլ այնէն վիրմէսի լէազըմ կէլիւր , եօդու անը ալը գօյուպ տէ եէրինէ օլ ճինտոէն տիկէր պիր սատթ վէրէմէզ :

ՖԱՍԻԾ ՍՍՆԻ

Պէյի , ճայիզ օրուպ օլմայան շկյիր պէյանինէկ տիր :

Կրի եիւղ պէշիննի մատոէ : Մատումին (վար օլմայան պիրշէյն) պէյի պաթըլ տըր : Մէսէլա , պիր աղաճըն հիշ պէշիւրմէմիշ օլան մէյլէսինի սաթմագ սղաթըլ տըր :

Կրի եիւղ ալթըլննի մատոէ : Քէտմիլէն պէլիւրմիւշ օլան մէյլէյի երլէ սալիհ (եէնմէք տէրէճէսինէ կէլմիշ) օլսուն օլմասուն , աղաճը իւղէրինաէ իրէն սաթմագ սահին տիր :

Կրի եիւղ եէտիննի մատոէ : Կփրատը միւթէլահըգ օլան , եանի , պիրտէն դուհուր իթմէյիւպ տէ բէֆմէ բէֆմէ (արտարտա) զուհուր իտէ-կէլէն մէյվէ վէ շիւքուֆէ վէ եափրագ , վէ սէպպէնին պիր մըգտարը պէլիւրմիւշ օլտրզը հալուէ անլէ-

թէ թէպէն անլէրլէ պէրապէր հէնուղ պէլլւրմէմիշ օլանլէրի ստախի թօվիտան սաթմագ սահին օլուր :

Իքի եիւղ սէքիզինճի մատտէ : Ճինսի պէյան օլունարագ սաթըլան շէյ պաշդա ճինստէն շըդսա պէյ պաթըլ օլուր : Մէսէլա պայի սըրչայը էլմաս տէյիւ սաթսա պաթըլ տըր :

Իքի եիւղ թօդուղսւնճի մատտէ : Թէսլիմի միւմքին վէ մադտուր օլմայան շէյի սաթմագ պաթըլ տըր : Մէսէլա, տէրյայէ պաթուպտէ իխրածը միւմքին օլմայան գայըզըն , վէ թութուպ տէ թէոլիմի միւմքին օլմայան պիր ֆիրարի հայ-վանըն պէյի պաթըլ տըր :

Իքի եիւղ օնունճի մատտէ : Պէյն-էն-նաս մալ օլմայան շէյի սաթմագ , եախօտ անընլա պիր մալ սաթուն ալմագ պա-թըլ տըր : Մէսէլա լաշէյի , վէ հիւրը (ազատ) օլան պէնի-ատէմի սաթմագ վէ եախօտ անլէրին մուգապիլինտէ պիր մալ իշմէրա իշմէք պաթըլ տըր :

Իքի եիւղ օն պիրինճի մատտէ : Մէթգում օլմայան մալի սաթմագ պաթըլ տըր :

Իքի եիւղ օն իքինճի մատտէ : Մէթգում օլմայան մալ իլէ պիր մալ սաթուն ալմագ ֆասիտ տիր :

Իքի եիւղ օն իւչինճի մատտէ : Մէճհուլուն պէյի ֆա-սիտ տիր . Մէսէլա պայի միւշթէրիյէ մալիք օլուուղումքէափ-ֆէի էշյամը սանա շու գատար զուրուշա սաթտըմ տէյիւպ , միւշթէրի տախի ալբորմ տէսէ , վէ լաքին էշյա միւշթէրինին մալիւմի օլմասա պէյ ֆասիտ օլուր :

Իքի եիւղ օն աէօրտիւնճի մատտէ : Պիր միւկրի ադարըն դապլէլիքրազ (հիսաէտարլէրի արասընտա պէօլիւնմէզուն) պիր հիսաէի մալիւմէի շայիէսինի մէսէլա նըսֆընը եա սիւլ-սիւնի եախօտ իւշընի սաթմագ սահին տիր :

Իքի եիւղ օն պէշլինճի մատտէ : Պիր քիմսէ հիսաէի շայիէ-սինի շէրիքինտէն իղին ալմագսըզըն ախէլէ սաթա պիլիւր :

Իքի եիւղ օն ալթընճը մատտէ : Արզէ թէպէն հագղը միւ-րուրին վէ հագղը շւարպին վէ հագղը մէսիլին , (պագ եիւղ գըրգ իքի , եիւղ գըրգ իւչ , եիւղ գըրգ աէօրլթ մատտէլէ-րէ) վէ դանավաթէ թէպէն սույուն պէյի (ալընըպ սաթըլմա-լէրի) հայիղ տիր :

ՅԱՍԼԻՒ ՍԱԼԻՒ

Մհապիկն ժեյքիյէրի պէյինն միւրեալլըզ մեկա պէյանինէ տիր :

Իքի եիւղ օն եէտիննի մատոէ : Մէքիլաթ վէ մէվունաթ վէ տաէտիյաթ վէ մէզրուաթին քիլ վէշն վէ սոյը վէ զըստ իէտ պէյի սահին օլարըզ կիսի ճիւզաֆէն (կէօթիւրիւ գապալլը) սաթմագ տախի սահին ակր : Մէսէլա , պայի պիր ելզ վըն պուզտայը վէ պիր թամ ստմանը վէ պիր ելզըն թուղլոյը վէ պիր տէնք մաթար կէօթիւրիւ սաթմա սահին օլուր :

Իքի եիւղ օն սէքիղիննի մատոէ : Հուպուպաթը պիր մուայյէն գապ վէ էօլէքք իէտ էօլչւպ , վէ եախօտ պիր մուայյէն թաշ իէտ թարթուպ սաթմա , հէք նէ գատար օլ գապ վէ էօլչյէն նէ մըգտար իտիւյի , վէ թաշըն գաչ գըյյէ վէ գաչ տիրհէմ օլարըզ մալիւմ տէյիլսէտէ պէյ սահին օլուր :

Իքի եիւղ օն տօգուզաննի մատաէ : Միւնֆէլիսէն (եալլըզնա) սաթըլմասը ճայիլ օլան շէյին մէպիտէն իսթիսնասը (այրըլլպ կէրի պըրաղըլմասը) տախի ճայիլ օլուր : Մէսէլա , պայի պիր աղաճըն մէյլէսինտէն շու գատար գըյյէտէնի քէնտիւսիւնէ գալմագ իւզէրէ պագըսընը սաթմա սահին օլուր :

Իքի եիւղ եիրմիննի մատոէ : Մուգատատէրաթին (պագ եիւղ օթուղ իքի մատոէյէ) ետլընըզ էֆրատ ու ագսամինէ պահա թագտիր իտէրէք թօփտան սաթմագ սահին օլուր :

Մէսէլա , պիր ելզըն պուզտայը , վէ պիր գայըդ օտոնու , վէ պիր սիւրիւ գօյունու , վէ պիր փասթալ չուզայը , քիլէսի եա չէքիսի եա գըյյէտէնի վէ եա հէք բէտ եախօտ հէք զըրաը շու գատար զուբուշա օլմագ իւզէրէ սաթմագ սահին օլուր :

Իքի եիւղ եիրմի պիրիննի մատոէ : Մահտուտ օլան ադարաթ զըրա վէ տէօնիւմ իլէ սաթըլմարըզ կիսի թէայինի հուտուտ իէտ (թարաֆլարը կէօսթէրիլէրէք) տախի սաթըլուր :

Իքի եիւղ եիրմի իքիննի մատոէ : Ագտի պէյ նէ մըգտար իւզէրինէ վազը օլուրաս անձագ անա իմիպար օլունուր :

Իքի եիւղ եիրմի իւչիւննի մատոէ : Մէքիլաթ վէ տաէ-

տիյաթի միւթէգարփակէ իլէ (պադ եխող զըրգ եէաի մաստէյէ) թէսլիլիլինտէ (պէօլիւնմէսինտէ) զարար օլմայան մէզզաւնաթտէն պիր մէճմուին մըզտարը պէյան օլունարադ սամթըլաըզտէ կէրէք եալընըզ ոլ մէճմուին սէմէնի զիքը օլունառուն, վէ կէրէք քիլէսինին եատաէթ եա վէզնինին պահասը պէյան ու թափսիլոլունսուն պէյահիհ օլուր :

Թէգաթ լէտ-էթ-թէսլիմ (թէսլիմ օլուրքէն) թէմամ չըդպարա պէյա լէտազըմ օլուր, վէ նադըս (էքսիք) չըդպարսա միւշթէրի մուխայյէր օլուալ, տիլէրսէ պէյի ֆէսիս իտէր, վէ տիլէրսէ զուհուր իտէն մըզտարը սէմէնտէն հիսոէսիյլէ ալուր, վէ զայիտ չըդպարսա զիյատէսի պայիին (սաթանըն) տիր:

Մէսէլա, պայի պիր եըզըն պուզտայը թօփտան օլարագէլլի քիլէ օլմադ իւզէրէ պէշ եխող զուրուշո, եախօտ էլլի քիլէ օլմադ իւզէրէ հէր քիլէսինի օնար զուրուշա սաթարդտէ թէմամ կէլիւրսէ պէյա լէտազըմ օլուր, վէ զըրդ պէշ քիլէ չըդպարսա միւշթէրի մուխայյէր օլուալ, իտթէրսէ պէյի ֆէսիս իտէր, իտթէրսէ զըրդ պէշ քիլէյի տէօրիթ եխող էլլի զուրուշա ալուր, վէ էլլի պէշ քիլէ չըդպարսա ֆաղլասը օլան պէշ քիլէ պայիին տիր: Վէ քէզա, պիր քիւֆէ եռումուրթա եխող ատէսա տիր տէյու էլլի զուրուշա, եախօտ եխող ատէտ տէյու տանէսի եիրմիշէր փարէյէ սաթըլաըզտէ ինտ-էթ թէսլիմ թօգսան ատէտ չըդպարսա միւշթէրի մուխայյէր օլուալ, տիլէրսէ պէյի ֆէսիս իտէր, տիլէրսէ թօգսան եռումուրթայը զըրդ պէշ զուրուշա ալուր, Վէ էյէր եխող օն ատէտ չըդպարսա ֆաղլասը օլան օն եռումուրթա պայիին տիր:

Քէզալիք, պիր քուչի եազ եխող դըյյէ օլմադ իւզէրէ սաթըլաս հիւքմիւ, մինվաթի մէշրուհ իւզէրէ տիր:

Լիք եխող եիրմի տէօրտիւնծիւ մաստէ : Թէսլիլինտէ (այրըլըպ պէօլիւնմէսինտէ) զարար օլան մէզզունաթտէն պիր մէճմուին մըզտարը պէյան, վէ եալընըզ ոլ մէճմուին պահասը զիքը օլունարադ սամթըլուրդտա լէտ-էթ-թէսլիմ նադըս չըդպարսա միւշթէրի մուխայյէր օլուալ տիլէրսէ պէյի ֆէսիս իտէր, տիլէրսէ չըդպարսա մըզտարը մէճմու սէմէնի միւսէմիս իլէ ալուր, վէ զայիտ կէլիւրսէ զիյատէսի միւշթէրինին օլուալ, պայի մաւխայյէր օլմազ:

Մէսէլա , պէշ գըրաթ տըր տէյու եիրմի պին զուրուշա սաթըլան պիր էլմաս թաշ տէօթ պուչուդ գըրաթ չըդսա միւշթէրի մուխայյէր օլուպ , տիլէրսէ թէրք իաէր վէ տիլէր-սէ օլ թաշը եիրմի պին զուրուշա ալուր , վէ էյէր պէշ պու- չուդ գըրաթ չըդարսա օլ թաշ եիրմի պին զուրուշա միւշթէ- ըինին օլուպ , պունտա պայի մուխայյէր օլամազ :

Երի եիւղ եիրմի պէշիննձի մատաէ : Յէպիղիննաէ զարար օլան մէվզունաթտէն պիր մէնմուռուն մըդտարիցլէ ադսամ' ու էնդասինին պահասը տախի պէշյան ու թափսիլ օլունարագ սաթըլարդտէ լէտ.էթ.թէպիմ կէրէք նոտդըս չըդսուն վէ կէ- րէք զախա չըդսուն միւշթէրի մուխայյէր օլուպ , տիլէրսէ պէշյի ֆէսիս էտէր վէ տիլէրսէ չըդան մըդտարը , ադսամ' ու էնդա իշխն պէշյան օլունան պահա հիսապիցլէ ալուր :

Մէսէլա , պէշ գըյյէ տիր տէյիւ հէր գըյյէսի գըրդար զուրուշա սաթըլան պիր պագըր մանդալ տէօթ պուչուդ եախօս պէշ պուչուդ գըյյէ չըդսա իրի սուրէթտէ տախի միւշթէրի մուխայյէր օլուպ , տիլէրսէ թէրք իաէր վէ տիլէր- սէ օլ մանդալը տէօթ պուչուդ գըյյէ իսէ եիւղ սէքաէն զուրուշա , վէ պէշ պուչուդ գըյյէ իսէ իրի եիւղ եիրմի զու- րուշա ալուր :

Երի եիւղ եիրմի ալթըննը մատաէ : Կէրէք արսա օլուն , վէ կէրէք էմթաս վէ էշյայի սափիրէ օլուն ալէլումումմէդ- ըուաթտէն պիր մէնմուռուն մըդտարը , վէ եալընըլ օլ մէն- մուռուն պահասը պէշյան , եախօս զրաբնըն տախի պահասը թափսիլ օլունարագ սաթըլարդտէ իրի սուրէթտէ տախի հիւքմի , թէպիղիննտէ զարար օլան մէվզունաթին (իրի եիւղ եիրմի տէօթ մատաէնին) հիւքմի կիպի տիր :

Ֆադաթ քիրասա (տօխումա) վէ չուդա միսիլիւ գախ' ու թէպիղիննտէ (քէսիլիպ պէօլինմէսիննտէ) զարար օլմայան էմթաս վէ էշյա մէքիլաթ հիւքմիննտէ տիր :

Մէսէլա , եիւղ արշուն օլմագ իւզէրէ պին զուրուշա սա- թըլան պիր արսա թօգսան պէշ արշուն չըդսա միւշթէրի մու- խայյէր օլուպ , տիլէրսէ թէրք իաէր վէ տիլէրսէ օլ արսայը պին զուրուշա ալուր , վէ զախա չըդսա միւշթէրի թէմամէն օլ արսայը պին զուրուշա ալուր :

Վէքզա, պիր գամթ ըուպալըդ օլմադ իւզէրէ եափըլմըշ օլան պիր թօփ դումաշ սէքիղ արշունտիր տէյու տէօրթ եիւզ զուրուշա սաթըլսա, եէտի արշուն չըգարզը թագարիստէ միւշթէրի մուխայյէր օլուալ տիլէրուէ թէրք իտէր վէտի լէրաէ տէօրթ եիւզ զուրուշա ոլ թօփու ալուր, վէ թօգուզ արշուն չըգարզը սուրէթտէ միւշթէրի թէմամէն ոլ թօփու տէօրթ եիւզ զուրուշա ալուր :

Քէզալիք, եիւզ արշուն օլմադ իւզէրէ հէր արշունու օնար զուրուշտան տէյու սաթըլսան պիր արսա թօգուան պէշ եամխօս եիւզ պէշ արշուն չըգարզը թագարիստէ միւշթէրի մուխայյէր օլուալ թէրք իտէր, եախօս թօգուան պէշ արշուն իսէ թօգուզ եիւզ էլի զուրուշա վէ եիւզ պէշ արշուն իսէ պին էլի զուրուշա ալուր :

Վէքզա, պիր գամթ ըուպալըդ օլմադ իւզէրէ եափըլմըշ օլան պիր թօփ գումաշ սէքիղ արշուն աիր տէյու արշունի էլիշէր զուրուշա սաթըլսա, եէտի եախօս թօգուզ արշուն չըգարզը սուրէթտէ միւշթէրի մուխայյէր օլուալ թէրք իտէր, եախօս եէտի արշուն իսէ եիւզ եիւզ էլի զուրուշա, վէ թօգուզ արշուն իսէ տէօրթ եիւզ էլի զուրուշա ալուր, կմինա, պիր փասթալ չուցա եիւզ էլի զըրա օլմադ իւզէրէ եէտի պին պէշ եիւզ զուրուշա տէյու, եախօս հէր զըրաը էլիշէր զուրուշա տէյու սաթըլսարդտէ եիւզ զըրդ զըրա չըգոս միւշթէրի մուխայյէր օլուալ տիլէրուէ պէյի ֆէսի իտէր, վէ տիլէրուէ եիւզ զըրդ զըրաը եէտի պին զուրուշա ալուր. վէ էյէր զախա չըգարսա զիյատէսի պայիին տիր .

Խըի եիւզ եիրմի եէտինճի մաստէ : Ա.աէտիյաթի միւշթէ- ֆավիթէտէ (պագ եիւզ զըրդ սէքիղ մաստէյէ) եալընըլ մէճ- մուռուն մըգտարի պահասը պէյան օլունարագ սաթըլսարդտէ ինտ-էթ-թէսլիմ թէմամ կէլիւրսէ պէյ սահին վէ լէազըմօ- լսուր, վէ նաղըս վէ եախօս զախա կէլիւրսէ իքի սուրէթտէ տախի պէյ ֆասիս օլուր : Մէսէլս, էլի բէես (պաշ) տիր տէյու իքի պին պէշ եիւզ զուրուշա սաթըլսան պիր սիւրիւ գօյուն ինտ-էթ-թէսլիմ զըրդ պէշ եախօս էլի պէշ բէես չըգոս պէյ ֆասիս օլուր :

Խըի եիւզ եիրմի սէքիղինճի մաստէ : Ա.աէտիյաթի միւ-

թէ ֆասիլիթէտէ մէ ճանուռն մըդտարկիլէ ահատ ու էֆրատինին
(հէր պիր տանէսինին) պահատը պէջան ու թափսիլ օլունարադ-
սաթրլուրդտէ ինտէթ-թէ սլիմ թէմամ կէլլուրոէ պէջ լէազրմ
օլուր, վէ նազըս չըդարսա միւշթէրի մուխայյէր օլուպ,
տիլէսսէ թէրը իսէր վէ տիլէրոէ ոլ մըդտարը սէմէնի միւսէմ-
մատէն հիսոէսիլէ ալուր, վէ դափտ կէլլուրոէ պէջ ֆասիտ
օլուր: Մէսէլս, էլլի բէէս տիր տէյու հէր պիրի էլլիշէր
զուրուշա սաթրլան պիր սիւրիւ գ օյուն զըրդ պէշ բէէս չըդ-
սա միւշթէրի մոխայյէր օլուպ, տիլէրոէ թէրը իսէր վէ տի-
լէրոէ զըրդ պէշ գ օյունի իքի պին իքի եխուղ էլլի զըրուշա
ալուր, վէ էլլի պէշ բէէս չըդարսա պէջ ֆասիտ օլուր:

Իքի եխուղ եխմի թօգուղաննի մատտէ : Մէվատտի անի-
ֆիտէն (եօգարըտա եազըլմն մատտէլէրսէն) միւշթէրինին
մոխայյէր օլուրը սուբէթէլէրսէ միւշթէրի մէպիին նազըս
օլուրզնը պիլէրէք գապղ իթտիքտէն սնիրա պէջին գէսվին-
տէ մոխայյէր օլամաղ :

ՅԱՍԼԻ ԲԱՊԻ

Յարանիրին զիյր օլունմազարզն պիյտէ տայիլ օլուպ
օլմայան շիյլեր պիյանինի տիր :

Իքի եխուղ օթուղուննի մատտէ : Խւրֆի պէլուէտէ մէպի-
ին շամիլ օլուրը հէր չէյ մին-դայրի-զիքրին պէջտէ տախիլ
օլուր: Մէսէլս, խանէ պէյինտէ մաթպախ վէ քիլարը, վէ
զէյթունլուգ պէյինտէ զէյթուն աղաճլէրի մին-դայրի-զիքրին
(սէօյէնմէքսիլ) տախիլ օլուր . զիրա մաթպախ վէ քիլար
խանէնին միւշթէմիւթինտէն տիր : Վէ զէյթունլուգ պիր
թագըմ զէյթուն աղաճլէրինի համիտ օլան արզա ըթլագ օլու-
նուր, եօգոս եալընըզ պիր արզա (եէրէ) զէյթունլուգ թէտ-
պիր օլունմաղ :

Իքի եխուղ օթուղ պիրիննի մատտէ : Մէպիին ճիս զի հիւք-
միւնտէ օլան եանի, զարէզի իշթիքայէ նէզարէն մէպիտէն ին-

Քիքէտքի (սաթըրլան շէյտէն պյրըմասը) դապիլ օլմայան շէյտէր մին-ղայրի-զիքրին պէյտէ տախիլ օլուր : Մէսէլա, քիկտին պէյինտէ միգթոհը (անախթարը) վէ սիւտի իշիւն ալընան ինէ յին պէյինտէ սիւտ էմէն եավըմար մին-ղայրի-զիքրին տախիլ օլուրըոր :

Իքի եիւղ օթուղ իքինճի մատտէ : Մէպիին թէվապիի միւթթասըլէի միւթագըրրէսինտէն օլան շէյէր մին-ղայրի-զիքրին պէյտէ թէպէն տախիլ օլուր : Մէսէլա, պիր դօնաղըն պէյինտէ մըխանմըշ քիլիսլէր վէ եէրլի թօլապ վէ մինտէրլիքլէր կիպի եէրլի օլմագ իւղէրէ մէվզու ու մէպին օլան շէյտէր, վէ հուտուտի տախիլինտէ օլան պաղչէսկյէ թարիգի ամմէ եախօտ չըգմագ զօդաղա մավըրլ (վարըլըր) օլան եօլըր, վէ պաղչէ վէ արսա պէյինտէ միո.սթագըրը (գատիմէն) օլմագ իւղէրէ մաղլուս (տիքիլմիշ) աղաճլար փաղարըլըդտէ թարիհ օլունմասա (աշըդ սէցլէնմէսէ) տախի մէպիտէն այրըմայուալ պէրապէր սաթըրլմըշ օլուրլէր :

Իքի եիւղ օթուղ իւշինճի մատտէ : Խամի մէպիին միւշթէմիլաթինտէն, եախօտ մէպիին թէվապիի միւթթասըլէի միւթագըրրէսինտէն օլմայան, վէ մէպիին ճիւղի հիւքմինտէ, վէ ետ անլնլա պէրապէր սաթըրլմասը իւրփ ու ատէթի իգթիզասինտէն պուլունմայան շէյէր հիյնի պէյտէ զիքր օլունմատըգճէ պէյտէ տախիլ օլմագ : Ֆէդաթի իւրփ ու ատէթի պէլտէճէ մէպիի թէպէն սաթըրլա.կէլէն շէյէր մին-ղայրի-զիքրին պէյտէ տախիլ օլուր :

Մէսէլա, խանէ պէյինտէ եէրլի օլմայան տօլապ վէ գանափէ վէ սանատալիյէ կիսլի եէրլի օլմայուալ տէ գալարըլմադի իւղէրէ մէվզու օլան շէյէր, վէ պաղ վէ պաղչէ պէյինտէ լիմօն վէ շիչէք սադուլըրի, վէ ախէր մահէլլէ նադլ օլունմադի իւղէրէ տիքիլմիշ օլան ֆիտանլէր, վէ երազի պէյինտէ եքին, վէ էշճարըն (աղաճլէրին) պէյինտէ մէյիլէ փաղարըլըդտա զիքր ու շարիթ օլունմատըգճէ մէպի իլէ պէրապէր սաթըրլմըշ օլմազար :

Ֆէդաթի, պիրլիքաէ սաթըրլմասը իւրփ ու ատէթ օլան եէրլուտէ պինէք աթըրնըն կէմի, վէ եիւղ պարկիրինին եռուլարը մին-ղայրի-զիքրին պէյտէ տախիլ օլուր :

Կրի եիւզ օթուզ տէօրտիւնծի մաստէ : Թէպէն պէյտէ տախիլ օլան շէյին սէմէնտէն հիսսէսի եօդ տիր :

Մէսէլա , եկոք պարկիրինին գաալ-էլ-գաապղ եռւլարը սիր-դաթ օլունսա սէմէնի միւսէմիատէն (պահասընտան) պիր շէյ թէնդիլ իթմէք լէազըմ-կէլմէզ :

Կրի եիւզ օթուզ պէշինծի մաստէ : Հիյնի պէյտէ իլավէ օլունան պազի էլֆազի ումումլիյյէնին շամիլ օլորը շէյլէր պէյտէ տախիլ օլուր : Մէսէլա , պայի շու խանէյի ճէմիի հուգուգույլէ սաթըլը տիսէ օլ խանէնին հագգը-միւրուրի վէ հագգը-շիւրպի վէ հագգը-մէսիլի , պէյտէ տախիլ օլուր :

Կրի եիւզ օթուզ ալթընծը մաստէ : Պատ-էլ-ադտ վէ գաալ-էլ-գաապղ մէպիտէ հասըլ օլան սէմէրէ վէ զիյատէ միւշ-թէրիյէ այիտ օլուր : Մէսէլա , պիր պազչէ սաթըլըրգտէ գաալ-էլ-գաապղ (զապթընա ալըպ կէշմէտէն) հասըլ օլան մէյվէ վէ սէպղէ միւշթէրիյէ այիտ օլուր :

Քէզազիք , սաթըլըլը օլան ինէյին գաալ-էլ-գաապղ թէվէլ-ցիւտ իտէն (տօղան) եավըլըսը միւշթէրինին մաղի տիր :

Պ.Ա.Պ.Ի ՍԱԼԻՄ

ՍէՄԷՆԵ ՄԻՒԹԷՍ.Ո.Ա.Լ.ԸԳ ՄէՍՍԻԼ ՊէՅԱՆԻՆՏԷ ՕԼՈՒՊ
ԿՐԻ ՖԱՍԼԸ ՀԱՎԻ ՏԻՐ

ՖԱՍԼԸ ԷՎԱՀԵԼ

Սկսէնին հիսափ ու ահվային միւրերերիս օլան մկվաս պէյտանինտէ տիր :

Կրի եիւզ օթուզ եէտինծի մաստէ : Հիյնի պէյտէ թէս-մէյէի սէմէն լէազըմ տըր : Պինաէն-ալէյհ մէպիին պահասը զիքը օլունմազ իսէ պէյ. Փասիտ օլուր :

Կրի եիւղ օթուղ սէքիղինննի մատաէ : Աէմէնին մալիւմ օլ-
մասը լէաղըմ տըր :

Կրի եիւղ օթուղ թօդուղունննի մատաէ : Աէմէնին մալիւ-
մլյէթի (նէ ագչէ օլսուղու) մէյտանտէ խաէ միւշահատէ իլէ
(կէօսթէլիլէրէք), աէյիւ խաէ միգտար ու վասֆընը պէյան իլէ
հասըլ օլուր :

Կրի եիւղ դըրդընննի մատաէ : Միւթէնէվի ալթուն թէ-
տալիւլ խտէն պէլտէտէ նէ տիւրիւ ալթուն օլարզը պէյան
օլունմագարզըն ալէլըթլադ շու գատար ալթուն տէյու փա-
զարլըդ օլունսա պէյ ֆասիտ օլուր : Վիւմիւշ սիքքէ տախի
սունա գըյաս օլունա :

Կրի եիւղ դըրդ պիրինննի մատաէ , Պուրուշ խոզէրինէ փա-
զարլըդ օլունսառդ տէ միւշթէրի , բային օլան մէսքիւքէտ-
թին (կէչք ագչէնին) մէմնու օրմայան հէր գանզի նէվինտէն
(տիւրլիւսինտէն) խոթէրուէ վէրէ պիկիւր :

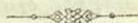
Կրի եիւղ դըրդ իրինննի մատաէ : Աէմէնին վասֆը պէյան
օլունարագ փազարլըդ օլունտըզը սուրէթտէ ագտ, հէր գան-
զը նէվի նագտ խոզէրինէ վագր օլմուշ խոէ անտէն վէրիլմէք
լէաղըմ:կէլիւր :

Մէսէլա , Մէճխտիյէ ալթունու , եախօտ ինկիլու վէ եա
փըրանսըլ ալթունու վէ եախօտ եիրմիլիք մէճխտիյէ վէ եա
տիրէքի ըլցալ վէրիլմէք իւզէրէ տէյու փազարլըդ օլունարզը
սուրէթտէ հէր նէ տիւրլիւ մէսքիւքէտ տէնիլմիշ խաէ ան-
տէն վէրիլիւր :

Կրի եիւղ դըրդ իւչինննի մատաէ : Սոգտտէքի թէսցին իլէ
սէմէն թէասյյիւն իթմէղ: Մէսէլա, միւշթէրի ելինտէ քի եիւղ-
լիւք ալթունու կէօսթէրէրէք շու ալթուն իլէ պու մալի իշ-
թիրա իթտիմտէյիւպ, պայի տախի վիրտիմտէտիքտէ միւշ-
թէրի այնէն օլ ալթունու վիրմէյէ մէճարուր օլմազ պէքիք անը
ալը գօյուպ տէ եէրինէ միսլի օլարագ պաշգա պիր եիւզիւք
ալթունու վիրէ պիկիւր :

Կրի եիւղ դըրդ տէօրտիւնննի մատաէ : Պիր նէվ մէսքիւ-
քէտթին եէրինէ էճզասը տախի վիրիլէ պիկիւր, ֆէգաթ պու
խուսուս տէ իւրփ ու ատէթի պէլտէյէ իթթիպա օլունմագ
լէաղըմ:կէլիւր :

Մէսէլս , եիրմիլիք մէծիտիյէ տէյու փաղարլըդ օլունողը սուրէթաէ եիրմիլիք եէրինէ էճզասինտէն օլան (իքի) օնլուդ վէ (տէօրթ) պէշլիք տախի վիրիլէ-պիլիւր , էմմա , էլհալէթիւ-հաղինի Տէր-սաստէթաէ ճարփ օլան իւրփ ու ատէթէ նէզարէն եիրմիլիք եէրինէ էճզասինտէն օլան դըրդըդ վէ իքիլիք վիրիլէմէլ :

ՁԱՍԼԻ ՍԱՆԻ

Դասէ իլէ սարըշ հազզընէկ օլան մեկանինէկ սիր :

Իքի եիւզ գըրդ պէշլիննի մատտէ : Աէմէնի թէէծիլ (վատէ) վէ թագսիթ իլէ պէյ սահին օլուր :

Իքի եիւզ գըրդ ալթըննը մատտէ : Աէմէնին թէէծիլինտէ վէ թագսիթինտէ միւտտէթ (գաչ կիւն դաչ այ վէ դաչ թագսիթ օլմասը) մալիւմ ու մուայյէն օլմադ լէազըմ ալր :

Իքի եիւզ գըրդ եէտիննի մատտէ : Շու դատար կիւն եա այ եա սէնէ վէ եախօտ րուզի-Դասըմ կիափ աղըտէյն ինտինտէ մալիւմ ու մուայյէն օլան պիր վադթէ դատար վատէ իլէ փաղարլըդ օլունսա պէյ սահին օլուր :

Իքի եիւզ գըրդ սէքիզիննի մատտէ : Եազմուր եազարլըդ վագրթ կիափ մուայյէն օլմայան պիր միւտտէթ պէյանիյէ փաղարլըդ օլունսա պէյ ֆասիս օլուր :

Իքի եիւզ գըրդ թօգուզուննի մատտէ : Վիրէսիյէ փաղարլըդ օլունուպ տէ միւտտէթ թէային օլունմասա պիր այս մասրուփ օլուր :

Իքի եիւզ էլլիննի մատտէ : Աէմէնին թէէծիլ ու թագսիթինտէ մուգալէլէ օլունան միւտտէթ , մէպիին (մալին) թէսլիմինտէն իթիպար օլունուր :

Մէսէլս , պիր սէնէ վատէ իլէ սաթըլմըշ օլան պիր մաթալ , պայիտ պիր սէնէ թէվգըթ իթափիքտէն (եանընտա ալը գշտուդ -

տան) սօնրա միւշթէրիյէ թէսլիմ իթաէ հիյնի թէսլիմինտէն իթիպարէն պիր սէնէ պէքլէմէսի եանի, վագթի պէյտէն թէմամ իքի սէնէ միւրուրինտէ միւշթէրինին ագչէյի վիրմէսի լէազըմ:կէլիւր :

Իքի եիւզ էլի պիրինճի մատոէ : Պէյի-մութլագ փէշին օլմագ իւզէրէ միւնազըս օլուր : Ֆէգաթ , պէյի-մութլագ , պիր միւսատէթի մալիւմէ իլէ մուվագգաթ ու մուգասսաթ օլմագ իւզէրէ իւրֆ ու ատէթ օլան եէրտէ օլ միւտտէթէ մասրուֆ օլուր :

Մէսէլս, փէշին եա վիրէսիյէ լսգըրարուը օլմագսըզըն չարշուտան պիրի պիր շէյ ալսա ագչէսինի փէշին վիրմէսի լէազըմ:կէլիւր :

Ֆէգաթ , այ եա հէֆթէ պաշինտէ սէմէնին թէմամը եախոտ պիր մըգտարի մուայյէնի ալընմագ ատէթի պէլտէ իսէ օլ ատէթէ ըիայէթ օլունուր :

Պ Ա Պ Ի Ռ Ա Պ Ի

ՊԱՏ-ԷԼ-ԱԳՏ ՍԵՄԻՆ ՈՒ ՄԻՒՍԷՄՄԻՆՏԷՆ
ԹԱՄԱՐՐՈՒԹԷ ՄԻՒԹԷՍԱԼԼԲԳ ՄԷՍՍԻԼ ՊԵՑԱՆԻՆՏԷ ՕԼՈՒՊ,
ԻՔԻ ՖԱՍԼԻ ՄԻՒՆԳԱՍէՄ ՏԻՐ :

ՖԱՍԼԻ ԷՎՎԵԼ

Պատէլ-ագտ վէ գապի-էլ-գապգ պայիին սկսենտէ վէ միւշքրինին մեսին հազըն բասարրուժիւրի պկաննինտէ տիր :

Իքի եիւզ էլի իքինճի մատոէ : Պային գապլէլ-դապղ սէմէնի մէպիտէ թասարրուֆ իտէ պիրիւր (սաթան քիմսէնին

տահա էլինէ ալմատըզը մալինին ագչէսինէ հիւքմիւ կէչէր) Մէսէլա , պիր քիմնէ սաթմըշ օլողզը մալին ագչէսինի պօր- ճունա հավալէ իտէ պիլիւր :

Խքի եիւղ էլի իւշիւննի մատոտէ : Միւշթէրի դապէ-էլ- դապզ մէպիի (միւշթէրի տահա զապթընա կէչմէյէն սաթուն ալմըշ օլողուզու մալի) ագար իսէ ախէրէ սաթա պիլիւր, վէ էյէր մանդուլ իսէ (պիր եէրտէն պիր եէրէ դալդար տաշը- նըր շէյ իսէ) սաթամազ :

-••••-

ՅԱՍԼԻԸ ՍԱՆԻ

Պատ-կշ-ազս սկսեն ու մեպիին բկցյիս ու բենզիլի պկյանինսէ ժիր :

Խքի եիւղ էլի տէօրտիւննի մատոտէ : Պայի պատ-էլ-ագա մէպիին մըդտարընը զիյատէ էտէպիլիւր: Աէ միւշթէրի մէճլիսի զիյատէտէ դապուլ իտէրսէ օլ զիյատէյի թալէպէ (իսթէմէյէ) հագդը օլուալ , պայիին նէտամէթի Փայտէ վիրմէզ (օլ արա- տա սաթանըն փիւշմանլըզը ահճէ իթմէզ) էմմա , օլ մէճլիս- տէն սօնրա միւշթէրինին դապուլի միւթէպէր տէյիլ տիր :

Մէսէլա , եիրմի զուրուշա եիրմի տաէտ դարփուզ փազար- ըզ օլունստուգտան սօնրա պայի պէշ տահա վէրտիմ տէյիւպ , միւշթէրի տախի օլ մէճլիստէ դապուլ իտէրսէ եիրմի զու- րուշա եիրմի պէշ դարփուզ ալուր , էմմա , օլ մէճլիստէ դա- պուլ իթմէյիւպ տէ սօնրատան դապուլ իտէճէք օլսա , պայի , օլ զիյատէյի վէրմէք իւզրէ իճպար օլունամազ (ճէպի էտիլմէզ) :

Խքի եիւղ էլի պէշիննի մատոտէ : Միւշթէրի պատ-էլ-ագա սէմէնի միւսէմմայը թէզյիտ իտէպիլիւր , վէ պայի մէճլիսի զիյատէտէ դապուլ իտէրսէ օլ զիյատէյի թալէպէ հագդը օլուալ , միւշթէրինին նէտամէթի միւֆիա օլմազ , էմմա , օլ

մէճլիստէն սօնրա պայիին դասպուլի միւթէպէր տէյիլ տիր :

Մէսէլա , պին զուրուշա պիր հայվան փաղարլըդ օլուն-
տուգասն սօնրա միւշթէրի իքի եխուզ զուրուշ տահա զամմ
ու զիյատէ իթտիմ տէյիւպ , պայի տախի օլ մէճլիստէ դա-
պուլ իտէրսէ օլ հայվանը պին իքի եխուզ զուրուշա ալուր ,
էմմա , պայի օլ մէճլիստէ դասպուլ իթմէյիւպ տէ սօնրատան
դապուլ իտէճէք օլուր իտէ միւշթէրի ֆաղլա վիրէճէք օլուր-
ը իքի եխուզ զուրուշու վիրմէյէ իճպար օլունամաղ :

Իքի եխուզ էլլի ալթընճը մատաէ : Պայիին պատ-էլագտ
սէմէնի միւսէմմատէն պիր մըգասարընը հաթթ ու թէնզիլ
իթմէսի սահին վէ միւթէպէր տիր :

Մէսէլա , պիր մալ եխուզ զուրուշա փաղարլըդ օլունատգ-
տան սօնրա պայի եիրմի զուրուշունու թէնզիլ իթտիմ տիսէ
օլ մալին մուգասիլինտէ անճագ սէքսէն զուրուշ ալա պիլիւր :

Իքի եխուզ էլլի եէտինճի մատաէ : Պատ-էլագտ պայիին
մըգասարի մէպիի , վէ միւշթէրինին սէմէնի միւսէմմայը թէլ-
յիտ իթմէլլի , վէ եա պայիին սէմէնի միւսէմմատէն թէնզի-
լի , ասկի ադտէ միւթահըդ օլուր , եանի ասլ ադտ կիւյա օլ
թէզյիտ վէ եա թէնզիլ իւզէրինէ վադը օլունշ հիւքմինտէ
թութուլուր :

Իքի եխուզ էլլի սէքիզինճի մատաէ : Պատ-էլագտ պայի ,
մէպիի թէզյիտ իթտիքտէ զիյատէնին սէմէնի միւսէմմատէն
հիսաէսի օլուր : Մէսէլա , պայի օն զուրուշա սաթմըշ օլուըզը
սէքիզ դարփուղ իւզէրինէ իքի դարփուղ տահա զիյատէ , վէ
միւշթէրի դապուլ իթտիյի սուրէթտէ օն զուրուշա թէմամ
օն դարփուղ սաթմըշ օլուալ , հաթթա դապու-էլապազդ պու-
իքի դարփուղ թէլէֆ օլա պահաւէրինին սէմէնտէն թէնզի-
լլիլէ սէքիզ դարփուղ իչիւն պայի անճագ սէքիզ զուրուշ
թալէպ իտէ պիլիւր :

Քէզալիք , պայի արսասընըն պին զըրալնը օն պին զուրուշա
սաթմըզգասն սօնրա եխուզ զըրա տախի զիյատէ վէ միւշթէրի
դապուլ իթտիյի թագտիրտէ պիր շէփի չըդսա օն պին զու-
րուշա մէճմուխի եանի պին եխուզ զըրալնը ալա պիլիւր :

Իքի եխուզ էլլի թօգուզունճի մատաէ : Պատ-էլագտ միւշթէրի
սէմէնի միւսէմմայը թէզյիտ իթտիքտէ սէմէնի միւսէմմա իլէ

զիյաստէնին մէջմուրի , ագըտէյն հաղդընտէ թէմամի մէպիէ մուդապիլ օլուր :

Մէսէլա , օն պին զուրուշա պիր միւկիր ագար իշթիրա օրունսուդտան սօնրա , գապլէլ գապզ (տահա զապթընա կէչ մէզտէն) միւշթէրի պէշ եխող զուրուշ տահա զիյատէ , վէ պայի գապուլ իթալիյի սուրէթտէ օլ ագարըն պահասը օն պին պէշ եխող զուրուշ օլուպ , հաթթա պիր միւսթահագ չըդարագ պատէլ իսպամթ վէլ հիւքմ օլ ագարը ալսա միւշթէրի պայիտէն օն պին պէշ եխող զուրուշ թալէպ վէ ախող խաէ պիլիւր , էմմա օլ ագարէ պիր շէֆի չըդսա չիւնքի անըն հագգը ասրը ագտտէ թէսմիյէ օլունան սէմէն խդէրինէ թէալլիւդ իթմիչ օլարզինէ , վէ սօնրաքի զիյատէնին ագըտէյնէ կէօրէ ասլի ագտէ իթիհագը անըն հագգընը խգաթէ խաէմէյէնէյնէ մէպնի , օլ ագարը , շէֆիի օլան քիմնէ օն պին զուրուշա ալս պիլիւր վէ սօնրատան զիյատէ օլունան պէշ եխող զուրուշու պայի անտէն թալէպ խաէմէզ :

Խքի եխող ալթմըշընճի մատտէ : Պատէլագա պայի , սէմէնի մէպիի հաթթու ու թէնզիլ իթտիքտէ , մէպիին թէմամը սէմէնի միւսէմմանըն պագըսինէ մուգապիլ օլուր :

Մէսէլա , պիր միւկիր ագար օն պին զուրուշա իշթիրա օլունտուդտան սօնրա պայի պին զուրուշինի հաթթու ու թէնզիլ իթտիյի սուրէթտէ օլ ագար թօգուղ պին զուրուշա մուգապիլ օլուպ , պինաէն-ալէյն պիր շէֆի չըդսա անը թօգուղ պին զուրուշա ալս պիլիւր :

Խքի եխող ալթմըշը պիրինճի մատտէ : Պայի դապլէլ գապզ , սէմէնի մէպիին ճիւմիէսինի հաթթու խաէպիլիւր , ֆէգաթէ ասլի ագտէ միւթահըգ օլմազ : Մէսէլա , պայի պիր միւկիր ագարը օն պին զուրուշա սաթմարդտան սօնրա գապլէլ գապզ օլ ագչէտէն քէամիլէն վաղ կէչսէ շէֆիսի օլ ագարը օն պին զուրուշա ալս պիլիւր , եօդսա ագչէսիզ ալուրումտէյէմէզ :

ՊԱՊԻ ԽԱՄԻՍ

ԹԵՍԼԻՄ ՈՒ ԹԵՍԵԼՎԻՄԻՄ ՄԻՒԹԵԱԱԼԼԵԳ ՄԵՍՍԻ,
ՊԵՑԱՆԻՆՏԵ ՕԼՈՒՊ ԱԼԹԸ ՅԱՍԼԵ ՀԱՎԻ ՏԻՐ

ՅԱԱԼԻ ԷՎԱԿԻԼ

Թհայիմ ու քհսկվիւմին հազրգար ու ժկյովիյկրի պէյանիւսկ տիր :

Եքի եիւղ ալթմըշ իւշինճի մաստէ : Պէյտէ դապղ շարթ
տէյիլ տիր . ֆագաթ պատ-էլագար, էվկէլա միւշթէրի, սէմէ-
նի պայիէ , վէ սանիցէն պայի մէպիի միւշթէրիյէ վիլմէյէ
պօրճլու օլուր :

Եքի եիւղ ալթմըշ իւշինճի մաստէ : Մէպիին թէսլիմի ,
միւշթէրինին ողիլա-մանի մէպիի դապղ իսէպիլէճէք վէճճլէ
թէսէլլիւմինէ պայիին իզին վէրմէսիյէ հասըլ օլուր :

Եքի եիւղ ալթմըշ տէօրտւնճի մաստէ : Մէպիին թէսլիմի
հասըլ օլուըզը կիսի միւշթէրի տախի անը դապղ իթմիշ օլուր :

Եքի եիւղ ալթմըշ պէշինճի մաստէ : Մէպիին իխմթիլաֆիյէ
քէյֆիյէթի թէսլիմի տախի միւշթէրիփ օլուր (սաթըլըգ օլան
շէյլէր պաշգա պաշգա օլուուզու կիսի թէսլիմ քէյֆիյէթի
աէ տիւրիւ տիւրիւ օլուր) :

Եքի եիւղ ալթմըշ ալթմընճը մաստէ : Միւշթէրի , արսա վէ
էրազինին իչինտէ պուլունաըզը , վէ եախօս պիր թարսափտան
կէօրիւր օլուըզը հալուէ , դապղէ պայիին (սաթան քիմոէնին
ալ աէյու) բուխամթ վիրմէսի թէսլիմ տիր :

Եքի եիւղ ալթմըշ եէտինճի մաստէ : Խւզէրինտէ եքին օլան
արդին թէսլիմինտէ իւզէրինտէրի եքինի պիչիւպ եախօս հայ-

վանէ եէտիւրիւալ տէ արզը թափլիյէ իթմէյէ (օ եէրի խալի գըլմաղա) պայի մէճպուր օլուր :

Կըի եիւղ ալթմը սէքիլինճի մաստէ : Խւզէրինտէ մէյվէ օլան աղաճըն թէսկիմինտէ մէյվէսինի տէվշիւրիւալ աղաճը թափլիյէ իթմէյէ պայի մէճպուր օլուր :

Կըի եիւղ ալթմը թօդուզունճի մաստէ : Աղաճ իւզէրինտէ օլորագ սաթըլըլը օլան մէյվէյի միւշմէրինին տէվշիրմէսինին բէսկիմ տիր :

Կըի եիւղ եէթմիշինճի մաստէ : Խանէ վէ պաշկիափի քիւթալի աղարըն իշինտէ իքէն պայիին միւշմէրիյէ թէսկիմ իթմտիմ տիմէսի թէսկիմ տիր :

Վէ խարիժինտէ իքէն, մէպի, էյէր միւշթէրի տէր հալ անը քիւթալէյէսպիլէճէք մէրթէպէ գարփապ (եադըն) իսէ միւճէրէտ թէսկիմ իթմտիմ տիմէսի թէսկիմ տիր : Վէ էյէր օլ մէրթէպէ գարփապ տէյիւ իսէ օրայա վարուալ տէ իշինէ կիրէպիլէճէք գատար վագըթ միւրուրէյիլէ թէսկիմ թահագուր իտէր :

Կըի եիւղ եէթմիշ պիրինճի մաստէ : Քիլիտլի աղարըն միֆթահինի (անախիթարընը) վիրմէք թէսկիմ տիր :

* Կըի եիւղ եէթմիշ իքինճի մաստէ : Հայվան պաշընտան եա գուլաղընտան վէ եա եռուլարընտան թութուլուալ թէսկիմ օլունուր : Ֆէգաթ միւշմէրինին քիւլիթէթսիզճէ (զահմէթսիզճէ) թէսէլլիւմինէ գուտրէթի օլան մահէլուէ իրաէսիյէ (կէօվիւնէ կէօվթէրիմէսիլէ) գապպընա բուխսաթ իթասը տախի թէսկիմ տիր :

Կըի եիւղ եէթմիշ իւչիւնճի մաստէ : Մէքիլաթ ու մէվզունաթ (էօլչէքաէն վէ տարթընտան կէշէր օլան շէյլէր) միւշթէրինին էմրիյլէ քիւ եա վէզն օլունարագ, թէհիյյէ ու իթակլէտիյի (հազըրլացըպ վէրտիյի) զարփ վէ գապ տէրունինէ դնուլմագ թէսկիմ տիր :

Կըի եիւղ եէթմիշ տէօրտիւնճի մաստէ : Ռւրուզուն (մաթահ պագ եիւղ օթուղ պիրինճի մաստէյէ) թէսկիմի միւշթէրինին էվնէ իթասիյլէ եռխօտ եանընա գօյմագ վէ եա մէյտանտէ օլուալ տէ պիւլիանէ դապղընա բուխսաթ վիրմէք իլէ օլուր :

Նքի եիւղ եէթմիշ պէշնճի մաստէ : Անպար վէ սանտրդ կիպի քիլիալի պիր մահէլ իշխնտէ պուլունան շէյլէր թօփտան սաթըլտըգտա միֆթահինին միւշթէրլյէ իթասիյլէ դապղընա բուխսաթ վիրիլմէք թէսլիմ տիր :

Մէսէլա , պիր անպար պուղտայ եախօտ պիր սանտրդ քիթապ թօփտան սաթըլտըգտա միֆթահինին իթասը , մէպիի թէսլիմ տէմէք տիր :

Նքի եիւղ եէթմիշ ալթընճը մաստէ : Միւշթէրի մէպիի դապղ իտէրքէն պայիին կէօրիւպ տէ մէն իթմէմէսի դապղա բուխսաթ տըր :

Նքի եիւղ եէթմիշ եէտինճի մաստէ : Պայիին իղնի օլմագ-սըղըն միւշթէրինին սէմէնի թէէտիյէ իթմէտէն մէպիի դապղ իթմէսի միւթէպէք տէյիլ տիր : Ֆէգաթ միւշթէրի պիլա-իղն դապղ իտիւպ տէ եէտինտէ մէպի թէլէփ օլուր եախօտ սագաթլանուր իսէ դապղ միւթէպէք օլուր :

ՅԱՍԼԻԻ ՍԱՆԻ

Մեպիին հազզը հապսինէ տախր մեկատ պէյանին ժիր :

Նքի եիւղ եէթմիշ սէքիլինճի մաստէ : Փէշին սաթըլը տէ միւշթէրի սէմէնի թէմամէն թէէտիյէ իտինճէյէտէք պայիին մէպիի հապս ու թէգլըփ իթմէք հագգը վար տըր :

Նքի եիւղ եէթմիշ թօգուզունճի մաստէ : Պայի էշյայի միւթէատտիտէյի սաֆգամի վահիտէ իլէ (սաթան քիմսէ պիր թագըմէշյալէրի թօփտան) սաթմարդաէ հէր պիրինին պաշդա պաշդա պահառընը պէյան իթմիշ օլսա պիլէ թէմամէն սէմէնի դապղ էտինճէյէտէք մէճմուի մէպիի (մալին հէփիսինի) հապս իտէ պիլիւր :

Նքի եիւղ սէքսէնինճի մաստէ : Միւշթէրինին ըէհին վէքփէլ վիրմէսի , պայիին հագգը հապօնի իտաթ իտէմէզ : (մալի ալը գօյմագ հագգընտան տիւշիւրմէզ) :

Իրի եիւղ սէքսէն պերինճի մատոէ : Պայի սէմէնի դապպ իթմէտէն (սաթան ատէմ փարայը ալմազտան) մէպիի թէս- լիմ իտէրսէ հագդը հապսինի խտաթ իթմիշ օլուր : Պու սու- րէժտէ սէմէնի դապպ իտինճէ յէտէք թէվդը իթմէք խոզէրէ, մէպիի խթիրտատ իտէմէզ (մալի կէրի խոթէ յէմէզ) :

Իրի եիւղ սէքսէն իրինճի մատոէ : Մէմէնի մէպիի (մալին ագչէսինի) ալմագ խոզէրէ պայի պիր քիմնէյի միւշթէրի իւ- զէրինէ հավալէ իտէրսէ հագդը հապսինի խտաթ իթմիշ օլուր : Աէ պու սուրէժտէ հէման մէպիի միւշթէրիյէ թէս- լիմ իթմէսի լէազըմ-կէլիւր :

Իրի եիւղ սէքսէն իւշինճի մատոէ : Աիրէսկյէ սաթըշ տէ պայիին հագդը հապսը օլմայուպ վատէսի հիւլուլինտէ սէմէնի դապպ իթմէք խոզէրէ հէման մէպիի միւշթէրիյէ թէսլիմ իթ- մէսի լէազըմ-կէլիւր :

Իրի եիւղ սէքսէն տէօրտիւնճի մատոէ : Պայի փէշին օլ- մագ խոզէրէ սաթարգտան սօնլա, սէմէնի մէպիի թէէճիլ իտէրսէ (մալին պահասընը վատէյէ պաղլարսա) հագդը հապ- սընը խտաթ իթմիշ օլուր :

Աէ վատէսի հիւլուլինտէ սէմէնի դապպ իթմէք խոզէրէ հէման մէպիի թէսլիմ իթմէսի լազըմ-կէլիւր :

ԹԱՍԼԻ ՍԱԼԻՍ

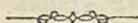
Մելքանի թէսլիմ հազզընէկ տիր :

Իրի եիւղ սէքսէն պէշինճի մատոէ : Ագտի մութլագ, հիյնի աղտոտէ մէպի նէրէտէ իսէ օրատա թէսլիմինի իգթի- զա իտէր : Մէսէլա, պիր քիմնէ թէքֆուր-թազընտէքի պուզ- տայըլնը նաթանալուտէ պիր քիմնէյէ սաթարգտէ օլ պուզտայը թէքֆուր-թազընտա թէսլիմ իտէր, եօդսա նաթանալուտա թէսլիմ իթմէք խոզէրէ ինպար օլունամաղ :

Իրի եիւղ սէքսէն ալթընճը մատոէ : Մէպիին նէրէտէ օլ-

տըղը միւշթէրինին մալիւմի օլմայուալ տէ, պատելադա
մութթալի օլսա (մալին նէրէտէ օլոռուզունու փաղարլըդ պիթ-
տիքտէն աօնրա անլսասա) մուխայյէր տիր, տիլէրսէ պէյի ֆէսվա
խաէր, վէ տիլէրսէ, հիյնի աղտատէ մէսլի նէրէտէ իսէ օրատէ
դապղ է յլէր :

Խքի եխւզ սէքսէն եէտիննի մատտէ : Պիր մահէլի մուայ-
յէնտէ թէսլիմ օլունմագ շարթելյէ սաթըլմըշ օլան մալին օ-
րատէ թէսլիմի լէաղըմկէլիւր :

ՅԱՍԼԻԻ ՌԱՊԻ

Թէսլիմին մեռնեկի եանի, յիւղքրի վէ լովազիմի բհմամիյիրէ
սկյանինի սիր :

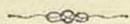
Խքի եխւզ սէքսէն սէքիզիննի մատտէ : Սէմէնէ միւթէտ-
ալլըգ օլան մէսարիփ միւշթէրլյէ ախտ տիր : Մէսէլա, աղ-
չէնին սայմա վէ թարթման իւճրէթլէրի կիալի մէսարիփի սար-
բանփիյյէ միւշթէրի թարափինտէն վիրիլմէք լէաղըմկէլիւր :

Խքի եխւզ սէքսէն թօգուզուննի մատտէ : Մէպիին թէս-
լիմինէ միւթէտալլըգ մասրափլար պայիէ ախտ տիր : Մէսէլա,
քիլէնի վէ գանթարճը իւճրէթլէրինի ուայիին վիրմէսի լէա-
ղըմկէլիւր :

Խքի եխւզ թօգուանլննի մատտէ : Ճիզտփէն սաթըլան շէյ-
լէրին մէունէթի միւշթէրլյէ ախտ տիր : Մէսէլա, պիր պա-
ղն խղիւմի միւճաղէփէթէն (գապալա) սաթըլաըգտաս տէվ-
շիրմէսի միւշթէրինին խղէրինէ ախր : Քէզալիք, պիր անսպար
պուզայ միւճաղէփէթէն սաթըլաըգտաս անսպարտան իխրան
ու նագլի (չըգարըլմասը տաշընմասը) միւշթէրինին խղէրինէ
լէաղըմ տըր :

Խքի եխւզ թօգուան պիրիննի մատտէ : Օտուն վէ քէօմիւր
կիալի հայվան խղէրինտէ մահմուլէն (եխւքլէնմիշ օլարագ) սա-
թըլըրշ օլան շէյլէրի միւշթէրինին խանէսինէ նագլ իթմէք
էմրինտէ իւրփ ու տատէթի պէլոէն նէ իսէ անա իթթիալա օլու-
նուր :

Երի եխող թօգանն իւրինճի մատուէ : Մէնէտ վէ հէօճճէթ թահըրիրի իւճրէթի միւշթէրի իւղէրինէ լէազըմտըր: Յէդախթ, սպայիին տախի մասհքէմէտէ պէյի թագրիր ու իշհատ կյլէմէսի (թաղըրիր իթմէսի վէշահիտ կէօսթէրմէսի) լէազըմկէլիւր:

ՅԱՍԽԸ ԽԱՄՄԻՒ

Հեղափի մեսիկ միորերերիակ օղան մելատ պէյանինք տիր :

Երի եխող թօգանն տէօրտիւնճի մատուէ : Մէպի գապլել գապղ (մալ միւշթէրի զապլընա կէչմէպտէն) սպայիին եէտինտէթէլէֆ օլսա միւշթէրի հագդընտէ պիր չէյ թէրէթթիւպ իթմէյիւպ, զարարը սպայիէ ախո օլուր :

Երի եխող թօգանն տէօրտիւնճի մատուէ : Մէպի պատել գապղ թէլէֆ օլսա պայի հագդընտէ պիր չէյ թէրէթթիւպ իթմէյիւպ, զարարը միւշթէրիյէ ախո օլուր :

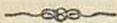
Երի եխող թօգանն պէշինճի մատուէ : Միւշթէրի մէպի գապղ իտիւպ, լաքին սէմէնի թէէտիյէ իթմէտէն միւֆլիսէն ֆէվթ օլսա, պայի մէպի իթմէտուտ իտէմէյիւպ (սաթան տուէմ օ մալը կէրի ալումնյուպ) զուրամայէ տախիլ օլուր :

Երի եխող թօգանն ալթընճը մատուէ : Միւշթէրի մէպի գապղ վէ սէմէնի թէէտիյէ իթմէտէն (մալի ալմատան վէ պահապնը էօտէմէտէն միւշթէրի) միւֆլիսէն ֆէվթ օլսա, պայի, սէմէնի միւշթէրինին թէրէթէսինտէն իսթիփա իտինճէյէտէք մէպի հապս իտէպիլիւր :

Պու սուրէթտէ Հաքիմ, մէպի պէյի իտիւպ սէմէնի վէֆա իտէրսէ պայիին ալաճազընը թէմանէն իփա իտէր, վէ փազը լսաը գալտըլը թագտիրտէ զուրամայէ վիրիւր, վէ էյէր պայիին ալաճազընտան նագըս իսէ (էքսիք տութարսա) օլ սէմէնի պայի թէմամէն ալաճտան սօնրա նօգսանիընը զուրամէթէն միւշթէրինին թէրէթէսինտէն ալուր :

Երի եխող թօգանն եէտինճի մատուէ : Պայի սէմէնի գապղ

խոխապ լաքին մէպիի միւշթէրկյէ թէսլիմ իթմէտէն միւֆլի-
սէն ֆէվիթ օլսա մէպի պայի եէտինտէ էմանէթ գալմըշ օլուր,
ողու սուրէթտէ միւշթէրի մէպիի ալուռ, սայիր զուրէմա
(պաշգա ալաճադլուլէր) միւտախէլէ իտէմէզ:

ՖԱՌԻՒ ՍՈՏԻՇ

Սէկմի շիրա վէ սէկմի նազար հազզընէ տիր :

Կրի եիւղ թօգսան սէքիղինճի մատաէ, Մէվմի չիրա թար-
րիգելէ ետնի թէսմիյէի սէմէն օլունարագ իշթիրա իթմէք
(պահասը պէյան օլարագ ուաթուն ալմադ) իւղէրէ միւշթէ-
րինին գապղ իտիւպտէ կէօթիւրտխույիւ մալ միւշթէրի եէ-
տինտէ թէլէֆ վէ զայ օլուն գտէ Գըյմիյաթաէն օլալզը
թագտիրտէ գըյմէթինի վէ Միսլիյաթաէն օլարզը թագտիր-
տէ միսլինի սպայիէ վիրմէսի լէազըմ-կէլիւր, Ամմա սէմէն
թէսմիյէ օլուննմամըշ (պահասը պէյան օլուննմամըշ) իսէ միւշ-
թէրի եէտինտէ էմանէթ հիւքմինտէ օլարագ պիլա-թէատատ
(թատատի վուդու պուլմադսըզըն) թէլէֆ վէ զայ օլորզը
հալտէ, զաման (թաղմին էթմէք) լէազըմ-կէլմէլ :

Մէսէլա, Պայի պու հայվանըն պահասը պին զուրուշտուր
կէօթիւր պէյէնիւր իսէն ալ տէյիւպ, միւշթէրի տախի օլ
վէջնէլէ իշթիրա իթմէք իւղէրէ ալուռ կէօթիւրտէ վէ իսանէսին-
տէ հայվան թէլէֆ օլսա տէյէր պահասընը պայիէ վիրմէսի
լէազըմ-կէլիւր, ամմա, պահասը պէյան իտիլմէյէրէք, պայի,
կէօթիւր պէյէնիւր իսէն ալուրսուն տէյիւպ միւշթէրի տա-
խի պէյէնիւր իսէ պատէհիւ փազարըզընը խափւագ տէ իշթիրա
կըլմէք իւղէրէ կէօթիւրտիւքտէ եէտինտէ պիլա-թէատատ
թէլէֆ օլսա զաման (թաղմին իթմէք) լէազըմ-կէլմէլ :

Կրի եիւղ թօգսան թօգուզունճի մատաէ, Մէվմի նազար
թարիգելէ եանի կէօթմէք եախօտ կէօթէրմէք իւղէրէ գապղ
օլունան մալ կէրէք պահասը պէյան օլունսուն վէ կէրէք պէ-

յան օլունմասուն գապըղըն (գապղէտէն քիմէնին) եէտինտէ
էմանէթ օլարագ պիլա-թէատրա թէլէփ վէ դայ օլա զաման
լէաղըմ: կէլմէզ:

ՊԱՊԻ ՍԱՏԻՄ

ԽԸՑԱՐԱԹ ՊԵՑԱՆԻՆՏԷ ՕԼՈՒՊ ԵԼՏԻ ՖԱՍԼԸ ՀԱՎԻ ՏԻՐ

ՖԱՍԼԻ ԷՎԱԼԵԼ

Խըյարի շարք պեյանինէ ժիր :

Խւչ եխովինճի մատոէ : Պայի եա միւշթէրի վէ եախօս
զիբսի պիրտէն միւտտէթի մալիւմէ իշինտէ պէյի ֆէսի իթ-
մէք եախօս ինազէթ իլէ ինֆաղ իլէմէք խուսուսինտէ մու-
խայցէր օլմագ իւղէրէ պէյտէ շարթ դըլնագ ճայիկ տիր :

Խւչ եխով պիրինճի մատոէ : Խըյարի շարթ իլէ մուխայցէր
օլան թարափ միւտտէթի խըյարինտէ եանի մուխայցէր օլ-
աղըղ միւտտէթ զարֆնատէ տիլէրաէ պէյի ֆէսի ետէր վէ
տիլէրաէ միւճիզ օլուր (րազի օլուռ գապուլ էտէր) :

Խւչ եխով իքինճի մատոէ : Կէրէք ֆէսի վէ կէրէք ինա-
զէթ գավիլէն օլուրը կիպի ֆիկիլէն տախի օլուր :

Խւչ եխով իւշինճի մատոէ : Իճաղէթի գապկյյէ, իճաղէթ
զիբսիմ եա րազի օլուռ կիպի րիպայէ, վէ ֆէսի գավիլի,
ֆէսի իթափմ եա վաղ կէչտիմ կիպի ատէմի-ըիզայէ (ըիզասըզ-
ըզա) տէլալէթ իտէն սէօղլէր տիր :

Խւչ եխով տէօրափինճի մատոէ : Իճաղէթի գիկիլյէ ըիզայէ,
վէ ֆէսի գիկիլի ատէմի-ըիզայէ (ըիզասըզըզա) տէլալէթ ի-
տէն գիկիլ տիր :

ՄԵԽԵԼՄ, միւշթէրի մուխայյէր օլտրզը հալտէ միւտտէթէ խըյարինտէ (մուխայյէր օլտրզը կիւն իչինտէ) մէպիի սաթթըլը զա չըդարմագ եալսօտ րէհին վէ եա իճար իթմէք կիպի թէ-մէպիւթիւն լէվաղիմինտէն օլան պիր վէճհիլէ թասարրուֆ իթ-մէսի իճաղէթէ-ֆիլիլյյէ , վէ պայի մուխայյէր օլտրզը հալ-տէ ոլ վէճհիլէ թասարրուֆ իթմէսի ֆէսիփ ֆիլիլի տիր :

Իւշ եիւղ պէշինճի մատտէ : Մուխայյէր օլան քիմնէ պէյի ֆէսիփ վէ եալսօտ ինֆաղ իթմէտէն միւտտէթի խըյար միւ-րուր իտէր իսէ պէյ թէմամ օլուր :

Իւշ եիւղ ալթընճը մատտէ : Խըյարի շարթ վարիսէ ինթի-դալ իթմէզ (մուխայյէրիք շարթը վարիսէ դարմաղ) : Պու-սուրէթաէ մուխայյէր օլան քիմնէ պայի իսէ վէֆաթիլը միւշ-թէրի , մէպիէ մալիք (մալէ սահիպ) օլուր : Վէ էյէր մու-խայյէր միւշթէրի իսէ վէֆաթինտէ վարիսի մուխայյէր օլ-մագսրզն մէպիէ մալիք օլուր :

Իւշ եիւղ եէտինճի մատտէ : Պայի վէ միւշթէրի իքիսի պիր-տէն մուխայյէր օլուրդէրի թագտիրտէ հէր գանդըսը ֆէսիփ իտէր իսէ պէյ միւնֆէսիփ օլուր , վէ հէր գանդըսը իճաղէթ վիրիր իսէ եալընըզ անըն խըյարը զաիլ օլուապ տիկէրի մուխայ-յէր դալուր :

Իւշ եիւղ սէքիզինճի մատտէ : Եալընըզ պայի մուխայյէր օլտրզը սուրէթտէ , մէպի , քէնտիւ միւլքինտէն չըդմայուա եինէ քէնտիւմինին մալի ատտ օլունուր : Վէ մէպի պատէլ-դապզ (մալ թէսլիմ օլուրդտան սօնրա) միւշթէրի եէտինտէ թէլէֆ օլուա , սէմէնի միւսէմմա (պէյան օլունան պահասը) լէաղըմ կէլմէ յիււալ , միւշթէրինին եէվմի դապզնաէքի դըյ-մէթինի վիրմէսի լէաղըմ:կէլիւր :

Իւշ եիւղ թօգուզունճի մատտէ : Եալընըզ միւշթէրի մու-խայյէր օլտրզը սուրէթտէ , մէպի , պայիին միւլքինտէն չը-դուապ , միւշթէրինին մալի ատտ օլունուր : Վէ մէպի պատ-էլ-դապզ միւշթէրի եէտինտէ թէլէֆ օլուա սէմէնի միւսէմմա-նըն իթասը լէաղըմ:կէլիւր :

ՅԱՍԼԻ ՍՍՆԻ

Խըշարի վասք պեյմանինք ժիր :

Իւչ եիւղ օնունճի մատուէ : Պայիին պիր վասֆի մէրզուպ իլէ միւթթասպֆ օլբագ խզէրէ (կիւզէլ խաս վէ գուսուրառուզ տուր տէնիլէրէք սաթան քիմսէնին) սաթմըշ օլորդը մալ օլ վասփտան արի չըդսա, (վասփ էթալիյի կիալի չըդմասա) միւշթէրի մուխայյէր տիր, տիլէրսէ պէյի ֆէսլ իտէր վէ տիլէրսէ մէճմուի սէմէնի միւսէմմա իլէ մէպիի դապուլ իտէր վէ պունա Խըշարի-վասփ տիրէր :

Մէսէլս, սազըլուր տէյու սաթթըլմըշ օլան պիր ինէք սիւտաէն քէսիլմիշ օլորդը զահիր օլաս միւշթէրի մուխայյէր օլուր: Վէ քէզա կիճէ վագմը գրըմըդը եագութ տըր տէյու սաթթըլան թաշ սարը եագութ չըդսա միւշթէրի մուխայյէր տիր :

Իւչ եիւղ օն պիրինճի մատուէ : Խըշարի-վասփ վարիսէ ինթիդալ էտէր : Եանի, Խըշարի վասփ իլէ մուխայյէր օլան միւշթէրի վէֆաթ իտիճէք մէպիին օլ վասփտան արի օլորդը զահիր օլուուդտէ վարիուն տախի տէյի ֆէսլ իթմէյէ սալահիցէթի վար տըր :

Իւչ եիւղ օն իքինճի մատուէ : Խըշարի-վասփ իլէ մուխայյէր օլան միւշթէրի, մէպիտէ թէմէլիւքիւն լէվաղիմինտէն օլան պիր վէճըէ թասարրուփ իտէր իսէ Խըշարը իպթալ իթմիշ օլուր :

ՅԱՍԼԻ ՍՍԼԻՄ

Խըշարի նազ հազզընք ժիր :

Իւչ եիւղ օն խչիւնճի մատուէ : Պայի վէ միւշթէրի ֆիւան վագմէ դատար թէկալիյէի սէմէն օլունմագ, վէ օլունամազսա

պէյնլէրինտէ պէյ օլմամագ իւզէրէ փազարլըդ իթսէլէր սահին օլուր : Վէ պունա Խըյարի-նագոտ տինիլիւր :

Իւչեիւղ օն տէօրտիւնճի մատտէ : Միւտտէթի մուայյէնէտէ միւշթէրի սէմէնի թէկտիյէ իտէմէզ իսէ Խըյարի նագոտ կէ ագտ օլունան պէյ փասխա օլուր :

Իւչեիւղ օն պէշինճի մատտէ : Խըյարի նագոտ իլէ մուխայյէր օլան միւշթէրի միւտտէթի մուայյէնէ իչինտէ վէֆաթ իտէր իսէ պէյ պաթըլ օլուր :

ՖԱՍԼԻ ԾԱՊԻ

Խըյարի-քհային պէյանինէ ժիր :

Իւչեիւղ օն ալթընճը մատտէ : Գըյմլյաթտէն իրի եախօտ իւչ շէյին պաշգա պաշգա պահալէրի պէյան օլունարագ պունլարտան միւշթէրի տիլէտիյինի ալմագ , եախօտ , պայի տիլէտիյինի վիրմէք իւզէրէ սաթմագ սահին օլուր : Պունա Խըյարի-թէային տինիլիւր :

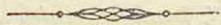
Իւչեիւղ օն եէտինճի մատտէ : Խըյարի-թէայինտէ թէայինի միւտտէթ լէազըմ տըր : (Տիլէտիյինտէն գանզըսընը ալրածաղընը եախօտ վէրէճէյինի պէլլի իթմէքտէ դաչ կիւնէ դատար օլմասընը տա պէլլի իթմէլի) :

Իւչեիւղ օն սէքիզինճի մատտէ : Խըյարի-թէային իլէ մուխայյէր օլան քիմնէ միւտտէթի մուայյէնէ միւրուրինտէ ալտրդը շէյի թէայինէ մէճպուր օլուր :

Իւչեիւղ օն թօգուզունճի մատտէ : Խըյարի-թէային վարիսէ ինթիգալ իտէր : Վէսէլա , ալէա վէ էվաթ վէ էսնա օլմագ իւզէրէ պիր ճինստէն իւչ թօփ գումաշըն իւչ եատէօրթ կիւն զարֆընտէ միւշթէրի գանզըսընը իխթիյար իտէր իսէ ալմագ իւզէրէ , պայի լա-ալէթ-թէային (թէային օլունմամագ իւզէրէ սաթըլը քիմնէ) պիրինի սաթսա վէ միւշթէրի տախի պու մինլալ իւզէրէ դասկուլ իթսէ պէյ միւնադըս օլուր :

Վէ միւտտէթի մուայլէնէ միւրուրինստէ միւշթէրի պիրինի թէային իլէ սէմէնի միւսէմմասինի վիրմէյէ մէճպուր տիր :

Վէգապլէթէային (գանդըսընը ալաճաղընը պէյան իթմէզուն էվլէլ) վէֆաթ իթսէ վարիսի տախի օլ վէճհլէ պիրինի թէայինէ մէճպուր օլուր :

ՅԱՍԼԻ ԽԱՄԻՒ

Խըարի րիւյկը հազզընէ տիր :

Խւչ եիւզ եիրմիննի մաստէ : Պիր քիմնէ պիր մալը կէօրս մէտէն իշթիրա իթսէ (սաթուն ալսա) կէօրիւննէյէտէք մուխայյէր տիր, կէօրախւքտէ տիլէրսէ ֆէսիս իտէր վէ տիլէրսէ դապուլիտէր : Պունա Խըարի-րիւյէթ տէնիլիւր :

Խւչ եիւզ եիրմի պիրիննի մաստէ : Խըարի-րիւյէթ վարիսէ ինթիգալ իթմէլ : Պինաէն-ալէտա-զալիք միւշթէրի ալմըշ օլ տըզը մալը կէօրմէտէն վէֆաթ իթսէ վարիսի մուխայյէր օլ մագսըզըն օլ մալէ մալիք օլուր :

Խւչ եիւզ եիրմի իքիննի մաստէ : Մալինի կէօրմէտէն սաթանպայի իշիւն Խըարի-րիւյէթ եօդ տիր : Մէսէլսա, պիր քիմնէքէնտիւյէ իրսէն ինթիգալ իտէն մալի կէօրմէտէն սաթմաս պէյ պիլա-խըար միւնազըս օլուր :

Խւչ եիւզ եիրմի իւշիւննի մաստէ : Խըարի-րիւյէթ պահամնտէ րիսյէթի մէափին ասըլ մագսատը պիլտիրէն հալ ու մահէլինէ վագրք օլմագտան քինայէ տիր : Մէսէլսա, միւշթէրի իշի արշը պիր տիւզիյէ օլան սատէ պէզ վէ գումաշըն տըշընը, վէ չիշէքի վէ չուպուդլու գումաշըն չիշէքլէրինի վէ չուպուդլէրինի կէօրիւպ, վէ տէօլ իշիւն ալընան գօյունուն մէմէսինի վէ եթի իշիւն ալընան գօյունուն արգապալնը եօգլայուպ, վէ մէէքիւլաթ ու մէշրուպաթըն չէնիսինի թատուպտէ պատէնիւ իշթիրա էյլէսէ Խըարի-րիւյէթ եօդ տիր :

Խւչ եիւզ եիրմի տէօրախւննի մաստէ : Նիւմունէ (մօսու-

րա) կէօպթէրիէրէք սաթըլան շէյլէրին նիւմունէսինի կէօրմէք քիֆայէթ իտէր :

Խւչ եխւզ եիրմի պէշինճի մատտէ : Մէսի նիւմունէտէն տուն (սաթըլան շէյ մօստուրատան աշաղը) չըդար իսէ միւշթէրի մուխայյէր օլուպ տիլէրսէ դապուլ իտէր վէ տիլէրսէ րէտա իտէր :

Մէսէլա , պուղտայ վէ եաղ վէ պիր տիւղիյէ եափըլմըլ օլան պէզ վէ չուգա վէ էմալի մաամուլաթին նիւմունէսինէ պագըլարադ իշմիրա օլունուպ տէ պատէհիւ նիւմունէտէն աշաղը զուհուր իթսէ միւշթէրի մուխայյէր օլուր :

Խւչ եխւզ եիրմի ալթընճը մատտէ : Խան վէ խանէ կիսի ադարաթըն իշմիրասինտէ հէր օթառընը կէօրմէք լէաղըմ արը : Ֆէդաթ օթալէրի եէք նէսէք (պիր թարդ իւղէրէ) օլանլէրին պիր օթասընը կէօրմէք քէափի տիր :

Խւչ եխւզ եիրմի եէտինճի մատտէ : Միւթէֆայիթ (պիրի պիրինաէն ֆարգլը օլան) շէյլէրին թօփտան իշմիրասինտէ հէր պիրինի պաշտա պաշտա կէօրմէք լէաղըմ արը :

Խւչ եխւզ եիրմի սէքիլինճի մատտէ : Միւշթէրի միւթէֆայիթ շէյլէրին պաղըսընը կէօրիւպ տէ պաղըսընը կէօրմէտէն թօփտան օլարադ իշմիրա իթսէ վէ կէօրմէտիյինի կէօրախաէ պէյէնմէսէ մուխայյէր օլուպ , տիլէրսէ հէփսինի պիրտէն դապուլ իտէր վէ տիլէրսէ հէփսինի պիրտէն քէտա իտէր . եօդսա , պէյէնտիյինի ալուպ տէ պէյէնմէտիյինի բէտա իտէմէզ :

Խւչ եխւզ եիրմի թօգուղունճի մատտէ : Ամանին պէյ ու շիրասը (կէօզիւ քէօր օլանըն սաթարզը ալողըղը) սահին օլուպ : Ֆագաթ , վասփընը պիլմէտիյի պիր մալ իշմիրա իթալիքտէ մուխայյէր օլուր :

Մէսէլա , վասփընը պիլմէտիյի պիր խանէ իշմիրա էյլէսէ մուխայյէր օլուպ , վասփընը էօյրէնտիքաէ տիլէրսէ դապուլ իտէր վէ տիլէրսէ բէտա իտէր :

Խւչ եխւզ օթուղունճի մատտէ : Մէսի դապլէշ-շիրա ամայէ (քէօրէ մալ սաթըլմաղտան էվլէլ) վասփ ու թէարիփ օլունուպտէ իշմիրա իյլէսէ մուխայյէր օլամազ :

Խւչ եխւզ օթուզ պիրինճի մատտէ : Ամանին եօդլամազ :

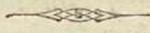
իլէ մալիւմ օլան շէյլէրտէ էլիյլէ թութուալ եօգլամասիյլէ , վէ գօգլայտնադ շէյլէրտէ գօգլամասիյլէ , վէ տատըլա-ճադ շէյլէրտէ թատմասիյլէ մուխայյէրլիյի սագըթ օլուր : Եանի , պու միսիլիւ շէյլէրի եօգլայտալ վէ գօգլայուալտէ պլատէհիւ իշմիրա կյլէսէ պէյի սահին վէ լէազըմ օլուր :

Իւշ եիւղ օթուղ իքինճի մատտէ : Պիր քիմսէ շիրա գտո-տիյլէ եանի ալընճը կէօղիւլէ կէօրմիւշ օլուրզը մալի պիր միւտ-տէթ սօնրա օլ մալ օլուրզընը պիլէրէք իշմիրա իլթաէ Խըյարի-րիւյէթի եօգ տիր : Ֆագաթ օլ մալաէ պիր թաղայյիւր (տէ-յիշեքլիք պօղուգլուդ) հասըլ օլմուշ իսէ օլ վագըթ մուխայյէր օլուր :

Իւշ եիւղ օթուղ իւչիւնճի մատտէ : Մէպիին իշմիրասինէ եախոտ գապղինէ վէքիլ օլան քիմսէնին ըիւյէթի (կէօր-մէքլիյի) ասըլըն ըիւյէթի կիպի տիր :

Իւշ եիւղ օթուղ տէօրտիւնճի մատտէ : Ծէսուլին եանի միւճէրրէտ մէպիի ալուալ կէօնտէրմէյէ մէկմուրէն կէօնտէ-րիէն ատէմին ըիւյէթի միւշմէրինին Խըյարի-ըիւյէթինի իսգաթ կյլէմէղ :

Իւշ եիւղ օթուղ պէշինճի մատտէ : Միւշմէրինին մէպի-տէ թէմէլլիւքին լէվաղիմինտէն օլան պիր վէճհլէ թառար-բութ իթմէսի (սաթուն ալուրզը շէյի էօգ քէնտի մալի կիպի գուլանմըշ օլմալա տայիր միւշմէրինին պիր հալի վուգու պուլսա) խըյարի ըիւյէթինի իսգաթ իտէր :

ՖԱՍԼ ՍՍՏԻՄ

Խըյարի-այպ պէյանիմէն տիր :

Իւշ եիւղ օթուղ ալմընճը մատտէ : Պէյի-մութլադ մէ-պիին սյուտան սալիմ օլմարնը իդմիզա խտէր : Եանի , ու-յուստան պէրաէթինի (էօղիւբուէն գուսուբուան արի օլու-զունու) շարթ իթմէքսիզին վէ սաղլամ վէ չիւրիւք վէ գու-սուրլու վէ գուսուբուղ տիմեքսիզին մալ սաթմադ մալին սաղլամ վէ սյըպսըզ օլմարնը իճապ խտէր ,

Խւչ եիւզ օթուզ եէտինճի մատաէ : Պէյի-մութլադ իլէ սաթըլան պիր մալին այպը գատիմի (Էսկիտէն պիր էօղիւրիւ) թէպէյիիւն իթափատէ միւշթէրի մուխայյէր տիր , տիլէրսէ ըէտա իտէր վէ տիլէրսէ սէմէնի միւսէմնս իլէ գապուլ կյ-լէր , եօդսա մալի ալագօյուպտէ այպըիշիւն պահասընը թէն-դըս իտէմէղ (աշաղը տիւշիւրէմէղ) . Իշմէ պունա Խըյարի-այպ տէնիլիւր :

Խւչ եիւզ օթուզ սէքիդինճի մատաէ : Այպ տէյիւ էհւ ու էրպապը պէյիննտէ մալին պահասինէ իրասի նօդսան իտէն գուսուրա աիլպէր :

Խւչ եիւզ օթուզ թօգուզունճի մատաէ : Այպը գատիմ , պայի եէտինտէ իքէն մէպիտէ մէվճուտ օլան գուսուր տիր :

Խւչ եիւզ գըրգընճի մատաէ : Պատ-էլ-պէյ գապլ-էլ-գապլ պայի եէտինտէ իքէն մէպիտէ հատիս օլան այպ , մուճիպի ըէտա օլան այպը գատիմ հիւքմինտէ տիր :

Խւչ եիւզ գըրգ պիրինճի մատաէ : Պայի հիյնի պէյտէ մէ-պիին պիր այպընը պէյան իտէրէք միւշթէրի ոլ այպ իլէ գա-պուլ իթափտէ ոլ այպ սէպէպիլը մաւխայյէր օլամազ :

Խւչ եիւզ գըրգ իքինճի մատաէ : Պայի պիր մալի հէր այպ տէալսարնտան զիմմէթի պէրի օլմագ շարթկյէ սաթըրգտէ միւշթէրի իշին Խըյարի-այպ եօդ տիր :

Իքի եիւզ գըրգ իւչիւնճի մատաէ : Միւշթէրի պիր մալի հէր այպըյէ մագպուլիմ տիր տէյու իշմէրա կյլէրսէ արթըլ-անտէ այպ տէալսաինէ սալահիյէթի եօդ տիր : Մէսէլա , միւշթէրի պիր հայվանը քէօր թօփալ չիւրիւք չարըգ հէր նէ իսէ մադպուլիմ տիր տէյու սաթուն ալսա արթըլ այպը գա-տիմի վար իմիշ տէյու ըէտա իտէմէղ :

Խւչ եիւզ գըրգ տէօրտիւնճի մատաէ : Միւշթէրի մէպիին այպինէ մութթալի օլտուգտան սօնրա , անտէ թէմէլլիւքին լը-վաղիմինտէն օլան պիր վէճճ իլէ թասարըտփ իթաէ Խըյարը այպը իսգամթ իթմիշ օլուր : Մէսէլա , միւշթէրի մէպիի այ-պը գատիմինէ պատ-էլ-ըթթըլլա (մալին էօղիւրիւնէ մալիւմի օլտուգտան սօնրա) պէյէ արդ իժուէ , եանի , սաթըլըզա չը-գարսա այպէ րիզա տիմէք օլարագ արթըլ ըէտա իտէմէղ :

Խւչ եիւզ գըրգ պէշինճի մատաէ : Մէպիին միւշթէրի ին-

ախնտէ պիր այսպը հատիս օլոռուգտան սանրա այսպը գատիմի
մէյտանէ չըդսա, միւշթէրինին պայիէ ըէտոտ իթմէյէ սալա-
հիյէթի օլմոյուղ ֆէգաթ նօդսանի սէմէն իտահասինէ սա-
լահիյէթի վար տըր :

Մէսէլա միւշթէրի սաթուն ալտրդը պիր թօփ գումաշը քէ-
սիւպ պիչտիքտէն սանրա չիւրիւք եախոտ եանդըն օլմագ մի-
սիլիւ պիր այսպը գատիմինէ մութթալի օլսա չիւնքի քէսիւպ
պիչմէսյլէ պիր եէնի գուտուր տահա փէյտա օլտրդինտէն
ըէտոտ իտէմէյիւղ ֆաղաթ այսպի գատիմինտէն թօլայը նօդ-
սանի սէմէն (պահասընըն էքսյլիինի) ալուր :

Խւշ եիւզ գըրդ ալթը մատտէ : Նօդսանի սէմէն պի-ղարէզ
էհի վուգուֆին իխապարի իլէ մալիւմ օլուր :

Շէօյլէ քի, Մէպիին պիր քէրրէ սալիմէն, վէ պիր քէրրէ
մուայյիպէն գըյմէթի թագվիմու թագտիր օլունուպ, պո-
իքի գըյմէթ պէյնինտէքի թէֆավիւթ (ֆէրդ) սալիմէն օլան
գըյմէթին գաշտա պիրի խոէ սէմէնի միւսէմիննին օլ նիս-
պէթլէ նօդսանը, Նօդսանի-սէմէն իթիպար օլունուր :

Մէսէլա, միւշթէրի ալթմըշ զուրտաշա ալտրդը պիր թօփ
գումաշը քէսիւպ պիչտիքտէն սօնրա այսպը գատիմինէ մութ-
թալի օլոռուգտէ, էհի վուգուֆ օլ գումաշըն սալիմէն (սաղ-
լամիլդ) գըյմէթի ալթմըշ, վէ այսպը գատիմի իլէ գըյմէթի
գըրդ պէշ զուրտաշ օլտրդընը իխապար իթսէլէր (խապէր վէրսէ-
լէր) նօդսանի սէմէն օն պէշ զուրտաշ օլմաղլէ միւշթէրինին
անը թալէպ ու տէավա իթմէյէ սալահիյէթի վար տըր :

Վէ էյէր օլ մալին սալիմէն գըյմէթի սէքսէն վէ մուայյի-
պէն գըյմէթի ալթմըշ զուրտաշ օլտրդընի իխապար իթսէլէր իշ-
պու իքի գըյմէթ պէյնինտէ քի թէֆավիւթ քի եիրմի զու-
րտաշ տիր, սէքսէն զուրտաշուն րուպու օլմաղլէ սէմէնի միւ-
սէմիննըն (Դ • զուրուշուն) րուպու օլան օն պէշ զուրտաշ
միւշթէրինին թալէպ ու տէավայէ սալահիյէթի օլուր,

Վէ էյէր օլ գումաշըն սալիմէն գըյմէթի էլլի վէ մուայ-
յիպէն գըյմէթի գըրդ զուրտաշ օլտրդընը իխապար իթսէլէր
իքի գըյմէթ պէյնինտէ թէֆավիւթ օլան, օն զուրտաշ էլլի
զուրտաշուն խումսի (պէշտէ պիրի) օլմաղլէ սէմէնի միւ-
սէմիննըն խումսի օլան (օլ Դ • զուրուշուն պէշտէ պիրի

օլունուր : մեկի զաւրուշ Նօգսանի սէմէն իմիպար օլունուր :

Իւչ եիւղ գըրդ եէտինճի մատոէ : Այլը հատիս զայիլ օլունուր այլը գատիմ եինէ ըէտախ մուճիպ օլուր (սօնրաքի գուստուր տէֆ օլսա էսկի էօլիրիւյլէ եինէ օ մալ կէրի վէրիլիր) Մէսէլս , պիր հայվան իշմիբա օլունուր տէ միւշթէրի ինտինտէ խասթա օլտուգտան սօնրա այլը գատիմի մէյտանէ չըգոս միւշթէրի անը պայիէ ըէտա խէմէ յիւպ նօգսանի սէմէն ալուր : Ֆագաթ օլ խասթալըդ զայլ օլսա միւշթէրի այլը գատիմի իլէ օլ հայվանը պայիէ ըէտա իտէր :

Իւչ եիւղ գըրդ սէրիվինճի մատոէ : Պայի, էյէր միւշթէրի ինտինտէ պիր պըրզ հատիս օլտուգտան սօնրա այլը գատիմի մէյտանէ չըգոս մէտիի օլ այլը հատիս իլէ կիրու ալմաղէ ըազի օլուր իսէ մանիի ըէտա պուլունմատըզը թագտիրտէ միւշթէրինին Նօգսանի-սէմէն խտիասինէ սալահիյէթի գալ մայոււլ , եա մէտիի պայիէ ըէտա եախօս թէմամ պահասիյէլ գապուլ իթմէյէ մէճպուր օլուր :

Համթա միւշթէրի օլ մակի այլը գատիմինէ մութթալի օլտուգտան սօնրա ախէրէ սաթսա արթըդ Նօգսանի-սէմէն խտիասինէ սալահիյէթի գալմադ :

Մէսէլս , միւշթէրի պիր թօփ պէղ ալոււլ կէօմէլք քէստիքտէն սօնրա չիւրիւք իտիյինէ մութթալի օլարզը հալտէ սաթսա պայիտէն Նօգսանի-սէմէն խտիաս իտէմէզ . Զիրա պայի պէն անը այլը հատիս իլէ եանի քէսիլիշ օլորզը հալտէ ալուր իտիմ տէյէպիլէնէ յինտէն միւշթէրի անը սաթմասիլէ հասպուր իմիլշ օլուր :

Իւչ եիւղ գըրդ թօգուղունճի մատոէ : Զկյառոէ եանի մէտիէ միւշթէրինին մարինտէն պիր չէյն զամմ ու իլավէսի մանիի ըէտա օլուր : Մէսէլս , պէղի տիքմէք եախօս պօրաթմագ իլէ միւշթէրինին իփիլի եախօս պօրաը պէղէ զամմ օլունմադ , վէքզա արայէ միւշթէրի թարափինտէն ալաճ տիքիլմէք ըէտոտէ մանի տիր (օ մակի կէրի վիրիլմէղ էտէր) :

Իւչ եիւղ էլինճի մատոէ : Մանիի-ըէտա պուլունմարզը հալտէ պայի ըազի օլսա տախի մուայիլապ օլոն մէտիի կիրու ալամայոււլ նօգսանի սէմէն վիրմէյէ մէճպուր օլուր : Համթա միւշթէրի օլ մակի այլը գատիմինէ մութթալի օլունգ-

տան սօնրա սաթսա պիշել պայիտէն Նօդսանի. սէմէն ալապիլիւր:

Մէսէլա, միւշթէրի սաթուն ալարզը պիր թօփ պէղտէն կէօմիշէք պիշտիրիւալ տիքտիրատիքտէն սօնրա պէղին չիւրիւք օլ տրդինէ մութթալի օլոտ գտէ պայի բազի օլսա տախի խաթիրտատ իտէմէ յիւալ (կէրի ալամայուալ) Նօդսանի սէմէն վիրմէյէ մէճառուր օլուր: Աէ միւշթէրի օլ կէօմիշէյի սաթսա պիշել պէղին Նօդսանի-սէմէնինի պայիտէն ալուր: Զիրա, պու սուրէժտաէ միւշթէրինին մակի օլան իփլիցին մէպիէ իլավէ վէ իլթիհադը մանիկ ըէտտ օլմաղլէ պայի, պէն անը պէջլէ քէսիլմիշ վէ տիքիլմիշ օլորզը հալտէ ալուրառում տիմէյէ սալահիցէթի օլմայաճազինտէն միւշթէրի անը պէյ իլէ հապու ու իմսաք իլթմիշ օլմաղ:

Խւչ եիւդ էլլի պիրինճի մատտէ: Սաֆդաի վահիտէ իլէ իշմիրա օլունան (պիր թագը թօփտան վէ անի վահիտտէ սաթուն ալլնան) շէ յիշրին պազրոը մուայյիսպ չըդարդաէ, գապլէլ-դապզ խսէ միւշթէրի մէճմուխնի ըէտտ իտէր (զապլընա կէշմէտէն էվլէլ իսէ միւշթէրի հէփսինի տէ կէրի պըրագըր) եախօտ սէմէնի միւսէմմա իլէ գապուլ իտէր, եօդսա մուայյիսիրի ըէտտ խտիւալ տէ (էօզիւրլիւ չըդամնը կէրի վիրիւալ տէ) տիկէրի ալա գօյմաղա սալահիցէթի եօդ տիր:

Աէ է յէր պատ-էլ-դապզ իսէ թէքրիգինտէ (պիրի պիրինտէն այրըլըպ կէրի դարմասընտա) զարար օլմատրզը հալտէ եալլնը մուայյիսպ օլանը սէմէնի միւսէմմատէն սալիմէն հիսսէսից էլէ ըէտտ էտէր վէ պայինն ըիզասը օլմատրզա իրիսինի պիրտէն ըէտտ իտէմէլ էմմա, թէքրիգինտէ զարար օլորզը հալտէ մէճմուխնի պիրտէն ըէտտ էտէր, եախօտ մէճմուխնի սէմէնի միւսէմմա իլէ գապուլ իլլէր:

Մէսէլա, գըրդ զուրուշա ալլնան իքի ֆէստէն պիրիսի գապլէլ-դապզ գուսուրը չըդսա իքիսինի պիրտէն ըէտտ իտէ պիրիւր: Աէ է յէր պատ-էլ-դապզ պիրիսի գուսուրը չըդսա եալլնը անը, սալիմէն գըրյմէթի դաչ զուրուշ իսէ գըրդ զուրուշտան թէնզիլ իլէ ըէտտ իտէր: Ֆադաթ պիր չիփթ այսադ գապը ալընուպաէ պատ-էլ-դապզ պիր թէքի գուսուրը չըդսա իքիսինի պիրտէն ըէտտ իլէ թէմամէն աղչէսինի իսթիրտատ իտէ պիրիւր:

Իւշ եիւղ էլլի իքիննի մատոտէ : Մէքիլաթ վէ մէկզոնաթ-տէն օլարադ (էօլլիւ վէ տարթըյլա օլան շէյլէրտէն) պիր շախս պիր ճինստոտէն օլմադ իւզէրէ իշթիրա վէ դապղ իթմիշ օլտըլը մըգտարի մուայյէնին պաղըսինի չիւրիւք պուլսա մու-խայյէր տիր, աիլէրսէ ճիւմիչսինի դապուլ իտէր վէ աիլէրսէ ճիւմիչսինի բէտոտ իտէր :

Իւշ եիւղ էլլի իւշիննի մատոտէ : Պուղսայ վէ էմսալի հուպուպաթ թօփրադլը չըգտըլը թագտիրտէ, ատէթէն դալիլ ատոտ օլունուրաէ (ատէթէն նազարէն ազ սայըլըրուա) պէյ սահին վէ լէաղըմ օլուր : Վէ էյէր պէյն-էն-նաս սյըպ ատոտ օլունուր տէրէնէտէ իսէ միւշթէրի մուխայյէր օլուր :

Իւշ եիւղ էլլի տէօրտիւննի մատոտէ : Եռումուրթա վէ ճէվիզ մագուլքսի շէյլէրին պաղըսը ֆէնա վէ չիւրիւք չըգոսա եիւղ-տէ իւշ կիպի իւրֆէն վէ ատէթէն իսթիքսար (չօդ) օլունմա-յանադ տէրէնէսի մափուլ (ափվօլմուշ) օլուր : Վէ էյէր դու-սուրըու չըգոսա եիւղաէ օն կիպի չօդ օլուրսէ մափուլ օլմայուպ միւշթէրի ճիւմիչ մէպիի պայիէ բէտոտ իլէ թէմամէն սէմէնի կիրու ալուր :

Իւշ եիւղ էլլի պէշիննի մատոտէ : Մէպի էյէր ասլա միւն-թէֆիիւն-պիհ օլմայաճադ (ճիշ իշէ եարամազ) հալոէ զու-հուր իտէրսէ պէյ պաթըլ օլուպ միւշթէրի թէմամէն սէմէնի իսթիքտատ իլէր :

Մէսէլա իշթիրա օլունան եռումուրթա ասլա իշէ եարամազ սուրէթտէ պօղուդ չըգոսա, միւշթէրի թէմամէն ազչէսինի կիրու ալուր .

ՖԱՍԼԻ ՍՍ.ՊԻ

Դապն ու քաղրիւ պեյանինտէ ժիր :

Իւչ եիւզ էլլի ալթընճը մատտէ : Պէյտէ պիլս-թաղրիւ (ալտաթմագ օլմայարագ) զապնի-ֆահիշպուլունսա (պագ 170 մատտէյէ) մաղպուն (ալուանմըշ) օլան քիմնէ պէյլի ֆէսի իտէմէզ :

Ֆէգաթ մալի եէթիմի պիլս-թաղրիւ օլսա տախի զապնի ֆահիշ իլէ պէյ սահին օլմազ : Մալի վագֆ վէ պէյթ-իւլ մալ տախի մալի եէթիմ հիւքմինտէ տիր :

Իւչ եիւզ էլլի եէտինճի մատտէ : Միւթէպայիանտէն (սաթըլընտան եա միւշթէրիտէն) պիրի տիկէրինի թաղրիւխտիւգ տէ պէյտէ զապնի-ֆահիշ օլտըզը թահագդուգ իթափտէ մաղպուն օլան քիմնէ պէյլի ֆէսի իտէպիլիւր :

Իւչ եիւզ էլլի սէքիզինճի մատտէ : Դապնի-ֆահիշ իլէ մաղպուն օլան քիմնէնին վէֆաթինտէ թաղրիւ տէավասը վարիսինէ ինթիդալ իթմէզ :

Իւչ եիւզ էլլի տօգուղունճու մատտէ : Թաղրիւ օլունան միւշթէրի , պէյտէ զապնի-ֆահիշ օլտըզինէ մոթթալի օլտուգտան սօնրա մէպիտէ թէմէլլիւքին լէվազիմինտէն օլան պիր վէճճլէ թասարդուգ խաէր խաէ արթըզ հագգը ֆէսի գալմազ :

Իւչ եիւզ ալթմընճը մատտէ : Թաղրիւ վէ զապնի-ֆահիշ իլէ իշթիրա օլունան մէպի թէլէֆ եա միւսթէնիլիք (զայ) օլսա , վէ եախօտ օլ մէպիտէ մուայյիպ օլմագ , վէ արսա օլուպ տէ իւզերինէ պինա եափըմագ կիպի պիր քէյփիյէթ հուտուս իթսէ (զուհուր իթսէ) մաղպուն օլան քիմնէնին պէյլի ֆէսի սալահիյէթի գալմազ :

ՊԱՊԻ ՍԱՊԻ

ՄԵՊԻԻՆ ԷՆՎԱ. ՈՒ ԱՀՔԷԱՄԻ ՊԵՅԱՆԻՆՏԵ ՕԼՈՒՊ,
ԱԼԹԸ ՖԱՍԼԻ ՄԻՒՆԳԱՍԿՄ ՏԵՐ :

ՖԱՍԼԻ ԷՎՎԵԼ

ՊԵՂԻԱ հենվար պէյանինտէ տիր :

Իւշ եփող ալթմբչ պիրինճի մատտէ : Պէյին ինիդատինտէ րիւքնի էջլինասէն (պիը փաղարլըլը պիթիրէնլէր ալտըլընը վէրտիյինի պիկիր քիմսէլէր օլմագ) եանի ադրը ու միւմէյյիդտէն (ագլը պաշընտա վէ խայրը շէրրի սէչէն քիմսէլէրտէն) սուտուր իթմէք, վէ հիւքմիւնի դապիլ օլան մահէլլէ մուղաֆ օլմագ շարթ տըլ :

Իւշ եփող ալթմբչ իրինճի մատտէ : Ծիւնքնինտէ խալէլ օլան պէյ (ագլը պաշընտա օլմայարագ ալանլն սաթանըն) մէսէլա, մէճնունուն (տէլինին պուտալանըն) պէյի, պաթըլտըլ :

Իւշ եփող ալթմբչ իւչիւնճի մատտէ : Պէյին հիւքմինի դապիլ օլան մահէլլի մէվծուա, վէ մադտուր իթ-թէսլիմ վէ մալի մէթգում օլան մէսլի տիր (վէ թէսլիմինէ դատըր օլունուր վէ խայրը հէլալ օլան մալ տիր) :

Պինաէն-ալեա-զայիք, մատումին (մէվծուտ օլմայանըն) վէ մադտուր իթ-թէսլիմ վէ մալի մէթգում օլմայան շէյին պէյի, պաթըլտ տըլ :

Իւշ եփող ալթմբչ տէօրտիւնճիւ մատտէ : Ինիդատի պէյին շարթը պուլունուա տէ (իւշ եփող ալթմբչ պիրինճի մատտէ հիւքմիւնճէ փաղարլըգ պիթիւպ տէ) պազը էվսափի խարի-ճիյյէսի իթիպարիյլէ մէշըու (շէրիյէ ույղուն) օլմաղսէ մէսէ-

լս , մէպի մէճճուլ եախօտ սէմէնտէ խալէլ վագը օլուր իսէ պէյ , ֆասիտ օլուր :

Իւշ եիւղ ալթմըշ պէշիննի մատտէ : Պէյին նափիզ օլմասր իշիւն պայի մէպիէ մալիք (սաման քիմսէ սամարդը մալին սահիպի պուլունմագ) եախօտ մալ սահիպինին վէքիլի եա վէիսի եա վասիսի օլմագ , վէ զայրըն հագդը օլմամագ շարթ տըր :

Իւշ եիւղ ալթմըշ ալթըննը մատտէ : Պէյի ֆասիտ ինտէլ-գապզ նափիզ օլուր , եանի միւշթէրինին մէպիտէ թասար-րութի ճախիզ օլուր :

Իւշ եիւղ ալթմըշ եէտիննի մատտէ : Խըյարաթտէն պիրի-սի պուլունուրսէ պէյ լէազըմ օլմազ : (Պագ եիւղ օն իւչիւննի եիւղ օն տէօրուիննիւ եիւղ օն պէշիննի մատտէլէրէ) :

Իւշ եիւղ ալթմըշ սէքիզիննի մատտէ : Պէյի փիւզուլի (պագ եիւղ օն իրիննի մատտէյէ) վէ պէյի մէրհուն (ըէհինլի) կիպի զայրըն հագդը թէապիւդ իտէն պէյ , օլ զայրըն (օլ պաշդա օլան քիմսէնին) իղնինէ մէվզուֆէն միւնագըտ օլուր :

ՅԱՍԼԻ ՍԱՆԻ

Էնվայ պիւյուին ահեւամը պէյանինէ ժիր :

Իւշ եիւղ ալթմըշ թօգուզուննի մատտէ : Պէյի միւնագը-ըն հիւքմի միւքիյէթ տիր , եանի , միւշթէրինին մէպիէ , վէ պայիին սէմէնէ մալիք օլմասը տըր :

Իւշ եիւղ եէթմիշիննի մատտէ : Պէյի-պաթըլ ասլս հիւքմի իֆատէ իթմէղ , Պինաէն-ալէյհ , պէյի պաթըլուտէ միւշթէրի պայիին իղնկյլէ մէպիի գապլ իթափքտէ , մէպի միւշթէրի ին-տինտէ էմանէթ գապիլինտէն օլարագ պիլա-թէասատտ թէլէփ օլսա միւշթէրիյէ զաման լէազըմ կէլմէղ :

Իւշ եիւղ եէթմիշ պիրիննի մատտէ : Պէյի ֆասիտ ինտէլ-գապզ հիւքմի իֆատէ իտէր : Եանի միւշթէրի պայիին իղ-

Նիյլէ մէպիի գապղ իթափատէ անս մալիք (սահապղ) օլուր : Պինաէն-ալէյն, պէյի ֆասիտ իլէ իշմիրա օլունան մէպի (սաթուն ալընան մալ) միւշթէրի ինտինտէ թէլէֆ օլուս զաման լէազըմ կէլիւր (պէտէլինի էօտէր) : Շէոյլէքի, (օլ մալ) միալյաթաէն իսէ միալինի, վէ գըյմիյաթաէն իսէ (պագ եիւղ գըրդ պէշինճի եիւղ գըրդ ալթընճը մատաէլէրէ) եէվմի դապղինտէքի (մալի գապղ իթափի կիւնտէքի) գըյմէթինի միւշթէրինին պայիէ վիրմէսի լէազըմ օլուր :

Իւչ եիւղ եէթմիշ իքինճի մատոէ : Պէյի-ֆասիտտէ ազըտէ յնտէն (սաթընճը վէ միւշթէրիտէն) հէր պիրինին պէյի ֆէսի իթմէյէ հագդը վար տըր :

Ֆէդաթ, մէպի էյէր միւշթէրի եէտինտէ թէլէֆ օլուր իսէ, եախօս միւշթէրի անը իսթիչլաք (զայ էտէր չիւրիւտիւրտէ), վէ եա տիկէրէ պէյի-սահին իլէ պէյ եա հիպէ (սաթմա սլազըշլամա) կիպի պիր սուրէթլէ էլինտէն չըգարըը իսէ, վէ եախօս մէպի խանէ օլուալ տէ թէամիր օլունմագ, վէ եա արսա օլուպտէ այլած տիքիւմէք կիպի պիր սուրէթլէ միւշթէրի թարաֆինտէն մէպիէ պիր շէյ իլավէ, (օլուրսա), վէ եախօս պուզայ օլուալ տէ թահն իլէ (իւյիւտէրէք) ուն խտիմէք կիպի մէպիին խմի տէյիշէճէք սուրէթլէ թաղյեր խտիւր իսէ հագդը ֆէսի (օլ պէյի ֆէսի իթմէք հագդը) դալմագ :

Իւչ եիւղ եէթմիշ իւչիւնճի մատոէ : Պէյի-ֆասիտ ֆէսի օլունտուգտէ, էյէր դապղի սէմէն օլունմաւշ (պետէլ ազչէսի պընմըշ) իսէ, պայի սէմէնի ըէտտ իտինճէյէտէր (սաթան քիմնէ օլ ազչէյի միւշթէրիսինէ կէրի վիրէնէ դատար) միւշթէրինին մէպիի հասլս իթմէք հագդը վար տըր :

Իւչ եիւղ եէթմիշ տէօրտիւնճիւ մատէ : Պէյի-նաֆիլդ ֆիլհալ հիւքմի իֆատէ իտէր :

Իւչ եիւղ եէթմիշ պէշինճի մատոէ : Պէյի-նաֆիլդ-լէազիմտէ զիմ տէ (պագ եիւղ օն տէօրտիւնճիւ մատաէյէ) միւթէպայիանտէն հիչ պիրիսի տէօնէմէզ :

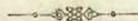
Իւչ եիւղ եէթմիշ ալթընճը մատոէ : Պէյի-զայրի-լէազիմտէ (պագ եիւղ օն պէշինճի մատոէյէ) մուխայյէր օլան քիմնէ պէյի ֆէսի խտէ պիլիւր :

Իւշ եիւղ եէթմիշ եէտինճի մաստոէ : Պէյի-մէվգուփ (պատ-
եիւղ օն իքինճի մաստոէյէ) լնտէլիճազէթ հիւրմի իֆատէ
թոէր :

Իւշ եիւղ եէթմիշ սէքիղինճի մաստոէ : Պէյի-ֆիւզուլիտէ
մալ սահապի վէ եա վէքիլի եախօս վէլիսի եախօս վասիսի
իճազէթ վէրիր իսէ (գայիլ օլուր իսէ) նաֆիզ, վէ վիրմէզ իսէ
(գայիլ օլմազ իսէ պէյ) միւնֆէսիս օլուր : Ֆէդաթ իճազէթ-
տէ պայի վէ միւշթէրի վէ միւճիզ (ճայիզ կէօրէն) վէ մէպի
դաիմ (հազըր տուրուր) օլմագ շարթ տըր : Պունլարտան պի-
րիսի հէլաք օլսա իճազէթ ճախիզ օլմազ :

Իւշ եիւղ եէթմիշ թօգուզոնճի մաստոէ : Պէյի մուգայէ-
զէտէ (թըրամփատէ) պէտէլինին իքիսիտէ մէպի հիւրմիւնտէ
օլտըզինտէն պունլարտէ մէպիին շէրափիթի միւթէպէր ափր :

Ֆէդաթ թէսլիմձէ միւնազսա վուգուինտէ միւթէպայիան
իքիսի պիրտէն թէսլիմու թէսէլլիւմիտէր (հէման օլ ան-
տէ թըրամփա իթտիքիէրի մալի պիրի պիրինէ ալուրլար վէ-
րիլլէր) :

ԹԱՍԼԻ ՍԱԼԻՄ

Սկիկմ հազզընէկ ժիր :

Իւշ եիւղ սէքսէնինճի մաստոէ : Պէյ կիսի սէլէմ (փէշին
փարա վիրէրէք մալի սօնրա ալմագ դավիլ) տախի իճազ վէ
ֆապուլ իլէ միւնագըտ օլուր : Մէսէլա, միւշթէրի պայիէ
եիւղ քիլէ պուզտայ իչիւն պին զուրուշ սէլէմ վիրտիմ տէ-
յիւպ օ տախի գապուլ իթտիքտէ սէլէմ միւնագըտ օլուր :

Իւշ եիւղ սէքսէն պիրինճի մաստոէ : Սէլէմ անճագ մըգ-
տարընը վէ սըֆէլինի մէսէլա, ալէալըզընը եա էտնալըզընը
թէային կյէմէք գապիլ օլան շէյլէրտէ սահին օլուր :

Իւշ եիւղ սէքսէն իքինճի մաստոէ : Մէքիլաթ վէ մէվզու-
նաթ վէ մէզըտւաթին մըգտարը քիլ վէզն վէ զըրա իլէ

(շու գատար քիլէ էօլչէք եա օգդա դանթար վէ եա շու գատար արշուն տէյու) թէային օլունուր :

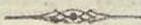
Իւչ եիւղ սէքսէն իւչիւնճի մատոէ : Ատէտիյաթը միւթէ-դարիպէնին (պագ եիւղ գըրք եէտիւնճի մատոէյէ) թէայինի մըդտարը, սայը իլէ օլուզը կիալի քիլ ու վէզն իլէ տախի օլուր :

Իւչ եիւղ սէքսէն տէօրտիւնճի մատոէ : Թուղլա վէ քէր-փիճ կիալի տոէտիյաթին դալըպլարը մուայյէն ու մալիւմ օլմադ լէաղը՝ տըր :

Իւչ եիւղ սէքսէն պէշինճի մատոէ : Պէզ վէ չուգա էմ-սալը զըրախյաթին թուլ ու արզը վէ րըգդաթը վէ նէտէն մաամուլ վէ նէրէնին իշի օլուզը թէային օլունմադ լէաղը՝ տըր :

Իւչ եիւղ սէքսէն ալթընճը մատոէ : Սէլէմին սըհհէթինտէ (սէլէմին սահինիլինտէքի շարթար) մէպիին ճինսի, մէսէլա պուզայ փիրինճ վէ խուրմա տէյու, վէ նէվի, մէսէլա եադ, մուր իլէ եա սագա իլէ (սուվարմադ իլէ) հասըլ օլսն տէյու, վէ սըֆէթի մէսէլա, ալէա եախօս էսնա տէյու թէային, (օ-յունմագ շարբ) վէ կէրէք մէպիին վէ կէրէք սէմէնին մըդ-տարը, վէ մէպիին զէման ու մէքէանի թէսլիմի (վէ մալին նէ րէտէ վէ նէ վագըթ թէսլիմ օլաճազը) պէյան օլունմադ շարթ տըր :

Իւչ եիւղ սէքսէն եէտիւնճի մատոէ : Սըհհէթի սէլէմին պագասինտէ սէմէնին մէճիսի ադտոէ թէսլիմի շարթ տըր : Վէ ադըտէյն գասլ-էթ-թէսլիմ իֆթիրագ իտէրէք իսէ (վէ փիշին ազչէսի թէսլիմ օլմազտան էվլէլ սէլէմ մուդավէլէսինի եափանլար պիրի պիրլէրինտէն այրըլըրլար իսէ) ադտի սէլէմ միւնֆէսիխ (փէսխ օլմուշ) օլուր :

ՖԱՍԼԻ ԲԱՐԻ

Իսրիսնա պէյտանինք Տիր :

Իւչ եխւզ սէքսէն սէքլիզիննի մատոտէ : Պիր քիմսէ Էհլի սանայիտէն (սանաաթքէարտան) պիրինէ պանա շու գատար զուրուշա շէզըլէ պիր շէյ եափ տէյիւպ, ոլ տախի գապուլ իթսէ իսթիսնաէն պէյ միւնագըտ օլուր :

Մէսէլա , միւշթէրի փափուշծիյէ այաղընը կէօսթէրէրէք ֆիլան նէվի սահթիյաննտէն շու գատար զուրուշա պանա պիր շիֆթ փափուշ եափ տէյիւպ օ տախի գապուլ իթսէ, եախօտ մարանդօղ իլէ թուլ ու արզընը վէ էվսաֆի լէազիմէսինի պէյան իսէրէք պիր գայրգ եափօտ կէմի եափսնագ . իւզրէ փաղարլբդ իթսէ իսթիսնա միւնագըտ օլուր :

Քէզալիք թուլ ու հաճմի վէ սափր էվսաֆի լէազիմէսի պէյան օլունարադ հէր պիրի շու գատար զուրուշա օլունադ իւզէրէ պիր փաղարիդաճը իլէ շու գատար կյնէլի թիւֆէնք եափմագ իւզէրէ փաղարլբդ օլունսա իսթիսնա միւնագըտ օլուր :

Իւչ եխւզ սէքսէն թօգուզուննի մատոտէ : Իսթիսնաը միւթէաամիլ (էմէք զահմէթ տէօքէրէք սանաթ ըլա եափըլաճադ) օլան շէյլէրտէ ալ-էլ-ըլթլագ իսթիսնա սահին տիր :

Իմինա թէտամիւլ ճարի օլմայան (հազըր եափըլմըշ օլան) շէյլէրտէ միւտտէթ պէյան օլունուր իսէ Սէլէմ օլուպ ան. տէ շէրաիթի սէլէմ միւթէպէր տիր :

Վէ էյէր միւտտէթ պէյան օլունմագ սէ եինէ իսթիսնա գապիլինտէն օլուր :

Իիւչ եխւզ թօգուանըննի մատոտէ : Իսթիսնատէ մասնուին մաթլուպէ մուլափըրդ օլաճագ վէճհէլ (եափըլմսաը սըմարլանան շէյին նասըլ իսթէնիլոլիյինին) թափսիփ ու թէարիփի լէազըմ տըր :

Իւչ եխւզ թօգուան պիրիննի մատոտէ : Իսթիսնատէ վէշին ադշէ վէրմէք լէազըմ տէյիլ տիր :

Իւշ եիւղ թօգսան իքինճի մատաէ : Խոթիսնա միւնագըտ օլոռոգտան սօնրա թարաֆէյն փաղարլըդտան տէօնէմէլ : Ֆէդոթթ մասնու (եափրլան շէյ) էյէր թէարիփէ մուվափըդ օլմաղ իսէ միւսթասնի (սըմարլայան քիմնէ) մուխայ-յէր տիր :

ԳԱՍԼԻ ԽԱՄՍ

Պէյի մերիզին ահինամը պէյանինէ ժիր :

Իւշ եիւղ թօգսան իւշեւնճի մատաէ : Պիր մէրիղ մարազի մէվթինտէ (պիր խասթա աղըր խասթալըդտա) իքին վէրէսէսինատէն (վարիսլէրինտէն) պիրիտինէ պիր շէյ սաթսա տիկէր վարիսլէրին իճաղէթինէ մէվդուֆ օլուալ, մէրիզին վէֆաթինտէն սօնրա իճաղէթ վիրիրլէր իսէ նափիղ օլուր (էօլտիւքտէն սօնրա օ պիր վարիսլէրիտէ բաղի օլուրլար իսէ օլխասթամնըն սաթտըզը սաթտըզ տըր) իճաղէթ վիրմէզէրսէնափիղ օլմաղ :

Իւշ եիւղ թօգսան տէօրունճի մատաէ : Մարազի մէվթինտէ իքին մէրիղ հիյնի վէֆաթինտէ (էօլտիւյիւ զամնա) քէնտիւյէ վարիս օլմայան պիրինէ սէմէնի միսլիյլէ (տէյէր պահանցյլէ) պիր շէյ սաթսա սահին վէ միւթէպէր օլուր :

Վէ էյէր մուհապաթ եւանի սէմէնի միսլինտէն նօգսան իլէպէյ ու թէսլիմ իթտիքտէն սօնրա Փէվթ օլսա սիւլ մալի (իւշտէ պիրի) մուհապաթէ միւսախտ օլտըզը թագակրաէ պէյ (սաթտըզը) եինէ սահին վէ միւթէպէր օլուր :

Վէ սիւլիւս մուհապաթէմիւսախտ օլմատըզըսուրէթտէ մըդտարի նօգսանը միւշթէրի իքմալէ (իւշտէ պիրտէն էքսիք գալանը սաթուն ալան քիմնէ թէմամլամայէ) մէճպուր օլուր : Վէ իքմալ իթմէզսէ (թէմամլամազսա) վէրէսէ պէյի գէսլս իտէպիլիւր :

Մէսէլա, պին պէշ եիւղ ղուրուշ դըյմէթլու պիր խանէ-

տէն պաշտա նէսնէ յէ մալիք օլմայան մէրիզ, մարազի մէվ-
թինտէն էվլէլ խանէսինի վարիսի օլմայան պիր քիմնէ յէ պին
դուրուշա պէյ ու թէսլիմ իթտիքտէն սօնրա ֆէվթ օլսա
մուհապաթ իթմիշ օլտղը պէշ եկուզ զուրուշ սիւլիս մալէ
միւսափա օլմաղլէ պէյ սահին վէ միւթէպէր օլուպ, վէրէսէ
պու պէյի ֆէսխ խոէմէզ:

Վէ էյէր մէրիզ ոլ խանէյի պէշ եկուզ զուրուշա պէյ ու
թէսլիմ իթմիշ օլսա մուհապաթ իթմիշ օլտղը պին դուրուշ
սիւլս մալին իքի գաթը օլմաղլէ, վէրէսէ, միւշթէրիյէ սէմէ-
նի, մէպին սիւլիսան գըյմէթինէ իպլաղ իթ (պահասընը իւչ-
տէ իքիսի օլան գըյմէթինէ եէթիր) տէյու թէրլիք իթտիք-
լէրինտէ միւշթէրի նաղըս օլան պէշ եկուզ զուրուշի վիրիր ի-
սէ վէրէսէ պէյի ֆէսխ խոէմէզ, վէ էյէր վիրմէզ իսէ պէյի
ֆէսխ իլէ խանէյի խոթիրաստ խոէպիլիւրլէր (կէրի ալսպի-
լրլէր):

Իւչ եկուզ թօդսան պէշինճի մատաէ : Թէրէքէսի միւս-
թաղրազը տիւյուն (թէրէքէսի պօրճա զարդ օլմաւշ) օլան
քիմնէ մարազի մէվթինտէ մալինի սէմէնի միւլինտէն նօդ-
սան իլէ սաթուպ տէ ֆէվթ օլտղը սուրէթտէ, տափնլէրի
մէպին սէմէնի միւլինի միւշթէրիյէ իքմալ իթտիրիլէր (ալա-
ճագլըլարը սաթըլան շէյին տէյէր պահասընտան օլան էք-
սիյինի միւշթէրիյէ թէմամլաթըլար): Վէ իքմալ իթմէզսէ
պէյի ֆէսխ խոէպիլիւրլէր :

ՅԱԱԼԻ ՍՍՏԻՄ

Պէյիլ-վերա հազգընետ ժիր :

Իւչ եխւզ թօդսան ալթընճը մատուէ, Պէյի-վէֆատէ (պադեխւզ օն սէքիզինճի մատուէյէ) պայի սէմէնի ըէտոտ իլէ մէպիի իսթիրտատ իտէպիլույի կիպի միւշթէրի տախի մէպիի ըէտոտ իլէ սէմէնի իսթիրտատ իտէ պիլիւր :

Իւչ եխւզ թօդսան եէտինճի մատուէ : Պէյի-վէֆա իլէ սաթըլան մէպիի կէրէք պայիսիկ կէրէք միւշթէրի ախէրէ սաթամազ իւչ եխւզ թօդսան սէքիզինճի մատուէ : Մէպիին մէնափինտէն պիր մըդտարը միւշթէրիյէ ախտ օլմագ իւղէրէ շարթ գըլընսա օլ շարթէ ըիայէթ օլունուր : Մէսէլա, վէֆաէն սաթըլան պաղըն իւղիւմի պայի իլէ միւշթէրի պէյինտէն միւնասէփէթէն (եարըսը օնա եարըսը պունա) թագսիմ օլունմադ իւղէրէ պ-իթ-թէրազի (ըիզալէրիյէ) մուգավէլէ իթուէլը օլ մուգավէլէ մուճիսինճէ ամել օլունմագ լէպաղըն կէլիւր :

Իւչ եխւզ թօդսան թօդուզունճի մատուէ : Վէֆաէն սաթըլան մալին գըլյմէթի տէյնէ միւսավի (պօրճա պէրապէր) օլարզը հալտէ միւշթէրի եէտինտէ թէլէֆ օլսա մուգապիլի օլան տէյն սագըլթ օլուր :

Տէօրթ եխւզիւնճի մատուէ : Վէֆաէն սաթըլան մալին գըլյմէթի տէյնտէն նագըս (պօրճուն մըդտարինտէն էքսիք) օլտըլը հալտէ միւշթէրի եէտինտէ թէլէֆ օլսա գըլյմէթի , մըդտարի տէյնտէն սագըլթ օլուր, վէ իւսթ թարափընը տասի միւշթէրի պայիտէն ախզու իսթիրտատ է յլէր (ալըր) :

Տէօրթ եխւզ պիլինճի մատուէ : Վէֆաէն սաթըլան մալին գըլյմէթի տէյնտէն զիյատէ օլտըլը հալտէ միւշթէրի եէտինտէ թէլէֆ օլսա գըլյմէթինտէն տէյն մուգավիլի օլան մըդտարը սագըլթ օլուր : Վէ թէաատափի (էօրսէլէմէք էղիպ պօգմագ) վուգու պուլուշ իսէ զիյատէյի տախի միւշթէրի զամին օլուր (թազմին էտէր) :

Վէ էյէր պիլս-թէատոտ թէլէֆ օլմուշ իոէ ոլ զիյատէյէ
միւշթէրինին էօտէմէսի լէաղըմ կէլմէզ :

Տէօրթ եիւզ իքինծի մատտէ : Պէյիլ-վէֆատէ միւթէպա-
յիանտէն պիրիսի ֆէվթ օլտուդոէ հագդը-ֆէսի վարիսէ
ինթիգալ իտէր (միրասճըլարըտա ագչէյի վէրիպ մալի գուր-
թարըը եախօտ մալի վէրիպ ագչէսինի կէրի ալըրլար) :

Տէօրթ եիւզ իւշինծի մատտէ : Միւշթէրի ալաճաղլնը
իսթիփա իթմէտիքճէ (թէմամ ալմատըդճէ) վէֆաէն իշթիրա
իթմիշ օլորզը մալէ , ուայիին տիկէր զարիմիլէրի (սաթան քիմ-
սէնին պաշտա ալաճադլուլէրի) միւտախէլէ իտէմէզ :

Ֆի Կ Զիւհիճճէ Սէնէ \ Կ Ա Օ Վէ Ֆի Օ Մարթ Սէնէ \ Կ Ա Օ

ՖԻՀՐԻՍԹ

ՔՏԹԱՊ-ԵԿԼ-ՊԻՑՈՒ

Սահման

Մաղպաթա Սուրէթի	3
Մագալէի Ուլէտ : Խմի Փըդհըն թէարիֆ ու թագ-	
սիմի հագդընտա տըր	17
Մագալէի Սանկյէ : Գավախտի Փըդհիյյէ պէյանինտէ	
տիր	20

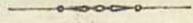

ՔԻԹԱՊԻ ԷՎԱԼԵԼ

Պիւյու հագդընտա օլուպ, պիր Մուգատտէմէ իլէ եէ-	
տի Պապէ միւնդասէմ տիր	32

ՄՈՒԳԱՏՏԷՄԷ

Պիւյուէ միւթէաալլըդ ըսթըլահաթի Փըդհիյյէ պէյա-	
նինտէ տիր	32

ՊԱՊԻ ԷՎԱԼԵԼ

Ագտի պէյէ միւթէաալլըդ մէսափլ պէյանինտէ օլուպ	
պէշ Թասլը հապի տիր :	

Մահիքէ

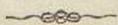
Ֆասլը Եվկիէլ :	Բիւքնի պէջ Հագդընտա տըր	38
Ֆասլը Սանի :	Գապուլին Իճապէ մուվաֆըրդ օլմասընըն	
Միւզումի	պէյանինտէ տիր	41
Ֆասլը Սալիս :	Մէճլիսի պէջ Հագդընտա տըր	42
Ֆասլը Ռապի :	Շարթըրէ պէջ Հագդընտա տըր	44
Ֆասլը Խամիս :	Խդալէի պէջ Հագդընտա տըր	45

ՊԱՊԻ ՍԱՆԻ

Մէպիէ միւթէաալլըդ մէսաիլ պէյանինտէ օլուակ
տէօրթ ֆասլէ միւնդասիմ տիր :

Ֆասլը Եվկիէլ :	Մէպիին շուրտութ ու Էվսաֆը Հագդըն-	
տա տըր		46
Ֆասլը Սանի :	Պէյի ճայիկ օլուակ օլմայան շէյլէր պէ-	
յանինտէ տիր		47
Ֆասլը Սալիս :	Մէպիին քէյֆիյէթի պէյինէ միւթէա-	
ալլըդ մէվատ պէյանինտէ տիր		49
Ֆասլը Ռապի :	Սարահէթէն զիքը օլունմագորդն պէյ-	
տէ տախիլ օլուակ օլմայան շէյլէր պէյանինտէ տիր		53

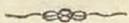
ՊԱՊԻ ՍԱԼԻՄ

Սէմէնէ միւթէաալլըդ մէսաիլ պէյանինտէ օլուակ իքի
ֆասլը հավի տիր :

Ֆասլը Եվկիէլ :	Սէմէնին էվսաֆ ու ահվալինէ միւթէ-	
րէթթիպ օլան մէվատ պէյանինտէ տիր		55

Սահման

Ֆասլը Սանի : Պատէ իլէ սաթը հագդընտա օլան մէ-
վատ պէյանինտէ տիր 57

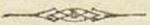

ՊԱՊԻ ԲԱՊԻ

Պատէլ-ագտ սէմէն ու միւսէմմինտէ թասարըուֆէ
միւթէաալլըդ մէսաիլ պէյանինտէ օլուպ իքի Ֆասլէ
միւնգասէմ տիր :

Ֆասլը Եփէլ : Պատէլ-ագտ վէ դապլէլ-դապղ պայի-
ն սէմէնտէ վէ միւզթէրինին մէպիտէ հագդը թասար-
ըուֆէրի պէյանինտէ տիր 58

Ֆասլը Սանի : Պատէլ-ագտ սէմէն ու մէպիին թէզյիտ
ու թէնդիլի պէյանինտէ տիր 59

ՊԱՊԻ ԽԱՄԻՄ

Թէսլիմ ու թէսէլիւմէ միւթէաալլըդ մէսաիլ պէյանին-
տէ օլուպ ալթը ֆասլը հալի տիր :

Ֆասլը Եփէլ : Թէսլիմ ու թէսէլիւմին հագդըաթ ու
քէյֆիյէթի պէյանինտէ տիր 62

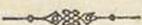
Ֆասլը Սանի : Մէպիին հագդը հապտինէ տաիր մէվատ
պէյանինտէ տիր 64

Ֆասլը Սալիս : Մէքէանի թէսլիմ հագդընտա տըր . . 65

Ֆասլը Բապի : Թէսլիմին մէտոնէթի եանի քիւլֆէթի
վէլէվազիմի թէմամկյյէթի պէյանինտէ տիր 66

Ֆասլը Խամիս : Հէլաքի մէպիէ միւթէրէթթիպ օլան
մէվատ պէյանինտէ տիր 67

Ֆասլը Սատիս :	Սէվմի շիրա վէ սէվմի նազար հագ-
գընտա տըր	68

ՊԱՊԻ ՍՍՏԻՄ

Խըյարաթ պէյանինտէ օլուպ ևէտի ֆասլը հավի տիր :

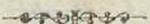
Ֆասլը Էփէլ :	Խըյարի շարթ պէյանինտէ տիր	69
Ֆասլը Սանի :	Խըյարի վասփ պէյանինտէ տիր	71
Ֆասլը Սալիս :	Խըյարի նագա հագդընտա տըր	71
Ֆասլը Ռապի :	Խըյարի թէային պէյանինտէ տիր	72
Ֆասլը Խամիս :	Խըյարի բույէթ հագդընտա տըր	73
Ֆասլը Սատիս :	Խըյարի այպ պէյանինտէ տիր	75
Ֆասլը Սապի :	Ղապն ու թաղըիր պէյանինտէ տիր	81

ՊԱՊԻ ՍՍՊԻ

Մէպիին էնվա ու ահքէամի պէյանինտէ օլուպ ալթը
ֆասլէ միւնգասէմ տիր :

Ֆասլը Էփէլ :	Պէյին էնվաը պէյանինտէ տիր	82
Ֆասլը Սանի :	Էնվաի պիւյուին ահքէամի պէյանինտէ տիր	83
Ֆասլը Սալիս :	Սէլէմ հագդընտա տըր	85
Ֆասլը Ռապի :	Խսթինսա պէյանինտէ տիր	86
Ֆասլը Խամիս :	Պէյի մէրիզին ահքէամի պէյանինտէ տիր	87
Ֆասլը Սատիս :	Պէյիլ-վէֆա հագդընտա տըր	89

ՊԻՒՄԱՆԻԼԱԶ ԻՐ-ՐԱԶՄԱՆ ԻՐ-ՐԱԶԻՄ

— առջևութեան —

Սուրերի Խարբի Հիմայուն մուճիպինձէ
ամել օղումա .

— զ զ —

ՔԻԹԱՊԻ ԱԱՆԻ

— զ զ զ —

ԻՇԱՐՍԹ ՀԱԳԴԵՆԸ ՕԼՈՒՊ, ՊԻՐ ՄՈՒԳԱՏՏԵՄԵ ԻՆԵ
ՍԵԲԻԶ ՊԱՊԸ ՇԱՄԻԼ ՏԻՐ

— զ զ զ —

ՄՈՒԳԱՏՏԵՄԵ

Ինարկյի միտքաալլոց օլան ըսրչահար պիշանինշէ ժիր :

Հ. Հ մատոէ : Իւճրէթ (քիրա) , եանի պէտէլի մէնփաաթ վէ ինար քիրայէ վէրմէք , վէ իսթիճար քիրա իլէ թութմադ տէմէք տիր :

Հ. Ծ մատոէ , ինարէ-լուղէթի Արապոէ իւճրէթ մանէամինէ տիր : Ֆադաթ ինար մանէասինտէ տախի իսթիմալ օլունմուշ տիր : Լսթըլահի ֆուգահատէ մէնփաաթի մալիւմէյի իվազը մալիւմ մուգապէլէսինտէ պէյ էթմէք տէմէք տիր :

Հ. Կ մատոէ : ինարէի-լէազըմէ , լսըյարի-շարիթ վէ լսըյարի-այպ վէ լսըյարի-բույէթտէն արի օլան ինարէի սահինէ

տիր քի , թարափէյնտէն պիրիսի պիլա-էօպը պունու ֆէսին իտէմէզ :

չ Ն Վ մատտէ : Իճարէի-միւնճիղէ , վագթի ագտտէն իթի-պարէն իճար տըր :

չ Ա մատտէ : Իճարէի-մուզափէ , կէլէճէք պիր վագթի մուայյէնտէն իթիպարէն իճար տըր :

Մէսէլս , կէլէճէք ֆիլան այլն իպթիտասինտէն իթիպարէն պիր խանէ պու գատար միւտտէթ իշին շու գատար դուրուշա իճար օլունսա Իճարէի-մուզափէ օլարագ միւնադըս օլուր :

չ Ա մատտէ : Աճիր , իճարէյէ (քիրայա) վէրէն քիմսէ տիր միւքէարի վէ միւէճճիր տախի տէնիլիւր :

չ Վ մատտէ : Միւսթէճիր , իոթիճար էտէն քիմսէ տիր (քիրայա թութան) :

չ Վ մատտէ : Մէճուր , քիրայէ վիրիլէն շէյ տիր : Միւ-էճճէր վէ Միւսթէճէր տախի տէնիլիր .

չ Վ մատտէ : Միւսթէճէրիւն-ֆիյհ , աճիյրին (նէֆսինի քիրայա վէրէն քիմսէնին) աղտի իճարէ իլէ իլթիզամ էյլէտի-յի ամելի իփա իշին Միւսթէճիր թարափինտէն քէնտուսինէ թէսլիմօլունան մալ տըր : Էլալիսէ տիքմէք իւզէրէ տէրզիյէ վիրիլէն գումաշ , վէ նազւ իշին համմալէ վիրիլէն հումուլէ (երւքէր) կիպի :

չ Վ մատտէ : Աճիյր նէֆսինի քիրայէ վիրէն քիմսէ տիր :

չ Վ մատտէ : Էճրի-միալ , պի-զարագ էհի վուգուփուն թագտիր իթտիքէրի իւճրէթ տիր :

չ Վ մատտէ : Էճրի-միւսէմմա , հիյնի ագտտէ (փազար-լըդ պիթտիյի սաաթ) զիքը ու թէային օլունան իւճրէթ տիր :

չ Վ մատտէ : Զաման , պիր շէյին միսլիյաթտէն խէ միս-մնի , վէ գրյմիյաթտէն խէ գըյմէթինի վիրմէք տիր :

չ Վ մատտէ : Մուխտիւն-լիլ-իսթիղլալ , քիրայէ վիրիլմէք իւզէրէ իտատ ու թէային օլունմուշ շէյ տիր քի , ֆիլ-ասըլ քիրայէ վիրիլմէք իւզէրէ ետիրլմըշ ետ ալընմըշ խան վէ խա-նէ վէ համամ վէ տիւքէտան կիպի ագտարաթ իլէ քիրա արտ-պար վէ քիրա պարկիրի միսիլմէն շէյլէր տիր : Վէ պիր շէ-յին ալ-էթ-թէվալի (հիշ պօշ գալբայալսագ պիր տիւզիյէ)

իւշ սէնէ իճար օլունմասը Մուխտախւն-լիլիսթիղլալ օլորդինէ
տէլիլ տիր :

Վէ պիր քիմսէ նէփսի իշխն եամառսմը օլորդը պիր շէյին
Մուխտախւն-լիլիսթիղլալ օլորդընը , նաոնէ իխպար ու իլամ
իլէ (խալդա խապէր վէրիպ պիլտիրմէքիք իլէ) Մուխտախւն-
լիլիսթիղլալ օլուր :

Հ Ա Ա մատոէ : Միւսոթէրտի , իւճրէթ իլէ սիւտանա թու-
թան քիմսէ տիր :

Հ Ա Ա մատոէ : Միւհայաթ , թագուխմի մէնափիտէն իպա-
րէթ տիր : Մէսէլա , պիր խանէտէ միւշթէրէք օլան իքի քիմ
սէ պիր սէնէ պիրի վէ տիկէր սէնէ տիկէրի միւնավէպէթէն
ինթիփա էթմէք (նէօպէթլէշի գուլանմագ) իւզէրէ գարար
վիրիլմէք կիպի :

Պ Ա Պ Լ ԵՎՎԵԼ

ԶԱՎԱՊԻԹԻ ՈՒՄՈՒՄԻՑԻ ՊԵՅՍՆԵՆՏԻ ՏԻՐ

Հ Դ Ա մատոէ : Իճարէտէ մագուտուն-ալէյհ մէնփաաթ տիր :

Հ Դ Ա մատոէ : Մագուտաւն-ալէյհ իթիպարկյլէ իճարէ իքի
նէլ տիր :

Նէվի-էվիլէ , մէնափիի իյան իւզէրինէ վարիտ օլան ագտի
իճարէ օլուալ , իճար օլունան շէյէ այնի-մէճուր վէ այնի-միւո-
թէճէճէր տախի տէնիլիր , վէ իշ պու նէվի-էվիլէ իւշ գըսմէ
թագումի օլունուր :

Գըսմի-էվիլէ , իճարէի ագար արր , խանէ վէ էրազի իճա-
րը կիպի :

Գըսմի աանի , իճարէի ուրուզ տուր : Էլպիսէ վէ էվանի
իճարը կիպի :

Գըսմի ապիս , իճարէի հայրան աըր :

Նէվի-աանի , ամէլ (չալբչմագ վէ էմեք վէրմէք) իւզէրինէ
վարիտ օլան ագտի իճարէ օլուալ , պանաա մէճճուրէ աճիր

աէնիլիր , իւճըէթ իլէ ամէլէ վէ խատէմէ թութմագ կիսկի :

Հիրֆ ու սանաի ասհապընը իսթիճար էթմէք (ուստայը վէ զանաաթ էհի օլան քիմսէլէրի գուլլանմագլը) տախի պուգապիլտէն տիր քի , մէսէլա գումաշ թէրզիտէն օլմագ իւդէրէ էլալիսէ քէստիրմէք իսթիմնա օլողը կիսկի , թէրզիէ գումաշ վիրիւալ տէ էլալիսէ տիքտիրմէք տախի ամէլ (էմէք) իւդէրինէ իճարէ տիմէք տիր :

Հ Գ Գ մատաէ : Ա. Ճ Կ Յ Ր , եքի գըսմ աըը :

Դըսմի-էվլէլ , աճկյրի-խասս աըը քի , եալընըդ միւսթէէճիրէ իշլէմէք իւդէրէ թութուլան աճկյր տիր , այլբար երտմէթքէար կիսկի :

Դըսմի սանի , Ա. Ճ Կ Յ Ր ի-միւշթէրէք տիր քի , միւսթէէճիրտէն պաշդասինէ իշլէմէմէք շարթըլլէ մուգայյէտ օլմայտն աճկյր տիր :

Մէսէլա , համինալ , վէ տէլլալ , վէ թէրզի , վէ սաաթնը , վէ գույումճի , վէ իսքէլէ գայըդնըսը , վէ քիրա արապաճնըսը , վէ գարկյէ չօպանը հէփ աճկյրի միւշթէրէք տիր քի , պիր շախսէ մախսուս օլմայուալ հէր քէս իշխն իշլէյէպիլիւրէր :

Ֆէդաթ , պունլարտէն պիրի ֆիլան վագթէ գատար եալընըդ միւսթէէճիրէ իշլէմէք իւդէրէ իսթիճար օլունտուգտա (տութուլտուգտա) օլ միւտաէթ զարֆինտէ Ա. Ճ Կ Յ Ր ի-խասս օլուր :

Քէզալիք , պիր համինալ , եախօտ արապաճը եա գայըդնը ֆիլան մահէլլէ գատար պաշդասինէ իշլէմէյիւալ , միւսթէէճիրէ մախսուս օլմագ իւդէրէ իսթիճար օլունտուգտէ օրայէ վարընճայա գատոր Ա. Ճ Կ Յ Ր ի-խասս օլուր :

Հ Գ Գ մատաէ : Ա. Ճ Կ Յ Ր ի-խասսըն միւսթէէճիրի , պիր շախս օլողը կիսկի շախսի վահիտ հիւքմիւնտէ օլան միւթէաստտիտ շախսէլէր (պիր թագըմ քիմսէլէր) տախի օլա պիրիւր : Պինաէն-ալէյհ , պիր գարկյէ էհալիսի քէնտիւլէրինէ մախսուս օլմագ իւդէրէ ագտի վահիտ իլէ պիր չօպան իսթիճար իթտիքլէրինտէ օլ չօպան Ա. Ճ Կ Յ Ր ի-խասս օլուր , էմմա , քէնտիւլէրինտէն պաշդասինըն հայվաննըն տախի ըսց կյլէմէսինի թէճ-վիլ իթտիքլէրի (եայմասընա գայիլ օլուուգլէրի) սուրէթտէ օլ չօպան Ա. Ճ Կ Յ Ր ի-միւշթէրէք օլուր :

չ ՞ չ մաստեկ : Աճիյրի-միւշթէրէքին իւճրէթէ լաթիհգա-
գըգը (հագդը օլմասը) ամէլ իլէ տիր :

չ ՞ օ մաստեկ : Աճիյրի-խասասըն իւճրէթէ լաթիհգագը
միւտտէթի իճարէտէ ամէլ իշխոն (շալըշըպ իշլէմէյէ) հազըը
պուլունմասիլլէ տիր , եօդսա պիլ-ֆիլ իշլէմէսի շարժ աէյիլ
տիր : Ֆէգաթ ամէլուէն իմթինա (պուլունան խրզմէթի կէօր-
մէմէզլիք) էտէմէզ , վէ էտէրսէ իւճրէթէ միւսթահագ օլմաղ :

չ ՞ ՞ մաստեկ : Սգտի իճարէ իլէ մէնֆաաթի մուայիէնէյէ
միւսթահագ օլան քիմնէ , այնէն օլ մէնֆաաթը եա մլալինի
եախօս մաստունինի իսթիփա իտէպիլիւր , էմինա մատ-փէփրնէ
(եօդարըսընա) թէճագուղ իտէմէղ : Մէսէլս , տէմիրճիլիք
իշլէմէք իւզէրէ իսթիճար օլունան տիւքքանտէ միւսթէե-
ճիր , մաղարըաթտէ տէմիրճիլիյէ միւսալի եախօս անտէն
էհիլէն պիր սանսաթը իճրա էտէ պիլիւր : Վէ պիր քիմնէ սա-
քին օլմագ իւզըրէ իսթիճար էյլէտլիք խանէտէ սաքին օլու-
յուպտէ էշյա վազ էտէճէք օլսա ճայիղ օլուր :

Էմինա , աթթարըդ իթմէք իւզէրէ իսթիճար էյլէտլիք
տիւքքանտէ տէմիրճիլիք իշլէյէմէզ :

չ ՞ Վ մաստեկ : Հէր շէյքի միւսթաամիլինին իխթիլաֆիլլէ
մուխթէլիփ օլա անտէ թագյիտ միւթէպէր տիր : Մէսէլս ,
պիր քիմնէնին ըիւ քիւպի իշին իսթիքը օլունան (քէնտի պին-
մէք իշին քիրայա տութուլան) աթա պաշգասը իրքէասկ օլու-
նամաղ (պինտիրիլլէմէզ) :

չ ՞ Ա մաստեկ : Հէր շէյքի միւսթաամիլինին իխթիլաֆիլլէ
մուխթէլիփ օլմայա անտէ թագյիտ լսզվ տըր :

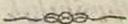
Մէսէլս , պիր քիմնէնին սիւքէնսասը իշին իսթիճար օլու-
նան (քէնտի էվի ատէմէքրի իշին քիրալանան) խանէտէ պաշ-
գասը իսքէան օլունապիլիր (սաքին օլապիլիւր) :

չ ՞ Զ մաստեկ : Կէրէք գապիլի թագսիմ օլուն վէ կէրէք
օլմասուն պիր քիմնէ հիսաէյի շայիէսինի շէրիքինէ իճար ի-
տէպիլիւր իսէ աէ ախէրէ (պաշգասինէ) իճար էտէմէզ : Ֆէ-
գաթ պատէլ-միւհայաթ նէվպէթինի իճար իտէպիլիւր (օր-
թագլարը արասընտա քէնտինին գուլլանմասընա նէ գատար
վագըթ տիւշմիւշ իսէ օ գատարըդ նէօպէթի օլան հիսաէսի-
նի պաշգասընա քիրայէ պիրէպիլիւր) :

ՀՇՀ մատուէ : Շույուի թարփ , ագտի իճարէյի իփսաստ իթմէզ : Մէսէլա , պիր քիմնէ խանէսինի իճար իթտիքտէն սօնրա նըսըփ հիսսէսի պիր միւսմթահըդ թարաֆինտէն զապէ օլունսա պագի հիսսէյի շայիէ հագդընտէ իճարէ պազըդ կալուր :

ՀՇՅ մատուէ : Եքի շէրիք պիրվետէ օլարագ մալի միւշթէրէքի (օրթադլրդ օլան մալլէքինի) շախսի ախէրէ իճար իտէպիլիսրէր :

ՀՇՅ մատուէ : Պիր շէյի իբի քիշիյէ իճար իթմէք ճախը տիր , Վէ հէր պիրի իւճրէթտէն քէնտիւ հիսսէսինէ ափա օլան մրդառը վիրիւու , եէքտիկէրէ (պիրիպիլիրինէ) քէփիլ օւ մատրդէ պիրինին հիսսէսի տիկէթտէն ալընամազ .

ՊԱՊԻ ՍԱՆԻ

ԱԳՏԻ ԽՃԱՐՔՅԷ ՄԻՒԹԷԱԱԼԼԵԴԳ ՄԷՍԱԲԻ ՊԵՅԱՆԻՆՏԵ
ՕԼՈՒՊ ՏԷՈՐԹ ՅԱՍԼԸ ՀԱՎԻ ՏԻՐ

ՖԱՄԻԼ ԼՎԱԿԻ

Քիւֆնի իճարկյե տայր օլան մեսայի պեյանինտէ ժիր :

ՀՇՅ մատուէ : Պէյ կիպի իճարէ տախի իճար վէ Գապուլիէ միւնագըտ օլուր :

ՀՇՅ մատուէ : Իճարէտէ , իճար վէ Գապուլ իճար իթտիմ վէ քիրայէ վիրախմ վէ իսթիճար իթտիմ վէ գապուլ իթտիմ կիպի ագտի իճարէ իչիւն միւսմթառմէլ օլան սէօղլէր տիր :

ՀՇՅ մատուէ : Իճարէ տախի Պէյ կիպի մազը սըզասիյէ միւնագըտ օլուր միւսմթադպէլ սըզասիյէ միւնագըտ օլմադ :

Մէսէլս , պիրի իճար իտէճէլիմ տէլիւպ տիկէրի իսթիճար իժտիմ , եախօս պիրի իճար իթ տէլիւպ տիկէրի իճար իժտիմ տիաէ իքի սուրէթտէ տախի իճարէ միւնադըս օմնաղ :

Հ Յ Ա մատոէ : իճարէ միւշաֆէնէ իլէ (եխող եխոզէ կէլէրէք) օլորդը կիափի , միւքաթէպէ իլէ (մէքթուպլուշարադ տախի գավլ օլունուր) վէ տիսփին իշարէթի մաարուֆէսյուէ տախի միւնադըս օլուր :

Հ Յ Ա մատոէ , թէաաթի թարիդէյլէ (սէօյէմէքսիլ վէ լագըբտըը) տախի իճարէ միւնադըս օլուր : Նիժէքիմ , շիֆահէն փազարլըգ օլունմադսըզըն եօլճու վափօրունա վէ իսքէլէ գայըզընա վէ քիրա պարկիրնէնէ պինմէք կիափի քի , իւճրէթ մակիւմ իսէ օլ գատար , վէ մաշիւմ տէլիւ իսէ էճրիմ միւլ իթասը լէազըմ կէլիւր :

Հ Յ Ա մատոէ : իճարէտէ սիւքութ , ըիզա վէ գատուլ ատտօլունուր :

Մէսէլս , պիր տաէմ շէճրիյէ էլլի զուրուշ քիրա ևլէ պիր տիւքքէան իսթիճար իտիւպտէ պիր գաչ այ սաքին օլոտոգտան սօնրա այ պաշինտէ աճիր , էյէր ալթմըշ զուրուշա ըազի օլուր իսէն օթուր , օլմազ իսէն տիւքքէանը պըրագ տիտիքտէ միւսթէճնիր անը ըէտո իլէ ալթմըշ զուրուշա ըազը օլմամ տիտիքտէն սօնրա տիւքքէանտէ միւսթէմլրէն օթուրտա քէմափի-իւս-սազըգ էլլի զուրուշ քիրա լէազըմ օլուր : Վէ էյէր պիր շէյ տիմէլիւպ , վէ տիւքքէանտէն չըգմացուպ տէ միւսթէմլրէն օթուրտուշ իսէ շէճրիյէ ալթմըշար զուրուշ վիրմէսի լէազըմ կէլիւր :

Քէզալիք , ախուքքէան սահիպի եխող զուրուշա վէ միւսթէճնիր (քիրաճը) սէքսէն զուրուշա տիսէ՝ վէ սահիպի միւսթէճնիրի պըրազլուպ օ տախի տիւքքէանտէ սաքին օլսա սէքսէն զուրուշ իւճրէթ լէազըմ օլուր : Վէ էյէր թարափէն սէօլ լէրինտէ ըսրար կյլէտիքլէրի հալտէ միւսթէճնիր սաքին օլուր իսէ էճրի-միւլ լէազըմ կէլիւր :

Հ Յ Ա մատոէ : Պատէլ-ադա , պէտէլին թէպտիլ վէ եաթէդիլս վէ եա թէնզիլի իլէ թէքրար փազարլըգ օլունտուգտէ ադտիփ-սանի միւթէպէր տիր :

Հ Յ Ա մատոէ : իճարէի-մուզափէ , սահիհ , վէ վագթի հիւ-

Հուլիստէն էվլէլ (քիրանըն իշլէմէյէ պաշայաճաղը վաղթի կէմէտէն էվլէլ մուգավէլէնին հիւքմիւ) լէաղըմ օլուր :

Ղինաէն-ալէյն, ահատի-ագրտէյն (ագտ էտէնլէրին պիրիսի) միւճէրրէտ վագդժը կէլմէտի տէյու իճարէյի ֆէսի խտէմէզ :

ՀՀՎ մատուէ : Իճարէ սահին օլարագ միւնագըտ օլուուդ-տամն սօնրա պաշգտասը իւճրէթէ նէ դատար զամնմ էթոէ աճիր միւճէրրէտ պունուն իչիւն իճարէյի ֆէսի խտէմէզ :

Ֆէդաթ վասի եա միւթէվէլի ևէթիմին եա վագֆըն ագարընը էճրի միովինտէն նօգսան իլէ իճար իթոէ իճարէ փասիտ օլուուլ, էճրի-միովին իքմալը (եէթիրիլմէսի) լէաղըմ-կէլիւր :

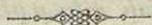
ՀՀՎ մատուէ : Միւսթէէճրի, իրս եա հիպէ կիպի պիր վէճհ իլէ այնի մէկճուրէ մալիք օլուճագ (պիր քիրաճլնըն քիրալումը օլուըլը շէյ քէնտինէ միրաս տիւշէր եախօտ պաղըլանմաք կիպի պիր վէճհիլէ սահիպի օլունճա) իճարէնին հիւքմի գալմազ :

ՀՀՎ մատուէ : Մուճիպի ագտըն իճրասընա մանի օլուր պիր էօգիւր զուհուր իթտիքտէ իճարէ միւնֆէսիս (ֆէսի օլմուշ) օլուր :

Մէսէլա, տիւյիւն իչին պիր աշճը իսթիճար օլունտուգտէ ահատի զէվճէյն (կէլին եա կիւլէյիտէն պիրի) ֆէվիթ օլու իճարէ միւնֆէսիս օլուր :

Վէ քէզա տիշի աղըըյան քիմսէ տիշինի չըդարմագ իւղէրէ շու դատար զուրուշա պիր տիշինի իլէ մուգավէլէ իթմիշ իքէն աղըը զաիլ (տէֆ) օլրիկրսէ իճարէ միւնֆէսիս օլուր :

Քէզալիք միւսթէրտիին վէֆաթիլէ (սիւտանա տութան քիմսէնին էօլմէսիլէ) իճարէ միւնֆէսիս օլմայուուլ, ամմա չօճուղուն եախօտ սիւտանանըն վէֆաթիլէ միւնֆէսիս օլուր :

ՖԱՍԼԻ ՍՍՆԻ

Իճարէնին շերայիրի ինիզատ ու սիֆազը նազգընտա տըր :

ՀՀՀ մատուէ : Իճարէնին ինիգատինտէ ագրտէնին էհիյլէթի եանի ագըլ միւմէյիլ օլմալիք (իճար մուգավէլէսինի

քէսիշէնլէր ագըլ սահասլը վէ խայրը շէրրի պիլէն քիմնէլէր-
տէն օլմալէրի) շարթ տըր :

ՀՀՕ մատոէ : Պիյուտե (պէյլէր հադդընտա) օլտըլը կի-
պի իճարէնին ինիդատինտէ տախի իճապըն Գապուլէ մուվա-
ֆատաթը վէ մէջլիսի ագալն իթթիհատը շարթ տըր :

ՀՀԱ մատոէ : Աճիր իճար իտէճէյի շէյին մութասարրըֆը
(սահիպի) եախօտ մութասարրըֆըն վէքիլի եա վէլիսի վէ
եա վասիսի օլմագ լէազըմ տըր :

ՀՀՎ մատոէ : Յուզուլինին իճարը, մութասարրըֆըն իճադէ-
թինէ (պաշգասընըն մալի օլան պիլը շէյի քիրայէ վէրմէք ասըլ
սահիպինին գայիլ օլմասընա գալսրագ իճար փաղարլըլը քէ-
սիլիլիր) վէ մութասարրըֆը սաղիր եա մէջնուն (սահիպի չօ-
ճուգ եա տիվանէ) իսէ էճրի միուլիլէ իճար օլունտըլը սու-
րէթաէ վէլիսինին վէ եա վասիսինին իճադէթինէ մէգուֆէն
միւնագըտ օլուր :

Ֆէգաթ, իճադէթին սըհհէթինտէ (պու գայիլ օլմագ մատ-
տէսինին սահիհիլիյինտէ) տէօրթ շէյին, եանի ագըտէյին (ագտ
իտէն քիմնէլըր) վէ մալիքը, վէ մագուտուն-ալէյին (վէ քիրա
փաղարլըլը նէնին իւզէրինէ օլույօր իսէ օլ շէյին) վէ պէտէլի
իճարէ ուրուզէն (մալ մաթահ վէ էնկէլ կիպի շէյլէրտէն) օլուրըլը թագտիրտէ անըն տախի գըյամու պագասը (մէյտանտա
հազըր պուլունմագլըլը) շարթ օլուպ, պունցարտան պիրիսի
մատումօլսա (հազըր մէվճուտ օլմասա) իճադէթ սահիհ օլմագ :

ՅԱՍԼԸ ՍԱԼԻՄ

Ոլնների իմարենին շերաիրի հազզընտա տըր :

ՀՀՂ մատոէ : Իճարէնին սըհհէթինտէ ագըտէյին բիզա-
սը շարթ տըր :

ՀՀԱ մատոէ : Մէջճուրուն (քիրայէ վիրիլէն շէյին) թէտ-
յինի լէազըմ տըր :

Պինակն-ալէյհ , իքի ավաքքէանտէն ալիքի թէային ու թափա-
յիր իտիլմէքսիդին (կէօսթէքիլիպ պէյէնտիրիլմէքսիզ) իճար-
օլունսա սահին օլմագ :

ՀՕՇ մատաէ : Խւճրէթ մալիւմ օլմագ շարժ տըր :

ՀՕՎ մատաէ : Խճարէտէ մէնֆաաթ , մանիի միւնաղաա օլա-
ճագ վէճհիլէ մալիւմ օլմագ շարժ տըր :

ՀՕՇ մատաէ : Խանէ վէ տէքեարին վէ սիւտանսա էմսա-
լինտէ մրւտէթի իճարէնին պէյանիլէ մէնֆաաթ մալիւմ
օլուր :

ՀՕՇ մատաէ : Հայվան խմիճար օլունտուգտէ եիւք
ելէքէթմէք իշիւն մի տիր եօխսա բիւքուպ (պինոմէք) իշիւն
մի տիր , վէ քիմ պինէճէք տիր ալուրասընըն թէայինի , ետ-
խօա ակիւտիյինի իրքէապ (պինոտիլմէք) իթմէք իւզէրէ թէա-
միմի իլէ պէրապէք իճարէնին միւտտէթի եախօա մէսուֆէսի
տախի պէյան օլունմագ լէազըմ տըր :

ՀՕՀ մատաէ : Երազի խմիճարինատէ թէայինի միւտտէթլէ
(պիր եէք քերալանմասը մատաէսինտէ նէ գատար վագըթ
գուլանըլաճաղընըն պէլլի իտիլմէսլյլէ) պէրապէք նէ իշիւն
օլուզը պէյան օլունմագ , վէ զրբաաթ իշիւն խէ նէ երկի-
նէյի թէային , վէ եախօա միւսթէճէքիր հէր նէ ալիւքսէ եք-
մէք իւզէրէ տէյու թէամիմ գըլընմագ (եախօա հէր չէյ իշին
օլուուզու պէյան օլունմագ) տախի լէազըմ տըր :

ՀՕԹ մատաէ : Եհկի-սանաաթին խմիճարինատէ մէնֆա-
աթին մալիւմիյէթի , ամէլին պէյանիլէ եանի նէ ետիաճա-
ղընը վէ նասըլ եափաճաղընը թէային իլէ օլուր :

Մէսէլա , էսվապ պօյտառլաճագ օլուուգտէ էսվապըն պօ-
յաճըյէ իրաէսի (կէօսթէքիլմէսի) եախօա զալիղէթ ու ըըդ-
գաթինին (գապա ինճէ եախօա խամեա խաս օլմասընըն) պիէ-
տիրիլմէսի վէ ընկինին պէյանը լէազըմ տըր :

ՀՕՎ մատաէ : Եշյա նագլինտէ իշարէթլէ վէ նագլ օլու-
նաճագ մահէլլին թէապիւնիլէ մէնֆաաթ մալիւմ օլուր :

Մէսէլա , շու եիւքիւ ֆիլան մահէլլէ նագլ իսէճէքսին
տէնիլսէքտէ եիւք միւշահատէ վէ մէսափէ մալիւմ օլուզը
ճիճէթլէ մէնֆաաթ սախի յալիւմ օլուր :

ՀՕՎ մատաէ : Մէնֆաաթ մագտուրիլիսթիփա օլմագ

շարթ տըր : Պինաէն-ալէյն պիր ֆիրարի հայլանըն իճարը
սահին օլմազ :

ՅԱՍԼԸ ՌԱՊԻ

Խնարկենին պուրլան ու գեսատը հազզնաւ տըր :

Հօհ մատոէ : Խնիդատի իճարէնին շէրաիթինտէն (չ չ չ,
չ չ օ, չ չ Դ, չ չ Վ մատոէլէրտէ զիքը օլան շարթլարտան) պի-
րի պուլունմասա իճարէ պաթըլ օլուր :

Մէսէլա, մէծնունուն վէ սապիցի զայրի-միւմէլիլիզին իճար
ու խթիճարը (տիվանէնին վէ ադրը պալիղ օլմայան չօնու-
դուն պիր շէլ քիրայա վէրմէսիտէ տութմասըտա) պաթըլ տըր :

Ֆագաթ, Պատ-էլ-ինիդատ աճիր եա միւսթէէճիրին թէ-
ճէննիւն իթմէսիլէ (ուսուլի շէրիսի վէճճիլէ իքի թարափ
քէսիշտիքտէն սօնրա քիրայա վէրէն եա տութան տէլիլէնսէ)
իճարէ միւնֆէսիխ օլմազ :

Հօհ մատոէ : Իճարէի-պաթըլէտէ իսթիմալ կլէ (գուլ-
լանմայրլա) իւճրէթ լէազըմ օլմազ : Ֆագաթ մալի վագֆ վէ
եա մալի եէթիմ իսէ իսթիմալ իլէ էճրի-միալ լէազըմ օլուր :
Մէծնուն տախի եէթիմ հիւքմիւնաէ տիր :

Հ՞՞ մատոէ : Խնիդատի իճարէնին շարթլէրի պուլունուպ
տէ շէրաիթի սըհհէթաէն պիրիսի (Փասլը Սալիստէ զիքը օ-
ւան շարթլար) պուլունմասա իճարէ ֆասիտ օլուր :

Հ՞՞ մատոէ : Իճարէի-ֆասիտէ նաֆիզ տիր (հիւքմիւ եիւ-
րիւր) : Ֆագաթ իճարէի-ֆասիտէտէ աճիր օլան քիմնէ էճրի-
միոլէ մալիք օլուպ, էճրի-միւսէմայէ (պէյնլէրինտէ գարար
վէրտիքլէրի գատարա) մալիք օլմազ :

Հ՞՞ մատոէ : Իճարէնին ֆէսատը, պազէն պէտէլին մէճ-
հուլ օլմասինաէն, վէ պազէն տիկէր շէրաիթի-սըհհէթին
պուլունմասմասինտէն նէշէթ իտէր : Եկվէլքի սուրէթտէ պա-
լիդէն-մա-պէլաղ (էն տոլլուն պահա զարսագ) էճրի-միսլ
լէազըմ կէլիւր :

իքիննի սուրեթատէ էջրի-միւսէմմայը թէճավուզ իթմէմէք
(կէչմէմէք) շարթիյլէ էճրի-միսլ լէաղըմ կէլիւր :

ՊԱՊԻ ՍԱԼԻՄ

Իհարէթէ ՄԻՒԹԷԱԱԼԼԵԳԻ ՄԻՍՍԻ, ՊԵՅԱՆԻՆՏէ
ՕԼՈՒՊ ԻՒԶ ՖԱՍԼԻ ՀԱՎԼԻ ՏԻՐ :

ՖԱՍԼԻ ԷՎԱԼԵԼ

Պէտէլի իհարէ նազգընտա տիր :

ՀՂԴ մատտէ : Պէյտէ , սէմէն օլմաղէ սալիհ օլան շէյ ինտ-
րէտէ պէտէլ օլմաղէ սալիհ օլտրըզ կիպի , սէմէն օլմաղէ սա-
լիհ օլմայան շէյլէր տախի պէտէլի ինտրէ օլապիլիւր :

Մէսէլսա պիր հայվան մուգապիլինտէ , եախօտ պիր խանէ-
նին սիւքէնասը մուգապիլինտէ պիր պօսթան խթիճար օլու-
նապիլիւր :

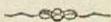
ՀՂԸ մատտէ : Պէտէլի-ինտրէ նագտ իսէ , սէմէնի մէպի
կիպի մըդտարընը թէպին իլէ մալիւմ օլուր :

ՀՂԾ մատտէ : Պէտէլի-ինտրէ Ուրուղոտէն եախօտ Մէրի-
լսթ եա Մէվզունաթ եախօտ Ատէտիյաթի-միւթէգարիպէ-
տէն օլտրըզ հալտէ մըդտարիյլէ պէրապէր վասփընը տախի
պէյան իթմէք լէաղըմ կէլիւր :

Վէ նագլի համլ ու մէունէթէ (վէ տաշընմասը արդատտ
եիւք օլմայա վէ զահմէթ չէքիալ եօրուլմազա) միւհթաճ օլան
շէյլէրտէ հէր նէրէտէ թէսլիմի շարթ գըլընըր իսէ օրատէ
իփա օլունմագ լէաղըմ-կէլիւր :

Վէ մէքէանի իփա պէյան օլունմատըլլը թագտիրտէ , մէկ-
ճուր (քիրայէ վէրիւմիշ օլան չէյ) եյէր ադար իսէ , ոլ ա-
գարլն օլուզը մահէլտէ , վէ եյէր ամէլ իսէ աճիյրին (իւճ-
րէթիլէ իշլէյէն քիմսէնին) ամէլի իփա իթալյի ելտտէ , վէ
եյէր համուլէ (երւք) իսէ իւճրէթին լէազըմ օլուզըլլը մէքէան-
տէ իփասը լէազըմ-կէլիւր :

Էմմա , համէ ու մէունէթի օլմայան շէյլէրտէ ափլէալյի
եէրտէ ալուր :

ԹԱՄԼԸ ՍԱՆԻ

Խանրին սկավալի լիւզումին վէ ամիրին խանրիկ ժկյժիյիրի
խրիհզազընէ տար օլան մէսախի պէյանինէ ժիր :

ՀՇՇ մատոտէ : Ադտի մութլադ իլէ իւճրէթ լէազըմ օլմաղ :
Եանի , միւճէրրէտ իճարէ միւնազըրտ օլուզը կիպի հէման
պէտէլի իճարէնին թէսլիմի լէազըմ կէլմէղ :

ՀՇՇ մատոտէ : Թէաճիլ իլէ իւճրէթ լէազըմ օլուր : Եանի ,
միւսթէճնիր պէր-վէճհի-փէշին իւճրէթի թէսլիմ իթաէ աճիր
անա մալիք օլուպ պատէհիւ միւսթէճնիր անը իսթիրատ
իտէմէղ (փէշինէն վէրտակի իւճրէթի կէրի ալամաղ) :

ՀՇՇ մատոտէ : Շարթը թէաճիլ իլէ իւճրէթ լէազըմ օլուր ,
Եանի պէտէլի իճարէնին պէր-վէճհի-փէշին վիրիլմէսի շարթ
դըլմնտըդտա ադտի-իճարէ կէրէք մէնաֆիի իյան իւզէրինէ
վարիտ օլուռն վէ կէրէք ամէլ իւզէրինէ վարիտ օլուռն , հէր
հալտէ միւսթէճիրին էվիլէ-էմրտէ պէտէլի իճարէյի թէս-
լիմ իթմէսի լէազըմ կէլիւր :

Վէ էվիլէրի սուրէթտէտէ աճիր իւճրէթի իսթիփա էտինճէ-
յէտէք մէկճուրու թէսլիստէն , վէ իքինճի սուրէթտէտէ ա-
ճիյր իւճրէթի իսթիփա իտէնճէյէտէք ամէլտէն իմթինա ի-
տէպիլիւր :

Վէ իքի սուրէթտէտէ տախի աճիլին պէր-վէճհի-փէշին իւճ-
րէթի միւթալէպէ իլէ միւսթէճնիր իփատէն իմթինա էտէր-
սէ փէսիի իճարէյէ հագդը վար ալը :

ՀՎԱ մատուէ : Խսթիֆայի մէնֆաաթ իլէ իւճրէթ լէաղըմ օլուր : Մէսէլա , պիր մահէլլէ կիթմէք իւզէրէ խսթիճար օլուր . նաև պարկիրէ րիւքուալ իլէ (պինէրէք) օրայա վարըւարքտա աճիրէ իւճրէթէ միւթահադ օլուր :

ՀՎԱ մատուէ : Խճարէի-Սահիճէտէ խսթիֆայի մէնֆաաթէ իդթիտար իլէ տախի իւճրէթ լէաղըմ օլուր : Մէսէլա , պիր քիմնէ իճարէյի ասհիճէ իլէ իլէ խսթիճար էյլէտիյի խանէլի գապլ իթափաէն սօնրա սաքին օլմասա պիլէ իւճրէթ վիր մէսի լէաղըմ կէլիւր :

ՀՎԱ մատուէ : Խճարէի-Ֆասիտէտէ խսթիֆայի մէնֆաաթէ իդթիտար քէտափի օլմայուալ , հագըդաթէն ինթիֆա պուլունմատըդնէ իւճրէթ լէաղըմ օլմադ :

ՀՎԱ մատուէ : Մին-զայրի-ագ-տ , վէ պիլա-իզին պիր քիմնէ պիրինին մալինի խսթիմալ իթտիյի սուրէթտէ մուխտիւն-լել-խսթիզլալ իսէ էճրի-միսլ լէաղըմ օլուր , տէյիլ իսէ լէա-ղըմ օլմադ :

Թագաթ մալ սահիպի իւճրէթ միւթալէպէ իթտիքտէն սօն-րա խսթիմալ իտէր իսէ մուխտիւն-լել-խսթիզլալ օլմասա տախի իւճրէթ իթասը լէաղըմ կէլիւր : Զիրա պու հալուէ խսթիմալ իթմէսիյէ իւճրէթէ բաղը օլմուշ օլուր :

ՀՎԱ մատուէ : Իւճրէթին թէաճիլ ու թէէճիլ (փէշին եա վատէ եա թադսիթ իլէ օլմասը) հագդընտա ագրտէյն հէր նէ շարթ իտէրլէր իսէ անա ըիսցէթ օլմուսուր :

ՀՎԱ մատուէ : Թէէճիլ պէտէլ (իւճրէթ պէտէլի լէրէ-նիյէ օլմասը) շարթ օլունաըը սուրէթտէ իպթիտա աճիրին մէէնուրու թէսլիմ , վէ աճիյրին ամէլի իփա լիլէմէոփ լէա-ղըմ կէլիւալ , իւճրէթին իփասը անճադ մուգավէլէ օլու-նան վագթի թէէտիյէնին ինգըդասինտէ (էօաէնէճէյի վագ-թին թէմամմ օլմասընտա) լէաղըմ օլուր :

ՀՎԱ մատուէ : Թէաճիլ վէ թէէճիլ (փէշին եա վէրէսի) շարթը օլմագ սրզըն ագ-տ օլունան իճարէի մութլագատա , ագ-տի իճարէ կէրէք մէնափիի իյան իւզէրինէ օլուն վէ կէրէք ամէլ իւզէրինէ օլուն հէր հալտէ իպթիտա աճիրին մէէ-ճուրի թէսլիմ վէ աճիյրին ամէլի իփա էյլէմէսի լէաղըմ կէ-լիւր :

չՎՎ մատուէ : Խւճրէթ էյէր շէհրիյյէ (այ պէ այ) եախօսս սէնէվիյյէ կիապի պիր վագթի մուացյէն իլէ մէկդոթ (կիւն քէսիլմիշ) իսէ : վեւզումի իֆասը օլ վագթին ինդըղասինտէ տիր :

Մէսէլա , շէհրիյյէ իսէ այըն թէմամինտէ , վէ սէնէվիյյէ իսէ սէնէ խիթամինտէ իփա օլունմագ լէազըմ: կէլիւր :

չՎՎ մատուէ : Խւճրէթին լիւզումինտէ մէկճուրուն թէս-լիմի շարթ տըր : Եանի քիրա , վագթի թէսլիմտէն իթիպա-րէն իշլէր :

Պու սուրէթտէ աճիր գապլէթ-թէսլիմ միւրուր իտէն միւտտէթին իւճրէթինի ալամաղ (մալի թէսլիմ իթմէզտէն էվլէլ քիրանը կէշն կիւնիւն քիրասընը ալամաղ) :

Վէ էյէր գապլէթ-թէսլիմ միւտտէթի իճարէ միւնգաղի օլուր իսէ իւճրէթտէն պիր շէյէ միւսթահըգ օլմաղ (մալին թէսլիմ օլմատըգը իշին կէչմիշ կիւնէ քիրա իսթէմէյէ քիրա-նընըն հագգը օլմաղ) :

չՎՎ մատուէ : Մէկճուր իլէ ինթիֆա պիւր.քիւլլիյյէ ֆէվթ օլուուգտա իւճրէթ սագթի օլուր (քիրայա վիրելմիշ օլան շէյին պիւսպիւթիւն խայրը էօլիւրաէ քիրասը աշազը տիւշէր) :

Մէսէլա , համամ թէմամիրէ միւհիթաճ օլուպտէ թէամիրի էսնասինտէ պիր միւտտէթ մուաթթմաղ (պօշ) գալսա օլ միւտ-տէթին իւճրէթտէն հիսսէսի սագըթ օլուր :

Քէզալիք , ակյիրմէնին սույու քէսիլիւպտէ մուաթթմաղ գալսա սույուն ինգըթաը (քէսիլտիյի) վագթինտէն իթիպա-րէն իւճրէթ սագթի օլուր : Ֆագաթ , միւսթէնիր ուն իւյիւթմէքտէն զայրը պիր սուրէթլէ օլ աէյիրմէնին էվլինտէն ինթիֆա իթտիքտէ պէտէլի իճարէտէն անա խատպէթ իտէն հիսսէյի վիրմէսի լէազըմ կէլիւր :

չՎՎ մատուէ : Պիր քիրմէս պիր աիւ.ք.քէան իսթիճար լի գալլիթմիշիքէն պիր միւտտէթ ախզութայէ քէսատ արըզ օլմաղլէ սանաաթ իշլէնմէտի վէ աիւ.ք.քէան գափալու գալ-տըշէյիւ օլ միւտտէթին քիրասընը իթատէն իմթինա ի-տէմէզ (վէրմէմէզլիք էտէմէզ) :

չՎՎ մատուէ : Միւտտէթ իւզէրինէ պիր գայըգ իաթիճար օլունուպտէ էսնայի ըահտէ միւտտէթ միւնգաղի օլսա սա-

հիւէ (գըյըյա) եանաշընճայատաք իճարէ միւտթէտ օլուր . վէ միւսթէճիր ֆազլա օլան միւտտէթին էճրի միւլինի վէրիր :

չհա մատաէ : Պիր քիմնէ խանէսինի տիկէր քէմէնէյէ մէրամէթ էթմէք վէ պիլա-իւճրէթ (քիրասըդ) սաքին օլ մագ իւզէրէ վէրսէ վէ օ տախի քէնտի թարաֆինտէն մէրա-մէթ էտէրէք պիր միւտտէթ սաքին օլսա արիյէթ գապիլին-տէն օլմազէ մասարիփի թէամիրլյյէ օլ քէմէնէյէ ախտ օ- լուր . Վէ սահիպի խանէ տախի անտէն օլ միւտտէթ իշին իւճրէթ նամինէ պիր շէյ ալամազ :

ՅԱՍԼԸ ՍԱԼԻՄ

Խանկր իչին անիյրին միւտիկակրիւն գիյհի հապս իսիւպ իսկ- մէկսի հազզընտա տր :

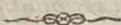
չհա մատաէ : Տէրզի վէ պօյաճը վէ ճամէշույ կիսպի ամէ- լինտէ էսէր օլան աճիյրին վիրէսիյէ մուգավէլէ օլունմամրշ խսէ իւճրէթ իշին եէտինտէ միւսթէճէճէրիւն-ֆիյհի հապս իթմէյէ սալահիյէթի վար տըր :

Վէ պու վէճհիլէ հապս իտիւպտէ եէտինտէ օլ մալթէլէ ֆ օլսա զամին օլմազ , ֆէդաթ իւճրէթ տախի ալամազ :

չհա մատաէ : Համմալ վէ մէլլահ կիսպի ամէլինտէ էսէր օլմայան աճիյրին իւճրէթ իշին միւսթէճէճէրիւն-ֆիյհի հապս իթմէյէ սալահիյէթի եօդ տուր :

Վէ պու հալտէ հապս իտիւպտէ եէտինտէ օլ մալթէլէ ֆ օլսա զամին օլուր (զարարընը էօտէր) :

Վէ մալ սահիպի պունտա մուխայյէր օլուպ տիլէրսէ մահ- մուլ (եխ.ք իւսթիւնտէ) օլարագ գըյմէթինի թազմին իթտի- րիր վէ իւճրէթինի վէրիր , վէ տիլէրսէ զայրի-մահմուլ օլս- րագ թազմին իթտիրիւպ իւճրէթ վիրմէզ :

ՊԱՊԸ ԸՆՎԻ

ՄԻՒՍՏԱԿԱՅԻ ԽՃԱՐԵՑԻ ՄԻՒԹԻԾԱԼԱՐԳ ՄԻՇՈՒԻ
ՊԵՏԱԿԱՆԻՑԻ ՏԵՐ

ՀԱՅ մատուէ : Պիր քեմսէ կէրէք եէվլմ կիպի դասիը (կիւն-
իւնիւնէն) օլուն վէ կէրէք սինկին կիպի թափիլ օլուն (երշ-
լըդ կիպի ուզուն պիր վագըթ իչին օլուն) մալիւմ օլան միւտ-
տէթ իւղէրինէ մալ ու միւլքինի ամէրէ իճար իտէ պիլիւր :

ՀԱՅ մատուէ : Միւտուէթի իճարէնին իպմիտասը , հիյնի
ագտաէ թէսմիյէ եանի զիքը ու թէսյին օլունան վագըթ-
տան իթիպար օլունուր (պազարլըդ օլունուր վագըթ հանկի
կիւն պէյան օլմուշ իսէ օլ կիւնտէն իթիպարէն քիրա իշլ-
մէյէ պաշլար) :

ՀԱՅ մատուէ : Հիյնի ագտուէ իպմիտայի միւտուէթ թէսմի-
յէ օլունմաղ իսէ վագըթի ագտաէն իթիպար օլունուր (ֆիլան
կիւնտէն տէյու վագըթ պէյան օլմաղ իսէ պազարլըդ օլուն-
ուր կիւնտէն իթիպարէն քիրա իշլմէյէ պաշլար) :

ՀԱՅ մատուէ : Պիր սէնէլիք օլմադ իւղէրէ հէր այլըզը շու-
դասար զուրուշա օլարադ պիր ագտարն իճարը ճախի օլու-
րը կիպի , շէհիլիյէսի պէյան օլունմադ սրզըն պիր սէնէլիք
օլմադ իւղէրէ շու դասար զուրուշա իճարը տախի սահին
օլուր :

ՀԱՅ մատուէ : Այլն իպմիտասընտէ իքէն իճարէ կէրէք
պիր այլըդ օլուն վէ կէրէք զիյատէ օլուն շէհիլիյէ (այտան
այա) օլարադ մուգավէլէ օլունուր իսէ այլըդ օլմադ իւղէրէ
միւնագըստ (պազարլըդ պիթմիլ) օլուր :

Պու սուրէթուէ այ օլուղ կիւնտէն նագըս (էքսիք) օլու
տախի թէմամ այլըդ իթասը (վէրիլմէսի) լէաղըմ կէլիւր :

ՀԱՅ մատուէ : Այլն պիր ազը կէշմիշիքէն պիր այլըդ օլմադ
իւղէրէ մուգավէլէ օլունտուր սուրէթատէ պիր այ , օլուղ
կիւն օլմադ իւղէրէ իթիպար օլունուր :

Հ Զ Յ մատուէ : Այլն պիր ազը կէչմիշ իքէն շու գատար այ-
լրդ օլարագ մուգավէլէ օլունուր իսէ էվվէլրի նագըս այ էն-
անրաքի այտան օթուղ կիւն օլմագ իւղէրէ իթմամ օլունուալ,
իւճրէթի եէվմիյյէ հիսապիյյէ իփա օլունուր :

Վէ արա եէրտէքի այլար զուրբէ իլէ (այ պաշնտան) հի-
սապ վէ իթիպար գըլնուր :

Հ Զ Յ մատուէ : Այլն պիր ազը կէչմիշ իքէն գաչ այլըդ օլ-
տըզը պէյան օլունմագսըզըն հէր այլըզը շու գատար զուրու-
շա օլմագ իւղէրէ մուգավէլէ օլունաըզը սուրէթտէ իպթիտա-
քի նագըս այ օթուղ կիւն իթիպար օլունմագ լէազըմ-կէլէ-
ճէյի կիպի, տիկէր այլար տախի օլ վէճհիլէ օթուղար կիւն
օլմագ իւղէրէ իթիպար օլունուր :

Հ Զ Յ մատուէ : Այլն իպթիտասինտէ իքէն պիր սէնէլիք
օլարագ ադտի իճարէ օլունտուգտա սէնէ օն իքի այ օլմագ
իւղէրէ իթիպար օլունուր :

Հ Զ Յ մատուէ : Այլն պիրազը կէչմիշ իքէն իճարէ պիր սէ-
նէլիք օլարագ ադտ օլունտուգտա պիր այ էյամ օլարագ
իթիպար օլունուա (կիւնէրի սայըլըպ) ամիկէր օն պիրի զուրբէ
(այ պաշը) իթիպարիյլէ հիսապ օլունուր :

Հ Զ Յ մատուէ : Գաչ այլըդ օլուրզը զիքը օլունմագսըզըն
հէր այլըզը շու գատար զուրուշա օլմագ իւղէրէ պիր ադտար
իճար օլունսա ադտ սահին օլուր :

Ֆադաթ պիրինծի այ թէմամ օլուուգտա իքինծի վէ տա-
հա սօնրաքի այլարըն պիրինծի կիճէսիյլէ պիրինծի կիւնիւն-
տէ աճիր վէ միւսթէճիրտէն հէր պիրի իճարէյի ֆէսի
էտէպիիւր, իմմա էվլէլրի կիճէսիյլէ կիւնիւ կէչտիքտէն
սօնրա ֆէսփ իսէմէղ :

Վէ էյէր ահատի ադըտէյն (քիրաճը եաքիրսյա տութանտան
պիրի) պէջըլէ էմնայի շէճիրտէ (այ արասընտա) ֆէսի իթտիմ
տիսէ օլ այլն նիհայէթինտէ (սօնտնտա) միւնֆէսիս օլուր :

Վէ էյէր էսնայի շէճիրտէ շէճիրտէ աթի (տօղաճագ այլն) իպ-
թիտասինտէն իթիպարէն ֆէսիս իթտիմ տիսէ շէճիրտէ աթի-
հիւլուինտէ միւնֆէսիս օլուր :

Վէ էյէր իքի եա զիյատէ այլըդ ֆէշին վէրիլմիշ իսէ հիչ
պիրիսիս օլ այլարըն իճարէսինի ֆէսիս իտէմէղ :

Հ Զ Օ մատոէ : Պիր քիմնէ պիր կիւն իշլէմէք իւղէրէ պիր աճիյր թութտուղու սուրէթտէ , թուլուի շէմտէն ասրա (կիւն տօլսուդտան իրինալիյէ) գատար եախօտ զուրուպի շէմնէ (կիւն պաթանա) գատար իշլէմէք խուսուինտէ իւրֆի պէլտէ (մէմլէքէթ առէթի) նէ իսէ անա կէօրէ ամէլ օլունուը :

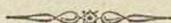
Հ Զ Վ մատոէ : Պիրի մէսէլա օն կիւն իշլէմէք իւղէրէ պիր տիւլկէր իսթիճար իթոէ ադտը վէլի խոէն կիւնլէր իթիսկար օլունուը :

Վ Ե Կ է յէր եազըն օն կիւն իշլէմէք իւղէրէ տէյու խթիճար իթոէ գանղը այրն գաչընճը կիւնիւնտէն իթիպարէն իշլէյէնէյնի պէյան իթմէտիքճէ սահին օլմազ :

Պ Ա Պ Ի Խ Ա Մ Ի Ս

ԽԸՅԱ.ՐԱԹ ՀԱԳԳԵՆՏԱ. ՕԼՈՒՊ ԻԻՉ ՖԱՄԼ ՀԱՎԻ ՏԻՐ

ՖԱՄԼԻ ԵՎՎԻԼ

ԽԸՅԱՐԴ շատր պէյանինե տիւ :

Հ Զ Վ մատոէ : Պէյտէ օլարղը կիալի իճարէտէ տախի խըյարի շարթ ճարի օլարագ , ահատի թարափէյն եախօտ իքիսի պիրտէն շու գատար կիւն մուխայյէր օլմագ իւղէրէ իճար վէ խթիճար ճափի օլուը :

Հ Զ Վ մատոէ : Մուխայյէր օլան քիմնէ միւտտէթի խըյարինտէ տիլէրսէ իճարէյի ֆէսիս էտէր վէ տիլէրսէ մուխայյէր օլուը :

Հ Զ Վ մատոէ : Կէրէք ֆէսիս կէրէք իճաղէթ ՞ ՞ ՞ վէ ՞ ՞ ՞ վէ ՞ ՞ ՞ մատտէլէրտէ պէյան օլունարղը իւղէրէ գավլէն օլուղը կիալի ֆիւլէն տալսի օլուը :

Պինաէն-ալէյհ, Աճիր մուխայյէր օլտրդը սուրէթտէ մէէ-
ճուրտէ թէմէլլիւքիւն լէվազիմինտէն օլան պիր վէճճիլէ թա-
սարրուֆ իթմէսի ֆէսիսի ֆիկիլի տիր :

Վէ միւսթէէճիր մուխայյէր օլտրդը սուրէթտէ մէէճուրտէ
միւսթէէճիրինին թասարրուֆի կիպի թասարրուֆ իթմէսի ի-
ճազէթի ֆիկիլի տիր :

օ * մաստէ : Մուխայյէր օլան քիմնէ իճարէյի ֆէսիս եա-
խոս ինֆազ իթմէտէն միւտտէթի խըյար, միւրուր խտէրսէ
խըյարը սագըթ օլարագ իճարէ լէազըմ օլուր :

օ * մաստէ : Միւտտէթի խըյար վագթի ագտատէն իթի-
պար օլունուր (քիրաճա մուխայյէրիք միւտտէթի պազար-
լըգ օլուուղու կիւնտէն իթիպար օլունուր) :

օ * մաստէ : Միւտտէթի իճարէնին իպթիտասը խըյա-
րըն սուգութի վագթինտէն միւթէպէր տիր (մուհայէրիք
հանկը կիւն պիթէրսէ քիրա օ կիւնտէն իշլէմէյէ պաշար) :

օ * մաստէ : Շու գաստար զրբա եա տէօնիւմ օլմագ իւ-
դէրէ խմթիճար օլունան եէր զիյատէ եախոտ նագըս չրդոս
իճարէ սահիհ օլուր վէ էճրի միւսէմին (քէսիշտիքէրի քիրա)
լէազըմ-կէլիւր :

Ֆագաթ նօգասան սուրէթինտէ միւսթէէճիր մուխայյէր օ-
լուալ ափէրսէ իճարէյի ֆէսիս խտէպիլիւր :

օ * մաստէ : Հէր տէօնիւմի շու գաստար զուրուշա օլմագ
իւզէրէ պիր եէր խմթիճար օլունաս իւճրէթի տէօնիւմ հի-
ստապիլէ վէրիլմէք լէազըմ-կէլիւր :

օ * մաստէ : Պիր իշ ֆիլան վագթէ գաստար իփա օլուն-
մագ իւզէրէ իւճրէթի թէային օլունարագ ագափի իճարէ ճա-
իզ վէ շարժ միւթէպէր օլուր : Մէսէլսա, պիր քիմնէ քէսիւպ-
տէ կէօմլէք ափէրմէք վէ պու կիւն եէթիշտիրմէք իւզէրէ
ափէրզիյէ պէզ վէրսէ, եախոտ շու գաստար կիւնտէ Մէքքէյէ
եէթիշտիրմէք իւզէրէ պիր ատէմուէն տէվէ խմթիքրա իթուէ
(քիրալասա) իճարէ ճախիլ օլուր, վէ աճիր, շարթը իփա ի-
տէրսէ էճրի միւսէմին ալուր, վէ իփա իթմէզաէ էճրի միւ-
սէմինայը թէճավուզ իթմէմէք իւզէրէ էճրի-միւլ ալուր :

օ * մաստէ : Ամէլուէ վէ ամիլտէ վէ համլ վէ մէսաֆէտէ
վէ մէքեանտէ վէ զէմննտէ իքի եա իւչ սուրէթ իւզէրինէ

իւճրէթին թէրտիսի սահին օլուր : Վէ հէր գանդը սուրէթ փիիլէ չըդար իսէ անա կէօրէ իւճրէթ իթառը լէաղըմհէլիւր :

Մէսէլա , իյնէ արտը տիքմէք իւղէրէ շու գատար վէ օյուլ զամա տիքմէք իւղէրէ պու գատար զուրուշա պազարլըդ օլունտուդտա գանդը սուրէթտէ տիքիլիւր իսէ անա կէօրէ մուգավէլէ օլունան իւճրէթին իթառը լէաղըմհէլիլիւր : Եախօս , պիր տիւքքեանտէ աթթարըդ իթմէք իւղէրէ շու գատար վէ տէմիրծիլիք ելլէմէք իւղէրէ պու գատար զուրուշա մուգավէլէ օլունտուդտա միւսթէէնիր գանդը ամէլի իճրա իտէր իսէ անա կէօրէ իւճրէթի մուայյէնէսինի իթալուր :

Վէ քէզա պիր տապակէ պուրտայ եիւքլէթմէք իւղէրէ շու գատար վէ տէմիր եիւքլէթմէք իւղէրէ պու գատար զուրուշա իսթիքրա օլունտուդտա գանդըսընը եիւքլէտիր իսէ անա կէօրէ մուայյէն օլան իւճրէթի վէրիր :

Եախօս միւքէարի , շու հայվանը Զօլըույատէք եիւղ , վէ կտիրնէյէտէք իքի եիւղ , վէ Ֆիլապէյէտէք իւչ եիւղ զուրուշա իճար իթտիմ տէտիքտէ միւսթէէնիր նէրէյէ կիաէրսէ օրապընըն իւճրէթինի իթա էյլէր :

Վէ քէզալիք աճիր շու խանէյի եիւղ վէ պու խանէյի իքի եիւղ զուրուշա իճար իթտիմ տէտիքտէ միւսթէէնիր տալսի գապուլ իթտիքտէն սօնրա հէր գանդըսընտէ սաքին օլուր իսէ անըն իչին մուայյէն օլան իւճրէթի վիրմէոի լէաղըմհէլիւր :

Քէզալիք , պիր քիսմէ պիր ճիւպակէյի տէրզլյէ պու կիւն տիքրուէ էլլի վէ եարըն տիքքրաէ օթուղ զուրուշ վիրմէք իւղէրէ պազարլըդ իթսէ ճախդ վէ շարթլսր միւլթէպէր օլուր :

ՅԱՍՏԻՇ ՍԱՆԻ

ԿԵՐԵՎ ՐԱՄԵՐ ՀԱՂՊՈՒՏԱ ՏՐ ,

օ՞Վ մատուէ : Միւսթէէնիր իշխն Խըյարի բույէթ (կէօրտիւքտէ մուխայէր օլմադ) վար արը :

օ՞Հ մատուէ : Մէէնուրին բույէթի մէնափիխն բույէթի կիսկի տիր :

օ՞Ճ մատուէ : Միւսթէէնիր կէօրմէտէն պիր աղարը իսթիճար իթուէ կէօրտիւքտէ մուխայյէր օլուր :

օ՞Վ մատուէ : Պիր քիմսէ մուգատուէմա կէօրմիւշ օլտրոյը պիր խանէյի խթիճար իթուէ անըն իշխն Խըյարը բույէթ եօդ տուր : Մէյէր քի սիւքէնայէ մուզիրը (իշխնտէ օթուրանլարա զարարլը) օլաճադ պիր մահէլլի միւնհէախմ (երդըլմիշ) օլարագ հէյէթի աւէշասը թէղայյիւր իթմիշ (էվլվէլքի հէյէթի պօզուլմիւշ) խէ օլ հալտէ մուխայյէր օլուր :

օ՞Վ մատուէ : Հէր ամէլ քի մահէլլին իխթիլափիլէ զաթէն միւխթէլիֆ օլա անտէ աճիրին Խըյարը բույէթի վար արը : Մէսէլա պիր ճիւպալէ տիքմէք խւզէրէ տէրզի իլէ պաղարլըդ օլունտուղու սուրէթտէ տէրզի տիքէծէյի չուգա եա շալիյի կէօրտիւքտէ մուխայյէր օլուր :

օ՞Վ մատուէ : Հէր ամէլ քի մահէլլին իխթիլափիլէ միւխթէլիֆ օլմայա անտէ Խըյարի բույէթ եօդ տուր : Մէսէլա, շու գատար գըյյէ փամուղուն չէյիրտէյինի այրդլամադ իւզէրէ շու գատար զուրուշա մուգավէլէ օլունտուգտա, աճիր փամուղու կէօրմէսէ քէնտիւսի իշխն Խըյարը բույէթ եօդ տուր :

ՅԱՍԼԻ ՍՈԼԻՄ

Խըստի այպ հազգընտա Տըր :

օ\՛ մատուէ : Պէյտէ օլորդը կիալի իճարէտէ տախու խըրի այդ վար տըր :

օ\՛ մատուէ : Իճարէտէ խըրյարը մուճիալ օլման այպ , մէ-նաֆիի մագսուտէնին պէլ-քիւլլիյէ փէվթ , եախօս մուխժէլ (խալէլ կէլմիշ) օլբասընա սէպէտ օլսն շէյ տիր : Մէսէլո , խանէ պիւթիւն-պիւթիւնէ միւնհէտիմ օլմադ , վէտէյիրմէնին սույու քէսիլմէք իլէ մէնֆաաթի մագսուտէ փէվթ օլտրդինտէն , վէտանհէնին չաժմըաը չէօքմէք , եախօս սխ.քէնայէ մուզիրը պիր մահէլլի միւնհէտիմ օլմադ , վէ քիրա պարկիրմէնին ոլրթը եա-րալանմատ մէնափիի մագսուտէյի իխլալ էյլէտիյինտէն , պուն-լար իճարէտէ խըրյարի մուճիալ օլման ույտապտան (այըլլար-տան) տըր : Էմմա խանէնին իչէրիւսինէ եաղմուր վէ սօզուդ կիրմէյէնէք սուրէթտէ սրվասը տէօքիւրմէք , վէ պարկիրմէն եէլէսի եախօս գույրուղու քէսիլմէք կիալի մէնափիի իխլալ էթմէյէն (իշէ եարամագլըլլ պօղմայան) գուսուրլար իճա-րէտէ խըրյարը մուճիալ օլմադ :

օ\՛ մատուէ : Մէնֆաաթին խօթիֆաախնտէն մուդաստէմ մէէճուրտէ պիր այլակ հատիս օլսն վադթի ագտտէ մէվճուր կիալի տիր :

օ\՛ մատուէ : Մէէճուրտէ պիր այլակ հատիս օլսուդտա միւսթէէնիր մուխայյէր տիր , տիլէրսէ այլոյլլա պէրսապէր խօթիֆայի մէնֆաաթ էյլէր վէ սու սուրէթտէ խճրէթի թէ-մամէն վիրիր , վէ տիլէրսէ իճարէյի փէսխ էյլէր :

օ\՛ մատուէ : Միւսթէէնիրին իճարէյի փէսխինտէն մու-դաստէմ աճիր էյէր այսք հատիսի իղալէ իտէր խէ միւ-թէէնիրին հագգը փէսխի դալմադ , վէ միւսթէէնիր պադըյ-յէի միւտտէթէ մութասալըլլ օլմադ իսմէտիքտէ աճիր տա-խի անա մանի օլամադ :

օ\՛ մատուէ : Մէնափիի իխլալ խտէն այլլը հատիսին ըէ-

ֆինտէն մուդատոտէմ՝ (մէնֆաաթա պօղղունլուգ վիրէճէք դուսուըուն տէֆ օլմասրնտան էվլէլ) միւսթէճիր իճարէյի ֆէսխ իտէճէք օլուր իսէ աճիրին հուզուրինտէ ֆէսխ իտէպլիիւր, եօխսա զըյապինտէ ֆէսխ իտէմէզ:

Վէ էյէր աճիրին զըյապինտէ ևանի անսա խապէր վէրմէք սիզին ֆէսխ իտէր իսէ ֆէսխ միւթէպէր օլմայուպ քէմաքէմն մէճճուրուն քիրասը իշլէր, Ամին մէնագիի մագսուտէ պէթէքիւլիյէ ֆէվթ օլուրը սուրէթտէ աճիրին զըյապինտէ տախսի ֆէսխ իտէպիլիւր :

Վէ կէրէք ֆէսխ էթսին վէ կէրէք ֆէսխ էթմէսին չնհ մատտէտէ պէյան օլունարզը իւզէրէ իւճրէթ լէաղըմ օլմաղ:

Մէսէլա, խանէի մէճճուրուն մէնագիի իխլալ էտէր պիր մահէլի միւնհէտիմ օլսա միւսթէճիր ֆէսխ իճարէ իտէպիլիւր, Փագաթ աճիրին հուզուրինտէ ֆէսխ իթմէսի լէաղըմ կէլիւր, եօխսա անսա խապէր վիրմէքսիզին խանէտէն չըդրվիրսէ չըդմամրշ կիպի իւճրէթ վիրմէսի լէաղըմ կէլիւր :

Ֆագաթ խանէ պիւթիւն պիւթիւն միւնհէտիմ օլուրզը սուրէթտէ աճիրին հուզուրինէ միւհթաճ օլմագսըզըն միւսթէճիր ֆէսխ իճարէ իտէպիլիւր :

Վէ հէր հալտէ իւճրէթ լէաղըմ կէլմէզ:

Օ՞Շ մատտէ, Խանէնին պիր օտասաը եախօս պիր արվարը միւնհէտիմ օլուպտէ միւսթէճիր ֆէսխ իճարէ իթմէյէրէք պագըրսինտէ սաքին օլսա իւճրէթտէն պիր շէյի սագըթ օլմաղ:

Օ՞՛ մատտէ, Պիր քիմսէ իքի խանէյի պիրտէն շու դատար զուրուշա իսթիճար իտիւպ տէ պիրիսի միւնհէտիմ օլսա իքիսինի պիրտէն թէրք իտէպիլիւր :

Օ՞՛ մատտէ: Շու դատար օտապը օլմագ իւզէրէ իսթիճար օլունան խանէնին օտալարը նապըս (էքսիք) չըդսա միւսթէճիր մուխայյէր տիր, տիլէրսէ ֆէսխ իճարէ իտէր, վէ տիլէրսէ էճիր միւսէմմա իլէ իճարէյի դապուլ էյլէք: Ամին իճարէյի իփա իտիւպ տէ (էօտէյիսլ տէ) իւճրէթտէն պիր մըգտարընը թէնդըս իտէմէզ (աշազը վարամաղ) :

Պ Ա Պ Ը Ս Ա Տ Ի Ս

ՄԵԼՅՈՒՐՈՒՆ ԷՆՎԱ. ՈՒ ԱՀՔԵԱՄԸԸ ՊԵՇԱՆԻՆՏԵ
ՕԼՈՒՊ ՏԵՂԹ ՖԱՍԼԸ ՀԱՎԻ ՏԻՐ

ՖԱՍԼԸ ԵՎ ՎԵՐ

Ինարեյի ազարք միտրհասլլոց մհասիլ պիշտանինեւ չիր :

օ՞՞՞ մատուէ : Քիմին սիւքէնսոոը (սաքին էլթմէսի) իշին օլուըղը պէյան խովմէյէրէք պիր խանէ եւ տիւք.ք.քեան խոթիճար օլունսա ճախիդ օլուր :

օ՞՞՞ մատուէ : Պիր քիմինէ խանէսինի եւ տիւք.ք.քէանընը իշինտէ էմթաա վէ էշյաը օլուըղը հալուէ իճար իթուէ իճարէ սահիհ օլուու, աճիր (քիրացէ վէրէն) էմթաա վէ էշկասընը թափլիյէ իլէ (պօշալուպ) խանէյի թէպիմէ մէճապուր օլուր :

օ՞՞՞ մատուէ : Պիր քիմինէ նէ էքէճէյինի թէպիին եախօտ հէր նէ տիւէրսէ էքմէք իւղէրէ տէյու թէամիմ էլթմէյէրէք (հէր շէյ իշին օլուուղունու պէյան իթմէյէրէք) պիր արպը իսթիճար իսէ (քիրալասա) իճարէ ֆասիտ օլուր :

Ֆագաթ գապլէլ-ֆէսխ թէպիին իտիւպ տէ (ֆէսխ օլմազտան էվլէլ նէ էքէճէյինի պէյան իտիւու տէ) աճիր տախի բաղի օլուր իսէ սրհհէթէ միւնդալիալ (սահիհ) օլուր :

օ՞՞՞ մատուէ : Պիր քիմինէ տիւէտիյինի էքմէք իւղէրէ իսթիճար էյլէտիյի արղաա սայֆիյէ վէ շիթակիյէ (եաղլուդ դլշլըդ) օլարագ պիր սէնէ իշինտէ միւքէրրէրէն զըրասոթ իսէպիլիւր (թէքըար թէքըար էքէպիլիր) :

օ՞՞՞ մատուէ : Զէրին խտրաքընտան մուգատատէմ միւտուէթի իճարէ միւնդաղի օլուա (էքին եէթիշմէդուէն էվլէլ վատէ թէմամ օլուա) զէրին խտրաքինէ տէք միւսթէճրէէնիր ի-միւնի վէրէրէք արդ իւղէրինտէ էքինի իսգաա իտէպիլիւր :

օ՞չ մատուէ : Նէ իշխն օլորզը պէյան իտիլմէյէրէք տիւք-քէան՝ վէ խանէ իսթիճարը սահիհ օլուղ, քէյփիյէթի իսթի-մալը իւրֆ ու ատէթէ մասրուֆ օլուր (օ մէմլէքէթին ատէ-թի նասըլ իսէ էջլէճէ գուլանըլըր) :

օ՞չ մատուէ : Պիր քիմսէ նէ իշխն օլորզընը պէյան իթ-մէյէրէք իսթիճար էջլէակիի խանէտէ քէնափիւսի սաքին օլա պիլակիի կիպի պաշտամընը տախի իսքէան իտէպիլիւր (օ-թուրթտուրա պիլիր) : Վէ իշխնէ էշյասընը վազ իտէպիլիւր : Վէ պինայէ վէհն (կէվշէքլիք) վէ զարար կէթիւրմէյէճէք հէր նէվի իշ էշլէյէպիլիւր :

Խմին, պինայէ վէհն ու զարար կէթիւրէճէք իշի սահի-պինին ըիղասը օլուատըգնա ետափամաղ : Հայվան պաղամաղ խուռառառնա իւրֆ ու ատէթի պէլուէ միւթէպէր վէ մէրի տիր : Տիւքքէանըն հիւքմիւ տախի պու վէճն իւէ տիր :

օ՞չ մատուէ : Մէնփատթի մագսուտէյի իլուալ իտէն (մէ-րամ օլան մէնփատթա խալէլ վէրիր օլուն) շէյլէրի ետափամաղ աճիրէ ախտ տիր :

Մէուլա, տէյլըմմէնին խարդընը (արդընը) այլողլամաղ սա-հիպինին խզէրինէ տիր : Քէզալիք, խանէնին վէ սու եօլա-րընըն վէ քիւնըլէրինին թէամիր ու խուահը վէ սիւքէնայէ մուխիւլ (վէ օթուրմայա խալէլ վէրիր) օլան շէյլէրին ինչասը, վէ պինայէ միւթէապլըգ սահիր իշլէր հէփ սահիպի իւղէրինէ լէազըմ տըր :

Վէ էյէր սահիպի պունլարը ետափամաղտան իմթինա իտէր-սէ միւսոթէճէնիր օլ խանէտէն չըգապիլիւր, մէյէր քի իսթի-ճար իթակիի (տութառուզու) վագրըժ օլ խանէ պու հալ իւղէ-րէ օլուղ տէ անը կէօրմիւշ իսէ այլալա բազի օլմուշ տիմէք օլմասիյլէ սօնրատան պունու պէհանէ իտէրէք օլ խանէտէն չըդ ամաղ :

Վէ էյէր պու շէյլէրի միւսոթէճէնիր քէնտիւ թարագին-տէն ետափար իսէ թէապէրիւ գապիլինտէն օլուղ մասրագընը աճիրտէն թալէպ իտէմէգ :

օ՞չ մատուէ : Աճիրին իղնիյլէ միւսոթէճէնիրին իճրա իթ-տիյի թէամիրաթ էյէր տամըն քիրէմիտինի ագթարմաղ կի-պի մէճճուրուն խալահընա, վէ խալէլի թաթարբուգունտան

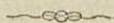
սկսանէթինէ ախտ իսէ մասրաֆըր աճիրտէն ալընմագ շարթը զիքը օլունմամըշ իսէ պիլէ միւսթէէնիր պու թէամիրաթըն մասրաֆընը աճիրտէն (մալինի քիրայէ վէրմիշ օլան քիմնէտէն) ալուր :

Վէ էյէր խանէնին փուրունունու թէամիր իթմէք կիպի միւնէթրէտ միւսթէէնիրին մէնաֆիինէ ախտ (քիրաճնըն մէն փուաթլարնա տայիր իսէ էյլէ պիր շարթ զիքը օլունմա տըգնա միւսթէէնիր անըն մասրաֆընը աճիրտէն ալամաղ :

օ ՞ մաստէ : Միւսթէէնիր պիր ադարը մէնճուրտէ (քիրայա տութառուղու պիր ադարտա քիրաճը քիմսէ) պինա իհատա էյլէսէ եախօս աղաճ տիքսէ, իհարէնին ինդըզասինտէ աճիր (միւտտէթի եէթաիյինտէ սահիպի) մուխայյէր օլուր, տիլէրսէ օլ պինայը եախօս աղաճը գալ իթարիր (եըգուրը տիլէրսէ գըյմէթինի աղ օլուն չօդ օլուն վիրիւպ իպդա իսէր (եինէ հալինտէ պըրադըր) :

օ ՞ մաստէ : Միւտտէթի իհարէտէ թէրաքիւմ իտէն (պիրիքէն) թօզ թօփրագ վէ սիւփրիւնտիւնիւն թաթէիր ու իղալէսի (թէմիզէտիա օրթատան գալորըըըլմաոը) միւսթէէնիր իւզէրինէ տիր :

օ ՞ մաստէ : Միւսթէէնիր մէճուրու թախրիալ (խարապ) իտէր օլուալ տէ աճիր մէնինէ մուդթէտիր օլամատա չաքիմէ միւրաճաաթէ իհարէյի գէսսի իթարէպիլիւր :

ՅԱՄԱԼ ՍԱՆԻ

Իհարէի ուրուգ հազզոնսա ըլր :

օ ՞ մաստէ : Միւտտէթի մալիւմէ իչիւն պէտէլի մալիւմ մուգապիլինտէ էլպիսէ վէ էսլիհէ (ուրուալա սիլահ) վէ չասըր վէ էմալը մանդուլաթըն իհարէսի ճափու տիր (վէ օնլար կիպի պիր եէթուն պիր եէթէ տաշընըր վէ դօնար կէօչէր օլան չէյլէրին քիրայիլէ ալընըպ վէրիլմէսի ճայիլ տիր) :

օ՞՞ մատուէ : Պիր քիմնէ պիր մահալլէ կիթմէք իւղերէ էլպիսէ իսթիճար իթափառէ օլ մահալլէ կիթմէյիւպ տէ խանէսինտէ կիյսէ եախօս հիչ կիյմէսէ պիլէ իւճրէթինին իթասը (վէրիլմէսի) լէաղըմ-կէլիւր :

օ՞՞ մատուէ : Պիր քիմնէ քէնտիւ կիյմէք իշխն իսթիճար էյլէտկիյի էլպիսէյի պաշտամինէ կիյտիրէմէդ :

օ՞՞ մատուէ : Հիլյաթ էլպիսէ կիսկի տիր (զէյնէթ վէտօնանողը յա տայիր շէյլէր տէ կիյէճէք շէյլէր կիոկի տիր) :

ՅԱՍԼՀ ՍՈՒԻՍ

Խարհի հայվան հազգընաւ տվ :

օ՞՞ մատուէ : Մուայյէն պիր հայվանը իսթիքրա էյլէմէք (կէօրիւնիւրտէ օլան հայվանը քիրայա տութմագ) սահին օլուզզը կիպի , պիր մահէլլի մումայյէնէ (պէլլի պիր եէրէ) դատար կէօթիւրմէք իւղերէ միւքէարի (քիրաճը) ևլէ մուդավիլէ իթմէք տախի սահին տիր :

օ՞՞ մատուէ : Ֆիլան մահէլլէ դատար տէյիւ պիր մուայյէն տապալէ իսթիքրա օլունարղը սուրէթտէ էյլէր տապալէ եօլտա պիթապ օլուա (երխորլպ) դալուր իսէ միւսթէճիր մուխայյէր օլուր տիլէրսէ հայվան տափրանընճայա դատար պէքլէր վէ տիլէրսէ իճարէյի նադղ էյլէր :

Վէ պու հալսէ օրայտ դատար օլան մէսափէնին էճրի միւսէմնատէն հիսսէսի նէ իսէ (երխորլպ դալուզզը եէրէ դատար դաչ զուրուշ տիւշիյօրսա) անը աճիրէ վէրիր :

օ՞՞ մատուէ : Ֆիլան մահէլլէ շու դատար եիւք կէօթիւրմէք իւղերէ պաղարլըդ օլունտուզու սուրէթտէ հայվան եօլտա պիթապ օլուա դալուր իսէ պաշտա հայվանա թահմիլ իլէ (եիւքլէտէրէք) եիւքիւ օլ մահալլէ դատար կէօթիւրմէյէ միւքէարի մէճպուր օլուր :

օ՞՞ մատուէ : Լա-ալէթ-թային (նաորլ հայվան օլու-

զունու պէյան իմթմէքսիղին) պիր հայվան խմթիճարը ճափղ օլամաղ : Ֆագաթ , պատէլագա թէային օլունուալ տէ (պազարլողտան սօնրա կէօմթէրիլալ տէ) , միւսթէճնիր տախի դապուլ իտէր իսէ ճափղ օլուր :

Վէ պիր տէ միւթատ (ատէթ օլուշ) օլտըզը իւղէրէ լա-ալէթ-թէային պիր նէվտէն (նասըլ հայվան օլտուզունու կէօմթէրմէյիալ ֆագաթ նէ ճինս օլտուզունու պէյան էտէրէք) պիր տապակէ իսթիճար օլունուագտա ճափղ (օլուր) վէ մութ-լագը միւթէարիթէ մասրութ օլուր :

Մէսէլա , ատէթ օլտըզը իւղէրէ միւքէարի իլէ ֆիլան մա-հէլէ դատար պիր պարկիր իսթիճար օլունուագտա միւքէա-րի պէր-վէճհի միւթատ (օ մէմէքէթմտէնասըլ ատէթ օլուշ իսէ էօյլէ ձէ) պիր պարկիր իլէ օլ քիմսէյի օրայա իսուլ իմթ-յէ (կէօթիւրթմէյէ) պօրճլու օլուր :

օչչ մատաէ : Խճարէաէ Սանճագ վէ Վիլայէթ կիալի պիր գըթանըն խոմիցլէ հատափէյի մէսափէյի թէային էյլէմէք քէափի տէյիլ ափիր :

Մէյէրփի օլ գըթանըն խմի պիր շէհիրէ ըթլագ օլունմագ իւղէրէ իւրփ (օրատա հէր քէսին պիլայի պիր ուսուլ) օլա :

Մէսէլա , Պօսնայա տէք եռախօս Արապիսթանա դատար տէյու հայվան իսթիքրա էյլէմէք սահին օլմայուալ վարըլաճագ շէհիր եա գ ասապա եա գարկիցնին թէայինի լէազըմ կէլիւր :

Ֆագաթ , Շամ լափզը պիր գըթանըն խմի օլտըզը հալուէ շէհըի Տիմիշգա ըթլագ օլունմագ իւղէրէ իւրփ օլուզինուէն Շամա դատար տէյու հայվան իսթիքրա օլունսա սահին օլուր :

օչչ մատաէ , Ցիլան մահէլէ դատար տէյու պիր հայվան իսթիքրա օլունուալ տէ օլ մահէլին խմի իքի պէլտէյէ ըթ-լագ օլունուր օլտըզը թագտիքրաէ հէր գանզըսինէ կի-տիլիւր իսէ անըն մէսափէսինէ կէօրէ էնրի-միուլ վէրիլմէք լէազըմ օլուր :

Մէսէլա , Խսթանպօլտան Զէքմէճէյէտէք պիր հայվան իս-թիքրա օլունուալ տէ Պէօյիւք եռախօս Քիւչիւք Զէքմէճէ տէ-յու թասրին գըլընմատըզը թագտիքրաէ հէր գանզըսինէ կի-տիլիւր իսէ անըն մէսափէսինէ կէօրէ էնրի-միուլ վէրիլմէք լէազըմ օլուր :

օչչ մատաէ : Պիր պէլտէյէտէք պիր հայվան իսթիքրա

օլունտուգտա միւսթէենիրի օլ պէլտէտէքի խանէսինէ դատար կէօթիւրմէք լէաղըմ օլուր :

օչօ մատուէ : Պիր մահէլի մուայյէնէտէք հայվան խթին ճար խտէն քիմսէ միւքէարինին իղնի օլմատըգնա օլ մահէլի թէճամուզ խտէմէզ (օրատան էօթէյէ կէչչմէզ) :

Վէ թէճամուզ խթիքիքտէ աաղ վէ սալիմսահիպինէ թէսլիմ խտինճէյէտէք օլ հայվան միւսթէենիրին զամանինտէ օլուպ, կէրէք զիհասպինտէ վէ կէրէք կյապինտէ (կէրէք ուզունտա վէ կէրէք արգասընտա) թէլէֆ օլու զաման (թազմին էթմէք) լազըմ-կէլիւր :

օչ՞ մատուէ : Պիր մահէլի մուայյէնէ կէթմէք խողէրէ տէյու (նէրէյէ կէտէճէյի պէլի օլարագ) տապաէ խթիքրա օլունտուգտա միւսթէենիր օլ հայվան իլէ պաշգա մահէլի կիտէմէզ : Վէ կիտիւպտէ հայվան թէլէֆ օլու զամին օլուր (պէտէլինի էօտէր) :

Մէսէլա , թէքփուր տազընա կիթմէք խողէրէ խթիճար իթտիյի հայվան իլէ Խոլիցյայ կիթմէզ վէ հայվան թէլէֆ օլու զաման լէաղըմ-կէլիւր :

օչ՞ մատուէ : Պիր մահէլի մուայյէնէ տէյու հայվան խթիճար օլունտուպտէ օրայա կիտէն եօլլար միւթէատախ (չէշիտ չէշիտ) օլու , միւսթէենիր նասըն սիւլուք էթտիյի (ալէմին կէշտիյի) եօլլարտան հէր գանզըսըլլա խթէրսէ կիտէպիլիւր : Վէ հայվան սահիպի կէտէճէք եօլու թէային էթմիշ իրէն (շուրատան կէթ տէյու կէօսթէերմիշ իրէն) միւսթէենիր պաշգա եօլուան կիտիւպ տէ հայվան թէլէֆ օլուըլը սուրէթտէ էյէր պու եօլ հայվան սահիպինին թէային էյլէմիշ օլու զը եօլուան տահա աօլաշըգ եա սուրա խէ զաման լէաղըմ կէլիւր : Վէ էյէր միւսավի եախօտ տահա էհվէն խէ զաման լէաղըմ-կէլմէզ :

օչ՞ մատուէ : Միւսթէենիր շու գատար միւտտէթ իշիւն խթիճար էյլէտիյի հայվանը օլ միւտտէթտէն դիյատէ խթիմալ խտէմէզ , (գուլընամազ) վէ էտիպ տէ եէտինտէ հայվան թէլէֆ օլու զամին օլուր :

օչ՞ մատուէ : Ֆիլան ատէմ պինմէք խողէրէ տապաէ խթիքրասը սահիհ օլուզը կիտի տիլէտիյինի պինտիրմէք խողէրէ

թէամիմէն խսթիքրասը (սայիր քիմսէլէրին պինմէսի իշին քիրալամագ) տախի սահին տիր :

օօ։ մատոէ : Ռիւքուպ (պինէք) իշին խսթիքրա օլունան հայվանէ եխոք եխոքլէտիկմէզ, վէ եխոքլէտիկիւպտէ հայվան թէլէֆ օլսա զաման լէազըմ կէլիւր, լաքին պու հալուէ իւճրէթ լէազըմ օլմաղ (պագ հ՞ մատոէյէ) :

օօ՞ մատոէ : Ցիլան ատէմ պինմէք իւդէրէ խսթիքրա օլունան հայվանէ պաշգասը իրքէապ օլունամաղ (պինտիրիլմէզ), վէ իրքէապ օլունուպտէ հայվան թէլէֆ օլսա զաման լէազըմ կէլիւր :

օօ՞ մատոէ : Պիր քիմսէ ակլէտիյինի պինտիրմէք իւդէրէ խսթիքրա էյլէտիյի տապպէյէ տիլէրսէ քէնտիւսի բաքիպ օլուր վէ տիլէրսէ պաշգասընը իրքէապ իտէր (պինտիրիր) :

Ցագաթ, կէրէք քէնտիւսի պինսին վէ կէրէք պաշգասընը պինտիրսին հէր քիմ բաքիպ օլուր իտէ, միւրատ թէասյյիւն ու թախասսուս խտիւպ (մէրամ պիր ատէմ պինէճէք իտի օտա պինմիշ օլուուզունտան) անտէն սօնրա պաշգասը իրքէապ օլունամաղ :

օօ՞ մատոէ : Ռիւքուպ իշին պիր հայվան խսթիքրա օլունուպ աէ քիմին պինէճէյի թէային վէ տիլէտիյինի պինտիրմէք իւդէրէ տէյիւ թէամիմ օլունամասա ինարէ ֆասիտ օլուր,

Ցագաթ, գապլէլ-ֆէսին թէային ու պէյան օլունուրսա որհչէթէ մունդալիպ օլուր : Վէ պու սուրէթտէ տափի հէր քիմ թէասյյիւն իտէր իտէ (պինտիրիլէճէք քիմսէնին քիմ օլուուզու պիլինիրսէ) անտէն պաշգասը օլ հայվանէ իրքէապ օլունամաղ :

օօ՞ մատոէ : Եխոք իշին հայվան խսթիքրա օլունուգտաս սէմէր վէ իփ վէ չուվալ հագդընտա իւրփի պէլտէ միւթէ-պէր տիր (օ մէմլէքէմին ատէթի իւդէրէ տիր) :

օօօ մատոէ : Եխոքիւն մըդտարը պէյան եախօտ իշարէթ-է թէային իտիլմէյէրէք հայվան խսթիքրա օլունուգտաս մըդտարը իւրփ ու ատէթէ մահմուլ օլուր (ատէթ նէ դատար իփ օ աղըրըդդ ատ եխոք եխոքլէտիկիր) :

օօ՞ մատոէ : Միւսթէճիր քիրա հայվանընը սահիպինին իդնի օլմագսըզըն տարպ իտէմէզ (տէօյէմէզ) վէ տարպ էտիպ

տէ անտէն նաշխի հայվան թէլէֆ օլսա զամին օլսուր :

օօՎ մաստոէ : Քիրա հայվանընը տարալ է թմէք իւղէրէ սահիպի իզին վէրակի սուրէթտէ միւսթէէնիր անճադ տար-պը միւթատ օլան եէրինէ (ալէմ նէրէսինէ վուրուրսա օրա-սընա) վուրսա պիկիւր :

Վէ էյէր տարալը միւթատ օլան մավզրտան (ատէթ օլան եէրինաէն) պաշգա եէրինէ տարալ իլէ մէսէլա , սաղրըսընա վուրաճադ եէրտէ պաշընա վուրմաղլէ հայվան թէլէֆ օլսա զաման լէազըմ-կէլիւր (ճէրիմէսէնի չէքէր) :

օօՂ մաստոէ : Եիւք իշին իսթիքրա օլունան հայվանէ պի-նիլէպիկիւր :

օօՃ մաստոէ : Եիւքիւն նէվ ու մըդտարը զիքը ու պէյան օլունարադ հայվան իսթիճար օլունտուգտա մաղարըաթտա անա միւմասիլ ետիօտ անտէն տահան էհիքէն ոլ գատար տի-կէր պիր նէվ եիւք տախի եիւքլէտիլէ պիկիւր , էմմա , մա-ղարրաթը տահան զիյատէ օլան չէյ եիւքլէտիլէմէլ ,

Մէսէլա , պիր քիմսէ պէշ քիլէ պուղտայ եիւքլէթմէք իւ-զէրէ իսթիքրա էյլէտիյի պարկիրէ կէրէք քէնտիւսինին օլուն վէ կէրէք պաշգասընըն օլուն վէ հէր գանզը նէվաէն օլուր-սա օլուն պէշ քիլէ պուղտայ եիւքլէտէպիլույի կիսի պէշ քիլէ արփա տախի եիւքլէտէպիլիւր :

Ամմա , պէշ քիլէ արփա եիւքլէթմէք իւղէրէ իսթիքրա էյլէտիյի հայվանէ պէշ քիլէ պուղտայ եիւքլէտէմէլ , նիթէ-քիմ եիւգ գըյյէ փամագ եիւքլէթմէք իւղըէ իսթիքրա օլու-նան հայվանէ եիւգ գըյյէ աէմիր եիւքլէտիլէմէտիյի կիսի :

օ՞Վ մաստոէ : Քիրա հայվանընտան եիւքիւ էնտիրմէք միւքէարի (հայվան սահիպի) իւղէրինէ տիր :

օ՞Վ մաստոէ : Մէճճուրուն նափաղտող աճիր իւղէրինէ տիր : Մէսէլա , իսթիքրա օլունան պարկիրին ուլէֆի (եէմի) վէ սուփարըմասը սահիպի իւղէրինէ տիր : Ֆակաթ , անըն իզնի օլմագ սըզըն միւսթէէնիր հայվանէ եէմվիրիրսէ թէպէր-ըիւ տիր , սօնրա սահիպինաէն ադչէսինի ալամաղ :

ՅԱՍԼՀՆ ՐԱՊԻ

Ինարեի ատեմի պէյանիմտէ տիր :

օ՞չ մատոէ : Խըտմէթ, եւա իճրայի սանաաթ իշխն Պապը Սանինին ֆասլը Սալիսինտէ պէյան օլունտուղու իւղէրէ միւտտէթ պէյանիյլէ , եւախօտ տիկէր սուրէթտէ ամէլի թէային իլէ իճարէի ատէմի (իւճրէթիէ ատէմ տութմագ) ճափու տիր :

օ՞չ մատոէ : Իւճրէթ մուգավէլէ իտիլմէյէրէք պիր շախս պիր քիմսէնին թալէպի իւղէրինէ օլ քիմսէյէ խըտմէթ իթտիքտէ , իւճրէթ իլէ խըտմէթ էտէր մագուլէտէն իսէ էճրի-միսլ ալուր , տէյիլ իսէ պիր շէյ ալամագ :

օ՞չ մատոէ : Պիր քիմսէ պիր շախսա մըդտար պէյան էթմէյէրէք քիլան իշի կէօր սանա իքրամ էտէրիմ տէյիւպ օտախի իփայի խըտմէթ էյլէսէ էճրի-միսլ միւսթահագ օլուր :

օ՞ջ մատոէ : Իւճրէթ թէսմիյէ օլունմագսըլըն ամէլէ իսթիխտամ օլունտուդտա կիւնտէլիյի մալիւմ իսէ իւճրէթի մալիւմէ , վէ տէյիլ իսէ էճրի-միսլ վիրիլիւր :

Պունտ միւմասըլ (պունա պէնդէր) էսնաֆըն մուամէլէլէրի տախի պու վէճհիլէ տիր :

օ՞չ մատոէ : Դըյմիյաթտէն լս-ալէթ-թէային պիր շէյ վիրիլմէք իւղէրէ աճէյր իլէ ագտի իճարէ օլունտուդտա էճրի-միսլ լէազըմ օլուր : Մէսէլա , պիր քիմսէ պիրինէ կէլ պանա շու դատար կիւն խըտմէթ էթ սանա պիր չիփթ էօքիւզ ալը-վիրէյիմ տէսէ էօքիւզ իթասը լէազըմ կէլմէյիւպ էճրի-միսլ լէազըմ: կէլիւր :

Ֆագաթ , ատէթ օլուուղու իւղէրէ էլալիսէ եափըլմագ իւղէրէ սիւտ անա իսթիճարը ճափու , վէ էլալիսէնին նասըլ օլաճաղը վասփ ու թէարիփ օլունմատըլը թագտիրտէ էվսաթ տէրէճէսի (նէ ալէ նէ էնկին օրթա եօլաս ուրուպա օլմագ) լէազըմ օլուր :

օ՞չ մատոէ : Խատէմէյէ խարիճտէն վիրիլմիշ օլան պախշիլ իւճրէթէ մահսուպ էտիլէմէզ :

օ՞չ մատոէ : Պիր իկիմ եա սանաաթ թէալիկի իշխն ուս-

թատ խօթիճար օլունտուգտա էյէր միւտաէթ պէյան օլունուր իսէ , իճարէ , միւտտէթ իւղէրինէ միւնագըտ օլուր :

Հաթթա ուսթատ թէալիմէ հազըր վէ միւհէյյա (էօյրէթ-մէք իչին հազըր) պուլունմագ իլէ իւճրէթէ միւսթահագ օլուր , շայիրտ կէրէք թաալլիւմ իթսին (կէրէք էօյրէնսին) կէ-րէք իթմէսին :

Վէ էյէր միւտտէթ պէյան օլունմագ իսէ իճարէ ֆասիտ օլարադ միւնագըտ օլուր : Պու սուրէթտէ շայիրտ թէաալիւմ խտէրսէ (էօյրէնիրսէ) ուսթատ իւճրէթէ միւսթահագ օլուր վէ իլլա իւճրէթ ալամագ :

ՕՂԴ մատտէ : Պիր քիմնէ մէսէլս օղլունու սանաաթ էօյ-րէնմէք իչին ուսթայէ վիրիւալ ահատի հիւմա ախէրէ (պիրի պիրլէրինէ) իւճրէթ շարիթ էթմէտիրլէրի հալտէ չօճուգ սա-նաաթ էօյրէնսիքտէն սօնրա եէքաթիկէրտէն իւճրէթ միւթա-լէպէ իթսէլէր իւրփ ու ատէթի պէլտէ նէ իսէ անընլա ա-մէլ օլունուր :

ՕՂՎ մատտէ : Պիր դարիյէ ահալիսի պիր Խօնա եախօտ իմամ եա Միւէղղին (էղան օդույունու) իսթիճար իտիւալ անլէր տախի իփայի խըտմէթ էլլէսէլէր իւճրէթլէրինի օլ գարիյէ ահալիսինտէն ալուրլար :

ՕՂՎ մատտէ : Պին-նէփս ամէլ իթմէք եանի քէնտիւ իշլէ-մէք իւղէրէ իսթիճար օլունան աճիյր քէնտիւ եէրինտէ պաշ-գասընը դուլլանամագ :

Մէսէլս , պիր քիմնէ պիր ճիւպպէյի շու գատար դուրու-շա տէրզի քէնտի էլլիյլէ տիքմէք իւղէրէ պաղարլըգ իթ-տիքտէ տէրզի անը պաշտասընա տիքտիրէմէյիւալ քէնտիւսի տիքմէք լէազըմկէլիւր :

Վէ ախէրէ տիքտիրտիյի թագտիրտէ թէլէփ օլսա դամին օլուր :

ՕՂՎ մատտէ : Մութլադ օլարադ (միւճէրէտ ֆալան եափ-սուն տէյիւ շարիթ պէյան օլմայարագ) մուգավէլէ օլունտու-զու սուրէթտէ աճիյր քէնտիւ եէրինտէ պաշտասընը գու-լանապիլիւր :

ՕՂՎ մատտէ : Միւսթէէճիրին աճիյրէ պու իշի եափ տի-մէսի ըթլադ տըր (մութլադ տէմէք տիր) :

Մէսէլա , պիր քիմնէ թէրզիյէ պիզ-զաթ եախօտ քէնտին տէյիւ թաղյիտ իթմէքսիզին շու գատար դուրուշա պու ճիւպպէյի տիք տէյիւալ տէ մուգավէլէ իթափքտէ , թէրզի անը գալֆասընա եախօտ տիկէր պիր թէրզիյէ տիքտիրսէ , էնրի.միւսէմմայէ միւսթահագ օլուր (գավլ էթտիքէրի ագ-չէյի իսթէմէյէ հագդը օլուր) :

Վէ պիլա-թէատոտ ճիւպպէ թէլֆ օլսա զամին օլմագ : օնչ մատոէ : Ամէլին թէվապիհնտէն (պիր իշին էմէղէ միւթալը շէյլէրինտէն) օլուպտէ , աճիյր իւղէրինէ շարթ գըլընմայան հէր նէ օլուր իսէ օլսուն պունտա իւրֆ ու ա-տէթի պէլտէյէ իթիպպար օլունուր : Իփիք թէրզինին օլմագ իւղէրէ ատէթ օլորդը կիսի :

օնօ մատոէ : Եիւքիւ խանէյէ խախալ իթմէք (գափուտան իչէրի գօյմագ) համմալէ լէալըմ օլուպ , ամմա մահէլինէ գօյմագ անըն իւղէրինէ լէալըմ տէյիլ տիր : Մէսէլա , եիւ-քիւ իւսթ գաթա չըգարմագ վէ զափիրէյի անպարա տէօք-մէք համալըն պօրծու տէյիլ տիր :

օն՞ մատոէ : Աճիյրէ եկմէք վիրմէք միւսթէէնիրէ լէա-զըմ-օլմագ , մէյէրըի իւրֆի պէլոտէ օլս (մէմէքէթնէ ուսուլ օլմուշ օլս) :

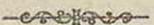
օն՞ մատոէ : Պիր տէլլալ պիր մալը կէղտիւրիւպտէ սա-թամասա պատէնիւ սահիսի սաթտըրգտա օլ տէլլալ իւնրէթ տալամագ , վէ տիկէր պիր տէլլալ սաթտըրդը թագտիրտէ իւճ-րէթի տէլլալիյյէյի քեամիլէն իքինճի տէլլալ ալուպ , էվիլ-քիսի պիր շէյ ալամագ :

օն՞ մատոէ : Պիր քիմնէ մալինի տէլլալէ վիրիւպ շու գա-տար զուրուշա սաթ տէտիքտէ տէլլալ անտէն զիյատէյէ սաթ-սա օլ զիյատէ տախի մալ սահիպինին օլուպ տէլլալ իւճրէ-թի տէլլալիյյէսինտէն պաշգա պիր շէյ ալամագ :

օն՞ մատոէ : Պէյտէ (ալըմ սաթըմտա) տէլլալ տէլլալիյէ-սինի ալտըրգտան սօնրա պիր միւսթահագ (ասըլ պիր սահա-պը) չըգոււպ տէ մէպիյի ալսա , եախօտ այս իլէ մէպի բէտտ օլունսա տէլլալիյէյի իսթիրտատ օլունսամագ (եախօտ պիր գուսուրու վէ էօդիւրիւ իշին մալ կէրի վէրիլէ տէլլալըրդը կէրի իսթէնիլէմէղ) :

օհ։ մատուէ։ Պիր քիմսէնին թարլասընտաքի էքինի պիչ-մէք իւղէրէ շու գատար զուրուշա իսթիճար էյլէմիշ օլորդը օրագնըլար էքինին պիր մըգտարնը պիշտիքէրի հալտէ տօլու եաղմաղլէ, եախօտ պաշտա պիր գազա զուհուրկյլէ էքինին մահտասը թէլէֆ օլսա էճրի միւսէմմատէն պիշտիքէրի էքինին հիսուսինէ իսապէթ իտէն մըգտարը ալապիլիւլ պագըլնը ալամաղլար։

օհա մատուէ։ Սիւտանա խասթա օլտուգտա ֆէսխի իճարէ իտէպիլտիյի կիպի պէօյլէ խասթա եա կէպէ օլուր, եախօտ չօնուգ անըն մէմէսինի ալմաղ, վէ եա սիւտիւնիւ իսթիքրալ էյլէր իսէ, միւսթէրտի (սիւտանա տութան քիմսէ) տախի ֆէսխի իճարէ իտէպիլիւր։

Պ Ա Պ Ի Ս Ա Պ Ի

ՊԱՏ-ԷԼ-ԱԳՏ ԱՃԻՐ ՎԵ ՄԻՒՍԹԻԵՃԻՐԻՆ ՎԱԶԻՖԵ
ՎԵ ՍԱԼԱՀԻՑԻԹԼԻՐԻՆԵ ՏՍ.ԻՐ ՕԼՈՒԹ ԻՒԶ ՖԱՍԼԻ ՀԱՎԻ ՏԻՐ

ՖԱՍԼԻ ԷՎՎԻԼ

Թէսլիմի մեկնուր հազզընսա տըր։

օհա մատուէ։ Մէկնուրուն թէսլիմի (քիրայա վէրիլիշ օլան պիր չէյլին թէսլիմ օլմագլըլը) միւսթէճիրէ պիլա-մանի անընլա ինթիքա իտէպիլէճէք հալտէ աճիրին իղն ու ըուխսաթ վիրմէսի տիր։

օհա մատուէ։ Միւտտէթ եա մէսափէ իւղէրինէ իճարէի սահիճէ ագտ օլունտուգտա, միւտտէթին ինդըզասինէ վէ մէսափէնին խիթամինէ դատար մէկնուրուն մութարըլէն վէ միւսթէմիրրէն եէտինաէ տուրմագ իւղէրէ միւսթէճիրէ թէսլիմի լէաղըմ տըր։

Մէսէլա՛, պիր քիմնէ չու գատար միւտտէթլէ եախօտ ֆիլան եէլէ կիթմէք իւղէրէ պիր արատա իսթիճար իժտիքտէ օլ միւտտէթ զարֆինտէ եախօտ օրայա վարընճայատէք օլ արատայը դուլանա պիլիւր : Վէ արատա սահիպի անը ալուպտէ քէնտիւ ումուրինտէ իսթիմալ իտէմէղ :

ՕՀՅ մատաէ : Ս.ճիրին պիր միւրիքի ագարընը իշխնտէ քէնտիւ մալը օլորդը հալտէ իճար իթսէ Փարիդէն (պօշալթըլ) թէսլիմ իթմէտիքնէ քիրա իշէմէղ :

Մէյէրքի օլ մալը տախի միւսթէէճիրէ սաթմըշ օլա :

ՕՀՅ մատաէ : Ս.ճիր թանէյի թէսլիմ իտիւպտէ իշխնտէքի էշյալնը գոյտուղու պիր օտայը թէսլիմ իթմէսէ օլ օտանըն պէտէլի իճարէտէն հիսուէսի մըդտարը սագըթ օլուր : Վէ խանէնին պագըսինտէ տախի միւսթէէճիր մուխայյէր տիր (իսթէրսէ օժուրուր իսթէմէսէ ֆէսի էտէր) :

Վէ եյէր աճիր գապլէլ-ֆէսի խանէյի թախլիյէ (ֆէսի էթմէտէն էվլէլ մալ սահիպի էվինի պօշալտըլ) վէ թէսլիմ իտէրսէ իճարէ լէազըմ-օլուր : Եանի միւսթէէճիրին հագդը ֆէսի սագըթ օլուր :

ՅԱՍԼԻԸ ՍԱՆԻ

Պատ-հղ-աց ազըտէյնին մեկնուրէկ բասարութիւրին տախր Տիր :

ՕՀՅ մատաէ : Մէէճուր ագար իսէ միւսթէէճիր անը դապլէլ-դապղ ախէրէ իճար իտէպիլիւր , վէ եյէր մանգուլ իսէ իտէմէղ , (քիրայա վիրելմիշ օլան պիր շէյ ագարաթ կիպի միւլք իսէ տահա զապլթընա կէշմէտէն քիրայա առութան քիմէ անը պաշգասընսա քիրա իլէ վէրէպիլիր . ամմա մալ վէ շա մագուլէսինտէն պիր շէյ իսէ վէրէմէղ) :

ՕՀՅ մատաէ : Նասըն իսթիմալ ու ինթիփատէ միւթէփավիթ օլմատըլը մէէճուրի (ինսանլարըն դուլանմագ վէ Փայիթէշնմէքտէ պիրիպիլինտէն Փարգլը օլմատըլը պիր շէյի) , միւսթէէճիր պաշգասինէ իճար իտէպիլիւր :

օհա մատոէ : իճարէի-փասիտէ իլէ միւսթէէնիր օլան քիմսէ , մէէնուրի , պատ-էլ-դապղ պաշդասինէ իճարէի սահինէ իլէ իճար իթսէ ճափող օլուր :

օհա մատոէ : Պիր քիմսէ մալինի միւտտէթի մալիւմէ իւզէրինէ պիրինէ իճարէի լէազըմէ իլէ իճար իթտիքտէն սօնրա թէքրար պաշդասինէ օլ միւտտէթի իճար էյլէսէ իճարէի սանկյէ նափիղ վէ միւթէպէր օլմաղ :

օհա մատոէ : Միւսթէէնիրին իզնի օլմադսրզըն աճիր , մէէնուրի սաթսա , միւսթէէնիր հագդընտա պէյ նափիղ օլ մաղ իսէտէ պայի իլէ միւշթէրի պէյնինտէ նափիղ օլուր (քիրանընըն իզնի օլմադսրզ պիր քիմսէ քիրայա վէրմիշ օլտուղու մալինի սաթսա միւսթէէնիր հագդընտա օ ալըմ սաթըընըն հիւքիւ կէչմէղ իսէ տէ ալան ըլս սաթան արասընտա հիւքիւ կէչէր) :

Հաթթա , միւտտէթի իճարէնին ինդրզասինտէ (քիրանընըն վատէսի թէմամ օլտուղունտա) միւշթէրի հագդընտա պէյ լէազըմ օլարագ ալմադտան իմթինա իտէմէղ (իսթէմէմ դայրը սաթուն ալմամ տէյէմէղ) :

Մէյէրքի , միւտտէթի իճարէնին ինդրզասինտէն մուգատտէմ միւշթէրի պայիտէն մէպիին թէսլիմինի միւթալէպէ իտիւպ տէ (իճար միւտտէթի եէթմէտէն էվվէլ միւշթէրի սաթուն ալարզը մալին քէնտինէ թէսլիմ օլմասընը իսթէյիւպտէ) թէսլիմի միւմքին օլմատրզը ճիհէթլէ Գատը ադտը-պէյի ֆէսի էյլէյէ :

Վէ էյէր միւսթէէնիր պէյի միւժիղ օլուր իսէ (քիրանընտա օլ ալըմ սաթըընա դայիլ օլուր իսէ) էէր պիրի հագդընտա պէյ նափիղ օլուր :

Լաքին , միւսթէէնիրին պիր վէճհի փէշին վէրմիշ օլտրզը պէտէլի իճարէտէն իսթիփա իթմէտիյի մրդտարը էլինէ վասըլ օլմատրզա մէէնուր անըն էլինտէն ալբնամաղ :

Վէ էյէր միւսթէէնիր պունու իսթիփա էթմէտէն մէէնուրի թէսլիմ իտէր իսէ հագդը հապսինի խդաթ էթմիշ օլուր (վէ էյէր իշէյէնէք այլար իչին փէշին վէրմիշ օլտուղու ադչէսինի կէրի իսթէմէտէն էվվէլ քիրալատրզը շէյի թէսլիմ էտէրսէ սօնրա տավլա էտէմէղ) :

ՖԱՍԼԻ ՍՍԼԻՄ

Իհակյի մեջնորդ միւրեաալլզ մեկա պէյանինք տիր :

օհԿ մատոէ : Իճարէնին ինդըղասինտէ միւսթէէնիրին մէ-էնուր իւղէրինտէն րէֆի եէտ իթմէսի (միւատէթի տօղառոգ-տա քիրալասորզ շէյտէն էլինի կէրի չէքմէսի) լէազըմ' տըր :

օհՎ մատոէ : Իճարէնին ինդըղասինտէն սօնրա միւսթէէ-նիր արթըդ մէէնուրի իսթիմալ խտէմէզ (վատէսի պիթակ-տէն սօնրա միւսթէնիր տահա գուլլանամազ) :

օհՎ մատոէ : Իճարէ միւնդաղի օլուադտէ աճիր մալինի արմագ իսթէտիքտէ միւսթէէնիրին տախի թէսլիմ իթմէսի լէազըմ' տըր :

օհՀ մատոէ : Մէէնուրուն րէտօ ու խատէսի (կէրի թէրք օլմասը) միւսթէէնիրին իւղէրինէ լէազըմ օլմայուալ, իճարէ-նին ինդըղասինտէ մէէնուրուն ախողը աճիր իւղէրինէ տիր (վագթի եէթակյի կիպի մալ սահիպի մալինի կիտիպ իսթէ-մէլի) :

Մէսէլա , պիր խանէնին իճարէսի միւնդաղի օլուուգտա սա-հիպի վարուալ խանէսինի թէսլիմ իթմէք լէազըմ' տըր :

Քէզալիք , ֆիլան մահէլլէ դատար պիր հայվան իսթիճար օլունուուգտա սահիպի օլ մահէլտէ պուլունուալ , հայվանընը արմագ լէազըմ կէլիւր , վէ կէլիւալ արմատըզը հալոտէ միւսթէ-էնիրին թատտոտի վէ թագուրիր օլմադսըզըն եէտինտէ օլ հայ-վան թէլէփ օլսա զամին օլմադ (պէտէլինի թազմին էլթմէզ) :

Ամմա , պիր մահէլլի մուայյէնտէն կիտիւալ կէլմէք իւղէ-րէ իսթիճար իթմիշ օլսա օլ մահէլլէ կէօթիւըմէսի լէազըմ-կէլիւր , վէ օրայէ կէօթիւըմէյէրէք քէնտիւ խանէսինէ կէօ-թիւըիւալ տութօա վէ հայվան թէլէփ օլսա զամին օլուր :

օհՕ մատոէ : Մէէնուրուն րէտօ ու խատէսի համը ու մէ-տնէթէ միւհթաճ իսէ իւճըէթի նագլիյէսի աճիր իւղէրի-նէ տիր (քիրալանմըշ օլան պիր շէյին կէրի թէրք օլմասը եիւք վէ աղըրլըդ օլաճագ պիր շէյ իսէ տաշըթմա մասրա-փը մալ սահիպինէ ախւշէը) :

ՊԱՊԸ ՍԱՄԻՆ

ԶԱՄԱՆԱՅ ՊԵՑԱՆԻՆՏԵ ՕԼՈՒՊ ԻՒԶ ՖԱՍԼԸ ՀԱՎԻ ՏԵՐ

ՖԱՍԼԸ ԷՎՎԵԼ

Զանանի մենքար հազզընսա տր :

օ՛Կ մատոէ : Պիր քիմնէ պիր մալը սահիպինին իղնի օլ-
մագսրդըն խթիմալ իթմիշ օլսա զապիլինտաէն օլարագ
(զօրաքի զապիթ սըրասընտա սայըլարագ) մէնաֆիինի էօտէ-
մէք լէազըմ-կէլմէզ :

Ֆագաթ , մալի վագփ եւա մալի սաղիր իսէ հէր հալտէ ,
վէ մուխտիւն-լիլիսթիղլալ իսէ թէէվիլի միւլք ու ագտ օլ-
մատըլը հալտէ գամանի մէնֆաաթ եանի էճրի-միւլ լէազըմ-
օլուր :

Մէսէլա , պիր քիմնէ ախէրին խանէսինտէ ագտի իճարէ
իթմէքսիզին խօտ-պէ-խօտ (քէնտի քէնտինէ) պիր միւտոէթ
սաքին օլսա իւճրէթ վիրմէսի լէազըմ-կէլմէզ :

Ֆագաթ , օլ խանէ վագփըն եւա պիր սաղիրին մալի իսէ
կէրէք թէէվիլի միւլք ու ագտ պուլունտուն վէ կէրէք պու-
լունմասուն հէր հալտէ սաքին օլսրդը միւտոէթին էճրի միս-
մինի վիրմէսի լէազըմ-կէլիւր :

Քէզալիք քիրախանէ օլուպ տէ թէէվիլի միւլք ու ագտ
օլմատըլը հալտէ եխնէ էճրի-միւլ լէազըմ օլուր :

Վէ քէզա , պիր քիմնէ սահիպինին իղնի օլմագսրդըն պիր
քիրա պարկիրինի ալուպ տէ պիր միւտոէթ գուլանսա էճ-
րի-միսլինի վիրմէսի լէազըմ-կէլիւր :

օ՛Կ մատոէ : Թէէվիլի-միւլք իլէ խթիմալ օլունան մալ ,
մուխտիւն-լիլիսթիղլալ (իրաս կէթիրիր պիր շէյ) օլսա

տախի զամանի մէնֆաաթ լէաղըմ կէլմէզ :

Մէսէլա , պիր մալի միւշթէրէքի , շէրիքլէրինտէն պիրիսի տիկէր շէրիքինին իդնի օլմագորզըն պիր միւտտէթ միւսթա-(դիլէն սէրպէսթճէ) թասարրուֆ ու իսթիմալ կյլէսէ , միւլ-քիմ տիր տէյու իսթիմալ կյլէմիշ օլաճաղը ճիհէթլէ մուխտ-ախւն-լիլ-իսթիդլալ օլսա տախի տիկէր շէրիքի հիսաէսինին իւճրէթինի ալսամազ :

ՕՇԱ մատտէ : Թէէվիլի ագտ իլէ իսթիմալ օլունան մալ մուխտիւն-լիլ-իսթիդլալ օլսա տախի զամանի մէնֆաաթ լէա-ղըմ կէլմէզ :

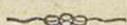
Մէսէլա , պիր քիմսէ միւշթէրէքէն մալիք օլտրզը տիւքա-նը շէրիքինին իդնի օլմագորզըն պիրինէ սաթմալ իլէ միւշ-թէրի տախի պիր միւտտէթ թասարրուֆ իտիւպ , անճադ տիկէր շէրիքի պէյէ հճաղէթ վէրմէյէրէք հիսաէսինի զապթ էյլէտիքուէ տիւքքէան հէր նէ գաստր մուխտիւն-լիլ-իսթիդ-լալ իսէ տէ հիսաէսինին իւճրէթինի միւթալէպէ իտէմէզ :

Զիրա , միւշթէրի անը թէէվիլի-ագտ իլէ իսթիմալ իթմիչ եանի , ագտի պէյ իլէ մութասարրուֆըմ տէյլու գուլլանմըշ օլորզը ճիհէթլէ զամանի մէնֆաաթ լէաղըմ կէլմէզ :

Քէզալիք , պիր քիմսէ պիր տէյիրմէնի միւլքի օլմագ իւ-զէրէ պիրինէ պէյ ու թէսլիմ իլէ միւշթէրի պիր միւտտէթ զապթ ու թասարրուֆ իթտիքտէն սօնրա պաշդա պիր քի-մէննէ ու տէյիրմէնէ միւսթահագ չըգուապ պատէլ-իսպաթ վէլ-հիւքմ միւշթէրիտէն ալսա , միւշթէրինին միւտտէթի մէզպուրէտէ թասարրուֆու իչին իւճրէթ նամիննէ պիր շէյ ալսամազ , զիրա պունտա տախի թէէվիլի ագտ վար տըր :

ՕՇԱ մատտէ : Պիր քիմսէ պիր սաղիրի վէլիսինին (պիր չօ-ճուղու պէօյիւյիւնիւն) իդնի օլմագորզըն իսթիխտամ կյլէսէ (հըզմէթինտէ գուլլանսա) պալիու օլտուգտա իսրտմէթինին էճրի միսլինի ալուր :

Վէ սաղիր ֆէվթ օլսա (վէ ու չօճուգ էօլսէ) վէրէսէսի տախի ու միւտտէթին էճրի միսլինի օւ քիմսէտէն ալս պիլիւրէր :

ԹԱՍԼ ՍԱՆԻ

Միւսրեկային զամանը հազգընտա ոլոր :

Դ. մատոէ : Ադտի իճարէ կէրէք սահին օլուն վէ կէ-
րէք սահին օլմատն միւսթէէնիր եէտինտէ մէէնուր էմա-
նէթ ափր :

Դ. մատոէ : Մէէնուր էյէր միւսթէէնիր եէտինտէ թէ-
լէֆ օլուր իսէ միւսթէէնիրին թէաատոիսի եա թադսիրի ,
վէ եախօտ մէէղունկյէթինէ մուխալիֆէթի օլմատը ճա զա-
ման լէաղըմ-կէլմէզ :

Դ. մատոէ : Միւսթէէնիրին թէաատոիսի իւէ մէէնուր
թէլէֆ օլոա , եախօտ գըյմէթինէ նօդոսն կէլսէ միւսթէէ-
նիրէ զաման լէաղըմ-կէլմէզ :

Մէսէլա , Միւսթէէնիր քիրա հայվանընը վուրուպ էօլուր-
ոէ եախօտ իւնփ ու շիտոէթ իւզէրէ սիւրմէքլէ հայվան
թէլէֆ օլոա գըյմէթինի զամին օլուր :

Դ. մատոէ : Միւսթէէնիրին խիլսփի միւթատ հարէքէ-
թի (ատէթէ գարցը հարէքէթ էթմէսի) թէաատի օլուպ ,
պունտան թէվէլիւտ իտէն (տօղան) զարար վէ խասարը զա-
մին օլուր :

Մէսէլա , իսթիճար իժտիյի էլալիսէյի ատէթի նասէ մու-
խալիփ (զըտո) օլարադ իսթիմալ իտիւպ աէ փէրսուտէ (փա-
րէ փարչէ) օլոա զամին օլուր :

Քէղալիք , խանէի մէէնուրտէ (քիրայա վէրիլմիշ օլան էվ-
տէ) նասըն եագմատըղը մէրթէպէ զիյատէ աթէշ եագմա-
սընտան նաշի հարիդ զուհուրիյլէ խանէ միւհթէրէդ (եան-
մըշ) օլոա զամին օլուր :

Դ. մատոէ : Միւսթէէնիրին էմրի մուհափաղատէ թադ-
սիրի իլէ (հըֆզ էթմէք քէյփիյէթինտէ զուսուր էթմէսիյլէ)
մէէնուր թէլէֆ օլոա եախօտ գըյմէթինէ նօդոսն կէլսէ զա-
ման լէաղըմ-կէլմէզ : Մէսէլա , միւսթէէնիր քիրա հայվանընը
պաշը պօշ մահէլտէ սալը վէրմէքլէ զայ օլոա զամին օլուր :

Դ+Ծ մատուէ : Մէշըութուն մա-քէվդընէ թէճավլուզ իլէ նէ շարթիլէ քիրալամըշ խաէ անտէն զիյատէյէ կէչէլրէք) միւս թէէճիրին քէնտիւ մէջունլիյէթինէ մուխալիփէթի , զամանը մուճիպ օլուր , ամմա միսլինէ եախօստ մատունինէ աւտուլ իլէ մուխալիփէթի , զամանը ինապ իթմէզ (ամմա շարթընա պէնդէր եախօստ տահա աշաղլամնա տէնք օլարագ միւսթէէճիրին խիլաֆը հարէքէթտէ պուլունմասըըլյա զարար թազմին իթմէսի ինապ իթմէզ : Մէսէլա , միւսթէէճիր շու գատար գըյ-յէ եազ եիւքէթմէր իւզէրէ քիրալատըզը հայվանէ օլ գատար գըյյէ տէմիր եիւքէտիւպ տէ հայվան թէլէֆ օլսա զամին օլուր : Ամմա մազարբաթտէ եազա միւսափի , եախօստ տահա խափիփ պիր ճինս համուլէ (աղըրլըդ) եիւքէտիւպտէ հայ-վան թէլէֆ օլսա զաման լէաղըմ: կէլմէզ :

Դ+Դ մատուէ : Ինարէնին ինգըղասինտէ մէէճուր քէմա-քէան միւսթէէճիր եէտինտէ վէախա կիափի էմանէթ գալուր :

Պինահն-ալէյն ինարէ միւնդաղի օլտուգտան սօնրա միւս-թէէճիր մէէճուրի իսթիմալիսիւպտէ թէլէֆ օլսա զամին օլուր :

Քէղալիփ , ինարէնին ինգըղասինտէ աճիր մալինի իսթէյիւպ տէ միւսթէէճիր վիրմէյիւպ իմուրք իթորիքտէն (զապթընտա տութտուգտան) սօնրա օլ մալ թէլէֆ օլսա զաման լէաղըմ: կէլիւր :

ՅԱՍԻԸ ՍԱԼԻՄ

Անիյրին գամանը հազզընտա տր :

Դ+Վ մատուէ : Անկյրին թէատախիսի եախօստ թագսիրի իլէ (պադ Դ+Ա վէ Դ+Գ մատուէյէ) միւսթէէճէրիւն-փիհ թէլէֆ օլսա զամին օլուր :

Դ+Ա մատուէ : Անկյրին թէատախիսի , միւսթէէճէրին սարա-հէթէն եա տէլալէթէն էմրինէ մուխալիփ ամէլ վէ հարէքէթ իթմէսի տիր : Մէսէլա , պիր քիմսէ աճիյրի-խասս օլան շօ-պանա շու հայվանլէրի փիլան մահէլոտէ ըայ էթ ափէր եէրէ

կէօթիւրմէ տէմիշիքէն չօպան ոլ մահէլտէ բայ իթմէյէրէք պաշդա մահէլլէ կէօթիւրիւպ եայսա թէաատտի իթմիշ օլուր, վէ օրսատէ բայ իտէրքէն հայլանլէր թէլէֆ օլսա չօպանա զաման լէազըմ.կէլիւր :

Քէզալիք, պիր քիմնէ թէրզիյէ պիր գումաշ վիրիւպ վէ պանա պիր ուղուն էնթարի չրդարա քէս տէյիւպ թէրզի տախի չրդար տէյէրէք քէստիքտէ ուղուն էնթարի չրդամասա ոլ քիմնէ գումաշը տէրզիյէ թազմին իթտիրէպիլիւր :

Դ. մատուէ : Ա.ճիյրին թագսիրի, միւսթէէճէրիւն.ֆիյհին մուհաֆաազասինտէ պիլա-էօղիւր գուստուր իթմէսի տիր :

Մէսէլա, սիւրիւտէն պիր հայվան փիրար իթտիքտէ չօպան միւճէրրէտ թէքէասիւլ վէ խմհալինտէն նաշի վարուպ տութմատըզը ճիհէթլէ հայվան զայ օլսա չօպան թագսիր էթմիշ օլաճաղընտան զամին օլուր, ամնա, անըն արդասը սըրա կէթտիյի թագտիրտէ տիկէր հայվանլէրին զայ օլմագ իհթիմալը դալիպ օլտըզը ճիհէթլէ վարուպ տութմամըշ իսէ մազուր (էօղիւրիւ գապուլ) օլմազէ զաման լէազըմ.կէլմէզ :

Դ. մատուէ : Ա.ճիյրի խասս (մախսսուս իւճրէթիլէ տութուլսն էմէքտար) էմին տիր :

Հաթթա, եէտինտէ պի-դայրի-սանսաա (ըղըըպը թէրթիպի պուլունմայարագ) թէլէֆ օլան մալը զամին օլմազ, վէ քէզա, պիլա-թէաատտ (թաատտիսի պուլունմագսըզ) քէնտիւ ամէլիյլէ թէլէֆ օլան մալը տախի զամին օլմազ :

Դ. մատուէ : Ա.ճիյրի միւշթէրէքին կէրէք թէաատտիսի եա թագսիրի օլուն վէ կէրէք օլմասուն քէնտիւսինին փիլլ ու սունինտէն թէվէլլիւր իտէն (քէնտի հարէքէթի վէ թէրթիտինտէն տօղան) զարար վէ իտաարը զամին օլուր :

~~~~~

Նազըրի Տիվանի Ա.հքէամի Ա.տլիյյէ Ա.հմէտ ձէվտէթ :

Միւֆէթթիշի կվգափի Հիւմայուն էս.սէյիտ.խալիլ :

Ան-ազայի Շուրայի Տէվլէթ Սէյֆ.էտ.տին :

Ան ազայի Տիվ. Ա.հք. Ա.տլիյյէ էս-սէյիտ Ա.հմէտ խիւլուսի :

Ան-ազայի Տիվանի Ա.հք. ատլիյյէ էս-սէյիտ Ա.հմէտ Հիլմի:

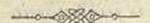
Ան ազայի Շուրայի Տէվլէթ Մուհամմէտ իմին :

Ան-ազայի Ճէմլիյյէթ իպնի Ա.պիտին զատէ Ալէա.էտ.տին :

Պ-ԻՍՄ-ԻԼԼԱՀ ԻՐ-ԻԱՀՄԱՆ ԻՐ-ԻԱՀԻՄ

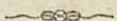
Սուրեփի հնարքի հիմայուն մունիսին
ամել օղունս :

ՔԻԹԱԳԻ ՍԱԼԻՄ

ՔԵՑԱԼԵԹ ՀԱԴԳԸՆՏԱ. ՕԼՈՒՊ ՊԵՐ ՄՈՒԳԱՏՏԷՄԵ ԻԼԵ
ԻՒԶ ՊԱՊԱ ՀԱՎԻ ՏԵՐ

ՄՈՒԳԱՏՏԷՄԵ

ՔԵՎԱՂԵՐԻ ՏԱՅԻՐ ՕՂԱԿ ՂԱՐԱՐԱԲԻՐԻ ՖԵԳԻՋՋԵ
ԱԿԵԱՆԻՄՏԻ ՏԻՐ :

“Ա մատոէ : ՔԵՓԱԼԵԹ, պիր շէյին միւթալէպէսի հագ-
դընտա զիմմէթի զիմմէթէ զամմ իթմէք տիր, եանի, պիր
քիմսէ զաթինի ափկէրին զաթինէ զամմ իտիւպ, վէ անըն
հագդընտա լէազըմկէլէն միւթալէպէյի քէնտիւ տախի իլ-
թիզամ իյլէմէք տիր :

“Ա մատոէ : ՔԵՓԱԼԵԹի պլննէֆս, պիր ատէմին շախ-
սընա քէֆիլ օլմադ տըր :

“Ա մատոէ : ՔԵՓԱԼԵԹի պիլմալ, պիր մալին էտասընա
քէֆիլ օլմադ տըր :

“ ՀՅ մատուէ : Քէֆալէթի պիթթէսիմ , պիր մալին թէս-
լիմինէ քէֆիլ օլմագ տըր :

“ ՀՅ մատուէ : Քէֆալէթի պիտտէրք , մէպի պիլիսթիհ-
դագ (սաթըլան պիր շէյ սօնրատան առը սահիպի թարափինտէն)՝
զապթ օլունտըղը թագտիրտէ աղ շէսինի էտա վէ թէսիմէ ,
եախօտ պայիին (սաթան ատէմին) նէֆսինէ քէֆիլ օլմագ տըր :

“ ՀՅ մատուէ : Քէֆալէթի միւնճիղէ , շարթա մուալլագ
վէ զէմանի միւոթագ պիլէ մուզափ օլմայան քէֆալէթ աիր :
(շու շարթ պու շարթ պուլունմայուալ վէ կէլէճէք վադըթա
իլիշիյի օլմայուալ ուզրու աշըգ օլան քէֆիլճէլլյէ քէֆալէթի
միւնճիղէ տէնիլիր) :

“ ՀՅ մատուէ : Քէֆիլ , քէնտիւ զիմմէթինի ախէրին զիմ-
մէթինէ զամմիտէն , եանի , ախէրին միւթէահհիտ օլտըղը
շէյէ քէնտիւ տափսի միւթէահհիտ օլան քիմնէ տիր քի , օլ-
ախէրէ Ասըլ վէ մէքփուլ իւն-անհ տինիլիւր :

“ ՀՅ մատուէ : Մէքփուլուն-լէհ , քէֆալէթ խուսուսինտէ
թալիսկ վէ տային (ալաճագլը) օլան քիմնէ աիր :

“ ՀՅ մատուէ : Մէքփուլուն-պիհ , քէֆիլին թէսիմինէ եա-
էտասինէ միւթէահհիտ օլտըղը շէյ տիր քի , Քէֆալէթի-պին-
նէֆստէ մէքփուլուն-անհ իլէ մէքփուլուն-պիհ պիր շէյ
տիր :

Պ Ա Պ Ը Ե Վ Վ Ե Լ

Ա.Դ.ՏԻ Ք Ե Ֆ Ա Լ Ե Թ Հ Ա Գ Գ Բ Ն Տ Ս Ա Լ Ո Ւ Խ Պ , Խ Բ Ի Ֆ Ա Ս Լ Ե

Հ Ա Վ Լ Ի Տ Ի Ր

Ֆ Ա Մ Ա Լ Ը Ե Վ Վ Ե Լ

Ռ Ի Ւ Մ Ա Հ Ի Ժ Ա Վ Ա Ղ Կ Բ Հ Ա Գ Գ Բ Ա Մ Ա Տ Ա Տ Ա Տ Ա :

“**Վ**ատաէ : Եալընըզ քէֆիլին իճապկյլէ քէֆալէթ միւնագըս վէ նաֆիզ օլուր (եալընըզ քէֆիլ օլան ատէմին քէֆիլիմ տէմէսկյլէ սէօղ պիթէր վէ քէֆիլիք հիւքմիւ իշէր օլուր) :

Ֆագաթ , մէքֆուլիւն-լէհ տիլէրսէ ըէտա իտէ պիլիւր (ֆագաթ ալաճագլը օլան քիմնէ իւթէրսէ քէֆիլի դապուլ էթմէզ) , վէ մէքֆուլիւն-լէհ ըէտա իթմէտիքճէ քէֆալէթ պագը գալուր :

Պու սուրէթտաէ մէքֆուլիւն-լէհին դըյապինտէ (պիր ալաճագլը հազըրսաս եօլ իքէն) պիրինտէն ալաճաղընա պիր քիմսէ քէֆիլ օլուպտէ խապէրի քէֆալէթ քէնտիւյէ վասըլ օլմատան վէֆաթ իժտէ , քէֆիլ , պու քէֆալէթկյլէ միւթալէպէ վէ միւախէզէ օլունուր (պէնիմ քէֆիլ օլտուղումու տույմազաան ալաճագլը էօլմիւշ տէյիւ քէֆիլ քէֆալէթինտէն դուրթուլամազ) :

“**Վ**ատաէ : Քէֆիլին իճապը եանի էլփաղը քէֆալէթ իւրֆ ու ատէթտէ թէաահհիւտ վէ իլթիզամէ տէլալէթ իտէն սէօղէր տիր , Մէսէլս , քէֆիլ օլտում , եախօտ քէֆիլիմ վէ եա զամինիմ տիսէ քէֆալէթ միւնադըս օլուր :

“**Վ**ատաէ : Վատի մուալլադ իլէ տախի քէֆալէթ օլուր (պագ հչ մատաէյէ) :

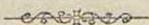
Մէսէլա , ֆիլան ատէմ ոէնին ալաճաղընը վէրմէղ իսէ պէն վէրիրիմ տիսէ քէֆալէթ օլուր , վէ տային ալաճաղընը իսթէ-յիւղ տէ մէտյուն վիրմէսէ քէֆիլտէն միւթալէպէ իտէր (տիւղ վատիլէ քէֆիլիք օլուրդու իշին պօրճլու էօտէմէյինճէ քէֆիլինտէն իսթէր :

“ ՀՀՀ մատոէ : Պու կիւնտէն ֆիլան վագթէ դատար քէֆի-լիմ տէտիքտէ քէֆալէթի մուվագդաթա օլարագ միւնճիզէն միւնագըա օլուր :

“ ՀՀԾ մատոէ : Քէֆալէթ մութլագ օլարագ (շարթ պէյան օլունմայարագ) միւնագըա օլտըզը կիափի թէաճիլ վէ եա թէ-էճիլ գայտիյլէ եանի հէման (շիմտի) եախօտ ֆիլան վագթ-տա իփա օլունմագ իւղէրէ տէյիւ մուգայյէտ օլարագ տախի միւնագըա օլուր :

“ ՀՀԴ մատոէ : Քէֆիլէ քէֆիլ օլմագ սահին տիր :

“ ՀՀՎ մատոէ : Քէֆիլին թէատախիւտի (քէֆիլ պիր տանէ տէ օլսա պիրտէն զիյատէ տէ օլսա) ճախող տիր :

ՅԱՍԼՇ ՍԱՆԻ

Շերախիրի յիգալիք պէյանինեկ Տիր :

“ ՀՀՀ մատոէ : Քէֆալէթին ինիդատինտէ քէֆիլին ագըւ պալիղ օլմասը շարթ արր :

Պինաէն-ալէյն , մէճնուն վէ մաթուհ վէ սապինին (տէլի վէ պունամըշ գօճա վէ չօճուղուն) քէֆալէթի սահին օլմագ :

Վէ սապի իքէն քէֆիլ օլուգ տէ պատէլ պիւլուղ պու քէ-ֆալէթի մուգըրը օլսա տախի անընլա միւախէղէ օլունամաղ (ագըւ պալիղ օլտուգտան սօնրա չօճուգ իքէն օլան քէֆիլ լիյինի իգրար էթոէ պիլէ տութուլմաղ) :

“ ՀՀՎ մատոէ : Մէքփուլիւն-անհիւն (ալաճագլմնըն) ագըւ պալիղ օլմասը շարթ տէյիլ տիր :

Պինաէն-ալէյն , մէճնուն վէ սապինին պօրճունա քէֆալէթ սահին օլուր :

ՂԴ + մատոէ : Մէքֆուլուն-պիհ (քէֆիլին իւղէրինէ ալ տըզը շէյ) նէֆս իսէ , (քիմ իշին օլոռուղու) մալիւմ օլմասը շարթ տըզ : Վէ մալ իսէ , մալիւմ օլմասը շարթ տէյլ տիր :

Պինաէն-ալէյհ , ֆիլան ատէմին ֆալան ատէմէ օլան պօր-ճունա քէֆիլիմ տէտիքտէ պօրճուն մըդտարը մալիւմ օլ-մասա տախի քէֆալէթ սահիհ օլուր :

ՂԴ մատոէ : Քէֆալէթի-պիլ-մալտէ մէքֆուլուն-պիհ , ասըլ իւղէրինէ մազմուն օլմագ , եանի , ասըլ իւղէրինէ իֆա-րը լէազրը օլմագ շարթ տըզ :

Պինաէն-ալէյհ , սէմէնի մէպիէ վէ պէտէլի իճարէյէ վէ սայիր տիւյունու սահիհէյէ (սաթըլմըշ մալ վէ քիրա պէտէ-լինէ վէ պաշգա պօրճլարա) քէֆալէթ սահիհ օլուր :

Քէզալիք , մալի մազուապէ (դափրլան եա չալընան մալէ) քէֆալէթ սահիհ օլուալ , լէտ-էլ-միւթալէպէ (իսթէնիլու-յինտէ) քէֆիլ , պունու այնէն եա պէտէլէն իփայէ մէճպուր օլուր :

Վէ քէղա Սէվմի-շիրա թարիգիյլէ (պագ ԳԱՀ մատոէյէ) մատպուզ (դապլ օլմուշ օլան) մալէ սէմէն թէսմիյէ օլունմուշ իսէ քէֆալէթ սահիհ տիր , ամմա , դապլ-էլդապլ մէպիին այ-նինէ քէֆալէթ սահիհ օլմագ : Զիրա այնի մէպի պայի եէտինտէ (զիրա էօլէ պիր շէյ սահիպի էլինտէ) թէլէֆ օլսա պէյ միւն-ֆէսիխ օլաճաղընտան պայի իւղէրինէ մազմուն օլմայուալ , եալընըզ սէմէնինի դապլ իթմիշ իսէ բէտակի լէազըմ կէլիւր :

Քէզալիք , մէրհուն վէ միւսթաար վէ մէճնուր (քէղա ըէ-հին օլմուշ վէ արկյէթէն էօտիւնն վէ իւնըթիլէ վիրելմիշ օլան շէյլէր) վէ էմանաթի սակրէ ասըլ իւղէրինէ մազմուն օլմատըինտէն պունլարըն այնլէրինէ քէֆալէթ սահիհ օլմագ : Ֆագաթ , մէքֆուլուն-անհ պունլարը իզաէ վէ իսթիհլաք (զայ ու թէլէֆ) էտէրսէ քէֆիլիմ տէսէ սահիհ օլուր :

Վէ պիրտէ կէրէք մէպիին վէ կէրէք պունլարըն թէսլիմի-նէ քէֆալէթ սահիհ օլուր , վէ լէտ-էլ-միւթալէպէ պիր ճի-հէթլէ հագդը հապոլարը (ալը գօմագ հագդը) եօլ իսէ քէ-ֆիլ պունլարը թէսլիմէ մէճպուր օլուր :

Սնճագ , քէֆալէթի-պին-նէֆստէ մէքֆուլուն-պիհին վէ-ֆաթլյլէ քէֆիլ պէրի օլորդը կիպի (նէֆսինէ օլան քէֆիլ-

լիքոտէ քէֆալէթ օլունան քիմսէնին էօլմէսկյլէ քէֆիլ իլիշիք-սիզ գալուղը կիպի) պունլար թէլէփ օլուղը թագտիրտէ տա-խի քէֆիէ պիր շէյ լէաղըմ կէլմէդ :

“ Դ մատոտէ : Ուդուպաթտէ նիյապէթ ճարի օլմաղ (ճէ-զայը մուճիպ օլան շէյլէրտէ պիրիսինին չէքէճէյի ճէղա եէ-րինէ պիր պաշդասը կէչիպ շէքմէք օլմաղ :

Պինահն.ալէյհ, գըսասա վէ սայիր ուդուպաթ վէ միւճա-զաթի շախսկյյէյէ քէֆալէթ սահիհ տէյիլ տիր , ամմա , ճա-րիհ վէ գոթիլ (ատամ էօլտիւրէն վէ եարա աչան քիմսէ) իւ-զէրինէ լէաղըմ կէլէն էրշ վէ ակյէթէ (ճէրէմէ վէ գան պա-հասընա) քէֆալէթ սահիհ տիր :

“ Դ մատոտէ : Մէքփուլուն.անհիւն եասուրը (քէֆալէթ օ-լունան քիմսէնին զէնկին օլմագլղը) շարթ օլմայուպ միւփ-լիսէ տախի քէֆալէթ սահիհ օլուր :

Պ Ա Պ Ի Ս Ա Ն Ի

Ք Ե Ֆ Ա Լ Կ Թ Ի Ն Ս Հ Բ Է Ս Մ Ը Լ Պ Ի Յ Ա Ն Տ Ի Ս Ե Լ Օ Լ Ո Ւ Պ
Ի Խ Զ Գ Ա Մ Ո Ւ Ը Հ Ա Վ Ո Ւ Ը Հ Ա Վ Ո Ւ Ը Տ Ի Ր

Ց Ա Մ Ո Ւ Ը Հ Ա Վ Ո Ւ Ը Տ Ի Ր

Քէֆալկրի Միւնճիզէ վէ Մուալլազա վէ Մուզագինին
հիւմսի պկյանինտէ տիր :

“ Դ մատոտէ : Քէֆալէթին հիւքմիւ միւթալէպէ տիր , ետ-նի մէքփուլուն-լէհին քէֆիլտէն մէքփուլուն-պիհի միւթալէ-պէյէ (եանի , քէֆիլ օլան ատէմին քէֆիլտէն քէֆիլ օլառւղու շէյի իսթէմէյէ) հագգը օլմագ տըր :

“ Ծ օ մատոտէ : Քէֆալէթի միւնճիղէտէ տէյն , էյէր ասըլ

հագուընտա , մուաճճէլ իսէ տէր հալ վէ միւէճճէլ իսէ միւտ-
տէթի մուայյէնէսինին թէմամինտէ (պօրծլունուն պօրճունուն
վագթի զամանը եօղ իսէ հէմէն անինսէ վէ կիւնիւ վատէսի
վար իսէ թէքմիլ օլտուզու անտէ) , քէֆիլ մութալիպ օլուր :

Մէսէլա , պիր քիմնէ պիրինին պօրճունա քէֆիլ օլտում
տէտիքտէ , պօրծ , էյէր մուաճճէլ իսէ տէր հալ , վէ միւ-
էճճէլ իսէ միւտտէթի խիթամինտէ տախն ալաճաղընը քէֆիլ-
տէն միւթալէպէ իտէպիլիւր :

ԴԴԴ մատտէ : Ամմա , պիր շարթա մուալլադ վէ զէմանի
միւսթագպիլէ մուզափ օլարագ միւնագատ օլան քէֆալէթ-
տէ , շարթ թահագդուգ , վէ զէման հուլուլ իթմէտիքճէ քէ-
ֆիլ մութալիպ օլմազ :

Մէսէլա , ֆիլան ատէմ սէնին ալաճաղընը վիրմէզսէ էտա-
սընա քէֆիլիմ տէտիքտէ քէֆալէթ մէշրութէն միւնագըտ
օլուալ (քէֆիլիբ շարթըլա պազլանմըն օլուալ) լէտէլ-միւթա-
լէպէ օլ ատէմ պօրճունու վիրմէզ իսէ քէֆիլտէն միւթալէպէ
օլունուր , եօխսա , առըլտան գապլէլ-միւթալէպէ քէֆիլ
մութալիպ օլմազ (եօխսա ասըլտան իսթէնիլմէզտէն քէֆիլ-
տէն իսթէնիլմէզ) :

Քէզա , ֆիլան ատէմ սէնին մալինի սիրդաթ իտէր իսէ
պէն զամինիմ տիսէ քէֆալէթ սահին , վէ օլ ատէմին սիր-
դաթր (չալտըլըր) սապիթ օլտուգտա քէֆիլ մութալիպ օ-
լուր :

Վէ քէզա , մէքֆուլուն-լէհ (իշինէ քէֆիլ ալան ատէմ) նէ
վագըթ միւթալէպէ իտէր իսէ շու գատար կիւն միւհէլէթ
վիրիլմէք իւդէրէ քէֆիլ օլսա , մէքֆուլուն-լէհին միւթալէպէ
իթտիյի վագըթան իթիպարէն օլ գատար կիւն միւհէլէթ վի-
րիլիւր , էյամը մէքքիւրէնին միւրարինտէն սօնրա մէքֆու-
լուն-լէհ , հէր նէ վագըթ իսթէր իսէ միւթալէպէ իտէր , վէ
քէֆիլին թէքրար օլ գատար կիւն իսթիտասընա սալահիյէ-
թի օլմազ :

Քէզալիք , ֆիլանտէ սապիթ օլաճագ ալաճաղընա , վէ եա
ֆալանա իդրաղ իտէնէյին մէպլազա (գարզան ալաճագլը
օլաճաղըն ագչէյէ) , եախօտ ֆիլանըն սէնտէն զասպ ի-
տէնէյի շէյէ (ըիլան օլմայարագ ալտըլըր շէյէ) վէ եախօտ

Փիլանա սաժաճաղըն մալին սէմէնինէ քէֆիլիմ տէտիքտէ , քէֆիլ անճադ պու ահվալին թահագդուգուն տա (պու հալ լէրին սահին օլուղու մնլաշրտքտա) եանի , պօրճուն սիւ պութի (սասպիթ օլմասը) վէ ադչնին իգրազը , վէ զասպըն թահագդուգու վէ մալին պէյ ու թէսլիմի վուգուինտէ մութալիպ օլուր (քէֆիլտէն խթէնիլիր) :

Վէ քէզա , ֆիլան կիւն իհզար իթմէք իւղէրէ ֆալանըն նէփսինէ քէֆիլիմ տէտիքտէ քէֆիլ օլ կիւնտէն մուգաստէմ մէքփուլուն պիհին իհզարկյլէ մութալիպ օլմազ (օլ կիւնտէն էվլ քէֆիլ օլուղուն ատէմի թէսլիմ էթ տէյու քէֆիլտէն խթէնիլմէզ) :

ԴՊՎ մատտէ : Շարթըն թահագդուգունտա վասփ ու գայտընըն թահագդուգու տախի լէազըմ արը , Մէսէլա , Փիլան քիմսէնին իւղէրինէ նէ հիւքմ օլունուր իսէ էտասընա քէֆիլիմ տէտիյի սուրէթտէ օլ քիմսէ շու գաստար դուրուշ պօրճ իգրար էթսէ հիւքմի չաքիմ լահրդ օլմատըզնա (հաքիմ հիւքմ էթմէտիքնէ եա պօրճլոյա իլամ օլմատըզնա) քէֆիլին անը էտա էթմէսի լէազըմ կէլմէզլ :

ԴՊՀ մատտէ : Քէֆալէթի պիտ-տէրքտէ մէպիէ միւսթահագ չըգտըգտա պիլ-մոհաքէմէ պայիին սէմէնի բէտտ իթմէսինէ հիւքմ օլունմատըզնա քէֆիլ միւտիմէզլ օլունմազ :

ԴՊՃ մատտէ : Քէֆալէթի մուվագդապտատէ քէֆիլ անճադ միւտտէթի քէֆալէթ զարփընտա մութալիպ օլուր , Մէսէլա , պու կիւնտէն պիթ այտ գաստար քէֆիլիմ տէտիքտէ , քէֆիլ անճադ պու պիթ այ զարփընտա մութալիպ օլուտպ օլ այրն միւրուրինտէ (կէչտիլինտէ) քէֆալէթտէն պէրի օլուր :

ԴՊՀ մատտէ : Քէֆալէթին ինիգտատընտան սօնրա քէֆիլ քէնտիւսինի քէֆալէթտէն իխրաճ իտէմէզ : Ֆագաթ , Քէֆալէթի Մոււալագդ. վէ Մոււզաֆէտէ , տէնին զիմմէթի մէտյունէ թէրէթիւպիւնտէն մուգատտէմ (փագաթ տահապօրճլունուն իւղէրինէ պիթ շէյ կէչմէզտէն էվկէլ) քէֆիլ քէնտիւսինի քէֆալէթտէն իխրաճ իտէպիլիր (չըգտարապիլիր) :

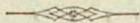
Մէսէլա , պիթ քիմսէ պիթ ատէմին նէփսինէ եա տէյնինէ միւնճիզէն քէֆիլ օլուղուգտան սօնրա քէնտիւսինի քէֆալէթտէն իխրաճ իտէմէտիյի կիպի , ֆիլանտէն նէ գատար ալաճա-

զըն սապիթ օլուրսա զամինիմ տէտիքտէ տախի քէֆալէթ-տէն տէօնէմէզ, զիրա տէյնին սիւպութի հէր նէ դատար ագտի քէֆալէթտէն մուախսէր (սօնրա) իսէ տէ զիմմէթի մէտյունէ թէրէթթիւպի, ագտի քէֆալէթտէն մուգատաէմ տիր :

Ամմա, ֆիլան ատէմէ նէ սաթար իսէն եախօտ սաթաճա-զըն մալին սէմէնինէ քէֆիլիմ տէտիյի սուբէթաէ մէքփու-լուն-լէհին օլ ատէմէ սաթաճաղը մալին սէմէնինէ զամին օ-լուր, ֆագաթ գալլէլապէյ (մալ սաթըլմազտան) քէնտիւփի-նի քէֆալէթտէն իխրած իտէ պիլիր :

Շէցլէքի, պէն քէֆալէթտէն վազ կէչսիմ սէն օլ ատէմէ մալ սաթմա տէտիքտէն սօնրա մէքփուլուն-լէհ օլ ատէմէ պիր շէյ սաթար իսէ քէֆիլ անըն սէմէնինէ զամին օլմազ:

Ղչ մատոէ: Մազսուպ եա միւսթար (զասպ օլմուշ եա-խօտ արկիէթէն էօտիւնն դուլանըլըր) օլան մալին ըէտու ու թէսլիմինէ քէֆիլ օլան քիմսէ մալի սահապինէ թէսլիմ իթ-տիքտէ իւճրէթի նազլիյէսիյլէ դասիալ վէ միւսթէիրէ (զասպ էտէն վէ սրիէթէն դուլանան քիմսէյէ) ըլւճու իտէր, ետ-նի իւճրէթի նազլիյէսինի անլէրտէն ալուր:

ՅԱՍԼԸ ՍԱՆԻ

Քէֆալէքի պին-նէփսին հիւժմիւ պէյանինէ սիր :

Ղչ մատոէ : Քէֆալէթի-պին-նէփսին հիւքմիւ մէքփու-լուն-պիհի իհզարտէն իպարէթ (քէֆիլ օլտուզու քիմսէյի հու-զուրա շրդարըպ թէսլիմ էթմէքտէն) աիր :

Շէցլէքի, դանզը վագըթ մէքփուլուն-պիհին թէսլիմինի շարթ իթմիշ իսէ օլ վագըթ մէքփուլուն-լէհ թալէպ իթտիյի կիպի քէֆիլին անը իհզար իթմէսի լէազըմ կէլիւր, իհզար իսէր իսէ քէպիհա, վէ էյէր իթմէզ իսէ անը իհզար իթմէք իւզէրէ ճէպը օլունուր :

ԹԱՌԱԾ ՍԱԼԻԿԱ

Քեզակրիս-պիլ-մալին ահմեամը պեյանինտէ Տիւ :

ՂՀԴ մատուէ : ՔԵՓԻԼ, զամին տիր :

ՂՀԵ մատուէ : Թալիպ (ալաճագլը) միւթալէպէտէ մուխայ, էր տիր, ալաճազընը տիլէրսէ քէֆիլտէն վէ տիլէրսէ տարլտան միւթալէպէ իտէր, վէ պիրինտէն միւթալէպէսի տիկէրինտէն միւթալէպէ հագդընը իսգաթէ էթմէյիւոլ պիրինտէն միւթալէպէ իթափքտէն սօնրա տիկէրինտէն վէ ետևոտ մաան (պէրապէր) իքիսինտէն տախի միւթալէպէ իտէպիլիւր :

ՂՀԸ մատուէ : ՔԵՓԻԼ-պիլ-մալ օլան քիմսէնին քէֆալէթի հասէպիլէ դիմէթինէ լէազըմ կէլէն մէպլազա տիկէր պիրի քէփիլ օլաս, տային ալաճազընը քէփիլէրին գանզըսընտան իսթէր իսէ միւթալէպէ իտէր :

ՂՀՆ մատուէ : Պիր ճիճէթտէն տոլայը միւշթէրէքէն մէտյուն (պիրիպիրինէ օրթագլաշը պօրճլու) օլան քիմսէլէր եէք-տիկէրէ քէփիլ օլապլար հէր պիրի տէյնին մէճմուկյլէ (պօրճուն թիւմիւյլէ) մութալիպ օլուր :

ՂՀՎ մատուէ : Պիր տէյնին միւթէաատոխ (պիր պօրճուն պիրաէն զիյատէ) քէփիլէրի օլարզը սուրէթտէ էյէր պաշդա պաշդա քէփիլ օլմուշլար իսէ հէր պիրի մէճմուի տէյն իլէ մութալիպ օլուր: Վէ էյէր մաան (հէփոի պիրիքտէ) քէփիլ օլմուշլար իսէ, հէր պիրի տէյնտէն հիսաէսի մըդտարըլլա մութալիպ օլուր: Ֆագաթ, պունլար եէքտիկէրին զիմմէթինէ լէազըմ կէլէն մէպլազա տախի քէփիլ օլմուշլար իսէ օլ հալտէ հէր պիրի մէճմուի տէյն իլէ մութալիպ օլուր :

Մէսէլա, պիր քիմսէնին պին զուրուշ պօրճունա պիրի քէփիլ օլտուգտան սօնրա տիկէր պիրի տախի քէզալիք պին զուրուշ քէփիլ օլաս, տային (ալաճագլը) պու մէպլազը քէփիլէրին հէր գանզըսընտան իսթէր իսէ միւթալէպէ իտէր :

Ամբա, օլ իքի քիմսէ պու պին զուրուշ մաան քէփիլ օլապլար հէր պիրի պին զուրուշ նըսփըյլա մութալիպ օլուր:

Մէ.յէր քի , եէ քատիկէրին դիմմէթինէ լէազըմ կէլէն մէպ-
լազա տախի քէֆիլ օլուուշար իսէ ոլ հալտէ հէր պիրի պին
դուրուշ իլէ մութալիպ օլուր :

“Հ Հ Ա մատուէ : Քէֆալէթտէ ասըլըն պէրի օլմասը շարթ դըլը-
նըրիսէ հավալէյէ մունդալիպ օլուր (հավալէյէ տէօնմիւշօլուր) :

“Հ Հ Ա մատուէ : Մուհայյիկին ատէմի-պէրաէթի (հավալէ
վէրէն քիմսէնին արատան չըգմամաը) շարթը յլա հավալէ
քէֆալէթ տիր :

Պինահն-ալէյն , պիր քիմսէ , մէտյունէ սէնտէ.քի ալտճա-
ղըմը ոէն տախի զամին օլմագ իւզէրէ ֆիլանըն իւզէրինէ հա-
վալէ էթ տէսէ օ տախի օլ վէճհլէ հավալէ իթսէ թալիպ ա-
լաճաղընը հէր գանդըսընտան իսթէր իսէ ալուր :

“Հ Օ Ա մատուէ : Պիրի նէզտինաէ պիր քիմսէնին էմանէթ
մալը օլտըզը հալտէ օլ մալտէն էտա իթմէք իւզէրէ օլ քիմ-
սէնին պօրճունա քէֆիլ օլսա ճափո օլուր : Վէ օլ մալտէն իփա
իթմէք իւզէրէ քէֆիլ ինպար (ճէպը) օլունուր :

Վէ եյէր մալ թէլէփ օլսա քէֆիլէ պիր շէյ լէազըմ կէլմէզ:
Ֆագաթ , քէֆիլ օլտուգտան սօնրա օլ մալը սահիպինէ
բէտտ իթսէ (կէրի վէրսէ) օլ հալտէ քէնտի զամին օլուր :

“Հ Օ Վ մատուէ : Պիր քիմսէ պիրինի ֆիլան վագթտէ իհ-
զար իթմէք (տութուպ թէսլիմ էթմէք) իւզէրէ նէփսինէ ,
վէ օլ վագթթ իհզար էթմէտիյի թագատիրտէ պօրճունուն է-
տասինէ քէֆիլ օլտուգտա վագթի մուայյէնտէ իհզար իթ-
մէզ իսէ քէֆիլին օլ տէյնի վէրմէսի լէազըմ կէլիւր :

Վէ քէֆիլ ֆէվիթ օլտուգտա վէրէսէսի վագթի մուայյէնէ
գատար մէքֆուլուն-պիհի թէսլիմ իտէրլէր , եախօտ մէքֆու-
լուն պիհ (քէնտինէ քէֆալէթ օլունան քիմսէ) ճիհէթի քէ-
ֆալէթտէն տօլայը նէփսինի թէսլիմ էյլէր իսէ , քէֆիլ թա-
րաֆինէ մալճա պիր շէյ թէրէթթիւպ իթմէզ :

Վէ եյէր անլէր մէքֆուլուն-պիհի , եախօտ մէքֆուլուն-պիհ
նէփսինի թէսլիմ իթմէզ իսէ քէֆիլին թէրէքէսինտէն մալին
էտասը լէազըմ կէլիւր :

Վէ մէքֆուլուն լէհ ֆէվիթ օլսա (քէֆալէթ խուսուսունտա
ալաճագլը պուլունան քիմսէ էօլիւրսէ) վարիսի միւթալէպէ
իտէր , վէ քէֆիլ վագթի մուայյէնտէ մէքֆուլուն-պիհի (քէ-

ֆիլ օլոռուզու քիմսէյի) իհզար իտիւպ տէ , մէքֆուլուն-լէն թէզայյիւպ ու իխթիփա էյլէսէ (ալաճաղլը մէյտանտա պրո-լունմաղ վէ դաշընմըշ սագլանմըշ իսէ) անըն թարափինստէն պիեր վէքիլ նասոպ իլէ անա թէսկիմ օլունմադ իւզէրէ քէֆիլ Հաքիմէ միւրաճաաթ էյլէր :

Դօ՞ մատոէ : Քէֆալէթի-մութլադատէ տէյն , էյէր ասըլ իւզէրինէ մուաճճէլ (պօրճ էյէր մէյտանսը միւհէթսիղ) իսէ քէֆիլ հագդընտա տախի մուաճճէլ , վէ ասըլ իւզէրինէ միւէճճէլ (մէյտանլը վատէլի) իսէ քէֆիլ հագդընտա տախի միւէճճէլ օլարադ սապիթ օլուր :

Դօ՞ մատոէ : Քէֆալէթի մուգայյէտէտէ (պագ Դօ մատ-տէյէ) թէաճիլ վէ թէէճիլ վասֆլէրինին հէր գանդըսըլլա դայտ օլունմուշ իսէ քէֆիլ անա կէօրէ մութալիպ օլուր :

Դօ՞ մատոէ : Պիր միւտտէթի մալիւմէ իլէ միւէճճէլ օլան տէյնէ (վատէլի օլան պօրճա) օլ միւտտէթ իլէ միւէճճէլ օ-լսրադ քէֆալէթ սահիհ օլարըլլ կիսի , անտէն զիյատէ միւտ-տէթ իլէ միւէճճէլ օլարադ քէֆալէթ տախի սահիհ օլուր :

Դօ՞ մատոէ : Տային ալաճաղընը ասըլ հագդընտա թէէ-ճիլ իաէր իսէ (ասըլտա օլան ալաճաղընը վատէյէ քէսէրսէ) , կէրէր քէֆիլ վէ կէրէր քէֆիլ-իլ-քէֆիլ հագդընտա տախի թէէճիլ իթմիշ օլուր :

Վէ քէֆիլի էվլէլ հագդընտա թէէճիլի , քէֆիլի սանի հագ-դընտա տախի թէէճիլ օլուր :

Ամմա , քէֆիլ հագդընտա թէէճիլի , ասըլ հագդընտա թէէճիլ տէյիլ տիր (ամմա քէֆիլէ մէյտան վէրիր իսէ ասը-լա տա մէյտան վէրմիշ սայըլմազ) :

Դօ՞ մատոէ : Միւէճճէլէն մէտյուն օլան քիմսէ դասպէ հուլուլիլ-էճէլ (վատէսի եէթմէզտէն էվլէլ պիր պօրճլու) ախէր տիյարէ կիսէճէք օլուալ տէ , տայինի (ալաճագլըսը) Հաքիմէ միւրաճաաթլէ անտէն քէֆիլ իսթէտիքտէ քէֆիլ մէրմէյէ մէճպուր օլուր :

Դօ՞ մատոէ : Պիր քիմսէ պիրինէ , պէնիմ ֆիլան քիմսէյէ օլան պօրճումա քէֆիլ օլ տէյիւպ , վէ օ տախի քէֆիլ օլուպ տէ քէֆալէթ հասէպիյէ պօրճու էտա իթտիքտէն սօնրա ասըլա ըիւնու իտէճէր օլոռուգտա քէֆիլ օլորզը չէյ իլէ ըիւ-

ճու իտէր, միւէտտայէ իթիպար օլունմաղ (ասրըլ պօրճառան դուրթարմագ իշխն քէնսախինին նէ իլէ էօտէշմիշ օլտուղունա իթիպար օլմաղ իլլա նէյէ վէ նէ գատարա քէֆիլ օլմուշ իոէ ասըլտան օնու խոթէր) :

Ամիս, պօրճուն պիր մըդտարը իւղէրինէ տային իլէ միւսալէ-հէ իթտիյի (սուլի օլմուշ օլտուղու) թագտիրտէ վէրտիյի պէտէ-լի սուլն իլէ ըիւծու իտէր, եօխսա մէճմուփ տէյն իլէ ըիւծու խտէմէզ (ամիս, ալաճագլարնը աղ պիր շէյ իլէ խսկեաթ իթ-միշ իսէ նէ վէրտիմ իսէ վէրտիմ տէյէրէք թէքմիլ պօրճունու ասըլտան խոթէյէմէյիպ սուլի օլտուղու գատարընը (խոթէր) :

Մէսէլս, Մէսպիւքաթի խալիսէյէ (այնէն լիրա եա թէմիզ փարայա) քէֆիլ օլուպ տէ մաղցուշ աղչէ իլէ (այարըլ եա պաշըլ փարա իլէ) թէտիյէ իթմոէ ասըլտան մէսպիւքա-թի խալիսէ ալուր . վէ պիլ-աքս մաղցուշ սիքքէյէ քէֆիլ օ-լուտ տէ մէսպիւքաթի խալիսէ իլէ թէտիյէ էյլէսէ ասըլտան մաղցուշ սիքքէ ալուր :

Քէզալիք, շու գատար զուրուշա քէֆիլ օլուպ տէ սուլհան պաղը էջոյա իթտախիլէ թէտիյէ էյլէսէ ասըլտան քէֆիլ օլ-տուղու մըդտար աղչէյի ալուր :

Ամիս, պին զուրուշա քէֆիլ օլուտ տէ սուլհան պէշ եիւզ զուրուշ իլէ թէտիյէ էյլէսէ ասըլտան պէշ եիւզ զուրութուշ ալուր :

Կօհ մատոէ : Ագախ մուավազա զըմնընտա պիր քիմնէ պիրինի ալտաթմիշ օլսա զարարընա զամին օլուր :

Մէսէլս, պիր քիմնէ պիր աքսա իշթիրա խտիւպտէ (սա-թուն ալըպտա) իւղէրինէ պինա եափտըգտան սօնբա միւս-թահըգ (սօնբատան օրանըն ասըլ սահնիպի) չըգուպ տէ զապթ օլունսա միւշթէրի, պայիտէն արսանըն գըյմէթինի ալտրդ-տան պաշգա պինանըն հիյնի թէսլիմինտէքի գըյմէթինի տա-խի ալուր :

Քէզալիք, Պիր քիմնէ, էհլի-սէվգէ (թիւճճարա չարչու պաղար ահալիսինէ) իշպու սաղիր օլլումու մալ սաթընըլ անա թիճարէթ իշխն իղին վէրտիմ տէսէ, վէ պատէհիւ օլ չօճուգ պաշգատանըն օղլու օլտրզը մէյտանէ չըգսա, էհլի-սէվգ օլ չօ-ճուղա սաթմըշ օլտրզը մալին աղչէսինի օլ քիմնէտէն միւ-թալէպէ իտէր :

ՊԱՊԻ ՍԱԼԻՄ

ՔԵՖԱԼԵԹՏԵՆ ՊԵՐՍԱԿԹ ՀԱԳԴԸՆՏԱ. ՕԼՈՒԹ
ԻՒԶ ՖԱՍԼԸ ՀԱՎԻ ՏԵՐ

ՖԱՍԼԸ ԷՎՎԵԼ

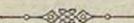
Պազր գալապիրի ուժությոյե պէյանինք տիր :

ՂՅԴ մատոէ : Մէքֆուլուն-պիհ (քէֆալէթ օլունան շէյ) կէրէք ասըլ վէ կէրէք քէֆիլ թարաֆինտէն մէքֆուլուն-լէնէ թէսլիմ ու իփա օլունստուգտա քէֆիլ քէֆալէթտէն պէրի օլուր (գուրթուլուր) :

ՂՂԴ մատոէ : Մէքֆուլուն-լէն (ալաճաղլը) քէֆիլի խպրա իթտիմ եախօտ քէֆիլ թարաֆինտէ հադգըմ եօդ տուր տէսէ քէֆիլ պէրի օլուր :

ՂՂՂ մատոէ : Քէֆիլին պէրաէթինտէն ասըլըն պէրաէթի լէազըմ կէլմէղ (քէֆիլին եագայը գուրթարմը օլմասըլլա ասըլըն տա գուրթուլմուշ օլմասը լէազըմ կէլմէղ) :

ՂՂՂ մատոէ : Ասրըն պէրաէթի քէֆիլին պէրաէթինի մուճիպ օլուր :

ՖԱՍԼԸ ՍԱՆԻ

Քէֆալերի պին-նէկիպսէն պէրակը հազզընտա տըր :

ՂՂՂ մատոէ : Քէֆիլ, մէքֆուլուն-պիհի (քէֆիլ օլուռ-ղու քիսնէյի) շէնիր վէ գասապա կիպի մուխտոէմէ միւմքին օլան եէրտէ մէքֆուլուն-լէնէ թէսլիմ իթտիքտէ, մէքֆուլուն-լէն կէրէք գապուլ եթսին վէ կէրէք գապուլ իթմէսին

քէֆիլ քէֆալէթտէն պէրի օլուր : Ֆագաթ , պէր պէլտէյի
մուայյէնէտէ թէսլիմի (ֆիլան եւբտէ տէյտ) շարթ իահլիմիշ
իսէ պաշլա պէլտէտէ թէսլիմ իլէ քէֆալէթտէն պէրի օլ-
մազ , վէ Մէճլիսի Հաքիմոնէ թէսլիմ իթմէք իւղէրէ քէֆիլ
օլսուգտաս զօգագտաս թէսլիմ իլէ քէֆալէթտէն պէրի օլմազ :

Ֆագաթ , Զապիթ հուգուրունտա թէսլիմ իթմէք պէրի օ-
լուր :

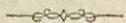
“ Ն մատտէ : Թալիպին թալէպի իւղէրինէ մէքֆուլուն-
պիհի միւճէրրէտ (ալաճագլընըն իսթէղի վէ ըլուսոր օլմասը
իւղէրինէ քէֆիլ օլսուգու քիմսէյի եափ եալընըդ) թէսլիմ
իլէ քէֆիլ քէֆալէթտէն պէրի օլուր :

Ամմա , թալիպին թալէպի օլմագորդըն թէսլիմ իթմէքտէ
պիհ-հիւքմիւլ-քէֆալէ թէսլիմ իթմախմ տիմէտիքճէ պէրի օլ-
մազ :

“ Ն մատտէ : Ֆիլան կիւն թէսլիմ իթմէք իւղէրէ քէ-
ֆիլ օլուգու տէ օլ կիւնտէն էվմիլ թէսլիմ իթմէտիքտէ մէքֆու-
լուն-լէհ գապուլ իթմէսէ պիլէ քէֆիլ քէֆալէթտէն պէրի
օլուր :

“ Ն մատտէ : Մէքֆուլուն-պիհ գէվիթ օլսուգտաս քէֆիլ
քէֆալէթտէն պէրի օլուգու կիպի , քէֆիլին քէֆիլի վար իսէ
օտախի պէրի օլուր : Քէզալիք , քէֆիլ գէվիթ օլսա (նէֆաէ
քէֆիլ օլան քիմսէ էօլսէ) քէնտիւ քէֆալէթտէն պէրի
օլուգու քէֆիլի վար իսէ օտախի պէրի օլուր :

Ամմա մէքֆուլուն-լէհին վէֆաթիյլէ (ալաճագլընըն էօլ-
միւշ օլմասըյլա) քէֆիլ քէֆալէթտէն պէրի օլմայուգ վա-
րիսի միւթալէպէ իտէր :

ՅԱՍԼԻ ՍԱԼԻՄ

Քէֆալիքի պիլ-մատէն պիրաւի հազզընսա ըլր :

“ Ն մատտէ : Տային գէվիթ օլուգու տէ մէտյուն անա միւն-
հասըրէն վարիս օլսա (պօրճլու ալաճագլըյա միրառխօր տիւշ-
սէ) քէֆիլ քէֆալէթտէն պէրի օլուր :

Վէ էյէր տայինին պաշդա վարիսի տախի վար իսէ քէֆիլ, եալընըզ մէտյունուն հիսսէսինտէն պէրի օլուպ, տիկէր վարիսին հիսսէսինտէն պէրի օլուպ :

“ՂՂԱ մատոէ : Քէֆիլ եախօտ ասըլ, պօրճուն պիր մըդ-տարը իւղէրինէ տային իլէ միւսալէահա (պիր պիրինի սուլէ) իթափիլէրինտէ էյէր իքիսինին եա ասըլըն պէրաէէթի շարթ իտիլմիշ եախօտ հիչ պիր շարթ տէր-մէյան իտիլմէմիշ իսէ ի-քիսի տախի պէրի օլուր :

Վէ էյէր եալընըզ քէֆիլին պէրաէէթի շարթ իտիլմիշ իսէ եալընըզ քէֆիլ պէրի օլուպ թալիս տախի մուխայյէր օլուր, տիկէրսէ մէճմուի տէյնինի ասրւտան, վէ տիկէրսէ պէտէլի սուլէու քէֆիլտէն վէ պագըսընը ասըլտան ալուր :

“ՂՂԱ մատոէ : Քէֆիլ, մէքֆուլուն-լէհի պիրինին իւղէրինէ իհալէ իտիւպ, մէքֆուլուն-լէհ վէ մուհալիւն-ալէյն (ալա-ճագլը վէ հավալէյի իւղէրինէ ալան քիմնէ) տախի գապուլ իթսէ, հէմ քէֆիլ վէ հէմոէ մէքֆուլուն-անհ (վէ հէմ քէֆիլ օլուողու քիմնէ) պէրի օլուր :

“ՂՂԱ մատոէ : Քէֆիլի-պիլ-մալին վէֆաթինտէ մալ, մէք-ֆուլուն-պիհ թէրէքէսինտէն միւթալէպէ օլունուր :

“ՂՂԱ մատոէ : Սէմէնի մէպիէ (սաթըլըշ մալ պէտէլինէ) քէֆիլ օլուպ տէ պէյ ֆէսիս օլունսա, եախօտ մէպի սիլ-իս-թիհգագ զապթ վէ եա այալ իլէ բէտտ գըլընսա (մալին սօն-րատան սահապը չըգարագ զապթ օլունսա վէ եա գապուլ օլաճագ գուսուր իլէ օլ մալ կէրի վէրելոէ) քէֆիլ քէֆա-էէթաէն պէրի օլուր :

“ՂՂԱ մատոէ : Միւտատէթի մալիւմէ թէմամինէ տէք պիր մալ իճար օլունուպ աէ թէսմիյէ գըլընան պէտէլի իճարէսի-նէ պիր քիմնէ քէֆիլ օլուուգտա, միւտտէթի իճարէնին ին-գըլասինտէ (քիրանըն միւտտէթի եէթտիյինտէ) օլ քէֆալէթ տախի միւնիթէհի (պիթմիշ) օլուպ, պատէհիւ, օլ մալ իւղէ-րինէ միւնէտտէտէն (եէնիտէն) ագտի իճարէ օլունտուգտա օլ քէֆալէթին պունա շումուլի (ասլա ևլիշի-քլիյի) օլմազ :

Մաթպասի Սմիրէտէ թապ օլունմուշ տուր :

Ֆի ղուրը թէպիլէ վէլ Սէնէ ۱۷۸۷ :

ՊԻՍՏ-ԻԼԼԱԶ-ԻՐ ԲԱՀՄԱՄ-ԻՐ ԲԱՀԻՄ

Սուրերի հարրի հիւմայուն մուձիսինն
ամել օդունս :

ՔԻԹԱԳԻ ԲԱԳԻ

ՀԱՎԱԼԵ ՀԱԳԳԵՆՏԱ ՕԼՈՒՊ, ՊԻՐ ՄՈՒԳԱՏՏԵՄԵ ԻԼԵ
ԻՔԻ ՊԱՊԸ ՀԱՎԻ ՏԻՐ

ՄՈՒԳԱՏՏԵՄԵ

Հավաղեյէ տայր օդան շաբախարի գըզնիյյէ պեյանինք տիր :

“ՎՎՎ մատոէ : Հավալէ , տէյնի պիր զիմմէթտէն տիկէր
զիմմէթէ նադէ էթմէք տիր :

“ՎՎՎ մատոէ : Մուհիլ , հավալէ իտէն քիմնէ քի , մէայուն
տուր (պօրճլու պուլունան քիմնէ տիր) :

“ՎՎՎ մատոէ : Մուհալիւն-լէհ , տախն օլան (ալաճաղլը
պուլունան) քիմնէ տիր :

“ՎՎՎ մատոէ , Մուհալիւն-ալէյհ , քէնտի իւղէրինէ հա-
վալէյի գապուլ իտէն քիմնէ տիր :

“ՎՎՎ մատոէ : Մուհալիւն-պիհ , հավալէ օլունան մալ տըր :

ՂՂԱ մատոէ : Հավալբէի մուգայյէտէ , մուհիլին , մուհալիւն - ալէյն զիմմէթինտէ (պօրճլունուն հավալբէ վէրտիլի քիմէնին իւղէրինտէ) եախօս եէտինտէ օլան մալինտէն վէրմէք իւղէ- րէ տէյու մուգայյէտ օլան հավալբէ տիր :

ՂՂԱ մատոէ : Հավալբէի մութլադա , մուհիլին , մուհա- լիւն-ալէյնտէ օլան մալինտէն վէրմէք իւղէրէ տէյիւ մուգայ- յէտ օլմայան հավալբէ տիր :

Պ Ա Պ Ը Ե Վ Վ Ե Լ

ԱԳՏԻ ՀԱՎԱԼԻ ՊԵՅԱՆԻՆՏԻ ՕԼՈՒՊ . ԻՐԻ ՖԱՄԻԼԻ-
ՄԻԿՆԳԱՍՏ ՏԻՐ

ՖԱՄԻԼԻ Ե Վ Վ Ե Լ

Ռիւժնի հավալէ պէյանինտէ տիր :

ՂՂԱ մատոէ : Մուհիլ , քէնտի տաինինէ (պօրճլու ալա- ճագլըսընա) սէնի , Փիլանըն իւղէրինէ հավալբէ էթտիմ տէ- յիւպ , անլէր տախի գապուլ իթտիքլէրինտէ հավալբէ միւնտ- գըս օլուր :

ՂՂԱ մատոէ : Եալընըզ Մուհալիւն լէհ իլէ Մուհալիւն- ալէյն պէյնինտէ (եալընըզ ալաճագլը իլէ իւղէրինէ հավա- լէյի գապուլ էտէն արասընտա) ագտի հավալբէ օլունապիլիւր :

Մէսէլա , պիր քիմնէ պիրինէ , պէնիմ ֆիլանտէ օլան շու գատար զուրուշ ալաճազըմը հավալբէթէն սէն իւղէրինէ ալ ակիւպ , օ տախի գապուլ էթտիմ տէսէ ,

Եախօս , ֆիլանտէ օլան շու գատար զրշ ալաճազընը պէ- նիմ իւղէրիմէ հավալբէթէն գապուլ էթ տէյիւպ , օ տախի էթմսէ , հավալբէ սահին օլուր :

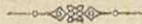
Հաթթա , մուհալիւն-ալէյհ սօնրա նատիմ օլսա նէտամէթի
(փիւշմանլըղը) գախտէ վէրմէզ :

“ԱՅ մատտէ : Եալընըզ Մուհիլ իլէ մուհալիւն-լէյհ պէյնին-
տէ իճրա օլունան հավալէ , Մուհալիւն-ալէյհէ լէտ-էլիլամ
(հավալէյի քէնտի իւստիւնէ ալաճադ ատէմէ խաղէր վէրիլ-
տլիլ անտէ) գապուլ էթախրտէ սահին վէ թէմամ օլուր :

Մէսէլա , պիր քիմնէ տախնինի տխսէր տկյարտէ օլան պի-
րինին իւղէրինէ հավալէ իտիւպ , տախն տախսի գապուլ իթ-
տիքտէն սօնրա մուհալիւն-ալէյհէ լէտ-էլիլամ օ տախսի գա-
պուլ էթակյի կիսի հավալէ թէմամ օլուր :

“ԱՅ մատտէ : Եալընըզ Մուհիլ իլէ մուհալիւն , ալէյհ
պէյնինտէ (եալընըզ պօրծլու իլէ հավալէյի իւղէրինէ ալան
քիմնէ արասընաա) իճրա օլունան հավալէ , Մուհալիւն-լէհին
դապուլինէ մէվգուֆէն միւնագըտ օլուր :

Մէսէլա , պիր քիմնէ պիրինէ , պէսիմ ֆիլանա օլան տէյ-
նիմի հավալէթէն սէն իւղէրինէ ալ տէյիւպ , օ տախսի գա-
պուլ էթաէ մէվգուֆէն միւնագըտ օլուպ , մուհալիւն-լէյհ
(ալաճադլը) գապուլ էթախրտէ հավալէ նաֆիդ օլուր :

ՅԱՍԽԸ ՍՍՆԻ

Շերախրի հավայի պէյանինտէ ՏՐ

“ԱՅ մատտէ : Ինիգատը հավալէտէ (հավալէճէ պիր մու-
դավէլէ պիթախյի վագըթ) մուհիլ իլէ , մուհալիւն-լէհին ա-
դըլ վէ մուհալիւն-ալէյհին ագըլ պալիդ օլմասը շարթ տըլ :

Պինաէն-ալէյհ , սասկիի զայրի-միւմէյիիզին պիրինէ պօրճ
հավալէ իթմէսի վէ պիրինտէն հավալէ ալմասը պաթըլ օլ-
տըղը կիափի , սապի կէրէք միւմէյիզ օլսուն վէ կէրէք զայրի
միւմէյիզ օլսուն , վէ կէրէք մէէզուն վէ կէրէք մահճուր
(վէ օլ չօճուգ ալըլ վէրիշէ կէրէք իզինլի վէ կէրէք նղինսիզ
օլսուն) պիրինտէն քէնտի իւղէրինէ հավալէ գապուլ էթմէսի
պաթըլ տըլ :

ՂՂՕ մատոէ : Հավալէնին նիփաղինտէ (իճրասընտա) մուհիւ իլէ մուհալիւն-լէնին պալիդ օլմասը շարթ տըր :

ՂՂՆԱԷՆ-ալէյն, սասիյի մումէյիզիզին հավալէսի վէ հավալէ ալմասը վէլիսինին իճաղէթինէ մէջութէն (պապասը եա օնուն կիափի պէօյիւյիւ օլան զաթըն իզին վէրմէսինէ գալարագ) միւնագըտ օլուր, վէ վէլիսի իճաղէթ վէրտիբոտէ նաֆիլ (վէ վէլիսի իչին վէրիբոտէ հավալէնին հիւքմիւ իշլէր) օլուր : Շու գատար քի հավալէ ալտըղը սուրէթտէ վէլիսի իզին վէրսէ տախի մուհալիւն-ալէյնին մուհիլտէն տահա մէլի եանի դանի օլմասը շարթ տըր (էօյլէ պիր եէնի եէթմէ քիմսէ վէլիսինին իզնիյլէ հավալէ ալտըղը վագըթ հավալէյի իւղէրինէ ալան քիմսէնին պօրճլուտան տահա մալտար վէ զէնկին օլմասը շարթ տըր) :

ՂՂԱ մատոէ : Մուհալիւն-ալէյնին մուհիլէ մէտյուն օլմասը (իւղէրինէ հավալէյի գապուլ էտէն քիմսէնին քէնտիյի հավալէ վէրէնինէ պօրճլու պուլունմուշ օլմասը) շարթ օլմայուպ, Մուհիլին անտէ ալածաղը օլմասատէ հավալէսի սահին օլուր :

ՂՂԱՎ մատոէ : Հէր տէյնքի անա քէֆալէթ սահին օլմայա հավալէսի տախի սահին օլմաղ :

ՂՂԱՀ մատոէ : Հէր տէյն քի անա քէֆալէթ սահին օլա հավալէսի տախի սահին օլուր :

Ֆագաթ, մուհալիւն-պիհին (հավալէ օլունան շէյին նէ վէ եա գաչ զուրուշ օլսուղու) մալիւմ օլմասը լէազըմ տըր :

ՂՂՆԱԷՆ-ալէյն, տէյնի մէճհուլին հավալէսի սահին օլմաղ :

Մէսէլս, փիլանտէ սապիթ օլաճագ ալաճաղընը հավալէթէն գագուլ էթտիմ տիսէ հավալէ սահին օլմաղ :

ՂՂԱ մատոէ : Ասալէթէն զիմմէթէ միւթէրէթթիպ օլան տիւյունի սահիհէնին (շօլ ասուլ զիմմէթէ կէմիշ օլան սահին պօրճլարըն) հավալէսի սահին օլարղը կիափի, ճիճէթի քէֆալէթ ու հավալէտէն տօլայը զիմմէթէ միւթէրէթթիպ օլան տէյնին հավալէսի տախի սահին օլուր :

ՊԱՊԸ ՍԱՆԻ

ԱՀՔԵԱՄԻ ՀԱՎԱԼԵՐ ՊԵՑԱՆԻՆՏԵ ՏԻՐ

ՂՃ մատուք : Հավալէնին հիւքմիւ պու տուր քի , Մուհիլ (պօրճունու պաշտամընա հավալէ իտէն քիմսէ) պօրճուն-տան , վէ քէֆիլի վար իսէ քէֆալէթտէն սէրի օլուր , վէ Մուհալիւն-ալէյհատէն օլ պօրճու միւթալէպէ իթմեք հագդը , մուհալիւն-լէհէ սապիթ օլուր :

Վէ միւթէհին պիրինի բահին իւղէրինէ (վէ իրէհին ալամ քիմսէ պիրիսինի ըէհինի վէրէն քիմսէյէ) հավալէ իթափիտէ արթըգ ըէհինի հապս ու թէվզըթէ (եանընտա ալը գօմազա) սալահիյէթի գալմազ :

ՂՃ մատուք : Մութլադ օլարագ (հավալէ վէրէն պօրճունուն , հավալէյի իւստիւնէ ալամ քիմսէտէ փարսոսըն-տան եա պիր չէյինտէն էօտէնմէք շարթը պուլունմայարագ) հավալէ իթափաէ էյէք մուհալիւն-ալէյհատէ ալաճաղը եօդ իսէ , պատէլէտա մուհալիւն-ալէյհ մուհիլէ ըիւ ճու իտէր (էօտէ-տիտէն սօնրա հավալէյի իտէնէ տէօնիւպ վէրտիյինի իսթէր) :

Վէ էյէք ալաճաղը վար իսէ պատ էլէտա տէյնիյէ թագաս օլուր (էօտէտիտէն սօնրա պօրճուլլա գարըշըլաշըր) :

ՂՃ մատուք : Հավալէի-մուգայյէտէտէ մուհիին , մուհա-լիւն-պիհտէն թօլայը հագդը միւթալէպէսի միւնգ աթի օլուր : (Հավալէ վէրէն պօրճունուն հավալէյի գապուլ էտէն քիմ-սէտէքի փարսոսընտան եա մալինտէն էօտէնմէք շարթըլլա կէօսթէրտիյի հավալէտէ , պօրճու պուլունան քիմսէ արթըգ օլ մալը հավալէյի գապուլ իտէն քիմսէտէն իսթէյիպ արա-մայա հագդը գալմազ :

Վէ մուհալիւն-ալէյհ արթըգ անը մուհիլէ վէրէմէզ :

Վէ վիրսէ զամին օլուր (օլ մալը պօրճույա վէրմիշ օլսա եինէ հավալէ օլուռ զու ալաճաղլլյա էօտէյէնէք ափիր) :

Վէ պատէլ-դաման մուհիլէ ըիւ ճու իտէր (վէ թազմին էթափ-տէն սօնրա օլ հավալէ իտէն պօրճուտան էօտէտիյինի իսթէր) :

Վէ գապլէկլէտա մուհիլ տիւյունի թէրէքէսինտէն իդյաս
օլորզը հալտէ ֆէվլթ օլսա, սաիր տախնէրի մուհալիւն-պիհէ
միւտախնէլէ իտէմէզլէր : (Վէ էտէմէզլէն էվմէլ ոլ պօրճլու
մալինտէն զիյատէ պօրճ պըրագարադ էօլմիւշ օլսա պաշդա
ալաճագլըլարը պու հավալէջէ գարշըլդ կէօսթէրիլմիշ օլսան
մալը օրթալարընա ալրպ տա զուրամայա դօյամաղար) :

ԴԶԴ մատոէ : Պայիին (պիր մալը սաթան ատէմին) միւշ-
թէրի զիմմէթինտէ սէմէնի մէպի (մալ պէտէլի) օլան ալաճա-
ղընտան վիրիլմէք իւղէրէ տէյիւ մուգայյէտ օլսան հավալէ-
տէ, մէպի գապլէթ-թէոլիմ (օլ մալ թէոլիմ օլմաղտան էվ-
վէլ) հէլաք օլուպ տէ սէմէն սագըթ օլսա:

Եախօտ, մէպի, Խըյարը-շարթ, եա Խըյարը-բույէթ, եա
Խըյարը-սյալ իլէ րէտա օլունսա, վէ եախօտ իդալէի պէյ
էտիլսէ (եա կէրիյէ խայըրլաշըլմըշ օլսա) հավալէ պաթըլ օլ-
մազ, վէ մուհալիւն-ալէյն պատ-էլէտա մուհիլէ րիւճու իտէր,
եանի վէրտիյինի մուհիլտէն ալուր :

Ամմա, միւսթահագ (օլ շէյին սօնրատան պիր ասըլ սահա-
պը) չըդուպ տէ մէպի (օլ մալ) զապթ օլունմաղլէ մուհալիւն-
ալէյին օլ տէյնտէն պէրի (իլիշիքսիդ) իտիւյի թէպէյիին
իթսէ հավալէ պաթըլ օլուր:

ԴԶՀ մատոէ : Մուհիլին, մուհալիւն-ալէյն եէտինտէ էմա-
նէթ օլան մէպլաղինտէն վիրիլմէք իւղէրէ տէյու մուգայյէտ
օլան հավալէտէ միւսթահըդ (օլ հավալէի գապուլ իթմիւ օ-
լան քիմսէտէքի էմանէթ շէյինին սօնրատան ասըլ սահիպի)
չըդուպտէ օլ մալ զապթ օլունսա հավալէ պաթըլ օլուր :

Վէ պօրճ մուհիլէ ալտէթ իտէր (վէ պօրճ եինէ հավալէ
իտէն պօրճլու քիմսէնին իւսատինտէ գալըր) :

ԴԶԾ մատոէ : Մուհիլին մուհալիւն-ալէյն եէտինտէքի
մէպլաղինտէն վիրիլմէք իւղէրէ տէյիւ մուգայյէտ օլան հա-
վալէտէ օլ մէպլաղ թէլէֆ օլորզը սուրէթտէ էյէր մազմուն
տէյիլ իսէ) էյէր թազմինի լքազըմ կէլմէյէնէք շէյ իսէ) հա-
վալէ պաթըլ օլուր, վէ պօրճ մուհիլէ ալտէթ իտէր :

Վէ էյէր մազմուն իսէ (վէ էյէր օլ թէլէֆ թազմինի լէտ-
զըմ կէլիր թէլէֆտէն իսէ) հավալէ պաթըլ օլմազ :

Մէսէլա, Պիրի, պիր քիմսէնին եէտինտէքի էմանէթ ագ-

չեսինտէն վիրմէք իւղէրէ տախնինի օլ քիմսէնին իւղէրինէ հավալէ իթտիքաէ , գապլէլախող (տահա ալմազտան) օլ ագչէ պիլա-թէատր թէլէֆ օլսա հավալէ պաթըլ օլուր , վէտա-ինին ալտանազը մուհիլէ ալոտէթ իտէր :

Ամման , օլ ագչէ մալի մաղսուալ (չալբնմըլ եա զասպ օլմուշ մալ) օլսա , եախօս էմանէթ օլուպ տէ օլ քիմսէնին իթլա-ֆիյլէ (թէլիփ էթմիշ օլմասըլլա) էօտէմէսի լէազըմկէլսէ , հավալէ պաթըլ օլմազ :

ԴՐԴ մատոէ : Պիր քիմսէ , քէնսոփւսինին պիր մուայյէն մոլինի սաթուալ տէ սէմէնինտէն էտա էթմէք իւղէրէ տախ-նինի պիլինին իւղէրինէ հավալէ , վէ օ տախի օլ շարթ ըլա հավալիլի գապուլ էթսէ սահին օլուր :

Վէ մուհալիւն-ալէյհ օլ մալը սաթուալ տէ սէմէնինտէն տէյնի էտա իթմէք իւղէրէ իճպար օլունուր :

ԴՐԴ մատոէ : Հավալէի միւպհէմէտէ , եանի , մուհալիւն-պիհին թէաճիլ ու թէէճիլի (եանի հավալէ օլունան շէյ փէ-շին մի եա վատէլի մի իտիւյի) պէյան օլունմայան հավալէտէ , տէյն , եյէր մուհիլ իւղէրինէ մուաճճէլ իսէ (եյէր քի պօրճ պօրճլունուն իւղէրինէ վագթի վատէսի օլմայան պօրճ իսէ) հավալէյի-մուաճճէլէ օլուպ , մուհալիւն ալէյհին անը հէման թէէտիյէսի (անխաէ էտա էթմէսի) լէազըմկէլիւր :

Վէ եյէր տէյն միւէճճէլ իսէ (վատէլի թագսիթլի պօրճ իսէ) հավալէի միւէճճէլէ օլուպ , վատէսի հիւլուլինտէ էտա-սը լէազըմ օլուր :

ԴՐԴ մատոէ : Մուհալիւն-ալէյհ տէյնի էտա էթմէտէն մուհիլէ ըիւճու իաէմէզ :

Վէ ըիւճու իտէճէք օլառուդտա մուհալիւն-պիհ իլէ ըիւճու իտէր , եանի , նէ ճինս ագճէ հավալէ օլունմուշ իսէ մուհիլ-տէն անը ալուր , եօխսա միւէտտա իլէ (էտա էթմիշ օլտու-ղու շէյ իլէ) ըիւճու իտէմէզ :

Մէսէլա կիւմիւշ ագչէ հավալէ օլունուպ տէ ալթուն վէր-սէ Մուհիլտէն կիւմիւշ ագչէ ալուպ ալթուն միւթալէպէ ի-տէմէզ :

Քէզալիք , պաշգա էմվալ վէ էշյա իլէ թէէտիյէ էթսէ հավալէ օլունան ագչէյի ալուր :

ՂՃԱ մաստէ : Մուհալիւն-պիհին էտասկյլէ (հավալէ օլունան շէյ եէրինէ եաթընճա) եա տիկէր պիրինին իւզէրինէ հավալէսիյլէ , եախօտ մուհալիւն-լէհին մուհալիւն-ալէյհի իսլրասըյլա (եախօտ ալաճադլընըն հավալէյի իւզէրինէ ալմըշ օլան ատէմի արատան չըգարմըշ օլմասըյլա) մուհալիւն-ալէյհ տէյնտէն պէրի (հավալէյի գապուլ իթմիշ օլան քիմնէ պօրճտան իլիշիքսիզ գալմըշ) օլորզը կիպի , Մուհալիւն-լէհ , մուհալիւն-պիհի հիպա եախօտ թասատուգ էտիպտէ (էօյլէ տէ ալաճադլը , հավալէ օլունան մալը պաղըշլասա եա սատադա եօլունտա վէրիւ պէտէ) Մուհալիւն-ալէյհ տախսի դապուլ իթսէ քէզալիք տէյնտէն պէրի (պօրճտան դուրթուլմուշ) օլուր :

Վ + + մատատէ : Մուհալիւն-լէհ , (հավալէ ճիհէթիյլէ ալաճադլը օլան) ֆէվթ օլուալ տէ մուհալիւն-ալէյհ անա վարիս օլսա հավալէնին հիւքմիւ դալմագ :

Նազըրի Տիվանի-Ահքէամի Ատլիյյէ Ահմէտ ձէվտէթ :

Ան Ազայի Շուրայի-Տէվլէթ Սէյֆ-էտ-տին :

Ան ազայի Տիվանի Ահք . Ատլիյյէ իս-սէյիտ Ահմէտ Խուլուսի :

Ան ազայի Տիվանի Ահքէամը Ատլիյյէ իս-սէյիտ Ահմէտ Հիլմի :

Ան ազայի Շուրայի Տէվլէթ Մուհամմէտ էմին :

Ան ազայի ճէմլիյէթ խպնի Ապիտին զատէ Ալէա-էտ-տին :

ՊԻՍՄ-ԻԼԼԱՀ-ԻՐ ՌԱԶՄԱՆ-ԻՐ ՌԱԶԻՄ

Սուրերի խաքքի հիւմայուն մուռիպիննէ
ամել օղունս :

ՔԻԹ-Ա-ՊԻ ԽԱՄԻՄ

ԲԵՀԻՆ ՀԱԳԳԱԾՆՍ. ՕԼՈՒՊ ՊԵՐ ՄՈՒԳԱՏՏԵՄԵ ԻԼԵ
ՏԵՕՐԹ ՊԱՊԸ ՇԱՄԻԼ ՏԻՐ

ՄՈՒԳԱՏՏԵՄԵ

Ռեհինն ասյիր օրան լարըւահարի վրգնիյյկ պեյտանինք Տիր :

Վ + Ն մատուէ : ԾԵՀին , պիր մալը անտէն իոթիփասը միւմ-
քին օլան պիր հագ մուգապիլինտէ մահպուս վէ մէզգուփ
գըլմագ արը :

Վէ օլ մալէ մէրհուն տէնիլակյի կիպի , ԾԵՀին տախի
տէնիլիր :

Վ + Կ մատուէ : Իրթիհան , ԾԵՀին ալմագ արը :

Վ + Կ մատուէ : Բահին , ԾԵՀին վիրէն քիմսէ տիր :

Վ + Հ մատուէ : Միւրթէհին , ԾԵՀին ալան քիմսէ տիր :

Վ + Օ մատուէ : Ատլ , ԾԵՀին վէ միւրթէհինին էմնիյէլ
խտիւպտէ ԾԵՀինի թէվակի ու թէսլիմ իթտեքւէրի քիմսէ տիր :

Պ Ա Պ Ը Ե Վ Վ Ե Լ

Ա Դ Տ Ի Ռ Ե Հ Ի Ն Ե Տ Ա Խ Ր Մ Կ Ս Ա Խ Ի Լ Պ Ե Յ Ա Ն Ի Ն Տ Ե Լ Ե Տ Ո Լ Ո Ւ Թ Ի Վ Ա Խ Վ Ա Ր Ա Մ Տ Ի Խ Ն Գ Ա Ս Է Մ Տ Ե Բ

Ֆ Ա Ս Ա Լ Ը Ե Վ Վ Ե Լ

Ռ ի ս բ ն ի ր ե կ ս ի մ ե կ տ ա յ ր օ լ ա ն մ հ ա ա յ լ պ է յ ա ն ի ն ե ս կ տ ի ր :

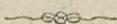
Վ ։ Ն մ ա ս տ է : Բ ա հ ի ն վ է Մ ի ւ ր թ է հ ի ն ի ն ի ճ ա ա պ վ է գ ա պ ու լ ի ի լ է ր է հ ի ն մ ի ւ ն ա զ լ ա օ լ ո ւ ր , ֆ ա գ ա թ , գ ա պ զ պ ու լ ո ւ ն մ ա տ ր դ ն ա (ր է հ ի ն օ լ ա ն շ է յ դ ա պ թ ա ա լ ը ն մ ը շ օ լ մ ա ա լ դ ն ա) թ է մ ա մ վ է լ ք ա պ լ մ օ լ մ ա լ ,

Պ ի ն ա է ն - ա լ է յ հ , բ ա հ ի ն , գ ա պ լ է թ թ է ս լ ի մ ր է հ ի ն տ է ն ը ի ւ ն ու ի տ է պ ի լ ի ր (պ ու ն ա պ ա գ ա ր ա գ ր է հ ի ն վ է ր է ծ է . ք ա տ է մ ր է հ ի ն ի թ է ս լ ի մ է թ մ է դ ո ւ է ն է վ է լ ի ս թ է ր ս է ճ ա յ ա ր) :

Վ ։ Վ մ ա ս տ է : Բ է հ ի ն ի ն ի ճ ա ա պ վ է գ ա պ ու լ ի , բ ա հ ի ն , պ ու շ է յ ի ս ա ն ա տ է յ ն ի մ մ ո ւ գ ա պ ի լ ի ն ա է ր է հ ի ն ի թ ա խ ի մ տ է յ ի ւ պ , ե ա խ օ տ , պ ու մ ա է լ ո ւ է ա փ է լ է ր պ ի ր ս է օ լ ս է յ լ է յ ի ւ պ մ ի ւ ր թ է հ ի ն ա ա խ ի գ ա պ ու լ ի թ ա խ ի մ վ է ե ա խ օ տ ր ա ղ ը օ լ ո ւ մ տ է մ է . ք կ ի պ ի ր ի զ պ ա յ է տ է լ ա լ է թ ի տ է ր պ ի ր ս է օ լ ս է յ լ է մ է . ք ա փ ի ր :

Վ է ր է հ ի ն լ ա փ ղ ը ն ը ն ս է օ յ լ է ն մ է ս ի շ ա ր թ տ է յ ի լ տ ի ր :

Մ է ս է լ ա , պ ի ր ի շ ո ւ գ ա ս տ ա ր զ ո ւ ր ո ւ շ ա պ ի ր շ է յ ի շ թ ի ր ա լ է պ ա յ ի է պ ի ր մ ա լ վ ի ր ի ւ պ տ է փ ա ր է յ ի ի վ է ր լ ն ճ է յ է գ ա ս տ ա ր պ ո ւ ն ո ւ ա լ ը գ օ յ տ է տ է ս է օ լ մ ի շ օ լ ո ւ ր :

ՅԱՍԼԸ ՍՍՆԻ

Ինիգատի րեհնեին շարքարը պէյանինք տիր :

Վ + Ա մատուէ : Բահին վէ միւրթէ հինին աղըլ օլմասը (աէլի եա սէլսէմ օլմամասը) շարթ տըր , ամմա պալիկ օլմասը շարթ տէլիլ տիր :

Հաթթա , սապլիի միւմէյ յիզին բէհին ու իրթիհանը ճախ ալիր : (Հաթթա պիւլուղէ էրմէմիշ ամմա քէնտիսի իչին խայրը շէրի սէչէպիլէն պիր չօճուղուն տախիլ բէհին ալըպ վէրմէսի ճախ տիր) :

Վ + Ա մատուէ : Մէրհունուն սաթթըլմազա սալիհ պիր շէյ օլմասը (բէհինին սաթթըլմապիլիր պիր շէյ օլմասը) շարթ տըր :

Պինաէն .ալէյհ , վազթի ադտուէ մէվծուտ վէ մալի մէթդում վէ մագտուր .իթ թէսլիմ օլմասը (բէհինէ դօնուլան շէյ հաղըր վէ էլէ կէլիր վէ թէսլիմի միւմքին օլան մալ օլմասը) լէաղըմ տըր :

Վ + Ա մատուէ : Մէրհունուն մուգապիլի մալ , մազմուն օլ մագ (բէհինէ գարշըլդգ օլան մալ թազմինի լէաղըմ կէլիր պիր շէյ օլմասը) շարթ տըր :

Պինաէն .ալէյհ , մաղի մաղսուտ (չալընմըշ եա դասպ օլ մուշ մալ) իչիւն բէհին ալմագ ճախ տիր : Էմանէթ օլան մալ իչիւն բէհին ալմագ սահիհ օլմազ :

ՅԱՍԼԸ ՍՍԼԻՍ

Մերհունուն զելակի մուրքապլիսի վէ ազտի րեհինքն ա սօնրա վազը օլան թկացիլ վէ զիյատէ հաղզընքա տըր :

Վ + Ա մատուէ : Պէյաէ պիլըա-զի.քը տախիլ օլան միւշթէմիլաթ (պագ Դ՞ + մատուէտին Դ՞Ա.յա դատար) բէհինտէտ տախիլ :

տախիլ օլուզը կիսի , պիր արաս ըէհին իտիլտիքտէ իւզէրին-
տէքի պիլ-ճիւմիէ եշարկյլէ (աղաճարըյլա) մէյվէսի, վէ մաղ-
րուսաթ վէ մէզրուաթի սահրէսի (պաշդա տիքիլիր էքիլիր օ-
լան շէյլէրիտէ) սարահէթէն զիքը օլունմասա պիլէ տախիլ օլուր:

ՎՎԴ մատոէ : Ծէհինին ըէհինի ախէրէ թէպտիլի ճախզ տիր:

Մէսէլա , պիր քիմնէ շուր գատար զուրուշա տէյնի մուգա-
պիլինտէ պիր սատաթ ըէհին իթտիքտէն սօնրա պիր գըլըն
կէթիւրիւպտէ սատթըն եէրինէ պունու ալ տէսէ վէ միւր-
թէհին տախի սատաթը ըէտտա իլէ (կէրի վէրիպ) գըլընը ալսա
ոլ մէպլաղ մուգապիլինտէ գըլըն մէրհուն օլուր :

ՎՎԵ մատոէ : Պատ-էլ-ագտ ըահինին մէրհունի թէզյիտի
ճախզ տիր :

Եանի պիր շէյի ըէհին իթտիքտէն սօնրա հէնուղ ագտ
պագը իքէն անա տիկէր պիր մալը տախի ըէհին օլարագ
իլավէ էթմէսի սահին օլուր :

Վէ պու զիյատէ ասլ ագտէ միւլթէհիզ (իլհագ օլմուշ)
օլուր , եանի ասլ ագտ կիւյա պու իքի մալ իւզէրինէ վա-
րիտ օլմուշ օլուր :

Վէ պու իքի մալին մէճմուի (հէքունի) հիյնի զիյատէտէ
գահմ օլան տէյնէ մէրհուն օլուր :

ՎՎՀ մատոէ : Պիր տէյն մուգապիլինտէ պիր մալ ըէհին
իտիլտիքտէ եինէ ոլ ըէհինէ մուգապիլ օլմագ իւզէրէ տէյ-
նին թէզյիտի (պորճ տահա արթըրըլսա) սահի՞ օլուր :

Մէսէլա , պիր քիմնէ պին զուրուշ տէյնի մուգապիլինտէ
իքի պին զուրուշլուգ պիր սատաթ ըէհին իթտիքտէն սօնրա
եինէ ոլ ըէհինէ մուգապիլ օլմագ իւզէրէ տախինտէն պէշ եիւղ
զուրուշ տահա ալսա ոլ սատաթ պին պէշ եիւղ զուրուշա ըէ-
հին օլմուշ օլուր :

ՎՎԾ մատոէ : Մէրհունտան միթէվէլլիստ զիյատէ (ըէհին
օլան շէյին տուրտուզու եէրտէ քէնտի քէնտինէ արթմասը եա-
գըլյմէթլէնմէսի) ասլ մէրհուն իլէ պէրապէր մէրհուն օլուր :

ՊԱՊԸ ՍԱՆԻ

**ՌԱԶԻՆ ՎԵ ՄԻՒՐԹԵՀԻՆԵ ՄԻՒԹԵՍԱԱԼՐԳ ՊՈԶԸ
ՄԷՍԱԱԻԼ ՊԵՅԱՆԻՆՏԵ ՏԵՐ**

ՎՎՎ մատուէ : Միւրթէհին խօսապէ-խօս (րէհին ալան ա-
տէմ քէնտի քէնտինէ) ագտի րէհինի ֆէսխ իտէպիլիւր :

ՎՎՎ մատուէ : Միւրթէհինին ըիդասը (րէհին ալանըն կէօն-
լիւ) օլմատըդճա , բահին (րէհին վէրէն) ագտի րէհինի ֆէսխ
իտէմէզ :

ՎՎՎ մատուէ : Բահին վէ Միւրթէհին պիլ-իթիփադ ագտի
րէհինի ֆէսխ իտէ պիլիւրէզ :

Ցազաթ , պատէլ ֆէսխ միս ըթէհինին օլ րէհին մուգա-
պիլինտէքի ալաճաղրնը բահինտէն իսթիփա իտինձէյէ (ալըն-
ճայա) տէկին՝ սէհինի հապս ու իմսաքէ (էլինտէն չըդարըպ
վէրմէմէյէ) սալահիյէթի վար տըր :

ՎՎՎ մատուէ : Մէքփուլուն-անհըն (չօլ պօրճունա քէփիլ
կէսոթէրէն քիմէնին) քէփիլէ րէհին վիրմէսի ճափլ տիր :

ՎՎՎ մատուէ : Պիր մէտյունուն իքի տայինի (պիր պօրճլու-
նուն իքի ալաճագլասը) կէրէք պիրի պիրիլէ շէրիք օլսուն
վէ կէրէք օլմասուն քէնտիւսինտէն պիր րէհին ալսալոր ճա-
խլ օլուր :

Վէ պու րէհին իքի տէյինի մէճմուի մուգապիլինտէ մէր-
հուն (իքի պօրճուն թիւմիւնէ գարշըլըդ րէհին օլմուշ) օլուր :

ՎՎՎ մատուէ : Պիրի , իքի քիմէտէ օլան ալաճաղը իչին
պիր րէհին ալսա ճափլ օլուր , պու տախի իքի ալաճաղըն
մէճմուինէ մէրհուն օլուր :

ՊԱՊԸ ՍԱԼԻՄ

ՄԵՐՀՈՒՆԵ ՄԻՒԹ-ԱԱԼԻՐԴ ՄԷՍԱԻ, ՊԵՅՄԱՆԻՆՏԵ
ՕԼՈՒԹ ԽԲԻ ՖԱՍԼԵ ՄԻՒՆԳԱՍԱԿՄ ՏԻՐ

ՖԱՍԼԻ ԷՎՎԵԼ.

ՄԻՐԻՌԱՆՈՒ ԱԿՈՒՆԻՔ ու մասարիցի պեյտանինտէ տիր :

ՎԴԴ մատոէ : ԾԷՀԻՆԻ, միւրթէհին (ԾԷՀԻՆ ալան քիմսէ ըէհինի) պիդղալծ հըփղ էտէր, եախօստ այալը, եա շէրիքի, եախօստ խրամէթճիսի կիպի էմինի օլան քիմնէյէ հըփղ իլժտիրիր :

ՎԴԴ մատոէ : Եէր քիրասը վէ պէքճէ իւճրէթի կիպի ըէհինին մուհաֆազասը իչիւն օլան մասրափ միւրթէհինէ ախտ տիր :

ՎԴԴ մատոէ : ԾԷՀԻՆԻ հայվան իսէ ուլափը (եէմի) վէ չօպան իւճրէթի,

Վէ ագար իսէ թէամիրի վէ սագդը վէ թէլգըհը վէ օթլարընըն այլդլանմասը վէ խարդընըն թաթէիրի կիպի պագասը, վէ խլահը մէնափիի իչիւն օլան մասրափ, ըահինէ ախտ տիր, (վէ ըէհին օլմուշ շէյ խան տիւքէան էվ պաղ վէ թարլա պօսթան իսէ անլէրին թամիրի սոյու աշը կիւպրէսի վէ արդլարը վէ օթլարընըն այլդլանը թէմիզէնիպ եինէ հալի իւզէրէ պըրագըլմասը վէ մէնփաաթընըն խլահը իչիւն իդթիղա էտէն մասարիֆէր ըէհինի վէրէն ատէմէ տիւշէր) :

ՎԴԾ մատոէ : Ծահին ու միւրթէհինաէն պիրիսի տիկէրինէ ախտ օլան մասրափը խօս-պէ-խօստ իփա իթաէ թէպէրը րիւ տիւր, սօնրա մութալէպէ իտէմէղ, (ԾԷՀԻՆԻ վէրէն եա ալանտան պիրինէ տիւշէճէք մասրափը օպիրի քէնտիլլյինտէն եափարաս թէպէրիյի սայըլըր սօնրա էօթէքինտէն ալամաղ):

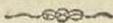
ՅԱՄԼԸ ՍԱՆԻ

Րհիմինի միւսքասր հազզընտա տր :

ՎԴՎ մատոէ : Պիր քիմնէ տիկէրին մալինի խթիարէ իտիւպ
տէ (արլյէթէն էօտիւնճ գուլլանմադ իշիւն ալուստա) անըն
եղնկյլէ բէհին իթմէք ճակիլ օլուր :

Վէ պունա բէհինի միւսթաար տէնիլիր :

ՎԴՎ մատոէ : Մալ սահիպի շու դատար զուրուշա վէ ես
շու ճինս մալ մուգապիլինտէ , եախօտ ֆիլան ատէմէ , վէ
եախօտ ֆիլան պէլուէտէ բէհին իտիլմէք իւզէրէ տէյու մու-
դայյէտէն (պէօյլէ թըխէթիլ շարժ դպյարագ) իղին վէրտիք-
տէ , միւսթաիր (օլ շէյի արլյէթէն գուլլանան քիմնէ) տախի
անճագ անըն (մալ սահիպինին) գայտ ու շարժընա մուվա-
ֆըդ օլարագ բէհին իտէ պիլիւր :

Պ Ա Պ Ը Բ Ա Պ Ի

ԲԵՀԻՆԻՆ ԱՀՔԵԱՄԸ ՊԵՅԱՆԻՆՏԷ ՕԼՈՒՊ ՏԵՇԹՅ

ՅԱՄԼԸ ՄԻՒՆԳԱՍԵՄ ՏԻՐ

ՅԱՄԼԸ ԵՎԱԿԻ

Րհիմինին ահմեամը ումումիյյիսի պեյանինտէ տիր :

ՎԴՎ մատոէ : Բէհինին հւեքմիւ , գէքքինէ դատար միւր-
թէհինին հագդը հապոը օլմագ , վէ բահին գէվիթ օլուուգ .

տա սակիր զուրեմատան ահազգ օլարադ բէհինտէն իսթիփայի տէյն իտէ պիլմէք տիր :

(Բէհինին հիւքմիւ պու տուրքի բէհին ալան ատէմ իւղիւլիւպ քէսիլէնէ գատար բէհինի տութու ալը դօր, վէ բէհին վէրէն ատէմէ օլիս ըսէ պաշդա ալաճագլըլըլընտան էվվէլ բէհինտէն քէնտի հագդընը ալըր) :

ՎՎ+ մատաէ : Բէհին , պօրճուն միւթալէպէսինէ մանի օլմայուպ , (բէհին օլան շէյ պօրճուն իսթէնիլմէսինէ էնկէլ օլմայուպ) , բէհինի գատպ էթտիքտէն սօնրա տախի միւթէհինին բահինտէն ալաճազընը միւթալէպէյէ սալահիյէթի պադը տըր :

ՎՎ\ մատաէ Տէյնին պիր մըդտարը իփա օլունտուգտա անս մուգապիլ բէհինին պիր մըդտարընը բէտտ իթմէք լէտպմէկէլմէյիւպ , պագըյէի տէյնի թէմամէն իսթիփա իտինճէյէտէք միւթէհինին մէճմուի բէհինի հապս ու իմնաքէ սալահիյէթի վար արը , (պօրճուն պիր ալը էօտէնմէքլէ բէհինտէն տէ պիր մըդտար շէյ կէրի վէրըմէք լէազըմկէլմէդլթէմամէն էօտէնինճէյէտէք բէհինին թօփունուտա բէհին ալան քիմսէ եանընտա տութուսադ տութար) :

Ֆագաթ , իքի շէյ բէհին օլունտուգտա հէք պիրի իչիւն տէյնտէն պիր մըդտար թէային օլունմուշ խէ , պիրիսի իչիւն թէային օլունան մըդտար էտա օլունտուգտա , բահին եալընը անը թախիս իտէպիլիւր (բէհին վէրէն ատէմ անճաք օլ փարչայը գուրթարապիլիր) :

ՎՎ\ մատաէ : Բէհինի միւսթաարը թախիս իլէ քէնտիւյէ թէսլիմ իթմէք իւղէրէ սահիպինին բահինի միւսթափիրի միւախէզէյէսալահիյէթի վար արը , վէ միւսթափիր փագըր սէպէպիլէ էտափիտէյնտէն աճիլօլսըլը սուրէթտէ մուիր օլտէյնի քէնտիւթարաֆինտէն էտա իլէ մալինի բէհինտէն թախիս իտէպիլիւր : (Ծոլ պիր նէմնէքի էլին օլուսլ տա սահիպինին իւնկըլէ պիր եէրէ բէհին գօնուլմուշ օլա , օնուն բէհինտէն գուրթարըլըպ տա քէնտինէ թէսլիմ օլմասը իչիւն մալին սահիպի , բէհինէ դօյան ատէմի տութար , վէ օտա փագըրըլը սէպէպիլէ պօրճունու էօտէյէմէտալիի հալտէ կիտիալ քէնտի էտա էտէրէք մալինի բէհինտէն քէնտիսի գուրթարապիլիր :

ՎԴՎ մատուէ : Բահին ու միւրթէհինին վէֆաթիլէ բէհին պաթըլ օլմաղ : (Բէհինի վէրէն եախօսա ալան էօլմէյիլէ բէհին պաթըլ օլմաղ) :

ՎԴՎ մատուէ : Բահին ֆէվթ օլտուգտա վէրէսէսի քիպար իսէ անըն մագամինէ գափիմ օլուալ (բէհին վէրէն ատէմ էօլմը վէ վարփալէրի տէ չօճուգ օլմոյուալ պիոյիւք քիմսէլը օլուրսա օնուն եէրինէ տուրուպ) թէրէքէտէն թէկտկիէի տէյն իլէ բէհինի թախլիս իթմէլէրի լէազըմ օլուր :

Վէ էյէր վէրէսէ սըզար իսէ , եախօս քիպար օլուալ տէ զափիլ , եանի միւտտէթի սէֆէր պախո օլան եէրտէ իսէ , վասիսի միւրթէհինին իղնկյլէ բէհինի սաթուալ , սէմէնինտէն թէկտկիէի տէյն էյէր , (վէ էյէր վարփալէրի քիւչիւք չօճուգդար իսէ , եախօս պէօյիւք օլուր տա սէֆէր վագթի ուզագ եէրտէ պուլունուրսա , վասի բէհինճինին իղնկյլէ բէհինի սաթըլը տութանընտան էօլէնին պօրծունու էօտէր) :

ՎԴՎ մատուէ , Բահինի միւսթափի կէրէք պէր-հայաթ պուլունսուն վէ կէրէք ֆէքքի բէհինտէն մուգատտէմ ֆէվթ օլուն , բէհինի միւսթապըն մուգապիի օլան պօրճ էտա օլունմատըգճա մուիր օլան քիմսէ մալինի միւրթէհինտէն ալամաղ , (շօլ էլ մալընը սահիպինին իղնկյլէ պիր եէրէ բէհին գօյմուշ օլան ատէմ կէրէք սաղ օլուն վէ կէրէք բէհինին հիւքմիւ սէօքիւլմէզուն էվլիլէ էօլմիւշ օլուն , դարշըլը օլան պօրճ էտա օլմատըգճա սահիպի պուլունան քիմսէ մալինի բէհին ալը գօյան ատէմտէն ալամաղ) :

ՎԴՎ մատուէ : Բահինի.միւսթափի օլան քիմսէ միւփիս մէտյուն օլուզը հալաէ ֆէվթ օլսա բէհինի միւսթապար միւրթէհին եէտինտէ , ալէա-հալիհի մէրհուն գալուր :

Թագաթ մուիրին ըրզասը օլմատըգճա սաթըլըմաղ :

Վէ մուիր բէհինի պէյ իլէ թէկտկիէի տէյն իտէնէք օլտուգտա սէմէնի տէյնէ վէֆա իտէրսէ միւրթէհինին ըրզասընա պագըլմադ սըզըն սաթըլըր , (վէ օլ արկյէթ ճիմալ սահիպի բէհին էթափիրտկիի մալընը սաթըլը պօրճու էօտէմէք իսթէտկիյնտէ էյէր պէտէլ ադչէսի պօրճա եէթէրսէ , բէհինի ալան քիմսէնին ըրզասընա պագըլմադ սըզըն սաթըլըուր :

Վէ էյէր բէհինի սէմէնի տէյնէ վէֆա իթմէզ իսէ միւր-

թէհինին (րէհին ալանըն) ըրզասը օլմատըգնա սաթըլամաղ :

ՎԴՎ մատաէ : Մուիր, էյէր տէյնի թէրէքէսինտէն իդյատ (շոլ մոլինի րէհինէ դօյտութմա շօլան քիմսէնին պօրծու մալինտէն զիյատէ) օլարզը հալուէ ֆէկիթ օլսա, բահինէ, պիննէփս տէյնինի թէտիյէ իլէ րէհինի միւսմատը թախլիս ու րէտտ էթմէք իւղէրէ էմր օլունուր :

Վէ էյէր փազըը սէպէսիլէ թէէտիյէի տէյնտէն աճիդ օլուր իսէ, ոլ րէհինի միւսմատը տէա. հալիհի միւրթէհին ինտինտէ մէրհուն դալուր :

Ֆադաթ, վերէսէի մուիր (ֆադաթ մուիրին վարխալէրի), պօրծու էտտ իլէ անը թախլիս իտէ պիխուրլէր :

Վէ մուիրին տախնլէրի, րէհինին պէյինի միւթալէպէ իթտափէրինտէ սէմէնի, տէյնէ վէֆա խաէրսէ միւրթէհինին րըզարընա պազըլմազ սըզըն սաթըլընուր : (վէ ոլ պօրծու մոլինտէն զիյատէ օլտուղու հալուէ էօլէն տրիցէթճի մալ սահիպինին ալաճադլուլորը ոլ րէհինինին սաթըլմասընը իսթէսիքըլինտէ պէտէլ տոչչսի պօրծա քիփայէթ էտէրսէ րէհին ալմը օլանըն ըրզասընա պազըլմազ սըզըն սաթըլլլլը) :

Վէ էյէր վէֆա էթմէզ իսէ միւրթէհինին ըրզասը օլմարըգնա սաթըլընամազ :

ՎԴՎ մատաէ : Միւրթէհին ֆէկիթ օլտուգտա րէհին, անըն վէրէսէսի ինտինտէ մէրհուն օլարադ դալուր : (րէհին ալան քիմսէ էօլիր ըսէ վարխալէրինին եանընտա տա ոլ րէհին րէհինլիքուէ դալընը օլուր) :

ՎԴՎ մատաէ : Իքի քիմսէյէ օլան տէյնի իշիւն պիր րէհին վիրմիշ օլան բահին (քիմսէ) պիրինէ օլան տէյնինի էտտ իթսէ, րէհինին նըսփընը իսթիրտատ իտէմէյիւպ (րէհինին եարըսընը կէրի ալամայուալ), իքիսինին տախի ալաճազընը թէմամէնիփա իթմէտիքնէ րէհինի թախլիսէ (գուրթարմազա) սալահիյէթի եօգ տուր :

ՎՀՎ մատաէ : Իքի մէտյունինտէն պիր րէհին ալմըշ օլան քիմսէ, իքիսինտէ օլան ալաճազընը թէմամէն իսթիփա իտիննէյէտէք րէհինի իմաաք իտէպիլիր, (իքի պօրծլուտաքի հադդընը թէմամէն ալընճայա տէք րէհինի զապթընտա հաասէտէպիլիր) :

ՎՀԱ մատուէ : ԲԵՀՆին , բահին իթլաֆ եախօս թէայիա իթտիքտէ զամին օլմասը լէաղըմ կէլտիյի կիպի , միւրթէհին իթլաֆ եախօս թէայիա իթատիքտէ ատախի դըյմէթի մրգտուրը տէյնտէն սադըթ օլուր : (պիր բէհնի՝ բէհին վէրէն ատէմ թէլէֆ իտէրսէ եախօս քէնտի էլիյլէ պիր էօղիւրիւ գուսու րու վուգու պուլուրսա քէնտինին պէտէլինի թաղմին էթմէսի լէաղըմ կէլտիյի կիպի , բէհինի ալան ատէմին էլինտէ թէլէֆ օլուր եա էօղիւրէնիր իսէ տախի պահասը գատարը ալաճաղնտան աշաղը տիւ շէր) :

ՎՀԱ մատուէ : Ախէր պիր քիմսէ բէհինի իթլաֆ իթոէ եէվի իթլաֆինտէրի դըյմէթինի վէրիր , (պաշդա պիր ատէմ բէհինի թէլէֆ իտէրսէ թէլէֆ իթալիյի կիւնտէքի դըյմէթինի էօտէր) , Վէ օլ դըյմէթ միւրթէհին ինտինտէ բէհին օլուր :

ՖԱՄԼԸ ՍԱՆԻ

Պահին վէ միւրքեհինին րկնինիք բասարուժնարը
հազզնաւուր:

ՎՀԱ մատուէ : Բահին ու միւրթէհինտէն պիրինին իղնի օլմադսըզըն տիկէրինին , բէհինի պուշդա պիր քիմսէյէ բէհն իթմէսի պամթըլ արր :

ՎՀԱ մատուէ : Միւրթէհինին իղնիյլէ բահին բէհինի , տիկէրէ բէհին իթսէ բէհինի էվիէլ պամթըլ վէ բէհինի սանի սահին օլուր :

ՎՀԱ մատուէ : Բահինին իղնիյլէ միւրթէհին , բէհինի , բէհն իթսէ բէհինի էվիէլ պամթըլ , վէ բէհինի սանի , բէհինի միւրթարը զապիլնտէն օլարագ սահին օլուր : (ՎՀԱ մատուէյէ պադ :)

ՎՀԱ մատուէ : Բահինին ըրդասը օլմադսըզըն միւրթէհին բէհինի սամթաը տէ , բահին մանխայէր օլու պ , տիկէրսէ պէյի փէսի էյլէր , տիկէր տէ իճաղըթ իլէ թէնփիլ էյլէր :

ՎՀԱ մատուէ : Միւրթէհինին ըըզասը օլմադսըզըն բահին

րէհինի սաթտըգտա պէյի նաֆիղ օլմաղ , վէ միւրթէհինին հագգը հապորնա խալէլ կէլմէղ (րէհինի ալան ատէմ րէհի , նի վէրէնին եալընըզ պաշնա սաթտըզը պէյի իսթէրսէ տութմաղ վէ րէհինի տէ էլինտէն չըդարմաղ) :

Ցագաթ , պօրճ իփա օլունու բաա օլ պէյ նաֆիղ օլուր (ամմա պօրճ էօտէնիրսէ օլ պէյին հիւքմիւ տէ եէօրիւր) :

Վէ քէզա միւրթէհին օլ պէյէ իճաղէթ վէրսէ նաֆիղ օլուպ , րէհին տասխի րէհինիյէթտէն (րէհինիքտէն) չըդարտդ պօրճ հալի իւզէրէ դալուր , վէ մէպիին սէմէնի (վէ օլ սաթըլըն րէհինին պէտէլ ագճէսի) մէպի մագտմընտա րէհին օլու բ:

Վէ էյէր միւրթէհին իճաղէթ վէրմէղ իսէ միւ շլէրի մուխայյէր օլուու տիլէրսէ րէհինին ֆէքքինէ դատար պէքլէր :

Վէ տիլէրսէ Հաքիմէ միւրաճաաթ իլէ պէյի ֆէսխ իթարիւր :

ՎՀԱ մատտէ : Բահին ու միւրթէհինտէն պիրի տիկէրինին իղնիյէ րէհինի ախէր պիր քիմսէյէ իարէ իտէպիլիր (րէհինի ալան վէ վէրէն պիրիսպիրինէ իզին վէրտիքլէրինտէ օլ րէհինի արիյէթէն դուլանմագ իւզէրէ դոյըը պիր քիմսէյէ վէրէպիլիրէր) :

Վէ պատէհիւ հէր պիրի անը րէհինիյէթէ իատէ իտէպիլիւր (վէ սօնրա րէհին եինէ րէհինլիքտէ դալուր) :

ՎՀԱ մատտէ : Միւրթէհին , րէհինի բահինէ իարէ իտէպիլիւր (րէհին ալան քիմսէ օլ րէհինի , եինէ րէհին վէրէն ատէմէ էօտիւնն թարիգիյէ դուլանմարընա վէրէպիլիր) :

Պու սուրէթտէ բահին ֆէկիթ օլսա միւրթէհին եինէ րէհինէ , բահինին սախր տախնլէրինտէն ահագդ օլուր :

ՎԾՎ մատտէ : Բահինին իղնի օլմատըդ ճա միւ րթէհին րէհինտէն ինթիփտ իտէմէղ (դուլանմագ) ամմա , բահինին իղնի իալահէսկիյէ միւրթէհին րէհինի դուլանուր , վէ մէյլէ վէ սիւտ կիպի հասըլամընը ալուր :

Վէ պունլարըն մուգտապիլինտէ տէյնտէն պիր շէյ սադրթօլմաղ , (վէ պունլարա դարշըլլդ պօրճտան պիր շէյ թէնպիլ օլմաղ) :

ՎԾՎ մատտէ : Միւրթէհին պիր մահէլէ կիտէր օլտուդտա եօլ էմին իսէ րէհինի պէրապէր կէօթիւրէպիլիւր :

ՅԱՍԼԸ ՍԱԼԻՄ

Եհսի աշլտէ օղան րենինին ահմանամը պեյանինէ տիր :

Վ օ՞ մատուէ : Եէտի ատու, եէտի միւ րթէհին կիափի տիր (րէ-հինին պիր էմիյէթ իթախրլէրի քիմսէ էլինտէ պուլունմասը բէհին ալան քիմսէնին էլինտէ պուլունմասը կիափի տիր) :

Եանի , բահին ու միւ րթէհին բէհինի էմիյէթ իթախրլէրի պիր քիմսէնէ թէվտի իթմէք (էմանէթէն թէոլիմ իթմէք) իւզէրէ մուգավէլէ իտիս ալ , օ տախի բաղը օլարագ դապղ իթուէ բէհին թէմամ վէ լէաղըմ օլուր :

Վէ օլ քիմսէ , միւրթէհին մագամընա դախմ օլուր (վէ օլ առէմ բէհին ալան քիմսէնին եէրինէ կէչէր) :

Վ օ՞ մատուէ : Հիյնի ագտուէ (մուդավէլէ օլունտուզու վագըթ) բէհինի , միւրթէհին դապղ իթմէք իւզէրէ շարթ իտիլտիրտէն սօնրա , բահին ու միւ րթէհին պիլ իթթիֆագ եէտի ատուէ վաղ իթսէլէր ճախդ օլուր :

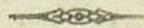
Վ օ չ մատուէ : Տէյն պազը իքէն (պորճ տուրույօրքէն) ատու օլան քիմսէ բահին ու միւ րթէհինտէն պիլինին լըզասը օլ մատըգճա բէհինի տիկէրինէ վիրէմէզ :

Վէ վիրիրսէ խաթիրտատէ (կէրի ալմաղա) սալահիյէթի վար տըր :

Վէ դապլէլիսթիրտատ (վէ կէրիյէ ալմաղտան էվիէլ) բէհին թէլէֆ օլուա , ատու (օլ էմին քիմսէ) անըն գըյմէթինի դամին օլուր (պէտէլինի թաղմին էտէր) :

Վ օ օ մատուէ : Ատու ֆէվիմ օլուա , թէրապիյի թարաֆէյն իլէ (օլ էմիյէթ էտիպ բէհինի թէսլիմ էթախրլէրի քիմսէ էօլ-տիս քոէ եինէ բէհին վէրէն վէ բէհինի ալանլարըն լըզալաշ-մալէրիյլէ) բէհին պիր պաշդա ատուէ թէվտի օլունուր :

Վէ ելէր պէյնէրինտէ իթթիֆագ հասըլ օլամաղ իսէ , չա-քիմ բէհինի պիր եէտիւատէ (հաքիմ պաշդա պիր էմին քիմսէյէ) վաղ իտէր :

ՅԱՍԼԸ ՐԱՊԻ

Պեյի րեհին հազզընտա ըլր :

Վ Օ Շ մատաէ : Բահին ու միւրթէհինտէն պիրիսի տիկէրինին ըըզասը օլմատրդ. ճա բէհինի սաթամաղ :

Վ Օ Վ մատաէ : Տէյնին վաղթի էտասը հիւլուլ իտիւ պ տէ , բահին էտասինտէն իմթինա իմտիքտէ , բէհինի պէյ իլէ էտայի տէյն իմմէք իւղէրէ Հաքիմ թարաֆինտէն բահինէ էմր օլունուր (վար բէհինինի սաթ պօրճունու էտէտէ տէյու Հաքիմ բէհին գոյան քիմնէյէ էմր էտէր) :

Վէ էյէր ապա ու ինատ իտէրսէ Հաքիմ բէհինի պէյ իլէ (Հաքիմ բէհինի սաթը) տէյու էտա իտէր :

Վ Օ Հ մատաէ : Բահին զայիսլ օլուպտէ հայաթ ու մէմաթը (բէհին գոյան ատէմ սաղ մը էօլմիւշմիւ իտիւլի) մալիւմ օլ մասա , միւրթէհին բէհինի պէյ իլէ ալաճազընը ևսթիփա իմմէք իւղէրէ Հաքիմէ միւրաճապտ իտէր :

Վ Օ Զ մատաէ : Բէհինին գէստառնտան խէվֆ օլունուրսա , միւրթէհին անը իղնի-Հաքիմ իլէ սաթապիլիւր , վէ սէմէն (տութան ագչէսի) գէնափիւ եէտինտէ բէհին օլուր : Վէ էյէր Հաքիմին իղնի օլմադսրզըն սաթարսա զամին օլուր :

Քէղալիք , բէհին օլան պաղ լէ պօսթանըն մէյլէ վէ սէպդէսի եէթիշիւապտէ թէլէֆ օլմասընտան խէվֆ օլունսա պիլէ բայի-Հաքիմ իլէ սաթըլապիլիւր :

Ամմա , խօտ-պէ-խօտ (քէնտի պաշընա) միւրթէհին սաթ . սա զամին օլուր :

Վ Ն Կ մատաէ : Տէյնին վաղթի էտասը հիւլուլ իմտիքտէ , բէհինի սաթմագ իւղէրէ բահին , միւրթէհինի , եա տալի , եախօտ պաշգա պիրինի թէվքիլ (վէքիլ) իմսէ սահին օլուր :

Վէ արթըդ բահին օլ վէքիլի վէքէալէթտէն աղլ իտէմէզ :

Վէ բահին ու միւրթէհինտէն պիրինին վէքաթիլէ տախի միւնաղիլ օլմաղ . (վէ բէհինի վէրէն եա ալանտան պիրինին էօլմիւշօլմասըյլա տախի օլ վէքիլ վէքիլլէքտէն մդդամաղ) :

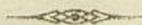
ՎՎՎ մատոէ : ԹԵՀԻՆԻ , պէյէ (թէհինի սաթմաղա) վէքիլ
օլան քիմոէ , տէհինին վազթի էտասը հիւլու իթափաէ թէ-
հինի պէյ իլէ սէմէնինի միւրթէհինէ թէսլիմ խոէր :

Վէ էյէր ապա (ինատ) իտէրսէ թէհինի սաթմագ իւղէրէ
ըահինէ ճէպր օլունուր : Օ աախի ապա ու ինատ իտէրսէ
չարիմ սաթար :

Վէ էյէր բահին եախօս վէրէսէսի զախալ պուլունուր իսէ
թէհինի սաթմագ իւղէրէ վէքիլէ ճէպր օլունուր :

Վէ ինատ իտէրսէ չարիմ քէնոմիւ սաթար :

Ֆի ԱՀ Մուհարբէմ սէնէ ԿԱՀԱ :

Թէյիսի ձէմիցէթի մէձէլէ , վէ ան ազայի Մէհլիսի-թէտղըդաթի-
շէրիյյէ կօմէր իլուլուսի :

Վէքիլի տէրս , վէ ան-ազայի Մէհլիսի թէտղըդաթի նէրիյյէ Մէ-
յիս ևալիլ :

Ան ազայի Շուրայի-Տէվլիթ-Մէյֆ-էտ-տին :

Ան ազայի Տիվանի Ահքէամ Ատլիյէ Ահմէտ իլուլուսի :

Ան ազայի Տիվանի Ահքէամ Ատլիյյէ Ահմէտ Հիլիլ :

Ան ազայի ձէմիցէթի Մէձէլէ իսպնի Ապիտին զատէ Ալքա-էտ-տին :

Ան ազայի Մէձէլիսի թէտղըդաթի նէրիյյէ իսա Բուհի :

Միւտիրի մէքթէպի-նիւվապ կս-Մէյիս եռնուս վէհալի :

Լիսան ու հուրուֆի օսմանի իւղէրէ Մաթպատի Ամիրէտէ
թապ օլունմուշ տուր : Ֆի ԱԿ Մէգէր , Սէնէ ԿԱՀԱ :

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0542430

